

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2019-2020

Περιεχόμενα

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	14
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ- ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	17
ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ	18
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ.....	19
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	22
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	25
ΗΘΟΛΟΓΙΑ - ΒΙΟΛΟΓΙΑ.....	26
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	29
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	32
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ.....	35
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	38
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	41
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	45
ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ	46
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ.....	50
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ – ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	54
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ	56
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	59
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	60
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	61
ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	64
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΙΝΗΤΡΩΝ	65
ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ	69
ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.....	70
ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	73
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ.....	74
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	78
ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	79
ΤΟ ΓΕΝΟΣ/ΦΥΛΟ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	82
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ.....	85

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	90
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	91
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ –ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	94
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	98
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	102
ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΝΗΠΙΩΝ	105
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	108
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	109
ΠΑΙΧΝΙΔΙ-ΡΥΘΜΟΣ-ΚΙΝΗΣΗ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ..	110
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	115
ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	119
ΨΥΧΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	120
ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	123
ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ	124
ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙ	128
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	131
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ Ι	132
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	135
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	139
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ.....	142
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	145
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	149
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	155
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	156
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	161
ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ Ι.....	164
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	167
ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	168
ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι	169
ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	173
ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	175
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ.....	176
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	179
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ '30)	180
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ	183

ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ-ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ.....	186
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	190
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΜΦΥΛΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ.....	193
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΕ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ	196
ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	202
Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....	208
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Ι.....	209
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.....	212
Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	215
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	216
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	217
ΘΕΩΡΙΕΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	221
ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	226
Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	227
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	230
ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	232
ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ – ΡΥΘΜΟΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ	233
ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.....	236
Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	239
ΨΥΧΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ.....	240
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ ΙΙ	242
ΤΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ.....	245
ΜΟΡΦΕΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	249
ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	252
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ (90Σ-190Σ ΑΙ.)	255
Στ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	258
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ.....	259
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ.....	263
ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	266
Στ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	269
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	270
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	271
Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ (ΠΡΩΤΟ)ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	276
ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	280

ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	284
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ.....	285
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	288
ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ.....	291
ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ	294
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΙΙ.....	295
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΙ.....	299
ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	303
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ.....	304
Στ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	308
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ.....	309
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ	312
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ.....	315
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....	318
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ-Ι.....	319
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	323
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	324
ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	325
ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	329
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	330
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	334
ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	335
ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	338
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	341
ΘΕΜΑΤΑ ΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ: ΑΥΤΟ-ΡΥΘΜΙΣΗ - ΑΥΤΟ- ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗ ΜΑΘΗΣΗ.....	343
ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΩΣ ΧΩΡΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ....	346
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	350
ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι	353
Η' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	356
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ-ΙΙ.....	357
Η' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	361
ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	362
ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	363

ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ	367
ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	368
ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	372
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ.....	373
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ.....	376
Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	379
ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	380
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	383
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	386
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ	389
ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ II.....	392
ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ II	395

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ 100	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/ διαδραστική διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική γλώσσα		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ως προς την κατάκτηση των γνώσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισάγονται στις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας και κατανοούν τα θεμελιώδη γλωσσικά φαινόμενα. • Αντιλαμβάνονται την κοινωνική διάσταση της γλώσσας και αναγνωρίζουν τη γλωσσική ποικιλομορφία. • Εξοικειώνονται με μια διεπιστημονική θεώρηση της ελληνικής γλώσσας που συνδυάζει την πολιτισμική με τη γλωσσολογική προσέγγιση. • Συνειδητοποιούν τη σχέση γλώσσας και έθνους μέσω της κατανόησης της σύνδεσης της γλώσσας με την εθνική και πολιτισμική ταυτότητα. <p>Ως προς την απόκτηση ικανοτήτων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καλλιεργούν τη γλωσσική και διδακτική ικανότητα. • Είναι σε θέση να αξιοποιούν δημιουργικά το αυθεντικό γλωσσικό υλικό και να ανταποκρίνονται δημιουργικά στην πρόκληση της παραγωγής γλωσσικού υλικού. • Αναπτύσσουν την ικανότητα της ανάλυσης του αφηγηματικού λόγου του νηπίου.

Ως προς την απόκτηση δεξιοτήτων:

- Καλλιεργούν τη γλωσσική δεξιότητα.
- Εμπλουτίζουν την επικοινωνιακή δεξιότητα και τη δεξιότητα της προσαρμογής του λόγου σε διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά περιβάλλοντα και επικοινωνιακές περιστάσεις.
- Καλλιεργούν τη μεταγλωσσική δεξιότητα του στοχασμού και αναστοχασμού πάνω στο γλωσσικό σύστημα.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των ακόλουθων γενικών ικανοτήτων:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- -Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται οι απαρχές της Γλωσσολογίας και η εξέλιξή της μέχρι σήμερα. Διδάσκονται θεμελιώδη κεφάλαια από τα Μαθήματα Γενικής Γλωσσολογίας του Ferdinand de Saussure και παραδίδονται τα επίπεδα Γλωσσικής Ανάλυσης (Φωνητική, Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Σημασιολογία, Λεξιλόγιο). Τα εργαλεία της σύγχρονης γλωσσολογίας αξιοποιούνται για τη μελέτη της ελληνικής γλώσσας με έμφαση στη διδακτική της νέας ελληνικής.

Ειδικότερα, το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Ιστορία της Γλωσσολογίας και σχέσεις της με άλλες επιστήμες.
- Η γλωσσική αξία. Το γλωσσικό φαινόμενο. Λόγος (langage) – Ομιλία (parole) – Γλώσσα (langue) – Συνεχής λόγος (discourse).
- Η φύση του γλωσσικού σημείου. Το αμετάβλητο και το μεταβλητό του σημείου.
- Η διδασκαλία της μητρικής γλώσσας.
- Φωνητική, φωνολογία, μορφολογία: φωνολογική δομή, αλληλεπίδραση μορφολογίας και σύνταξης, διαχρονικές εξελίξεις.
- Σύνταξη και Σημασιολογία: τροπικότητες, οπτική γωνία, τα δομικά υλικά του ύφους.
- Ελληνική γλώσσα και κοινωνικοπολιτισμικά συγκείμενα.
- 8.Τα κειμενικά είδη ως κοινωνικά γεγονότα.
- Γλωσσικές διαφοροποιήσεις.
- Ζητήματα γλώσσας και ταυτότητας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση	39
	Εκπόνηση ατομικής εργασίας	40
	Βιβλιογραφική επισκόπηση	12
	Συνάντηση με τη διδάσκουσα	9
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• -Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική• -Συμμετοχή σε γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων.• -Γραπτή εργασία με (κατά προτίμηση) ερευνητικό περιεχόμενο και παρουσίασή της στο μάθημα (20%).• -Σύνταξη report papers μετά από παρακολούθηση παράλληλων συμποσίων ή σεμιναρίων με προσκεκλημένους ομιλητές κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.• -Ερευνητική εργασία (για φοιτητές ERASMUS, 100%)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Saussure, F. De (1979). Μαθήματα Γενικής Γλωσσολογίας. Μτφρ. Φ.Δ. Αποστολόπουλος. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. (2013) (επιμ.). Γλώσσα και σύγχρονη (πρωτο)σχολική εκπαίδευση. Επίκαιρες προκλήσεις και προοπτικές. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Tsitsanoudis-Mallidis, N. (2015) (ed.) <i>Greek Language in Children's Society</i>. New York: Untested Ideas Research Center.</p> <p>Tsitsanoudis – Mallidis, N. (2018) (guest editor). <i>Αφιέρωμα στην Ελληνική Γλώσσα: Ερευνητικές εργασίες και νέες θεωρητικές συνθέσεις</i>. <i>Revista De Estudos Hellenicos</i>. Brazil: Rio De Janeiro University, Instituto de Letras.</p> <p>Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. (2013). «Σύγχρονες γλωσσικές χρήσεις του αναφορικού επιρρήματος: Τα “λάθη” του σήμερα, “κανόνας” του αύριο;». <i>Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων – Journal of</i></p>

Research in Education and Training. University of Ioannina Publications (on line), τ. 6, 4-29.

Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. (2014). «Μαθήματα Γραμματικής και Ορθογραφίας στο Πανεπιστήμιο. Η εμπειρία των «Μικρών Σεμιναρίων» του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Ιωαννίνων». *Νέα Παιδεία*, Quarterly review on educational research. Αθήνα: Πατάκης, τ. 150, 119-129.

Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. & Α. Μήτση (2016). «Επικοινωνιακή γραμματική και γλώσσα: Δεδομένα και εξελίξεις που οδηγούν στη λειτουργική αξιοποίηση της γραμματικής γνώσης». *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - Journal of Research in Education and Training. University of Ioannina Publications (on line)*.

<http://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/jret/article/view/9986/10704>.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ 101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Διαδραστική διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=464		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτητές/τριες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν έννοιες της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης • Να γνωρίζουν τις βασικές κοινωνικές λειτουργίες του εκπαιδευτικού συστήματος • Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τη σχολική πραγματικότητα μέσω της κριτικής αξιοποίησης των κοινωνιολογικών θεωριών και των ερμηνειών συναφών επιστημών • Να συνδυάζουν έννοιες και θεωρίες της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης με έννοιες και θεωρίες από άλλα συναφή επιστημονικά πεδία • Να σχεδιάζουν και να υλοποιούν εκπαιδευτικές αντισταθμιστικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για την άμβλυνση των κοινωνικο-πολιτισμικών και των έμφυλων ανισοτήτων στο σχολείο • Να συγκρίνουν και να αξιολογούν με κοινωνιολογικά κριτήρια την εξέλιξη της επίδοσης των μαθητών/τριών • Να αξιολογούν τη θέση και το ρόλο του επαγγέλματος του/της νηπιαγωγού/εκπαιδευτικού στην ελληνική κοινωνία σήμερα αλλά και παλαιότερα.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

- Κοινωνιολογία και Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
- Εκπαίδευση και κοινωνία - λειτουργίες του σχολείου
- Κοινωνικοποίηση και σχολείο, με έμφαση στο Νηπιαγωγείο
- Μετάβαση από την οικογένεια στο νηπιαγωγείο και από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο
- Κοινωνικές θέσεις και ρόλοι στο Νηπιαγωγείο και στην εκπαίδευση γενικότερα
- Εκπαίδευση, κοινωνικές ανισότητες και ο ρόλος του Νηπιαγωγείου
- Θεωρίες των κοινωνικών ανισοτήτων στο σχολείο
- Εκπαίδευση, με έμφαση στο Νηπιαγωγείο, και έμφυλη ταυτότητα
- Η κοινωνική κατασκευή της ετερότητας και ο ρόλος του Νηπιαγωγείου και του σχολείου γενικότερα
- Νέες τεχνολογίες, ανισότητες και προσχολική εκπαίδευση.
- Αντισταθμιστική εκπαίδευση και ο ρόλος του Νηπιαγωγείου
- Το επάγγελμα του/ης νηπιαγωγού και του/ης εκπαιδευτικού εν γένει - Επαγγελματική εξουθένωση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου υλικού/Σημειώσεων και στην Επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική Διδασκαλία	13
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία	26
	Συγγραφή εργασίας	15

	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	36
	Συνεργασία	3
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ● Γλώσσα: Ελληνική ● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής & Συμπερασματικής ● Μέθοδοι αξιολόγησης: I. Συνδυασμός Ερωτήσεων: - Ανάπτυξης - Σύντομης Απάντησης - Επίλυσης Προβλημάτων II. Γραπτή εργασία (αυτόνομη ή ομαδική) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θάνος, Θ., Καμαριανός, Ι., Κυρίδης, Α. & Φωτόπουλος, Ν. (2017). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες και θεματικές*. Αθήνα: Gutenberg.

Ballantine Jeanne & Hammack Floyd (2014). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Θάνος, Θ. (2010). *Κοινωνιολογία των κοινωνικών ανισοτήτων στην εκπαίδευση. Η πρόσβαση των κοινωνικο-επαγγελματικών ομάδων στην ανώτατη εκπαίδευση* (Γ. Κουζέλης, Προλεγόμενα). Αθήνα: Νήσος.

Καντζάρα, Β. (2008). *Εκπαίδευση και κοινωνία. Κριτική διερεύνηση των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πολύτροπον.

Νόβα-Καλτσούνη, Χρ. (2010). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.

Σιάνου-Κύργιου, Ε. (2006). *Εκπαίδευση και κοινωνικές ανισότητες: Η μετάβαση από τη Δευτεροβάθμια στην Ανώτατη Εκπαίδευση (1997-2004)*. Αθήνα: Μεταίχιμο.

Blackledge, D. & Hunt B. (1995). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης* (Μ. Δεληγιάννη, Μετάφρ.). Αθήνα: Έκφραση.

Κυρίδης, Α. (1997). *Η ανισότητα στην ελληνική εκπαίδευση και η πρόσβαση στο πανεπιστήμιο (1955-1985)*. Αθήνα: Gutenberg.

Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης: θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Παναγιωτόπουλος, Ν. (Δ/νση) *Οι γειτονιές του Πολιτισμού, Κοινωνικές Επιστήμες*, τεύχος 1, 2012, Αλεξάνδρεια.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ201	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Αναμένεται οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσουν τις βασικές αρχές και τις θεωρητικές προσεγγίσεις (σχολές σκέψης) της Ψυχολογίας, • Να γνωρίσουν τα αντικείμενα έρευνας και μελέτης της Ψυχολογίας, όπως οι γνωστικές λειτουργίες, τα κίνητρα και τα συναισθήματα, • Να γνωρίσουν τις βασικές μεθόδους έρευνας και δεοντολογίας στην Ψυχολογία, • Να γνωρίσουν πώς να κάνουν αναζήτηση βιβλιογραφίας και συγγραφή βιβλιογραφικών αναφορών, • Να είναι σε θέση να χορηγούν απλά ερευνητικά ψυχομετρικά εργαλεία, όπως τα ερωτηματολόγια, • Να είναι σε θέση να αναλάβουν αυτόνομα τη συλλογή ερευνητικών δεδομένων από 1-2

ερευνητικούς συμμετέχοντες.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγικό μέρος: Ιστορική αναδρομή. Σχολές σκέψης στην ψυχολογία (Δομική ψυχολογία, Λειτουργική ψυχολογία, ψυχολογία της Συμπεριφοράς, Μορφολογική ψυχολογία, Ψυχανάλυση, Γνωστική ψυχολογία). Αντικείμενο της ψυχολογίας. Τομείς της ψυχολογίας. • Μεθοδολογία έρευνας στην Ψυχολογία: Μέθοδοι μελέτης (πειράματα, παρατήρηση, ατομικές μελέτες περιπτώσεων, ερωτηματολόγια και δημοσκοπήσεις, μετα-ανάλυση, ποιοτική ανάλυση, συνεντεύξεις, ηθογενετική και αιτιολογήσεις). Μέθοδοι μελέτης στη Γνωστική Ψυχολογία Ζητήματα δεοντολογίας στην ψυχολογία. • Εισαγωγή στις γνωστικές λειτουργίες: Αντίληψη. Προσοχή. Μνήμη. Γλώσσα. Σκέψη και αναπαράσταση. Νοημοσύνη. Συνείδηση. • Κίνητρα και συναισθήματα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: • Χρήση power-point για τη διδασκαλία. • Χρήση του e-course για την παροχή εκπαιδευτικού υλικού στους φοιτητές. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διαλέξεων μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13

	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία των εργαστηριακών ασκήσεων/εργασιών	25
	Αριθμός ωρών μη καθοδηγούμενης μελέτης	30
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	40
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης:</i> Ελληνική</p> <p><i>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</i></p> <p>Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής: Γραπτή εξέταση (80% της συνολικής βαθμολογίας):</p> <p>Δύο (2) Εργαστηριακές Εργασίες (20% της συνολικής βαθμολογίας):</p> <p>(α) αναζήτηση και συγγραφή βιβλιογραφικών αναφορών σύμφωνα με το στυλ APA, και</p> <p>(β) χορήγηση απλών ερευνητικών ψυχομετρικών εργαλείων, όπως το ερωτηματολόγιο</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Βοσνιάδου, Σ. (2005). *Εισαγωγή στην ψυχολογία: Βιολογικές, αναπτυξιακές και συμπεριφοριστικές προσεγγίσεις – Γνωστική ψυχολογία*, τόμος Α'. Αθήνα: Gutenberg.

Hayes, N. (2011). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία* (Επιμ. Έκδ. Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη), τόμος Α'. Αθήνα: Πεδίο.

Hayes, N. (2011). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία* (Επιμ. Έκδ. Ι. Ν. Παρασκευόπουλος), τόμος Β'. Αθήνα: Πεδίο.

Schacter, D. L., Gilbert, D. T., Nock, M. K., & Wegner, D. M. (2018, μτφρ). *Ψυχολογία*. Αθήνα: Utopia.

Schacter, D. L., Gilbert, D. T., & Wegner, D. M. (2012). *Ψυχολογία* (Επιμ. Έκδ. Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- American Psychologist
- Hellenic Journal of Psychology
- Journal of Applied Psychology
- Consciousness & Cognition

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ- ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ302	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=62		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στην εκπαιδευτική χρήση του Η/Υ, στη δομή του, στα υποσυστήματά του, στα προγράμματα Word – PowerPoint- Excel. • Η εισαγωγή στις εφαρμογές της Πληροφορικής στην εκπαιδευτική πρακτική. <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα εξοικειωθούν σε βασικές έννοιες της Πληροφορικής (υλικό - λογισμικό - δίκτυα – επικοινωνίες, διαδίκτυο). • Θα αποκτήσουν βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ με την υποστήριξη εργαστηρίου. • Θα σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες με χρήση Η/Υ για τα νήπια.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none">• Εισαγωγή στο αντικείμενο του μαθήματος και τον ψηφιακό κόσμο• Hardware: Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας, Μονάδες εισόδου και εξόδου (περιγραφή και εξαρτήματα).• Software (λογισμικό και χρήση του).• Εξοικείωση των φοιτητών με Word, PowerPoint, Excel.• Εισαγωγή στα Δίκτυα και τις Επικοινωνίες.• Εκπαίδευση από Απόσταση.• Διά Βίου Εκπαίδευση.• Πρόγραμμα με χρήση Η/Υ σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• Η/Υ• Projector• Διαδίκτυο• E-course	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	30
	Εργαστηριακές ασκήσεις (συμμετοχή)	13
	Συναντήσεις με τον διδάσκοντα	3
	Συγγραφή εργασίας	28
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας για εξετάσεις	20
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορική εξέταση 100% ή Γραπτή εξέταση 100% ή Γραπτή εργασία 100 % Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 70% Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS 30%	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Amy Webb (2019.) *The Big Nine How the Tech Titans and Their Thinking Machines Could Warp Humanity*. Eds PublicAffairs

Dagogo Altraide (2019). *ColdFusion Presents: New Thinking: From Einstein to Artificial Intelligence, the Science and Technology that Transformed Our World* Hardcover – Mango Eds.

Williams, B.K. & Sawyer, S.C. (2015). *Εγχειρίδιο της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών*. (11^η Έκδοση). Αθήνα : Μ. Γκιούρδας.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ313	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Εργαστήρια	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση βασικών εννοιών των Φυσικών Επιστημών. • Η αναγνώριση των εμποδίων που έχουν οι μαθητές και οι μαθήτριες στην πρωτοσχολική ηλικία για να συγκροτήσουν τις έννοιες στη σκέψη τους. • Η αναγνώριση των διαδικασιών επιστημονικής μεθόδου σε μια πειραματική δραστηριότητα, • Η εφαρμογή των διαδικασιών της παρατήρησης, ταξινόμησης, μέτρησης, ελέγχου μεταβλητών, ελέγχου υποθέσεων.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αντικείμενο, μεθοδολογία, πορεία, κλάδοι των Φυσικών Επιστημών.
- Οι φυσικές ποσότητες – Η μέτρηση.
- Ύλη και κίνηση.
- Περιβάλλον και οικοσυστήματα.
- Έμβια ύλη.
- Ο αέρας και οι ιδιότητές του.
- Ο κύκλος του νερού στη φύση.
- Ηλεκτρισμός-Μαγνητισμός.
- Το φως και τα χρώματα.
- Επίπλευση και η βύθιση των σωμάτων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκαίτευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr .	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	12
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	26
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	37
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- Γραπτές εξετάσεις 30% - Υποχρεωτικό εργαστήριο, εργασίες επί του εργαστηρίου 70%	

(5)

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Cole, M., Kaptelinin, V., Nardi, B., & Vadeboncoeur, J. A. (2016). *Scale, Agency, and Relationships: The Work of Cultural-Historical and Activity Theoretical Research*. *Mind, Culture, and Activity*, 23(2), 93–94. <http://doi.org/10.1080/10749039.2016.1176837>
- Engeström, Y. (1999). *Activity theory and individual and social transformation*. In Y. Engeström, R. Miettinen, & R.- L. Punamääki (Eds.). *Perspectives on activity theory* (pp.19-38). New York: Cambridge University Press.
- Engeström, Y. (2016). *Foreword: Making Use of Activity Theory in Educational Research*. In D. Gedera & J. Williams (Eds.), *Activity Theory in Education* (pp. vii-ix), The Netherlands: Sense Publishers.
- Lederman, N & Lederman J. (2012). *Nature of Scientific Knowledge and Scientific Inquiry: Building Instructional Capacity Through Professional Development*. In B. Fraser, K. Tobin & C. McRobbie (Eds). *Second International Handbook of Science Education Volume I* (pp. 335-360). New York: Springer.
- Matthews, M. (2007). *Διδάσκοντας Φυσικές Επιστήμες, Ο ρόλος της Ιστορίας και της Φιλοσοφίας των Φυσικών Επιστημών στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών*. Επιμ. Φ. Σέρογλου, μτφ. Α. Μουμτζή, Επίκεντρο: Αθήνα. Τίτλος πρωτοτύπου: Matthews, M. (1994). *Science Teaching-The Role of History and Philosophy of Science*. New York: Routledge.
- Plakitsi, K. (2013). *Activity Theory in Formal and Informal Science Education*. The Netherlands: Sense Publishers.
- Roth, W.-M. (2004). *Activity Theory and education: An introduction*. *Mind, Culture, and Activity*, 11(1), 1-8. http://dx.doi.org/10.1207/s15327884_mca1101_1
- Νάννη, Ε. (2017). *Η Θεωρία της Δραστηριότητας στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στη διδασκαλία θεμάτων των Φυσικών Επιστημών σε τυπικά και μη τυπικά περιβάλλοντα μάθησης. Η περίπτωση της έμβιας ύλης*. Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, σελ. 400. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. (2003). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.) Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης*. Ανακτήθηκε 13 Φεβρουαρίου, 2018, από <http://ebooks.edu.gr/new/ps.php>
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. (2011). *Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Πλακίτση, Κ. (2008). *Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική και στην Πρώτη Σχολική Ηλικία. Σύγχρονες Τάσεις και Προοπτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Πλακίτση, Κ. (Επιμ.) (2012). *Κοινωνιογνωστικές και κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις στη διδακτική των φυσικών επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. (Sociocognitive and sociocultural approaches in Science Education for early childhood)*. Αθήνα: Πατάκης.
- Πλακίτση, Κ., Σταμούλης, Ε., Θεοδωράκη Χ., Κολοκούρη, Ε., Νάννη, Ε., Κορνελάκη, Α. (2018). *Η Θεωρία της Δραστηριότητας και οι Φυσικές Επιστήμες: Μια νέα διάσταση στην STEAM εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg–Δαρδανός.
- Ραβάνης, Κ. (2008). *Οι Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ηλεκτρονικό περιοδικό: *Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Έρευνα & Πράξη*. Διαθέσιμο στο: <http://www.lib.uoi.gr/serp/>

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	NE 403α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΗΘΟΛΟΓΙΑ - ΒΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσουν με αντικειμενικότητα τις διαφορετικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε σχέση με το βιολογικό καθορισμό της ανθρώπινης συμπεριφοράς και τον περιβαλλοντικό – πολιτισμικό καθορισμό. • Να αναγνωρίσουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στον άνθρωπο και τα πρωτεύοντα θηλαστικά που φανερώνουν συγγένεια και κοινή γενετική βάση αλλά ταυτόχρονα και διαφοροποίηση μέσω της εξέλιξης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Προβληματισμός γύρω από τη δημιουργία της γενετικής ποικιλότητας • Διερεύνηση της σχέσης γονιδίων – περιβάλλοντος και της ανθρώπινης κοινωνικής συμπεριφοράς,

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διερευνάται η σχέση κληρονομικότητας-περιβάλλοντος και της ανθρώπινης κοινωνικής συμπεριφοράς μέσα από την εξελικτική διαδικασία.

Μελετώνται συμπεριφορές ζώων που προσφέρονται για σύγκριση με την ανθρώπινη συμπεριφορά μέσω της φυσικής επιλογής.

Πιο συγκεκριμένα διερευνώνται:

- Ο ορισμός της ηθολογίας (συγκριτικής ψυχολογίας).
- Η σχέση ένστικτου και μάθησης – Τα πρότυπα σταθερής δράσης – Η Εγκάρραξη.
- Ο τρόπος λειτουργίας των αισθήσεων στα ζώα (αφή, ακουστικά σήματα, οσφρητικά σήματα, όραση).
- Τα ερεθίσματα και τα σήματα (τύπου αντλίας, τύπου σκανδάλης), έμφυτος μηχανισμός αποδέσμευσης.
- Το φαινόμενο της ιδιοχωρίας στα ζώα, (η έννοια του προσωπικού ζωτικού χώρου).
- Ο μιμητισμός ως φαινόμενο φυσικής αυτοπροστασίας.
- Η κοινωνική οργάνωση (πλαστικότητα στην κοινωνική οργάνωση των ανώτερων θηλαστικών).
- Η επικοινωνία (πολύπλοκες μορφές επικοινωνίας στα ζώα).
- Το ομαδικό κινήγι.
- Οι μηχανισμοί αποφυγής του υπερπληθυσμού στα ζώα.
- Οι μεταναστεύσεις.
- Ο αλτρουισμός (ανιδιοτελής αλτρουισμός, συγγενικός αλτρουισμός).
- Τα φαινόμενα βρεφοκτονίας και κανιβαλισμού.
- Η Σεξουαλικότητα: Εξέλιξη, αναπαραγωγή και σεξ. (ομοιότητες και διαφορές στη σεξουαλικότητα ανώτερων θηλαστικών και ανθρώπων).
- Τα συναισθήματα.
- Το παιχνίδι και η κοινωνικότητα.
- Η χρήση εργαλείων.
- Η συμβολική γλώσσα στους πιθήκους.
- Η επιθετικότητα.
- Η Κοινωνιοβιολογία (κοινωνική συμπεριφορά στη φυσική επιλογή).
- Η βιολογία της ομορφιάς

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39

	Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης προετοιμασίας για τις εξετάσεις	45
	Ώρες συνάντησης με το διδάσκοντα	6
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Γραπτή δοκιμασία με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Καφετζόπουλος, Ευ.(1999) *Ο σεξουαλικός πίθηκος*, Αθήνα ΑΛ. ΜΑΜΑΛΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε
Κριμπάς, Κ., (2007), *Κοινωνιοβιολογία*, Αθήνα ΑΛ. ΜΑΜΑΛΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 129	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία	3	4	
Εργαστήριο	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://earlychildhoodpedagogy.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνώση των σύγχρονων τάσεων στην Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση. • Εκτίμηση των αποτελεσμάτων σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων για την εκπαιδευτική πράξη. • Γνώση εναλλακτικών τρόπων εκπαίδευσης παιδιών και παιδαγωγών. • Ευαισθητοποίηση προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας. • Κατανόηση για τις νεότερες τάσεις που έχουν αναπτυχθεί σε επίμαχα και σημαντικά ζητήματα της Προσχολικής Αγωγής • Γνώση προγραμμάτων από τη Διεθνή Πρακτική, με στόχο τη συστηματική διερεύνηση των θεμάτων της Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. • Γνώση ως προς τις σύγχρονες τάσεις από τη συγκριτική σκοπιά που αναδεικνύει διαφορετικές εξελίξεις και εναλλακτικές προτάσεις για τη διδακτική πράξη της Προσχολικής Εκπαίδευσης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας στο πλαίσιο της συνεργασίας σχολείου, οικογένειας, κοινότητας
- Κατανόηση της «επικοινωνίας» ως παράγοντα ενδυνάμωσης της συνεργασίας οικογένειας, σχολείου και κοινότητας
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα εξετάζονται σύγχρονες τάσεις της Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης που οδηγούν στη δημιουργία του σχολείου που ταιριάζει στα παιδιά του 21ου αιώνα. Πιο συγκεκριμένα:

- Το περιεχόμενο του μαθήματος στηρίζεται στις διδακτικές προσεγγίσεις της συνεργατικής μάθησης, της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και της βιωματικής επικοινωνιακής διδασκαλίας.
- Οι διδακτικές αυτές απορρέουν από τις θεωρίες των Vygotsky και Gardner, θεωρίες οι οποίες και αναπτύσσονται στο πλαίσιο του μαθήματος.
- Παρουσιάζονται επίσης προγράμματα από τη Διεθνή Πρακτική, όπως είναι του Reggio Emilia της Ιταλίας, της Montessori, της Παιδαγωγικής Σχολής Bank Street (Αναπτυξιακό – Αλληλεπιδραστικό Πρόγραμμα), και το πρόγραμμα High Score (Υψηλών Στόχων).
- Στη συνέχεια εξετάζεται το Παιδικό Μουσείο, ως ένας εναλλακτικός τρόπος εκπαίδευσης παιδιών και παιδαγωγών.
- Συνάμα γίνεται αναφορά στο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο ως θεσμό, στους στόχους του, στα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του προγράμματος, καθώς και στα οφέλη που προκύπτουν από τις ομάδες μεικτής ηλικίας και ικανότητας, αλλά και από τον τρόπο ομαδοποίησης των παιδιών στα Νηπιαγωγεία διευρυμένου ωραρίου.

Τέλος, γίνεται παρουσίαση ομαδικών και ατομικών εργασιών στο 12^ο και 13^ο μάθημα που αφορούν τη θεματολογία του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου Εκπαιδευτικού Υλικού/Σημειώσεων/Εργασιών και στην Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Εργαστήριο	13

	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία παρουσίασης	30
	Προετοιμασία για συμμετοχή στο Εργαστήριο	13
	Συγγραφή εργασίας	20
	Συνεργασία	5
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ● Γλώσσα: Ελληνική ● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής ● Μέθοδοι αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none"> I. Αυτόνομη ή Ομαδική Γραπτή Εργασία II. Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων: <ul style="list-style-type: none"> -Ανάπτυξης -Σύντομης Απάντησης -Επίλυσης Προβλημάτων 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Edwards, C., Candini, L. & Forman, G., *Reggio Emilia: Οι χίλιες γλώσσες των παιδιών προσχολικής ηλικίας*, (2000), Αθήνα: Πατάκης.

Chenfeld, M., *Creative experiences for young children*, (2000), Portsmouth, NH: Heinemann

Κουτσουβάνου, Ε., *Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης και η διαθεματική διδακτική προσέγγιση*, (2003), Αθήνα: Οδυσσέας.

Ντολιοπούλου, Ε., *Σύγχρονες Τάσεις της Προσχολικής Αγωγής*, (2000), Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Πανταζής, Σ. & Σακελλαρίου, Μ.(2005), Προσχολική Παιδαγωγική: Προβληματισμοί –Προτάσεις. Αθήνα: Ατραπός.

Roopnarine, J. & Johnson, *Ποιοτικά προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης*, (2006), Αθήνα: Παπαζήσης.

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014α). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1947>

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014β). Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1859>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 435	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Διαλέξεις	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-Οδηγός Σπουδών Ιστοσελίδα Τμήματος		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να μπορούν να κάνουν κριτική ανάλυση έργων Παιδικής/Νεανικής Λογοτεχνίας, ως προς τα είδη, τα θέματα, τα μοτίβα και τα αφηγηματικά χαρακτηριστικά. • Να μπορούν να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν δημιουργικά ένα παιδικό λογοτεχνικό project. • Να μπορούν να επιλέγουν σύγχρονα Παιδικά λογοτεχνικά μικροαφηγήματα για να τα χρησιμοποιούν στο νηπιαγωγείο. • Να γνωρίζουν πως να ενημερώνονται συνεχώς για τις εξελίξεις στο χώρο του παιδικού βιβλίου. • Να παρουσιάσουν παιδικό λογοτεχνικό βιβλίο σε κοινά και έντυπα
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Μεταφερέτες δεξιότητες Παρουσίαση παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου σε κοινά και έντυπα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επικεντρώνεται στις σύγχρονες προσεγγίσεις και στις εξελίξεις στο χώρο της ελληνικής και διεθνούς Παιδικής Λογοτεχνίας από τον 19^ο στον 21^ο αι. Διερευνά το θέμα της αυτονομίας και του ορισμού της Παιδικής Λογοτεχνίας σε σχέση με τη λογοτεχνία των ενηλίκων, ποια είναι τα είδη και τα θέματά της, ορισμένα εκδοτικά ζητήματα, το θέμα της εικονογράφησης, τα ειδικά περιοδικά, τι απασχολεί την κριτική της Παιδικής Λογοτεχνίας και ποιος είναι ο ρόλος της λογοτεχνίας για το παιδί στην προσχολική ηλικία. Θα αναφερθεί σε έργα σταθμούς και συγγραφείς στην πορεία της ελληνικής Παιδικής Λογοτεχνίας. Το μάθημα θα εστιάσει σε ορισμένες τεχνικές της αφηγηματικής ανάλυσης του παιδικού πεζογραφήματος. Αναφορά θα γίνει στο ρόλο της Γυναικείας ελληνικής συντροφιάς και σε άλλους φορείς στις μετά το 1945 και 1980 περιόδους ανάπτυξης της Παιδικής Λογοτεχνίας στην Ελλάδα. Το μάθημα θα ασχοληθεί με τη διαμόρφωση του είδους της μικρής ιστορίας, του μικροαφηγήματος που απευθύνεται στην πρωτοσχολική ηλικία και θα συζητήσει το ρόλο της μετάφρασης και της εικονογράφησης στην κυκλοφορία του παιδικού βιβλίου, καθώς και τη θέση της Παιδικής Λογοτεχνίας στο νηπιαγωγείο σήμερα. Θα αναφερθεί επίσης στα είδη του φανταστικού για παιδιά και θα συζητήσει το έργο του LewisCarolAliceinWonderland.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με Πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προτζέκτορας e-mail	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συγγραφή εργασιών	21
	Δημιουργικό παιδικό λογοτεχνικό project	5
	Μελέτη ανάλυση και εφαρμογή βιβλιογραφίας	20
	Συνάντηση με διδάσκουσα	5
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης Ελληνικά Επιλογής Ερωτήσεις Σύντομης Ανάπτυξης δοκιμίων 70% και ανάλυσης παιδικού λογοτεχνικού έργου (Συμπερασματική για βαθμολόγηση) Γραπτή ερευνητική εργασία και δημόσια παρουσίαση (προαιρετική) 20% (Συμπερασματική για βαθμολόγηση) Δημιουργικό παιδικό λογοτεχνικό project	

	<p>(προαιρετικό) 10%</p> <p>(Συμπερασματική για βαθμολόγηση)</p> <p>Κριτήρια βαθμολόγησης γραπτής εξέτασης και εργασιών</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) 2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) 3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου)
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κανατσούλη Μ. *Εισαγωγή στη Θεωρία και την Κριτική της Παιδικής Λογοτεχνίας σχολικής και προσχολικής ηλικίας*, Θεσσαλονίκη: UniversityStudioPress 2018.

Καρπόζηλου, Μ. *Το παιδί στη χώρα των βιβλίων* Αθήνα: Καστανιώτης 1999.

Τσιλιμένη, Τ. *Οι μικρές ιστορίες κατά την εικοσαετία 1970-1990*, Αθήνα: Καστανιώτης 2003.

Γιαννικοπούλου, Α., *Το σύγχρονο εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο*, Αθήνα: Παπαδόπουλος 2009.

Reynolds, K., *Children's Literature A Very Short Introduction*, Oxford: Oxford University Press 2011.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ506	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαδραστική διδασκαλία	1	4	
Θεατρικές Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
Αυτοσχεδιασμός- Δραματοποίηση Θεατρικών Κειμένων	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η επιτυχής ολοκλήρωση της συγκεκριμένης μακράς εκπαιδευτικής διαδικασίας, στο πρώτο μέρος της που είναι η «Θεατρική Παιδεία» παρέχει:</p> <p>Τη γνώση και την κατανόηση της παιδαγωγικής χρησιμότητας της αγωγής της θεατρικής έκφρασης και επικοινωνίας</p>
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η Παιδαγωγική Αξία του Θεάτρου ως το ύψιστο μορφοπαιδευτικό αγαθό
- Ο Μύθος, η *οργανική μήτρα* του Θεάτρου
- Αποκτυπτογραφήσεις και δημιουργικά ενδεχόμενα της Θεατρικής Γλώσσας
- Ο Αρχετυπικός Λόγος της Παράστασης, η σημειολογία, διακειμενικές προσεγγίσεις, καινοτόμες δράσεις μέσα από την Εμπειρική Γνώση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Συμμετοχή στις αυτοτελείς διδακτικές δραστηριότητες	39
	Προετοιμασία μικρών ατομικών και ομαδικών εργασιών	20
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων σε ομάδες	20
	Προετοιμασία για την εξέταση	21
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• Παρουσίαση Εργασίας• Καλλιτεχνική Ερμηνεία• Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης• Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αριστοτέλης, Περί ποιητικής, μετάφραση Μενάνδρου, εισαγωγή, κείμενον και ερμηνεία Ι. Σικουτή, «Εστία», Αθήνα 1993.

Nietzsche F., Η γένεση της τραγωδίας ή Ελληνισμός και Πεσσιμισμός (νέα έκδοση με μία απόπειρα αυτοκριτικής), μετάφραση Σαρίκα Ζ. (πρώτη έκδοση: Η γένεση της τραγωδίας από το πνεύμα της μουσικής, 1872.

Μουδατσάκης Τ., Η Θεωρία του Δράματος στη Σχολική Πράξη. Το Θεατρικό Παιχνίδι – η Δραματοποίηση, εκδ. Καρδαμίτσα, 1994. -Easterling P. E. (edit), The Cambridge Companion to

Greek Tragedy, Cambridge University Press, Cambridge 1997.

Holl, E., *Inventing the Barbarian: Greek Self-Definition through Tragedy* Clarendon Press, Oxford 1991.

Euben, J.P., *The Tragedy of Political Theory-The Road Not Taken*, Princeton University Press, Princeton 1990 (New Jersey 1999).

Blume, H.D., *Εισαγωγή στο Αρχαίο Θέατρο*, μετ. Μ. Ιατρού, Μορφωτικό Ίδρυμα Ελληνικής Τράπεζας, Αθήνα 1986.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 822	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Φροντιστηριακές ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Αναμένεται οι φοιτητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζουν τις διεθνείς συμβάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων • Κατανοούν έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αφορούν την εκπαίδευση • Είναι σε θέση να εφαρμόζουν μεθόδους προάσπισης και πρόληψης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων • Να μπορούν να συνεργάζονται με άλλους επιστήμονες και ειδικούς για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Οργάνωση Ερευνητικής Διαδικασίας • Διαθεματική Συνεργασία

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των συμμετεχόντων με βασικές έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που αφορούν την προάσπισή τους σε μικροσκοπικό και μακροσκοπικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές εκπαιδεύονται στο πως μπορούν να ενσωματώσουν στη διδασκαλία τους ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί τις διακηρύξεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών με σκοπό την διαμόρφωση θετικών στάσεων στα παιδιά απέναντι στις κοινωνικές ανισότητες, στην εξάλειψη προκαταλήψεων απέναντί σε κάθε είδους διακρίσεις και τον αποκλεισμό. Οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με ένα ευρύ φάσμα διεπιστημονικών θεωρητικών προσεγγίσεων προερχόμενων από την ψυχολογία, την παιδαγωγική, την κοινωνιολογία, την ειδική αγωγή, του αθλητισμού και της αγωγής υγείας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<ul style="list-style-type: none">• -Διαλέξεις. Πρόσωπο με πρόσωπο• Ατομικές και ομαδικές εργασίες.• Φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• ΧΡΗΣΗ POWER POINT• ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών φροντιστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/ τη διδάσκουσα	3
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	33
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	33
	Σύνολο Μαθήματος	108
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<u>ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:</u> Ελληνική <u>ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</u> Ερωτήσεις σύντομης απάντησης	

	<p>Ερωτήσεις ανάπτυξης Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής Γραπτή εργασία (Προαιρετική)</p> <p>Κριτήρια Αξιολόγησης της γραπτής εξέτασης και των εργασιών:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) 2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) 3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου)
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γιώτσα, Α. (υπό έκδοση). *Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση*. Εκδόσεις Gutenberg.

Giotsa, A. (2018). *Human Rights in A Changing World. Research and Applied Approaches*. New York: Nova Science Publishers, Inc. ISBN 978-1-53613-883-2.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 812	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία	3	4	
Εργαστήριο	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://earlychildhoodpedagogy.gr		

(1) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνώση, κατανόηση και εφαρμογή στρατηγικών για τη συνεργασία οικογένειας, σχολείου και κοινότητας. • Απόκτηση γνώσεων για τις ακαδημαϊκές και κοινωνικές συνέπειες της συνεργασίας οικογένειας, σχολείου και κοινότητας. • Γνώση αποτελεσματικών παιδαγωγικών παρεμβάσεων για την καλύτερη συνεργασία οικογένειας, σχολείου και κοινότητας. • Γνώση μεθόδων συστηματικής καταγραφής της συνεργασίας οικογένειας, σχολείου και κοινότητας.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας στο πλαίσιο της συνεργασίας σχολείου, οικογένειας, κοινότητας
- Κατανόηση της «επικοινωνίας» ως παράγοντα ενδυνάμωσης της συνεργασίας οικογένειας, σχολείου και κοινότητας
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
 - Βασικές Αρχές της Συνεργασίας Οικογένειας και Σχολείου
 - Βασικές Οργανωτικές Αρχές της Συνεργασίας Οικογένειας, Σχολείου και Κοινότητας
 - Σύγχρονα Συστημικά Μοντέλα για τη Συνεργασία Οικογένειας και Σχολείου
 - Το βιο-οικοσυστημικό μοντέλο του U. Bronfenbrenner
 - Το μοντέλο των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής της J. Epstein
 - Το μοντέλο των σχέσεων Οικογένειας – Σχολείου των Ryan & Adams
- ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
- Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ- ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
 Προϋποθέσεις για ένα καλύτερο πλαίσιο επικοινωνίας και συνεργασίας
- ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ:ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
 - Διδακτικές Προτάσεις για τη βελτίωση της Συνεργασίας Οικογένειας και Σχολείου
 - Τομείς ανάπτυξης συνεργασίας σχολείου, οικογένειας, κοινότητας σύμφωνα με τους Atkin, Bastiani και Goode
 - Τύποι συνεργασίας οικογένειας και σχολείου σύμφωνα με τους Atkin, Bastiani και Goode
 - Αξιολόγηση των σχέσεων σχολείου, οικογένειας, κοινότητας
 - Διδακτικές Προτάσεις – Εφαρμοσμένα Προγράμματα Συνεργασίας Οικογένειας και Σχολείου
 - Η περίπτωση των Δημόσιων Σχολείων του Arlington((Virginia)
 - Η περίπτωση του Δημόσιου Σχολείου Kate Waller του Barrett
 - Η περίπτωση του Προγράμματος PAT – «Οι Γονείς ως Δάσκαλοι» (Parents As Teachers – PAT)
- ΤΥΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΤΥΠΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
- Παρουσίαση ομαδικών και ατομικών εργασιών στο 12^ο και 13^ο μάθημα που αφορούν τη θεματολογία του μαθήματος

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου Εκπαιδευτικού Υλικού/Σημειώσεων/Εργασιών και στην Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Εργαστήριο	13
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία παρουσίασης	30
	Προετοιμασία για συμμετοχή στο Εργαστήριο	13
	Συγγραφή εργασίας	20
	Συνεργασία	5
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none">● Γλώσσα: Ελληνική● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής● Μέθοδοι αξιολόγησης:<ul style="list-style-type: none">I. Αυτόνομη ή Ομαδική Γραπτή ΕργασίαII. Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων:<ul style="list-style-type: none">-Ανάπτυξης-Σύντομης Απάντησης-Επίλυσης Προβλημάτων	

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Christenson, J.L. & Sheridan, S.M.(2001). Schools and families: Creating essential connections for learning. W.Y.: The Guilford Press.

Epstein, J. (1995). School- family- community partnerships: caring for the children we share. Phi Delta Kappan, 76 (9), 701- 712.

Epstein, J. & Sheldon, S. (2002). Present and accounted for improving students attendance through family and community involvement. The Journal of Educational Research, 95 (5), 308- 318

Fantuzzo, J., M Mcwayne, C., Perry, M. A., & Childs, S. (2004). Multiple Dimensions of Family Involvement and Their Relations to Behavioral and Learning Competencies for Urban, Low-Income Children. School psychology review, 33(4):467-480

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014α). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1947>

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014β). Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1859>

Lewis, L., Kim, Y.A., Bey, J. A. (2011). Teaching Practices and Strategies to Involve Inner-City Parents at Home and in the School. *Teaching and Teacher Education*, 27 (1), 221-234

Πανταζής, Σ. & Σακελλαρίου, Μ.(2005), Προσχολική Παιδαγωγική: Προβληματισμοί –Προτάσεις. Αθήνα: Ατραπός.

Ryan, B. & Adams, G. (2015). The family- school relationships model. In: B. Ryan, G. Adams, T. Gullotta, R. Weissberg, & R. Hampton (Eds.) *The family school connection* (pp. 3- 28). Thousand Oaks, CA: Sage Publications

Sakellariou, M., Parent's attitude towards Nursery School and its correlation with their sociological characteristics, *Proceedings of the MidTerm, Conference of the Research Committee on International Sociological Association, Nicosia, Cyprus, 2017*, 309-319.

Sakellariou, M., Rentzou, K., Types of parental involvement in Greek preschool settings: A case study, *International Journal of learning*, (Vol.14, 2007, 33-40).

Seginer, R. (2006). Parents' educational involvement: A developmental ecology perspective. *Parenting*, 6(1), 1-48.

Σακελλαρίου, Μ. (2017) Συνεργασία Οικογένειας και Νηπιαγωγείου. Θεωρία, Έρευνα, Διδακτικές Προτάσεις, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη.

Σακελλαρίου, Μ. (2017). Εισαγωγή στη Διδακτική της Παιδαγωγικής Εργασίας του Νηπιαγωγείου: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Διδακτικές Εφαρμογές, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη.

Σακελλαρίου, Μ. (2015). Η συνεργασία οικογένειας, σχολείου, κοινωνίας στο πλαίσιο της προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης. *Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, 3, 133- 148

DOI: <http://dx.doi.org/10.12681/jret.971>

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ 200	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Εργαστήρια	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=809 ΒΙΝΤΕΟΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>ΓΝΩΣΕΙΣ</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να γνωρίσουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τις βασικές έννοιες και την ορολογία της Κινητικής, της Ψυχοκινητικής και της Φυσικής Αγωγής, καθώς και τις διαφορές τους και να προσεγγίσουν μεθοδικά - συστηματικά το επιστημονικό πεδίο της Κινητικής Αγωγής, • τα στάδια της κινητικής ανάπτυξης, των κινητικών ικανοτήτων, των κινητικών δεξιοτήτων, της νευρομυϊκής συναρμογής, του κινητικού ελέγχου, της κινητικής μάθησης, της φυσικής κατάστασης, και ακόμη υπό ποιες συνθήκες και πώς όλα αυτά αναπτύσσονται με βάση τις μαθησιακές εμπειρίες και τα βιώματα, • όλες τις κατηγορίες κινητικών δράσεων (αδρή και λεπτή κινητικότητα, ανοικτές / κλειστές, ομαδικό / ατομικό παιχνίδι, κατηγορίες παιχνιδιού, παραδοσιακό παιχνίδι, χορός παραδοσιακός και δημιουργικός, αφήγηση αθλητικής ιστορίας, δραματοποίηση αθλητικής ιστορίας, γλώσσα –μουσική -κίνηση και ρυθμός, μουσικοκινητική, αθλητισμός, μη συμβατική σημειογραφία), • και να εξοικειωθούν με βασικές αρχές της κινητικής μάθησης και του ρυθμού, • τις βασικές κατευθύνσεις που δίνονται από το Αναλυτικό Πρόγραμμα για την ψυχοκινητική και φυσική αγωγή, και τη σχετική βιβλιογραφία. • κάποιες βασικές αρχές για το σχεδιασμό κινητικών δράσεων για το Νηπιαγωγείο, • εναλλακτικούς τρόπους δημιουργίας δράσεων Κινητικής Αγωγής, • την έννοια της διά βίου άσκησης και τη σημαντικότητά της στην υγεία,

- τρόπους υποστήριξης της διά βίου άσκησης στο νηπιαγωγείο με τη μέθοδο της παιγνιώδους διδασκαλίας και μάθησης,
- τρόπους ερευνητικής μεθοδολογίας (βιβλιογραφική ανασκόπηση, κλασική παρατήρηση, πειραματική, εφαρμογή κινητικών δοκιμασιών) στο πεδίο της Κινητικής Αγωγής και Μάθησης.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- να προετοιμάζουν το χώρο και την υλικοτεχνική υποδομή, και να είναι σε ενεργό θέση να υποστηρίξουν παιγνιώδεις και αθλητικές δραστηριότητες σχετικά σωστά και παραστατικά,
- να αναπτύξουν τις οργανωτικές και κινητικές δεξιότητές τους σχετικά με την παιγνιώδη διάθεση, παιγνιώδη διδασκαλία και μάθηση,
- να υποστηρίζουν γενικώς τη διά βίου άσκηση με τη χρήση της παιγνιώδους διδασκαλίας και μάθησης μέσω κίνησης,
- να μελετούν τη σύγχρονη αρθρογραφία και βιβλιογραφία στο πεδίο της έρευνας για την Κινητική Αγωγή και Μάθηση.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- να είναι σε θέση να σχεδιάζουν δραστηριότητες ψυχοκινητικής, (μουσικοκινητική, ρυθμική – χορός δημιουργικός και παραδοσιακός, αθλητισμός), καθώς και παιγνιώδεις δραστηριότητες που ψυχαγωγούν και προάγουν την κινητική ανάπτυξη και τη διά βίου άσκηση,
- να κάνουν πράξη τη διάθεση και ικανότητα των νηπίων για εφαρμογή δραστηριοτήτων Κινητικής Αγωγής στο Νηπιαγωγείο,
- να επιλέγουν και να αξιοποιούν κατάλληλα το χώρο και την υλικοτεχνική υποδομή της Ψυχοκινητικής και Φυσικής Αγωγής σε δραστηριότητες για παιδιά του Νηπιαγωγείου,
- να αντιμετωπίζουν κριτικά το ΔΕΠΠΣ και το Αναλυτικό Πρόγραμμα για την Ψυχοκινητική και Φυσική Αγωγή, καθώς και την υπάρχουσα βιβλιογραφία, ώστε να είναι σε θέση να τα προσαρμόζουν στις εκάστοτε συνθήκες,
- να ερευνούν ώστε να προκύπτουν νέα πορίσματα και νέες προτάσεις, ιδιαίτερα στο χώρο της Ψυχοκινητικής και Φυσικής Αγωγής κατά την προσχολική ηλικία,
- να συνδέουν κριτικά και ουσιαστικά τα επίπεδα θεωρίας, σχεδιασμού και πράξης της Ψυχοκινητικής και Φυσικής Αγωγής,
- να συγκρίνουν και να αξιολογούν με σύγχρονα κριτήρια και δοκιμασίες την εξέλιξη της κινητικής ανάπτυξης των νηπίων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη δεοντολογία και τις ηθικές αρχές της επιστημονικής έρευνας
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα, στην πολυπολιτισμικότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα

- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βασική ορολογία και διάρθρωση του πεδίου της Κινητικής Αγωγής,
- Βασικές αρχές Διδακτικής Μεθοδολογίας της Κινητικής Αγωγής για την προσχολική ηλικία
- Κατηγορίες δράσεων Κινητικής Αγωγής στο Νηπιαγωγείο (αδρή και λεπτή κινητικότητα, ανοικτές / κλειστές, ομαδικό / ατομικό παιχνίδι, κατηγορίες παιχνιδιού, παραδοσιακό παιχνίδι, χορός παραδοσιακός και δημιουργικός, αφήγηση αθλητικής ιστορίας, δραματοποίηση αθλητικής ιστορίας, γλώσσα –μουσική -κίνηση και ρυθμός, μουσικοκινητική, αθλητισμός, μη συμβατική σημειογραφία)
- Έμφαση στην παιδαγωγική βάση της κινητικής αγωγής (η συμβολή των σωματικών, αισθητηριακών και κινητικών βιωμάτων στην παιδική ανάπτυξη, στόχοι και περιεχόμενα της κινητικής αγωγής, θεωρίες και μοντέλα Κινητικής Αγωγής, προσανατολισμός στη δράση, κινητική αγωγή και συμπεριφορά της /του νηπιαγωγού, διά βίου άσκηση)
- Σχεδιασμός, δραστηριοτήτων Κινητικής Αγωγής για παιδιά προσχολικής Ηλικίας με έμφαση στην παιγνιώδη μάθηση και διδακτική καθώς και στην ενίσχυση του υγιούς τρόπου ζωής
- Βασική ορολογία της Ψυχοκινητικής και της Φυσικής Αγωγής
- Μεθοδολογία έρευνας στην κινητική αγωγή

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση power point • Χρήση οπτικοακουστικών προγραμμάτων αναπαραγωγής κίνησης, ήχου, μουσικής • Χρήση προγραμμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση πλατφόρμας e-course 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	21
	Εργαστηριακή άσκηση	18
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	20
	Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	25

	Μελέτη για τελικές εξετάσεις	20								
	Συνεργασία με φοιτητές	5								
	Σύνολο Μαθήματος	109								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με συμμετοχή στις διαλέξεις και τις εργαστηριακές συναντήσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με δημόσια παρουσίαση εργασίας και μικροδιδασκαλία από μικρές ομάδες (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με εκπόνηση μικρής γραπτής ατομικής ή ομαδικής εργασίας (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με συμμετοχή στις τελικές γραπτές εξετάσεις, με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (διαμορφωτική και συμπερασματική) <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των θεμάτων – κριτική και συνθετική σκέψη – λογική τεκμηρίωση • Σωστή δόμηση της σκέψης (διαδοχή παραγράφων και δομή παραγράφων) • Γλωσσική σαφήνεια <table> <tr> <td>Προαιρετική εργασία</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις με εργασία</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις χωρίς εργασία</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS</td> <td>100%</td> </tr> </table>		Προαιρετική εργασία	20%	Εξετάσεις με εργασία	100%	Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%	Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%
Προαιρετική εργασία	20%									
Εξετάσεις με εργασία	100%									
Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%									
Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%									

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Kieff, J., & Casbergue, R. (2017). *Παιγνιώδης μάθηση και διδακτική*. Επιμ.: Χ., Ζάραγκας & Α. Αγγελάκη, Αθήνα: Gutenberg.
- Παυλίδη, Ε. (2012). *Κινητική και Ρυθμική Αγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση από τη Θεωρία στην Πράξη*, Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Zimmer R., (2007). *Εγχειρίδιο κινητικής αγωγής από τη θεωρία στην πράξη*. (Επιμ. Α. Καμπάς), Αθήνα: Αθλότυπο.
- Δέρρη, Β., (2007). *Η Φυσική Αγωγή στην Αρχή του 21^{ου} Αιώνα – Σκοποί – Στόχοι – Επιδιώξεις- Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*, Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδη
- Londston, B., Alleman, L., Straits, S., Belka, D., & Clark, D. (1997). *Physical Education Unit Plans for Preschool – Kindergarten – Learning Experiences in Games, Gymnastics, and Dance*. Human Kinetic, U.S.A.
- Kalverboer, A., Hopkins, B., & Geuze, R., (2004). *Motor Development in early and Later Childhood: Longitudinal Approaches*. Cambridge University Press.
- Hammett, C. (1993). *Κινητική Αγωγή στην Προσχολική Ηλικία*, Θεσσαλονίκη: Salto.
- Rose, D.J. (1998). *Κινητική Μάθηση και Κινητικός Έλεγχος – Μια πολυδιάστατη προσέγγιση*. Επιμ.: Ε. Κιουμουρτζόγλου, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Καρτασιδίου, Λ. (2004). *Μάθηση μέσω κίνησης*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
- Μπουρνέλλη, Ν., (2002). *Κινητική Δημιουργικότητα*. Αθήνα: Alpha Status A.E.
- Νικολάου – Κουρκάκη, Ε. (1996). *Ημερήσιες Προγραμματισμένες Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο*. Εκδ.: Gutenberg, Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΥ101α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και διαδραστική διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1486		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στο γνωστικό πεδίο της Παιδαγωγικής και των Επιστημών της Αγωγής/Εκπαίδευσης. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ο/η φοιτητής/τρια:</p> <p>α) σε επίπεδο γνώσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφει το αντικείμενο των Επιστημών της Εκπαίδευσης και να προσδιορίζει τον διεπιστημονικό και διερευνητικό τους χαρακτήρα. • Να προσδιορίζει τους βασικούς σταθμούς της εξέλιξης της Παιδαγωγικής και τη μετάβασή της στο διεπιστημονικό πεδίο των Επιστημών της Εκπαίδευσης. <p>β) σε επίπεδο δεξιοτήτων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζει τον ρόλο της εκπαίδευσης και να περιγράφει τις αλληλεπιδράσεις της με τα πεδία της κοινωνίας, της πολιτικής, της οικονομίας και του πολιτισμού. • Να προσεγγίζει κριτικά την εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης και της εκπαιδευτικής πράξης. • Να μελετά κριτικά κείμενα σχετικά με την εκπαίδευση και να προσδιορίζει τη συμβολή τους στην εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης. <p>γ) σε επίπεδο ικανοτήτων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί τη συμβολή και τη χρησιμότητα της έρευνας στην εκπαίδευση. • Να εκτιμά την πολυπλοκότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη σημασία της έρευνας στην

εκπαίδευση.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση και ανάλυση βασικών όρων και εννοιών του γνωστικού πεδίου της Παιδαγωγικής και των Επιστημών της Αγωγής/Εκπαίδευσης. • Ο εκπαιδευτικός θεσμός στις κοινωνίες της νεωτερικότητας (18ος -19ος αιώνας). • Θεμελίωση και εξέλιξη της Παιδαγωγικής από τον 18ο αιώνα έως τον 19ο αιώνα (Κομένιος, Ρουσσώ, Πεσταλότσι, Φρέμπελ, Έρβартος). • Νέα Αγωγή και Σχολείο Εργασίας (19ος-20ός αι). Βασικοί εκπρόσωποι στην Ευρώπη και την Αμερική (Ντιούι, Ντεκρολί, Μοντεσσόρι, Φρενέ). • Παιδαγωγικός λόγος και Εκπαιδευτικές Πρακτικές στην Ελλάδα (19ος -20ος αιώνας). • Αντισταυρική εκπαίδευση και παιδοκεντρική διάσταση στη μάθηση. • Η μετάβαση από την Παιδαγωγική στις Επιστήμες της Αγωγής/Εκπαίδευσης. Ο διεπιστημονικός χαρακτήρας των Επιστημών της Αγωγής/Εκπαίδευσης. Περιγραφή των Επιστημών της Εκπαίδευσης. • Η έρευνα, οι σκοποί και οι μέθοδοι στις Επιστήμες της Αγωγής/Εκπαίδευσης. • Εκπαίδευση ανάπτυξη, κοινωνία και η κρίση της εκπαίδευσης (1960-1990). Οι κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανισότητες και η συμβολή της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης. • Οι εξελίξεις στην ψυχολογία και οι επιδράσεις τους στην παιδαγωγική θεωρία και στην εκπαίδευση. • Η εκπαίδευση στις κοινωνίες της ύστερης νεωτερικότητας. Παγκοσμιοποίηση, διαπολιτισμική εκπαίδευση, διαφοροποιημένη παιδαγωγική.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη της διδασκαλίας με χρήση power-point, προβολή οπτικοακουστικού υλικού, ηλεκτρονική επικοινωνία με φοιτήτριες/-ές, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου

	Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr για ανάρτηση ηλεκτρονικών πηγών, ανάθεση εργασιών και επικοινωνία με φοιτήτριες/-ές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και διαδραστική διδασκαλία	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	31
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση είναι συμπερασματική και περιλαμβάνει τελική γραπτή εξέταση (δοκιμασία πολλαπλής επιλογής ή ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης ή ανάπτυξης δοκιμών) (100% του τελικού βαθμού).</p> <p>Για τους/τις φοιτητές/τριες Erasmus προσφέρεται η δυνατότητα υποβολής των εργασιών στην αγγλική γλώσσα.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στους φοιτητές/τριες μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας e-course.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Bartlett, S. & Burton, D. (2019). *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Durkheim, E. (2014). *Η εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Hofstetter, R. & Schneuwly, B. (2005) (Επιμ.). *Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Houssayel. (επ.) (2000) [1995]. *Δεκαπέντε Παιδαγωγοί. Σταθμοί στην ιστορία της παιδαγωγικής σκέψης, μετ. Δ. Καρακατσάνη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Mialaret G. (2011). *Περί παιδαγωγικής και εκπαίδευσης*. Αθήνα: Δαρδανός.
- Mialaret, G. (2008). *Επιστήμες της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Reble, A. (2005). *Ιστορία της Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Παπαδήμας
- Δημαράς, Α. & Βασιλού-Παπαγεωργίου, Β. (2008). *Από το κοντύλι στον υπολογιστή. 1830-2000 Εκατόν εβδομήντα χρόνια ελληνική εκπαίδευση με λόγια και εικόνες*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Καλαϊτζοπούλου, Μ. (2001). *Ο εκπαιδευτικός ως στοχαζόμενος επαγγελματίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Κατσαρού, Ε. & Τσάφος, Β. (2004). *Από την έρευνα στη διδασκαλία. Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης*. Αθήνα: Σαβάλλας.
- Κρίβας, Σ. (2004). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κυριαζή, Ν. (2011). *Η κοινωνιολογική έρευνα: Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών*. Αθήνα: Πεδίο.

- Ματσαγγούρας, Η. (2009). *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Παιδαγωγικής. Εναλλακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικές Προεκτάσεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ξωχέλλης Π. (1997). Υπαρξιακά Προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης στο Παρελθόν και Σήμερα. Στο Βάμβουκας Μ.Ι. & Χουρδάκης Α.Γ. (επιμ.), *Παιδαγωγική Επιστήμη στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Τάσεις και Προοπτικές. Πρακτικά Ζ' Διεθνούς Συνεδρίου* (σσ. 17-26). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ξωχέλλης, Π. (1997). *Θεμελιώδη Προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης*. Αθήνα: Κυριακίδης.
- Παπαναούμ, Ζ. (2003). *Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Πασιάς, Γ., Φλουρής, Γ. & Φωτεινός, Δ. (2016). *Παιδαγωγική και εκπαίδευση*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Πυργιωτάκης Γ. (2007). *Παιδαγωγική του Νέου σχολείου*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Τερζής, Ν. (2000). *Η παιδαγωγική του Αλεξάνδρου Π. Δελμούζου: συστηματική εξέταση του έργου και της δράσης του*. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 224	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ – ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Φροντιστήριο	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ol style="list-style-type: none"> Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές κατανοούν τις βασικές αρχές Ψυχοπαθολογίας, όπως των Klein, Winnicott, Meltzer, Anzieu. Είναι σε θέση να συνδέσουν τις θεωρίες με την παρουσίαση κλινικών περιπτώσεων.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> Ομαδική εργασία Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Μύηση των φοιτητών στην κατανόηση των θεωριών της κλινικής ψυχοπαθολογίας-ειδικής αγωγής Εξειδίκευση των θεωριών της ψυχοπαθολογίας μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα παρουσιάζονται οι βασικές νοσογραφικές οντότητες στο χώρο της Ψυχοπαθολογίας και της Ειδικής Αγωγής.

Ειδικότερα αναλύονται:

- Η Επιστημολογία στο χώρο της ψυχοπαθολογίας και της Ειδικής Αγωγής.
- Αυτισμός: Επιστημολογία και θεραπευτική προσέγγιση.
- Νευρώσεις και φοβίες στην προσχολική ηλικία.
- Ειδική Αγωγή: Επιστημολογία και σύγχρονες τάσεις.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	29
	Φροντιστήριο	10
	Συγγραφή εργασίας	12
	Μελέτη για την προετοιμασία του μαθήματος	15
	Συναντήσεις με το διδάσκοντα	5
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	35
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εργασία: 20% Γραπτές εξετάσεις: 80% Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS: 100%	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δελασσούδας, Λ. (2003). *Εισαγωγή στην ειδική παιδαγωγική. Τόμος Α', σχολική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες*. Αθήνα: Ατραπός.
- Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2002). *Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων: αναπτυξιακή προσέγγιση*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Σαρρής, Δ. (2009). *Εισαγωγή στη γνωστική και ψυχαναλυτική θεωρία της ανάπτυξης του παιδιού: Αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών μέσα από το παραμύθι και τη μαριονέτα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Campbell, S. (2002). *Behavior problems in preschool children Clinical and Developmental Issues*. New York: The Guilford Press.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ421	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαδραστική Διδασκαλία	1	4	
Θεατρικές Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
Αυτοσχεδιασμός- Δραματοποίηση Θεατρικών Κειμένων	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Κυρίαρχοι στόχοι του μαθήματος: «Θεατρική Παιδεία» είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ενδεδειγμένη, πολύτροπη κατανόηση αλλά και η συνένοχη κοινωνία των φοιτητών στην ετερότητα. • Οι αλλότριες όψεις της ετερότητας να υποδείξουν στον μελλοντικό δάσκαλο-εμπνευστή την πολυδιάστατη, πολιτισμική δυναμική του Θεάτρου ως μια εξόχως διαλεκτική κι αγαπητική Τέχνη.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε

Θέματα φύλου

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ιστορία και Θεωρία του Θεάτρου-
- Οι Αρχές του Δράματος-
- Η Γένεση της Τραγωδίας : Το Φιλοσοφικό, Ιδεολογικό, Πολιτικό κι Αισθητικό Περιεχόμενο της-
- Η Αρχετυπική Τέχνη του νόστου, ένα διόραμα Κοινωνικοπολιτικών διαδικασιών
- Από τον Όμηρο, τον Αισχύλο, τον Σοφοκλή, τον Ευριπίδη ως τον Beckett, Müller, το Δημόδες Άσμα. Ο Διόνυσος, το ένθεον όχημα της Όντολογικής Θλίψης του τελετουργικού καλλωπισμού, της εντοσθιότητας, της παρ-αίσθησης και του διπλασιασμού των ειδώλων-
- Αναγνώσεις της Ετερότητας μέσα από τα Μεγάλα Κείμενα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας και της Λογοτεχνίας του 19ου και 20ου αιώνας-
- Ενδεδειγμένη σπουδή πάνω στις ανεξοικειώτες όψεις της Δραματικής Τέχνης και του εναγκαλισμού της με αλλότριες μορφές Τέχνης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Συμμετοχή στις αυτοτελείς διδακτικές δραστηριότητες	39
	Προετοιμασία μικρών ατομικών και ομαδικών εργασιών	20
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων σε ομάδες	20
	Προετοιμασία για τη γραπτή αξιολόγηση	21
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• Παρουσίαση Εργασίας• Καλλιτεχνική Ερμηνεία• Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης• Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πλάτων, Ιππίας και Θεαίτητος ή Περί Επιστήμης, εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη.

Γραμματάς Θ., Θέατρο και Παιδεία, Νεράιδες, Αθήνα 1998 (Γ' Έκδοση).

Πούχγερ Β., Ελληνική Θεατρολογία, Εταιρεία Θεάτρου Κρήτης, Κρητική Θεατρική Βιβλιοθήκη Β, Αθήνα 1988. -Πατσαλίδης Σ., Εν/τάσεις και Δια/στάσεις.

Η Ελληνική Τραγωδία και η Θεωρία του Εικοστού Αιώνα, Τυπωθήτω, Αθήνα 1997.

Lesky A., Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας, μετάφραση Α. Τσοπανάκη, Θεσσαλονίκη 1964.- Steiner G., The Death of Tragedy, Faber& Faber, London 1961.

Romilly J.de, L' Evolution de Pathetique d' Aschyle á Euripide, Presses Universitaires De France, Paris 1961.

Le Tragedie Grecque, Presses Universitaires De France, Paris 1970

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 144	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Διαδραστική Διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση της διδασκαλίας της ύλης που περιλαμβάνεται στο μάθημα αυτό, αναμένεται οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν και να αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης • Να κατανοήσουν το ρόλο του σχολείου στο σύγχρονο κόσμο και τη λειτουργία του ως δημόσιο σύστημα • Να κατανοήσουν των οργάνωση του εξωτερικού και εσωτερικού χώρου του Νηπιαγωγείου. • Να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις για τη διαχρονική εξέλιξη της οργάνωσης και λειτουργίας του Νηπιαγωγείου σε όλους τους τομείς. • Να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις γνώσεις που απέκτησαν συμμετέχοντας στην εκπαιδευτική διαδικασία ως εκπαιδευτικοί αλλά και ως στελέχη
Γενικές Ικανότητες
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να παράσχει στους φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την κατανόηση της δομής, της οργάνωσης και της λειτουργίας το νηπιαγωγείου. Στόχοι του μαθήματος αποτελούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η παρουσίαση του νηπιαγωγείου στη διαχρονική του πορεία. • Η εξέτασή του από διάφορες πλευρές

- Η απόκτηση βασικών δεξιοτήτων από τους φοιτητές σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία του.
- Δυνατότητα λήψης αποφάσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αποσαφήνιση βασικών εννοιών. Βασικές αρχές οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης
- Η Προσχολική Αγωγή ως θεσμός.
- Η διαχρονική εξέλιξη της Προσχολικής Αγωγής.
- Το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας του Νηπιαγωγείου.
- Το Νηπιαγωγείο ως εκπαιδευτικό ίδρυμα.
- Το Νηπιαγωγείο ως δημόσια υπηρεσία.
- Το προσωπικό και η στελέχωση στην Προσχολική Αγωγή.
- Η διεύθυνση και διαχείριση του Νηπιαγωγείου.
- Η επικοινωνία και οι δημόσιες σχέσεις στις μονάδες Προσχολικής Αγωγής.
- Η παιδαγωγική λειτουργία του Νηπιαγωγείου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Οι διδασκαλίες γίνονται με power point	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	40
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	20
	Σύνολο Μαθήματος	104
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης • Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων • Προφορική Εξέταση 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αργυροπούλου Ε., (2018), Οργάνωση, Διοίκηση και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Αθήνα, εκδ. Κριτική.

Σαϊτίης Χ., Σαϊτή Α. (2012), Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης, Αθήνα.

Click.Ph. (2005), Διοίκηση Μονάδων Προσχολικής και Σχολικής Αγωγής, Αθήνα, Εκδ. Έλλην

Κωτσίκης Β. (2003), εκπαιδευτική διοίκηση και πολιτική, Αθήνα, Εκδ. Έλλην.

Χαρίτος Χαρ., (1998), Το Ελληνικό Νηπιαγωγείο και οι ρίζες του, Αθήνα, εκδ. Gutenberg

Πασιαρδής, Π. (2014). Εκπαιδευτική Ηγεσία: Από την περίοδο της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή. Αθήνα: Εκδ.Μεταίχμιο

Γαβαλάς Λαζ., (1976), Το Ελληνικό Νηπιαγωγείο, Αθήνα, εκδ. Δίπτυχο.

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 222	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΙΝΗΤΡΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση και παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν κατανοήσει τις βασικές θεωρίες κινήτρων και τις βασικές έννοιες αυτών των θεωριών. • Να έχουν εξοικειωθεί και να μπορούν να εμβαθύνουν σε εκείνες από τις έννοιες και θεωρίες των κινήτρων οι οποίες μπορούν να έχουν εφαρμογές στην εκπαίδευση. • Να είναι σε θέση να παρουσιάζουν τις βασικές προσεγγίσεις για τα κίνητρα. • Να μπορούν να συζητούν και να εγείρουν σχετικά ζητήματα που αφορούν τα κίνητρα και την ανθρώπινη συμπεριφορά και παθολογία. • Να αναγνωρίζουν τη σημασία των ατομικών διαφορών ως προς την ανάπτυξη των κινήτρων και την επίδρασή τους στις γνωστικές λειτουργίες και στη σχολική μάθηση.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Ομαδική εργασία

- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή: Οι αιτίες της συμπεριφοράς και τα κίνητρα. Κίνητρα και γνώση. Κίνητρα και δράση. Ψυχολογία κινήτρων. Ορισμός και είδη κινήτρων. Μέθοδοι μελέτης κινήτρων. Ιστορική αναδρομή.
- Βιολογική και φυσιολογική βάση των κινήτρων (ένστικτα, πείνα, δίψα, ύπνος, σεξουαλικότητα).
- Θεωρίες κινήτρων: ψυχαναλυτική, ανθρωπιστικές, συμπεριφορικές, διέγερσης/αρίστου επιπέδου.
- Κίνητρα ως χαρακτηριστικά προσωπικότητας:
- Η θεωρία του κινήτρου επίτευξης: Χαρακτηριστικά του κινήτρου επίτευξης. Η τάση για επίτευξη επιτυχίας. Η τάση για αποφυγή της αποτυχίας. Τελικό κίνητρο επίτευξης. Εξέλιξη της θεωρίας. Κίνητρο για αποφυγή της επιτυχίας. Ανάπτυξη του κινήτρου επίτευξης στα παιδιά.
- Γνωστικές Θεωρίες: Η θεωρία του πεδίου του Lewin. Θεωρίες γνωστικής συνέπειας και αιτιολογικού προσδιορισμού: Η θεωρία του Heider. Η θεωρία των Jones και Davis. Η θεωρία του Kelley. Συνεπαγόμενα της θεωρίας του Kelley.
- Εφαρμογές των θεωριών αιτιολογικού προσδιορισμού στην εκπαίδευση: Το κίνητρο επίτευξης και η θεωρία προσδιορισμού. Διαστάσεις των προσδιορισμών. Προσδιορισμοί και συναισθήματα. Εσωτερικά και εξωτερικά κίνητρα. Εσωτερικά κίνητρα και εκπαίδευση. Ο επιτυχημένος δάσκαλος. Η θεραπευτική χρήση των προσδιορισμών στο σχολείο.
- Αιτιολογικοί προσδιορισμοί στις διαπροσωπικές σχέσεις και στην παθολογική συμπεριφορά.
- Κίνητρα και βούληση: Οι πρόδρομοι. Η τάση για δράση. Η έναρξη της δράσης. Η υπερνίκηση των εμποδίων της δράσης. Η θεωρία του Kuhl. Το μοντέλο του Ρουβίκωνα για τις φάσεις της δράσης.
- Ο εαυτός ως πηγή κινήτρου: Η έννοια του εαυτού. Συνθήκες που προάγουν την αυτο-ενημερότητα. Αυτο-εστίαση και έλεγχος δράσης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: • Χρήση power-point για τη διδασκαλία. • Χρήση του e-course για την παροχή εκπαιδευτικού υλικού στους φοιτητές.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διαλέξεων μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία των εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μη καθοδηγούμενης μελέτης	15
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	30
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου (Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής και Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης) (80%). • Εργασία στο πλαίσιο των Εφαρμογών του μαθήματος: Προφορική παρουσίαση άρθρων (20%). 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2012). *Ψυχολογία κινήτρων*. Αθήνα: Πεδίο.

Λεονταρή, Α. (1996). *Αυτο-αντίληψη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Λεονταρή, Α. (2012). Αυτοεκτίμηση: μια βασική ψυχολογική ανάγκη; Στο Σ. Χατζηχρήστου & Η. Μπεζεβέγκης (Επιμ. Έκδοσης), *Ψυχο-Παιδιά: Θέματα ανάπτυξης και προσαρμογής των παιδιών στην οικογένεια και το σχολείο* (σελ. 299-321). Αθήνα: Πεδίο.

Schunk, D. H., Pintrich, P., & Meece, J. (2010). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση* (Επιμ. Έκδ. Ν. Μακρής & Δ. Πνευματικός). Αθήνα: Gutenberg.

Pintrich, P. R., & Schunk, D. H. (2002). *Motivation in education: Theory, research and applications*. New Jersey: Prentice Hall.

Wigfield, A., & Eccles, J. S. (2002). *Development of achievement motivation*. Oxford: Elsevier.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Educational Psychology

Educational Psychologist

Journal of Motivation, Emotion, and Personality

British Journal of Educational Psychology

Hellenic Journal of Psychology

Learning and Motivation

Motivation and Emotion

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ304	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=425		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν, να διαφοροποιούν και να περιγράφουν βασικά γεωμετρικά σχήματα βάσει των χαρακτηριστικών και των ιδιοτήτων τους • Να κατασκευάζουν γεωμετρικά σχήματα με εμπράγματο υλικό. • Να γνωρίζουν διαφορετικούς τρόπους αναπαράστασης αριθμών και να αναγνωρίζουν την επίδρασή τους στις αριθμητικές πράξεις. • Να υπολογίζουν αποτελέσματα αριθμητικών πράξεων σε διαφορετικά αριθμητικά συστήματα. • Να διαφοροποιούν τα μεγέθη ανάλογα με τις διαστάσεις τους και να τα υπολογίζουν με χρήση άτυπων μονάδων μέτρησης. • Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία της θεωρίας συνόλων και να εξοικειωθούν με τη χρήση σχετικών αναπαραστάσεων (διαγράμματα Venn, πίνακες διπλής εισόδου). • Να συνδέσουν τις αριθμητικές πράξεις με εμπράγματες ενέργειες επί συνόλων. • Να συνδέσουν τις σχέσεις ισοδυναμίας και διάταξης με τις ενέργειες της ταξινόμησης και της σειροθέτησης, αντίστοιχα. • Να εξετάσουν και να αναθεωρήσουν στερεότυπες αντιλήψεις για τις μαθηματικές έννοιες και διαδικασίες
Γενικές Ικανότητες
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αυτόνομη εργασία
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της επαγωγικής και παραγωγικής σκέψης
 Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στο μαθηματικό περιεχόμενο του αναλυτικού προγράμματος του Νηπιαγωγείου με έμφαση στις τυπικές και άτυπες αναπαραστάσεις μαθηματικών εννοιών και διαδικασιών
- Χώρος και Γεωμετρία
 - Βασικά τρισδιάστατα, δισδιάστατα και μονοδιάστατα σχήματα: Χαρακτηριστικά και ιδιότητες και κατασκευή με χρήση εμπράγματος υλικού
 - Οργάνωση του χώρου: Σχέσεις μεταξύ του μονοδιάστατου, δισδιάστατου και τρισδιάστατου χώρο
- Αριθμοί και αριθμητικά συστήματα
 - Επαναληπτικά και θεσιακά αριθμητικά συστήματα: Ομοιότητες και διαφορές
 - Αριθμητικές πράξεις σε επαναληπτικά αριθμητικά συστήματα
 - Εμπράγματο εκπαιδευτικό υλικό για την αναπαράσταση αριθμών και αριθμητικών πράξεων
- Μεγέθη και μέτρηση μεγεθών
 - Βασικά μεγέθη (μήκος, επιφάνεια, όγκος/χωρητικότητα, πλήθος, περιστροφή)
 - Άτυπες και τυπικές μονάδες μέτρησης
 - Διαδικασία μέτρησης
- Σύνολα και σχέσεις
 - Ορισμοί, συμβολισμοί και πράξεις στα σύνολα
 - Σχέσεις πράξεων συνόλων και αριθμητικών πράξεων
 - Ταξινόμηση και σχέσεις ισοδυναμίας, σειροθέτηση και σχέσεις διάταξης

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ecourse • προτζέκτορας • Email 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις - Παρακολούθηση	39
	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	30
	Επίλυση ασκήσεων	25
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	25

	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εκπόνηση ασκήσεων Γραπτή δοκιμασία με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σύντομης ανάπτυξης, ερωτήσεις ανάλυσης δραστηριοτήτων για τα μαθηματικά στο νηπιαγωγείο	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στα ελληνικά

Davis, P. & Hersh, R. (1980). *Η μαθηματική εμπειρία*. Αθήνα: Τροχαλία.

Καλαβάσης, Φ. Μούτσιος-Ρέντζιος, Α. (2015). *Ανάμεσα στο μέρος και στο όλο*. Αθήνα: Gutenberg

Πατρώνης, Τ. (2001). *Θεμελιώδεις μαθηματικές έννοιες και παιδική σκέψη*. Αθήνα: Δίπτυχο.

Τριανταφυλλίδης, Τ., Σδρόλιας, κ. (2005). *Βασικές μαθηματικές έννοιες για τον εκπαιδευτικό της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης*. Αθήνα: Τυπωθητω – Γιώργος Δαρδανός

Στα αγγλικά

Copeland, R. (1984). *How children learn mathematics*. New York: Macmillan Publishing Company.

Cross, C.T., Woods, T.A., & Schweingruber, H. (Eds.). (2009). *Mathematics learning in early childhood: Paths toward excellence and equity*. National Research Council, Committee on Early Childhood Mathematics. Washington, DC: The National Academies Press.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ευκλείδης Γ΄

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών

Ευκλείδης Γ΄

Educational Studies in Mathematics

International Journal for Mathematics in Education

Journal for Research in Mathematics Education

Mathematical Behavior

Mathematical Thinking and Learning,

ZDM Mathematics Education

ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 401	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αποκτήσουν μια συγκροτημένη και σφαιρική γνώση της ιστορίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας και να γνωρίσουν, ειδικότερα, τους σημαντικότερους σταθμούς και εκπροσώπους της νεοελληνικής ποίησης. • Να έρθουν σε γόνιμη επικοινωνία με τη νεοελληνική γλώσσα στη διαχρονική της εξέλιξη. • Να αναγνωρίζουν τα ρεύματα, τις λογοτεχνικές σχολές, τα διακριτικά χαρακτηριστικά κάθε περιόδου και να μπορούν να εντάξουν τους ποιητές ή τα κείμενα σ' αυτές, σε συσχετισμό με τα ιστορικά-κοινωνικά-ιδεολογικά τους συμφραζόμενα. • Να γνωρίζουν τη θέση των επιμέρους δημιουργών και του έργου τους στο πλαίσιο της νεοελληνικής λογοτεχνίας και να έχουν την ικανότητα κριτικής αποτίμησής τους. • Να διαμορφώσουν κριτήρια αναλυτικής προσέγγισης της ποίησης, με βάση τις προτεινόμενες τεχνικές ή μεθόδους ανάγνωσης και ερμηνείας επιλεγμένων και αντιπροσωπευτικών κειμένων. • Να κατανοήσουν την οργανική συνέχεια των εκφράσεων της νεοελληνικής ποίησης, μέσα από την αναγωγή τους σε ευρύτερα χαρακτηριστικά του νεοελληνικού πολιτισμού.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη και ομαδική εργασία • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Επίδειξη κοινωνικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη προσωπικότητας, συναισθηματική-ψυχική-διανοητική-γλωσσική καλλιέργεια
- Ενεργοποίηση δημιουργικής σκέψης και φαντασίας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Γενική Εισαγωγή για την Ποίηση και τα διακριτικά γνωρίσματα του ποιητικού λόγου. Αρχές και περίοδοι της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Σταθμοί και εκπρόσωποι.
- Το δημοτικό τραγούδι. Το ηρωικό δημοτικό τραγούδι ως έκφραση του παραδοσιακού λαϊκού πολιτισμού. Ανάλυση δημοτικών τραγουδιών και ανάδειξη των σταθερών «δομών βάθους».
- Κρητική λογοτεχνία της ακμής (1570-1669): χαρακτηριστικά και εκπρόσωποι. Αποσπάσματα από το έργο του Βιτσέντζου Κορνάρου. Ανάλυση *Ερωτόκριτου*, ανάδειξη νεοελληνικού πολιτισμικού μοντέλου.
- Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός: α) περίοδοι και εκπρόσωποι, β) γλώσσα και ιδεολογία.
- Επτανησιακή Σχολή. Διονύσιος Σολωμός: ζωή και έργο. Η συμβολή του Σολωμού στη νεοελληνική ποίηση και τον πολιτισμό, μέσα από την προσέγγιση επιλεγμένων ποιητικών κειμένων.
- Ανδρέας Κάλβος: μια αιρετική ποιητική μορφή της Επτανησιακής λογοτεχνίας. Κλασικιστικά και ρομαντικά στοιχεία στην ποίηση του Κάλβου.
- Η γενιά του 1880: γλώσσα, ιδεολογία και εκπρόσωποι. Ο Κωστής Παλαμάς και η πολιτισμική παράδοση. Ανάλυση κειμένων: η αποκατάσταση της διαχρονικής ενότητας του νεοελληνικού πολιτισμού.
- Άγγελος Σικελιανός: η οργανική συνέχεια του Επτανησιακού λυρισμού. Η ενότητα του κόσμου: από τις εμπειρίες των αισθήσεων στις πνευματικές εμπειρίες.
- Κ. Καβάφης: η ιδιαιτερότητα της καβαφικής ποίησης. Ιστορικά, φιλοσοφικά, αισθησιακά ποιήματα.
- Η ποιητική γενιά του '30 και ο Γ. Σεφέρης. Τα ευρωπαϊκά ρεύματα και η ελληνική πολιτισμική παράδοση στο έργο του Σεφέρη.
- Η ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη: η συνέχεια των μεγάλων λυρικών ποιητών (Δ. Σολωμός, Άγγ. Σικελιανός).
- Γιάννης Ρίτσος: Παράδοση και Μοντερνισμός.
- Από την πρώτη στη δεύτερη μεταπολεμική γενιά:

Η πρώτη μεταπολεμική γενιά και το ιστορικό βίωμα (Τάσος Λειβαδίτης). Η μεταπολεμική υπερρεαλιστική ποίηση του Μίλτου Σαχτούρη και η εξπρεσιονιστική της «διάσταση». Η ποίηση της Κικής Δημουλά.

Αναλύσεις αντιπροσωπευτικών ποιητικών κειμένων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προτζέκτορας E-mail επικοινωνίας με τις φοιτήτριες / τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	35
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα: Ελληνική • Μέθοδοι αξιολόγησης <p>Προαιρετική (γραπτή) εργασία 20%</p> <p>Γραπτές εξετάσεις με εργασία 80%</p> <p>Γραπτές εξετάσεις χωρίς εργασία 100%</p> <p>Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 100%</p> <p>Κριτήρια βαθμολόγησης γραπτής εξέτασης και εργασιών</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) 2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) 3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πολίτης, Λ. (2015, 1978), *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, επιμ. Ειρ. Μεϊτάνη, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.

Καψωμένος, Ε.Γ. (2002), *Αναζητώντας το χαμένο ευρωπαϊκό πολιτισμό, Α', Νεοελληνική ποίηση και πολιτισμική παράδοση*, Αθήνα: Πατάκης.

Beaton, R. (1996), *Εισαγωγή στη Νεότερη Ελληνική Λογοτεχνία*, μτφρ. Ευ. Ζουργού-Μ. Σπανάκη, Αθήνα: Νεφέλη.

Δημαράς, Κ.Θ. (2013), *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: Από τις πρώτες ρίζες ως την εποχή μας*, επιμ. Κ. Σκλαβενίτη, Αθήνα: Γνώση.

Καψωμένος, Ε.Γ., Γκότση, Π., Μάντζιος, Π., Χαλιάσου, Κ., (2005), *Διονύσιος Σολωμός. Ο βίος, το έργο, η ποιητική του*. Α. Φιλολογική μελέτη, Β. Ηλεκτρονική έκδοση (Διεπιστημονική ερευνητική ομάδα, Επιστ. υπεύθ.: Ε.Γ. Καψωμένος), Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία.

Λαδογιάννη, Γ. (2014, 2016), *Σκοτεινή Ρίζα. Ανθολογία λυρισμού*, Πρώτος τόμος (1900-1940), Δεύτερος τόμος (1940-2000), Αθήνα: Παπαζήσης.

Μαστροδημήτρης, Π.Δ. (2008, 1974), *Εισαγωγή στη Νεότερη Ελληνική Φιλολογία*, Αθήνα: Δόμος.
Vitti, M. (2016, 1978), *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, επιμ. Δ. Λουκά, Τ. Μυλωνόπουλος,
Αθήνα: Οδυσσέας.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ404	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=630		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>- Γνώσεις</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται :</p> <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίσουν τα βασικότερα χαρακτηριστικά και τους εκπροσώπους διαφορετικών μουσικών ρευμάτων και εποχών, • να αντιληφθούν τους τρόπους που η μουσική επηρεάζει και επηρεάζεται από τις ευρύτερες κοινωνικές εξελίξεις, • να αντιληφθούν τη σχέση μεταξύ μουσικής και εικόνας και μεταξύ μουσικής και γλώσσας, • να διευρύνουν το μουσικό τους ορίζοντα να γίνουν πιο ανοικτές/οί σε νέα ακούσματα • να γνωρίσουν τις βασικότερες μουσικοπαιδαγωγικές κατευθύνσεις και να κατανοήσουν τη σχέση τους με τις μουσικές εξελίξεις στην κάθε εποχή. <p><u>- Δεξιότητες</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται :</p> <ul style="list-style-type: none"> • να διακρίνουν ακουστικά από το ύφος κάποιες βασικές μουσικές κατευθύνσεις, • να εξασκηθούν στην ακρόαση, να μάθουν να συγκεντρώνονται όταν ακούν, • να αντιληφθούν στην πράξη τη λειτουργία της μουσικής στον κινηματογράφο, • να αντιλαμβάνονται μορφολογικές και υφολογικές ιδιαιτερότητες κατά την ακρόαση, • να ανακαλύψουν τρόπους που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τους μελλοντικούς τους μαθητές κατά την ακρόαση, ιδίως την ενεργητική. <p><u>- Ικανότητες</u></p>

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται :

- να αποκτήσουν ενδιαφέρον για ακρόαση μουσικής διαφορετικών ειδών,
- να αναπτύξουν κριτική σκέψη πάνω σε ζητήματα μουσικής αγωγής, να γίνουν κοινωνοί των συζητήσεων για τις φιλοσοφικές και κοινωνιολογικές προεκτάσεις της μουσικής,
- να είναι να θέση να κάνουν καλύτερες επιλογές του μουσικού υλικού που θα χρησιμοποιήσουν ως παιδαγωγοί,
- να αποκτήσουν μια πιο ελεύθερη και κριτική στάση κατά την ακρόαση μουσικής, να διευρύνουν την αντίληψή τους για το τι είναι μουσική, να αντιληφθούν γενικότερα το ρόλο της μουσικής στη ζωή του παιδιού και του μελλοντικού ενήλικα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Συνοπτική ιστορία της Ελληνικής και της λόγιας Δυτικής μουσικής από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας
- Αναφορές στο χώρο της δημοφιλούς μουσικής και στις μουσικές του κόσμου
- Η μουσική στον κινηματογράφο
- Μουσική και εικόνα, μουσική και λόγος
- Η σημασία της μουσικής στο έργο παιδαγωγών και φιλοσόφων
- Σημαντικοί μουσικοπαιδαγωγοί και η εξέλιξη της μουσικής παιδαγωγικής σε σχέση με τη μουσική
- Ζητήματα φιλοσοφίας της μουσικής και της μουσικής παιδαγωγικής

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση power point • Χρήση προγραμμάτων αναπαραγωγής ήχου, μουσικής και βίντεο • Χρήση προγραμμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση πλατφόρμας ecourse 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ακρόαση χαρακτηριστικών μουσικών αποσπασμάτων	18
	Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	12
	Μελέτη για τελικές εξετάσεις	30
	Συναντήσεις με διδάσκοντα	5
	Σύνολο Μαθήματος	104
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με συμμετοχή στις τελικές γραπτές εξετάσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική για βαθμό εξαμήνου) <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των θεμάτων – κριτική και συνθετική σκέψη – λογική τεκμηρίωση • Σωστή δόμηση της σκέψης (διαδοχή παραγράφων και δομή παραγράφων) • Γλωσσική σαφήνεια <p>Γραπτές Εξετάσεις χωρίς εργασία 100 %</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Bowman, W.D. & Lucia, a. (2012): <i>The Oxford Handbook of Philosophy in Music Education</i>. Oxford: University Press.</p> <p>Headington, Ch. (1997). <i>Ιστορία της δυτικής μουσικής (I&II)</i>. (Μετ. Μάρκος Δραγούμης). Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Jorgensen, E. (1997). <i>In Search of Music Education</i>. Urbana & Chicago: University of Illinois Pres.</p> <p>Raptis, Th. (2007). <i>Den Logos willkommen heißen. Die Musikerziehung bei Platon und Aristoteles</i>. Frankfurt a.M.: Peter Lang.</p> <p>Small, Ch. (2010). Μουσικοτροπώντας. Τα νοήματα της μουσικής πράξης και της ακρόασης. (Μετ. Δ. Παπασαύρου - Σ. Λούστας). Θεσσαλονίκη: Ιανός.</p> <p>Taruskin, R. (2005). <i>Oxford History of Western Music</i>. Oxford: University Press.</p> <p>Καραδήμου-Λιάτσου, Π. (2003). <i>Η μουσικοπαιδαγωγική τον 20^ο αιώνα. Οι σημαντικότερες απόψεις για την προσχολική ηλικία</i>. Αθήνα: Orpheus.</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 444	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟ ΓΕΝΟΣ/ΦΥΛΟ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-Οδηγός Σπουδών Ιστοσελίδα Τμήματος		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιλαμβάνονται τα στερεότυπα στη συγκρότηση των κοινωνικών ρόλων των δυο φύλων στην Παιδική και Νεανική Λογοτεχνία. • Να γνωρίζουν υπό το πρίσμα του γένους και φύλου θεωρίες και πράξεις ερμηνείας διαφορετικών ειδών αφήγησης που απευθύνονται στο παιδί από τη διεθνή παραγωγή του παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου. • Να μπορούν να αναλύουν έργα Παιδικής Λογοτεχνίας από την άποψη του γένους και φύλου • Να μπορούν να επιλέγουν παιδικά βιβλία και άλλο εκπαιδευτικό υλικό για την παιδική βιβλιοθήκη εφαρμόζοντας κριτήρια που προωθούν την ισοτιμία των φύλων. • Να εργάζονται στο νηπιαγωγείο κατανοώντας τη σημασία της διαμόρφωσης της κοινωνικής συγκρότησης της ταυτότητας του φύλου.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική Εργασία • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

- Λήψη αποφάσεων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει ζητήματα γένους και φύλου στην Παιδική Λογοτεχνία κυρίως τη σχέση δόμησης και αναπαράστασης του φύλου, όπως εγγράφεται σε λογοτεχνικά κείμενα που απευθύνονται σε παιδιά, ενώ παράλληλα αναφέρεται σε στάσεις απέναντι στους κοινωνικούς ρόλους, ζητήματα γένους (gender) και γλώσσας καθώς και στην εικονογράφηση των βιβλίων. Αναφορές θα γίνουν και στο ζήτημα της γυναικείας αυτοβιογραφίας, της βιογραφίας και του εφηβικού μυθιστορήματος και των κειμένων που παρουσιάζουν την ανάδυση των κοινωνικών ρόλων των δυο φύλων με έμφαση στην εμπειρία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Θα συζητηθούν επίσης οι θεωρίες που ασχολούνται με το ρόλο του γυναικείου φύλου στο παραμύθι και θα γίνει αναφορά στα ταχταρίσματα νανουρίσματα. Στο μάθημα εξετάζονται διαφορετικά είδη Παιδικής Λογοτεχνίας ως προς τη συγκρότηση της κοινωνικής ταυτότητας του φύλου και κατά προέκταση θα συζητηθεί ο πιθανός βαθμός επίδρασης που μπορεί να ασκήσουν τα παιδικά βιβλία στη διαμόρφωση στερεοτύπων στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας. Τα παιδικά αφηγήματα θα μελετηθούν μέσα από λογοτεχνικά ρεύματα, πολιτισμικές μνήμες και κοινωνικές παραμέτρους. Θα αναγνωστούν και θα σχολιαστούν κριτικά αντιπροσωπευτικά κείμενα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προτζέκτορας e-mail	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συγγραφή εργασίας	21
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συνάντηση με τη διδάσκουσα	5
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	35
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης Ελληνικά Επιλογή Ερωτήσεων για Ανάπτυξη Σύντομων δοκιμίων 80% (Συμπερασματική για βαθμολόγηση) Γραπτή ερευνητική εργασία με δημόσια παρουσίαση (προαιρετική) 20% (Συμπερασματική για βαθμολόγηση)	

	<p>Κριτήρια βαθμολόγησης γραπτής εξέτασης και εργασιών</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) 2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) 3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου)
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κανατσούλη Μ. *Πρόσωπα γυναικών στην Παιδική Λογοτεχνία. Όψεις και απόψεις* Αθήνα: Πατάκης 1997.

Μαραγκουδάκη, Ε. *Εκπαίδευση και διάκριση των φύλων. Παιδικά Αναγνώσματα στο νηπιαγωγείο* Αθήνα: Οδυσσέας 1993.

Αναγνωστοπούλου, Δ. *Αναπαραστάσεις του Γυναικείου στη Λογοτεχνία* Αθήνα: Πατάκης 2007.

Κανατσούλη, Μ.,. *Ο ήρωας και η ηρωίδα με τα χίλια πρόσωπα. Νέες απόψεις για το φύλο* Αθήνα: Gutenberg 2008.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 601	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Διαλέξεις / Εργαστήρια	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=808		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>ΓΝΩΣΕΙΣ</u></p> <p>Οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίσουν και να κατανοήσουν βασικές έννοιες της σωματικής, της κινητικής ανάπτυξης, του αντιληπτικοκινητικού τομέα και να προσεγγίσουν μεθοδικά - συστηματικά το επιστημονικό πεδίο, • να γνωρίσουν και να κατανοήσουν βασικές έννοιες της φυσικής κατάστασης και να προσεγγίσουν μεθοδικά - συστηματικά το επιστημονικό πεδίο, • να γνωρίσουν τα θεμελιώδη ανθρώπινα κινητικά πρότυπα και τις διάφορες αποκλίσεις, • να γνωρίσουν τις κατηγορίες αναπτυξιακών ιδιοτεροτήτων και τις ειδικές κινητικές και κοινωνικές ανάγκες των παιδιών με αναπηρίες, • να γνωρίσουν και να διακρίνουν τα προγράμματα της Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής, της Διορθωτικής Γυμναστικής και της Αναπτυξιακής Φυσικής Αγωγής, • να γνωρίσουν και να κατανοήσουν βασικές έννοιες των τεχνικών δοκιμασιών για τη μέτρηση και αξιολόγηση της σωματικής και κινητικής ανάπτυξης, της νευρομυϊκής συναρμογής, των κινητικών δεξιοτήτων, της φυσικής κατάστασης και της κοινωνικής επάρκειας παιδιών με τυπική και με μη τυπική ανάπτυξη, • να γνωρίζουν τη συμβολή και συνεισφορά των διαφορετικών αθλητικών δραστηριοτήτων και

της φυσικής αγωγής στη σωματική, αισθητηριακή, νοητική και ψυχική αναπηρία,

- να γνωρίζουν τεχνικές και λειτουργικές λεπτομέρειες για την αθλητική δραστηριότητα, τη διαμόρφωση του χώρου αλλά και την οργάνωση της υλικοτεχνικής υποδομής για την εμπλοκή ατόμων με αναπηρία (σωματική, αισθητηριακή, νοητική και ψυχική) σε αθλητικές δραστηριότητες.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να:

- προετοιμάζουν το χώρο και την υλικοτεχνική υποδομή, και να είναι σε ενεργό θέση να υποστηρίξουν παιγνιώδεις και αθλητικές δραστηριότητες σε παιδιά με και χωρίς κινητικές ιδιαιτερότητες,
- αναπτύξουν τις οργανωτικές και κινητικές δεξιότητές τους σχετικά με την παιγνιώδη διάθεση, παιγνιώδη διδασκαλία και μάθηση παιδιών και ατόμων με και χωρίς κινητικές ιδιαιτερότητες,
- υποστηρίζουν γενικώς τη διά βίου άσκηση με τη συμπερίληψη, με τη χρήση της παιγνιώδους διδασκαλίας, και της μάθησης μέσω κίνησης, παιδιών με τυπική και με τυπική ανάπτυξη,
- μελετούν τη σύγχρονη αρθρογραφία και βιβλιογραφία στο πεδίο της έρευνας για την Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή, τη Διορθωτική Γυμναστική και την Αναπτυξιακή Φυσική Αγωγή.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- να είναι σε θέση να σχεδιάζουν παιγνιώδεις δραστηριότητες που ψυχαγωγούν και προάγουν την κινητική ανάπτυξη και τη διά βίου άσκηση σε άτομα με κινητικές ιδιαιτερότητες,
- να επιλέγουν και να αξιοποιούν κατάλληλα το χώρο και την υλικοτεχνική υποδομή για δραστηριότητες της Προσαρμοσμένης φυσικής Αγωγής,
- να αντιμετωπίζουν κριτικά το ΔΕΠΠΣ και το Αναλυτικό Πρόγραμμα για την Ψυχοκινητική και Φυσική Αγωγή, καθώς και την υπάρχουσα βιβλιογραφία, ώστε να είναι σε θέση να τα προσαρμόζουν στις εκάστοτε συνθήκες,
- να ερευνούν ώστε να προκύπτουν νέα πορίσματα και νέες προτάσεις, ιδιαίτερα στο χώρο της Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής κατά την προσχολική και παιδική ηλικία,
- να συνδέουν κριτικά και ουσιαστικά τα επίπεδα θεωρίας, σχεδιασμού και πράξης της Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής,
- να κάνουν πράξη τη διάθεση και ικανότητα για εφαρμογή τεχνικών δοκιμασιών για τη μέτρηση και αξιολόγηση της σωματικής και κινητικής ανάπτυξης στο νηπιαγωγείο.
- να συγκρίνουν και να αξιολογούν με σύγχρονα κριτήρια και δοκιμασίες την εξέλιξη της κινητικής ανάπτυξης των νηπίων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

- Σεβασμός στη δεοντολογία και τις ηθικές αρχές της επιστημονικής έρευνας
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα, στην πολυπολιτισμικότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βασική ορολογία και ερμηνεία των στοιχείων της Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής, της Αναπτυξιακής φυσικής Αγωγής και της Διορθωτικής Γυμναστικής
- Βασικές διδακτικές αρχές της Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής
- Φυσική Αγωγή στην Εκπαίδευση και Συμπερίληψη
- Αντιληπτικοκινητικός τομέας, διαταραχές και κατηγορίες δράσεων για την ενίσχυση της αντιληπτικοκινητικής μάθησης
- Έμφαση στην παραγωγή της κίνησης, των κινητικών προγραμμάτων, στις ατομικές διαφορές των ικανοτήτων κίνησης, στα πρότυπα της βάδισης και στάσης του ανθρωπίνου σώματος και στους παράγοντες που επηρεάζουν την κινητική ανάπτυξη
- Αναπτυξιακές διαταραχές νευρομυϊκής συναρμογής ή κινητικού συντονισμού (κινητική αδεξιότητα)
- Παρουσίαση δοκιμασιών της μέτρησης και αξιολόγησης των κινητικών προτύπων της βάδισης και της στάσης του σώματος
- Φυσική - αθλητική δραστηριότητα και η συμβολή της σε άτομα με εγκεφαλική παράλυση, με νοητική υστέρηση, με αισθητηριακές αναπηρίες, με κινητικές αναπηρίες, με συναισθηματικές διαταραχές, με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού, με χαρακτηριστικά διαταραχών ελλειμματικής προσοχής και υπερκινητικότητας
- Μεθοδολογία έρευνας στην Προσαρμοσμένη φυσική Αγωγή
- Παραδείγματα σύνταξης γραπτής αναφοράς για την αξιολόγηση της ψυχοκινητικής ανάπτυξης βρεφών, παιδιών προσχολικής ηλικίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση power point • Χρήση προγραμμάτων αναπαραγωγής κίνησης, ήχου, μουσικής και βίντεο • Χρήση προγραμμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές

	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση πλατφόρμας e-course 									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
	Διαλέξεις	27								
	Εργαστηριακή άσκηση	12								
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	20								
	Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	25								
	Μελέτη για τελικές εξετάσεις	20								
	Συνεργασία με φοιτητές	5								
	Σύνολο Μαθήματος	109								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> Με συμμετοχή στις διαλέξεις και τις εργαστηριακές συναντήσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) Με δημόσια παρουσίαση εργασίας και μικροδιδασκαλία από μικρές ομάδες (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) Με εκπόνηση μικρής γραπτής ατομικής ή ομαδικής εργασίας (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) Με συμμετοχή στις τελικές γραπτές εξετάσεις, με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (διαμορφωτική και συμπερασματική) Κριτήρια αξιολόγησης: Κατανόηση των θεμάτων – κριτική και συνθετική σκέψη – λογική τεκμηρίωση Σωστή δόμηση της σκέψης (διαδοχή παραγράφων και δομή παραγράφων) Γλωσσική σαφήνεια <table> <tr> <td>Προαιρετική εργασία</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις με εργασία</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις χωρίς εργασία</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS</td> <td>100%</td> </tr> </table>		Προαιρετική εργασία	20%	Εξετάσεις με εργασία	100%	Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%	Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%
Προαιρετική εργασία	20%									
Εξετάσεις με εργασία	100%									
Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%									
Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%									

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Haibach –Beach, P., Reid, G., & Collier, D. (2018). *Κινητική Μάθηση και Ανάπτυξη*, Επιμ.: Χ., Ζάραγκας, Αθήνα: Πεδίο.

Horvat, M., Block, M., & Kelly, L., (2011). *Μέτρηση και αξιολόγηση στην Προσαρμοσμένη Κινητική*

- Αγωγή, Ε., Σκορδίλης, Αθήνα: Τελέθριο.
- Kalverboer, A., Hopkins, B., & Geuze, R., (2004). *Motor Development in early and Later Childhood: Longitudinal Approaches*, Cambridge University Press.
- Kandell, E., Schwatz, J., & Jessell, T., (1999). *Νευροεπιστήμη και Συμπεριφορά*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Rouse, P. (2015). *Η ένταξη των μαθητών με αναπηρία στη φυσική αγωγή*, Επιμ.: Ε., Σκορδίλης, Ε., Γραμματοπούλου, Δ., Κοκαρίδας, Σ., Μπάτσιου, Ν., Χρυσάγης, Αθήνα: Πεδίο,.
- Schmidt, R., & Weisberg, G. (2009). *Κινητική μάθηση και απόδοση. Μια εφαρμοσμένη προσέγγιση*, Αθήνα: Αθλότυπο.
- Καμπάς, Α. (2004). *Εισαγωγή στην Κινητική Ανάπτυξη*, Αθήνα: Αθλότυπο.
- Κοκαρίδας, Δ. (2010). *Άσκηση και Αναπηρία. Εξατομίκευση, Προσαρμογές και Προοπτικές Ένταξης*, Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδη.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΥ 508Α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία, εργαστηριακές ασκήσεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1716		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η απόκτηση τόσο θεωρητικών γνώσεων όσο και πρακτικών εμπειριών στις τέχνες.</p> <p>Οι φοιτήτριες /τες μέσα από την παρουσίαση έργων τέχνης και την εξέταση συγκεκριμένων περιόδων αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίσουν τη γλώσσα της Ζωγραφικής, της Γλυπτικής, της Χαρακτικής • Καλλιεργήσουν κριτήρια κατανόησης εικαστικών έργων • Προσεγγίσουν , αναλύσουν, κατανοήσουν έργα και χαρακτηριστικά περιόδων μέσα στην Ιστορία της Τέχνης. • Κατανοήσουν έννοιες όπως; Σχέδιο, Χρώμα, Φως, Χώρος, Σύνθεση • Γνωρίσουν τα μορφοπλαστικά στοιχεία της ζωγραφικής όπως: Γραμμή, Επίπεδο, Τόνος, Σκιά κλπ • Δημιουργήσουν προσωπικά έργα • Να πειραματιστούν στα μέσα και τις μεθόδους διδασκαλίας των εικαστικών και να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν δραστηριότητες εικαστικής αγωγής για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.
Γενικές Ικανότητες
<p>Το μάθημα αποσκοπεί να βελτιώσει τις φοιτήτριες/τες στις εξής ικανότητες:</p>

- Αυτόνομη εργασία
- Σχεδιασμός σύνθετων καλλιτεχνικών έργων
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης και φαντασίας.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό γίνεται ανάλυση έργων τέχνης και μελέτη των μορφικών στοιχείων τους. Οι φοιτήτριες/τες εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές των εικαστικών τεχνών. Μέσω της ανάγνωσης των έργων μελετάται η έννοια του χώρου στην εικαστική πρακτική και πώς μέσα από ένα σύστημα οπτικών ψευδαισθήσεων επιτυγχάνεται η απόδοση της τρίτης διάστασης.

Γίνεται παρουσίαση καλλιτεχνικών περιόδων, αισθητικών ρευμάτων που καθόρισαν την εξέλιξη των πλαστικών τεχνών.

Οι φοιτήτριες/τες δημιουργούν ασπρόμαυρα και έγχρωμα πρωτότυπα έργα και ασκούνται στο σχεδιασμό εκ του φυσικού, της φιγούρας, της νεκρής φύσης, του περιβάλλοντα χώρου, του τοπίου κλπ.

Στο μάθημα γίνεται γνωριμία των βασικών στοιχείων του χρώματος όπως η απόχρωση, η καθαρότητα, η τονικότητα, η τονική κλίμακα ενός χρώματος, η λαμπρότητα, ο κορεσμός και η ένταση, η θερμοκρασία του χρώματος και γίνονται χρωματικές μελέτες και χρωματολόγια.

Στο πλαίσιο της άσκησης τους στη διδακτική των εικαστικών στο νηπιαγωγείο, καταστρώνουν πλάνα μαθήματος και αναπτύσσουν μεθοδολογικά μοντέλα στη διδακτική των εικαστικών που αφορούν:

Α)τη δημιουργία του έργου τέχνης Β) την αναγνώριση και την κατανόηση των ποιοτήτων του Γ) τις αισθητικές κρίσεις που μπορούν να διατυπωθούν από τη γνωριμία με την τέχνη.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην εργαστηριακή εκπαίδευση	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Διαδραστική διδασκαλία	13
	Εργαστηριακές ασκήσεις σε ατομικό επίπεδο	20
	Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομαδικό επίπεδο	6
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	37

	Συγγραφή εργασίας	36
	Σύνολο Μαθήματος	112
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εξέταση με παράδοση υποχρεωτικών εργασιών: Α) Φάκελος εργασιών/έργων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. (50% του συνολικού βαθμού) Β) γραπτή εργασία (με αφορμή ένα έργο τέχνης, θα σχεδιάσουν ένα εποπτικό μέσο διδασκαλίας για την υλοποίηση ενός διδακτικού στόχου) (50% του συνολικού βαθμού)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιγγόπουλος Η. (1983), *Η Τέχνη στο Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό Σχολείο*, Αθήνα: Δίπτυχο

Αραπάκη, Ξ. (2013). *Η Διδακτική των εικαστικών, Ίων*, Αθήνα.

Argouin, I. (2000). *Η καλλιτεχνική αγωγή στο σχολείο*. Εκδόσεις Νεφέλη

Κοζάκου- Τσιάρα Ό. (1991), *Εισαγωγή στην Εικαστική γλώσσα*, Αθήνα: Gutenberg

Χριστοδουλίδης Π. (1983), *Εισαγωγή συναισθητική και τη θεωρία της Τέχνης*, Αθήνα: Νεφέλη

Ecco U. (2005), *Η ιστορία της ομορφιάς*, Αθήνα: Καστανιώτης

Βασιλείου Κ. (2014), *Τέχνη και Δημιουργικότητα*, Αθήνα: Πλέθρον

Arnheim, R. (1999). *Τέχνη και Οπτική Αντίληψη*, Αθήνα: Θεμέλιο.

Clair J. (1999), *Σκέψεις για την κατάσταση των Εικαστικών Τεχνών*, Αθήνα: Σμίλη

Βακαλό Ε. Γ. (1988), *Οπτική Σύνταξη*, Αθήνα: Νεφέλη

Μαγουλιώτης Α. (2014), *Εικαστική Αγωγή*, Αθήνα: Συμμετρία

Γκαγιώ Μπερνάρ Α. (2002), *Πλαστικές Τέχνες, Στοιχεία μιας Διδακτικής Κριτικής*, Αθήνα: Νεφέλη

Jansen & Jansen, (2010). *Ιστορία της Τέχνης*, Αθήνα: Ίων.

Kandinsky, W. (1981). *Για το πνευματικό στην τέχνη*, Αθήνα: Νεφέλη.

Matisse, H. (1999). *Γραπτά και ρήσεις για την τέχνη*, Αθήνα: Νεφέλη.

Charman Laura H.(1993), *Διδακτική της Τέχνης, Προσέγγιση στην καλλιτεχνική αγωγή*, Αθήνα: Νεφέλη.

Klee, P. (1989). *Η Εικαστική Σκέψη 1*, Αθήνα: Ραγιά και Σια ΟΕ

Klee, P. (1989). *Η Εικαστική Σκέψη 2*, Αθήνα: Ραγιά και Σια ΟΕ

Βάος, Α. (2008). *Ζητήματα διδακτικής των εικαστικών τεχνών. Το καλλιτεχνικό εγχείρημα ως διδακτική πράξη*, Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.

Erstein A. Τρίμη Ε. (2005), *Εικαστικές Τέχνες και παιδιά*, Αθήνα: Τυποθήτω – Γ. Δαρδάνος

Τσιάρα, Καζάκου Ο. (2000), *Εισαγωγή στην Εικαστική Γλώσσα*, Αθήνα: Gutenberg

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ300	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ –ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Εργαστήρια	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=629		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>- Γνώσεις</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίσουν τη βασική ορολογία και να κατανοήσουν τη διάρθρωση του επιστημονικού πεδίου της Μουσικής Παιδαγωγικής, • να γνωρίσουν τις φάσεις της κινητικής και φωνητικής εξέλιξης του παιδιού στην προσχολική ηλικία, • να εξοικειωθούν με βασικές αρχές του τραγουδιού και του ρυθμού της γλώσσας, • να γνωρίσουν κάποιες βασικές αρχές για το σχεδιασμό μουσικών δραστηριοτήτων για το Νηπιαγωγείο, • να γνωρίσουν τις βασικές κατευθύνσεις που δίνονται από το Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη μουσική και τη σχετική βιβλιογραφία. <p><u>- Δεξιότητες</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να προετοιμάζουν ακουστικά και να είναι σε θέση να τραγουδούν σχετικά σωστά και παραστατικά παιδικά τραγούδια, • να αναπτύξουν τις φωνητικές και κινητικές δεξιότητές τους, • να μπορούν να συμμετέχουν σε μικρότερα ή μεγαλύτερα μουσικά σύνολα (φωνητικά ή ορχηστρικά).

- Ικανότητες

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- να είναι σε θέση να σχεδιάζουν δραστηριότητες τραγουδιού και μουσικοκινητικής, καθώς και δραστηριότητες που αναδεικνύουν τη μουσικότητα της γλώσσας,
- να επιλέγουν και να αξιοποιούν κατάλληλο μουσικό υλικό σε δραστηριότητες για παιδιά του Νηπιαγωγείου,
- να αντιμετωπίζουν κριτικά το ΔΕΠΠΣ και το Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη μουσική, καθώς και την υπάρχουσα βιβλιογραφία, ώστε να είναι σε θέση να τα προσαρμόζουν στις εκάστοτε συνθήκες,
- να ερευνούν ώστε να προκύπτουν νέα πορίσματα και νέες προτάσεις, ιδιαίτερα στο χώρο του τραγουδιού και της μουσικοκινητικής κατά την προσχολική ηλικία,
- να συνδέουν κριτικά και ουσιαστικά τα επίπεδα θεωρίας, σχεδιασμού και πράξης της Μουσικής Παιδαγωγικής.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βασική ορολογία και διάρθρωση του πεδίου της Μουσικής Παιδαγωγικής
- Βασικές αρχές Μουσικής Διδακτικής για την προσχολική ηλικία
- Κατηγορίες μουσικών δράσεων στο Νηπιαγωγείο (τραγούδι, μουσική και κίνηση, γλώσσα και ρυθμός, ακρόαση ήχων και μουσικής, μουσική επιτέλεση με απλά μουσικά όργανα και όργανα του σώματος, δραματοποίηση, μη συμβατική σημειογραφία)
- Έμφαση στο τραγούδι, στις μουσικοκινητικές δραστηριότητες και στη σχέση γλώσσας και μουσικής
- Σχεδιασμός μουσικών δραστηριοτήτων για παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Βασική μουσική ορολογία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση power point • Χρήση προγραμμάτων αναπαραγωγής ήχου, μουσικής και βίντεο • Χρήση προγραμμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση πλατφόρμας ecourse 									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
	Διαλέξεις	21								
	Εργαστηριακή άσκηση	18								
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	15								
	Εξάσκηση μουσικών δεξιοτήτων	10								
	Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	10								
	Μελέτη για τελικές εξετάσεις	25								
	Συναντήσεις με διδάσκοντα	5								
	Σύνολο Μαθήματος	104								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με συμμετοχή στις υποχρεωτικές εργαστηριακές συναντήσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με δημόσια παρουσίαση εργασίας και μικροδιδασκαλία από μικρές ομάδες (2-3 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με εκπόνηση μικρής γραπτής ομαδικής εργασίας (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με συμμετοχή στις τελικές γραπτές εξετάσεις, με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (διαμορφωτική και συμπερασματική) <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των θεμάτων – κριτική και συνθετική σκέψη – λογική τεκμηρίωση • Σωστή δόμηση της σκέψης (διαδοχή παραγράφων και δομή παραγράφων) • Γλωσσική σαφήνεια <table data-bbox="512 1825 1361 1986"> <tr> <td>Υποχρεωτικό Εργαστήριο με παρουσίαση και εργασία</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Υποχρεωτική εργασία</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις με εργασία</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις χωρίς εργασία</td> <td>60%</td> </tr> </table>		Υποχρεωτικό Εργαστήριο με παρουσίαση και εργασία	40%	Υποχρεωτική εργασία	20%	Εξετάσεις με εργασία	80%	Εξετάσεις χωρίς εργασία	60%
Υποχρεωτικό Εργαστήριο με παρουσίαση και εργασία	40%									
Υποχρεωτική εργασία	20%									
Εξετάσεις με εργασία	80%									
Εξετάσεις χωρίς εργασία	60%									

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Abel-Struth, S. (1985). *Grundriss der Musikpädagogik*. Mainz: Schott.

Δογάνη, Κ. (2012). *Μουσική στην προσχολική αγωγή. Αλληλεπίδραση παιδιού-παιδαγωγού*. Αθήνα: Gutenberg.

Edwards, L.C., Bayless, K.M., Ramsey M.E. (2010). *Μουσική και κίνηση. Ένας τρόπος ζωής για το μικρό παιδί*. (Επιμέλεια-Μετάφραση: Ε. Ζαχοπούλου, Ε. Κωνσταντινίδου). Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Hallam, S. (2015). *The Power of Music*. London: UCL.

McPherson E.G. & Welch, G.F. (2012). *The Oxford Handbook of Music Education*. Oxford: University Press.

Ράπτης, Θ. (2015). *Μουσική Παιδαγωγική. Μια Συστηματική Προσέγγιση*. Αθήνα: Orpheus.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 312	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Εργαστήρια	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1473		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>ΓΝΩΣΕΙΣ</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να γνωρίσουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τις βασικές έννοιες και την ορολογία της Μεθοδολογίας Έρευνας στην Εκπαίδευση και να προσεγγίσουν μεθοδικά - συστηματικά το επιστημονικό πεδίο της Έρευνας στην Εκπαίδευση, • τι είναι έρευνα, τα διάφορα είδη της έρευνας, τις διάφορες έννοιες, την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, τι είναι αξιολόγηση, • τα στάδια διεξαγωγής μιας επιστημονικής έρευνας και της συγγραφής της, • όλες τις μεθόδους συλλογής δεδομένων • το δείγμα και τη δειγματοληψία <p><u>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να υποστηρίζουν γενικώς την ερευνητική διαδικασία σε εκπαιδευτικά ζητήματα μέσω των διαφόρων μεθόδων έρευνας όπως η βιβλιογραφική ανασκόπηση, η κλασική παρατήρηση, ο πειραματισμός, κ.α., • να μελετούν τη σύγχρονη αρθρογραφία και βιβλιογραφία στο πεδίο της έρευνας θεματικών στην Εκπαίδευση, • να μελετούν ερευνητικά άρθρα ή ερευνητικές μελέτες και να κατανοούν αξιολογώντας και αναστοχάζοντας τη μεθοδολογία έρευνας, το δείγμα και τη δειγματοληψία, την μέθοδο

συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, την ερμηνεία και τα αποτελέσματα-συμπεράσματα στα οποία κατέληξαν οι ερευνητές.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να προγραμματίζουν και να υλοποιούν μικρές ερευνητικές προτάσεις σε θεματικές των γνωστικών αντικειμένων που άπτονται της Εκπαίδευσης
- να κάνουν πράξη τη διάθεση τους για σχεδιασμό και εφαρμογή ερευνητικής διαδικασίας σε διάφορες εκπαιδευτικές θεματικές στο Νηπιαγωγείο,
- να συνδέουν κριτικά και ουσιαστικά τα επίπεδα θεωρίας, σχεδιασμού και πράξης της Μεθοδολογίας Εκπαιδευτικής Έρευνας,
- Να μελετούν τη σχετική και σύγχρονη βιβλιογραφία, τα αποτελέσματα των δημοσιευμένων ερευνών και να διαχειρίζονται με κατάλληλο τρόπο το πληροφορικό υλικό,
- Να μπορούν να σχεδιάζουν και να ολοκληρώνουν εκπαιδευτικές έρευνες για προβλήματα του χώρου τους τα οποία παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον γι' αυτούς ή για διάφορους φορείς ή για την Εκπαίδευση,
- Να συγγράφουν την δική τους ερευνητική πρόταση.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στις αρχές δεοντολογίας και ηθικής στην έρευνα,
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα, στην πολυπολιτισμικότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Βασικές έννοιες και ορολογία του πεδίου της Μεθοδολογίας της Επιστημονικής Έρευνας στην Εκπαίδευση
- Μεταβλητές, κλίμακες, δείκτες
- Επισκόπηση της βιβλιογραφίας και ερευνητικά προβλήματα

- Πειραματική και οιονεί πειραματική έρευνα
- Αιτιακή – συγκριτική έρευνα και έρευνα συσχετίσεων
- Έρευνα επισκόπησης και μεμονωμένης περίπτωσης
- Ποιοτικές μεθόδους έρευνας (ιστορική, βιογραφική, κ.α.)
- Μεικτές μεθόδους και μοντέλα έρευνας
- Δείγμα και δειγματοληψία
- Συλλογή δεδομένων και μέσα συλλογής δεδομένων (πείραμα, παρατήρηση, ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, τριγωνοποίηση)
- Δεοντολογία της μεθοδολογίας εκπαιδευτικής έρευνας,
- Τεχνικές σύνταξης και συγγραφής επιστημονικής πρότασης, βιβλιογραφία, συνοδευτικές επιστολές.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο συναντήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση power point • Χρήση προγραμμάτων αναπαραγωγής κίνησης, ήχου, μουσικής και βίντεο • Χρήση προγραμμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση πλατφόρμας e-course 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	21
	Εργαστηριακή άσκηση	18
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	20
	Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	25
	Μελέτη για τελικές εξετάσεις	20
	Συνεργασία με φοιτητές	5
	Σύνολο Μαθήματος	109
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση πραγματοποιείται: <ul style="list-style-type: none"> • Με συμμετοχή στις διαλέξεις και τις εργαστηριακές συναντήσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με δημόσια παρουσίαση εργασίας και μικροδιδασκαλία από μικρές ομάδες (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με εκπόνηση μικρής γραπτής ατομικής ή ομαδικής εργασίας (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Με συμμετοχή στις τελικές γραπτές εξετάσεις, με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (διαμορφωτική και συμπερασματική) • • Κριτήρια αξιολόγησης: • Κατανόηση των θεμάτων – κριτική και συνθετική σκέψη – λογική τεκμηρίωση • Σωστή δόμηση της σκέψης (διαδοχή παραγράφων και δομή παραγράφων) • Γλωσσική σαφήνεια 								
	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 70%;">Προαιρετική εργασία</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις με εργασία</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις χωρίς εργασία</td> <td style="text-align: right;">80%</td> </tr> <tr> <td>Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table>	Προαιρετική εργασία	20%	Εξετάσεις με εργασία	100%	Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%	Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%
Προαιρετική εργασία	20%								
Εξετάσεις με εργασία	100%								
Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%								
Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%								

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bryman, A. (2014). *Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας*, Επιμ.: Α., Αϊδίνης & Π., Σακελλαρίου, Αθήνα: Gutenberg.
- Coen L., Manion L., (2000). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*, (μτφ. Χ. Μητσοπούλου, Μ. Φιλοπούλου), εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα.
- Kolin Robson, (2007). (μτφ. Β. Νταλάκου, Κ. Βασιλάκου), *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Αθανασίου, Λ. (2007). *Μέθοδοι και τεχνικές έρευνας στις επιστήμες της αγωγής*, εκδ. Εφύρα, Ιωάννινα.
- Βάμβουκας Μ., (1988). *Εισαγωγή στην Ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και Μεθοδολογία*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα.
- Παπαναστασίου Κ., (1996). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*, Λευκωσία.
- Παρασκευόπουλος Ι. (1993). *Μεθοδολογία Επιστημονικής έρευνας*, τόμοι 1 & 2, αυτοέκδοση.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 205	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Φροντιστηριακές ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Αναμένεται οι φοιτητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες της Κοινωνικής Ψυχολογίας. • Μπορούν να κάνουν ανάλυση εξειδικευμένων περιπτώσεων. • Είναι σε θέση να αξιοποιήσουν και να εφαρμόσουν την Κοινωνική Ψυχολογία στο χώρο του σχολείου. • Είναι σε θέση να συμμετέχουν σε ερευνητική εργασία πάνω στην Κοινωνική Ψυχολογία.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Οργάνωση Ερευνητικής Διαδικασίας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το αντικείμενο και οι μέθοδοι της Κοινωνικής Ψυχολογίας.
- Ιστορική ανασκόπηση της Κοινωνικής Ψυχολογίας.
- Συγγενείς με την Κοινωνική Ψυχολογία επιστήμες.
- Συναίσθημα και Νόηση: Πώς τα συναισθήματα διαμορφώνουν τη σκέψη και πώς η σκέψη διαμορφώνει τα συναισθήματα.
- Κοινωνική Αντίληψη: Παρατηρώντας και Κατανοώντας τους Άλλους.
- Οι στάσεις. Οι τρεις διαστάσεις των στάσεων. Στάσεις και συμπεριφορά. Η αξιολόγηση των στάσεων. Θεωρίες των στάσεων. Γνωστική Ασυμφωνία.
- Η αλλαγή των στάσεων. Η πηγή του μηνύματος. Το μήνυμα. Ο στόχος. Οι συνθήκες.
- Στερεότυπα, Προκαταλήψεις και Διακρίσεις.
- Η ομάδα. Ορισμοί και χαρακτηριστικά της ομάδας. Φάσεις στην εξέλιξη της ομάδας. Παράγοντες που επηρεάζουν τις φάσεις της ομάδας. Θεωρίες της δυναμικής της ομάδας.
- Κοινωνική επιρροή. Η συμμόρφωση και η υπακοή στην ομάδα.
- Η μάθηση. Κοινωνική διευκόλυνση. Ατομική και ομαδική μάθηση. Το φαινόμενο της πόλωσης στην ομάδα. Συνεργασία και ανταγωνισμός.
- Οι ρόλοι μέσα στην ομάδα. Ο ηγετικός ρόλος. Γνωρίσματα και ύφος του ηγέτη. Δομή και επικοινωνία στην ομάδα. Η κοινωνική δύναμη. Θεωρίες του ηγετικού ρόλου. Το κοινωνιόγραμμα.
- Διαπροσωπικές σχέσεις. Τα κίνητρα και οι συνέπειες των κοινωνικών σχέσεων. Διαπροσωπική έλξη. Οι φιλικές σχέσεις. Αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη. Αλληλεπίδραση και επικοινωνία ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και το μαθητή. Οι σχέσεις συνομηλίκων στο χώρο του σχολείου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none">• Διαλέξεις. Πρόσωπο με πρόσωπο• Ατομικές και ομαδικές εργασίες.• Φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• ΧΡΗΣΗ POWER POINT• ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών	13

	φροντιστηριακών ασκήσεων	
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/ τη διδάσκουσα	6
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	35
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<u>ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:</u> Ελληνική <u>ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</u> <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Ερωτήσεις ανάπτυξης • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Γραπτή εργασία (Προαιρετική) Κριτήρια Αξιολόγησης της γραπτής εξέτασης και των εργασιών: <ul style="list-style-type: none"> • 1.Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) • 2.Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) • 3.Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Baron, R., Branscombe, N. & Byrne, D (2013). *Κοινωνική Ψυχολογία*. [Επιμ. Α. Γιώτσα]. Εκδόσεις: Ίων.
- Hogg, M.A. & Vaughan, G.M. (2010). *Κοινωνική Ψυχολογία*. [Επιμ. Α. Χατζή]. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Κοκκινάκη, Φ., (2005), *Κοινωνική Ψυχολογία. Εισαγωγή στη μελέτη της Κοινωνικής Συμπεριφοράς*, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Ναυρίδης, Κλ., (2005), *Ψυχολογία των ομάδων*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Παπαστάμου, Στ., (2001), *Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ301	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΝΗΠΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΌΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ / ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ERASMUS		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=534		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζουν τις σύγχρονες προσεγγίσεις στην ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης στις μικρές ηλικίες. • Να διακρίνουν τις επιδράσεις των διαφορετικών θεωριών για την ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης στην εκπαίδευση των μικρών παιδιών. • Να γνωρίζουν ποιες μαθηματικές ικανότητες διαθέτουν τα παιδιά της πρωτοσχολικής ηλικίας, υπό ποιες συνθήκες και πώς αυτές αναπτύσσονται με βάση τις μαθησιακές τροχιές. • Να αναγνωρίζουν τη σημασία των πρώιμων ατομικών διαφορών στα Μαθηματικά και να τις εξηγούν με θεωρητικά εργαλεία. • Να εξετάζουν και να αξιολογούν πειραματικά ευρήματα από το χώρο της έρευνας για τη μαθηματική ανάπτυξη των μικρών παιδιών.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Κριτική εξέταση και αξιολόγηση θεωρητικών προσεγγίσεων • Κριτική εξέταση και αξιολόγηση πειραματικών δεδομένων • Ανάπτυξη της επαγωγικής και παραγωγικής σκέψης • Σεβασμός στη διαφορετικότητα • Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σύγχρονες προσεγγίσεις στην ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης για τις μικρές ηλικίες: Η Πιαζετιανή προσέγγιση και η μετα-Πιαζετιανή εποχή
- Η άτυπη γνώση των προνηπίων και των νηπίων για τις μαθηματικές περιοχές που αφορούν το πρόγραμμα σπουδών των Μαθηματικών του Νηπιαγωγείου
- Ατομικές διαφορές στην ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης στις μικρές ηλικίες
- Η κοινωνικο-πολιτισμική συνιστώσα στην ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης: Γλώσσα, αναπαραστάσεις και η ανάπτυξη του μαθηματικού λόγου
- Οι μαθησιακές τροχιές των μικρών παιδιών στις περιοχές που καλύπτει το εκάστοτε ελληνικό αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών για τα Μαθηματικά στο Νηπιαγωγείο

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ecourse Προτζέκτορας Email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις - Παρακολούθηση	39
	Διαλέξεις – μη καθοδηγούμενη μελέτη	40
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• Γραπτή δοκιμασία με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης και σύντομης ανάπτυξης• Εκπόνηση εμπειρικής έρευνας και συγγραφή εργασίας (προαιρετικό)• Για φοιτητές Erasmus: Υποχρεωτική γραπτή εργασία	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στα ελληνικά

Καφούση, Σ., Σκουμπουρδή, Χ. (2008). *Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Τζεκάκη, Μ. (2007). *Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα*. Αθήνα: Γ. Δαρδανός - Κ. Δαρδανός.

Nunes, T., & Bryant P. (2007). *Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά*. Αθήνα: Γ. Δαρδανός - Κ. Δαρδανός.

Στα αγγλικά

Baroody, A. J. & Dowker, A. (2003). *The development of arithmetic concepts and skills: constructing*

- adaptive expertise*. Mahwah, New Jersey: Erlbaum.
- Cross, C.T., Woods, T.A., & Schweingruber, H. (Eds.). (2009). *Mathematics learning in early childhood: Paths toward excellence and equity*. National Research Council, Committee on Early Childhood Mathematics. Washington, DC: The National Academies Press.
- Dowker, A. (2005). *Individual differences in arithmetic*. East Sussex: Psychology Press.
- English, L. D., & Mulligan, J. T. (Eds.). (2013). *Reconceptualizing early mathematics learning*. Berlin/Heidelberg: Springer-Verlag.
- Geary, D.C. (1994). *Children's mathematical development*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Mix, K. S., Huttenlocher, J., Cohen- Levine, S. (2002). *Quantitative development in infancy and early childhood*. Oxford: Oxford University Press.
- Sarama, J., & Clements, D. H. (2009). *Early childhood mathematics education research: Learning trajectories for young children*. New York: Routledge.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών

Cognition and Instruction

Child Development

Educational Studies in Mathematics

Educational Psychologist

Journal for Research in Mathematics Education

Learning and Instruction

Mathematical Behavior

Mathematical Thinking and Learning,

ZDM Mathematics Education

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ 302	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΧΝΙΔΙ-ΡΥΘΜΟΣ-ΚΙΝΗΣΗ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/ Εργαστήρια	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=729		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>ΓΝΩΣΕΙΣ</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να γνωρίσουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τρόπους με τους οποίους ο αυθορμητισμός, η κινητική έκφραση και η κινητική δημιουργικότητα μπορεί να προάγεται και να ενισχύεται σε παιγνιώδεις, κινητικές, ρυθμικές, αθλητικές και σε παιδαγωγικές δράσεις, • τα βήματα για το σχεδιασμό και προγραμματισμό ενός θέματος με παιγνιώδεις κινητικές δραστηριότητες, • τα βήματα για τη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος παρακίνησης, υποστήριξης και ενασχόλησης με παιγνιώδεις κινητικές δραστηριότητες, • τεχνικές και λειτουργικές λεπτομέρειες για την διαμόρφωση του χώρου και την οργάνωση της υλικοτεχνικής υποδομής για την εμπλοκή των νηπίων με ασφάλεια σε παιγνιώδεις κινητικές δραστηριότητες στο Νηπιαγωγείο, • τη σημασία των πρώιμων ατομικών διαφορών στην κινητική ανάπτυξη και να τις εξηγούν με θεωρητικά εργαλεία οργανώνοντας και τις αντίστοιχες φυσικές – κινητικές δραστηριότητες, • βασικές αρχές αυτοσχεδιασμού και σύνθεσης, • εναλλακτικούς τρόπους σχεδιασμού παιγνιωδών κινητικών δραστηριοτήτων που να αναδεικνύουν τις ιδιαιτερότητες της κινητικής συμπεριφοράς, • μεθόδους αξιολόγησης και αναστοχασμού πάνω στην κινητική-παιδαγωγική πράξη και

κινητική απόδοση.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:

- να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να προγραμματίζουν (σε ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία και ετήσια βάση) και να υλοποιούν (ατομικά ή ομαδικά) απλές και σύνθετες παιγνιώδεις κινητικές δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο,
- να διαχωρίζουν τον ετήσιο προγραμματισμό, από τον προγραμματισμό ενότητας και τον προγραμματισμό ενός ημερήσιου πλάνου, όπως εφαρμόζονται στο σχηματισμό θεμάτων κινητικών δραστηριοτήτων.
- να πειραματιστούν και να δοκιμαστούν στον παιγνιώδη αυτοσχεδιασμό και στη σύνθεση με το υλικό της Ψυχοκινητικής και της Φυσικής Αγωγής,
- να εξασκηθούν σε απλές παιγνιώδεις, ρυθμικές – κινητικές, αθλητικές, δράσεις
- να αναπτύξουν δεξιότητες που έχουν να κάνουν με τον έλεγχο και την εκτίμηση της κίνησης (κινητική απόδοση) και του ρυθμού,
- να αναπτύξουν εναλλακτικούς τρόπους κινητικής και ρυθμικής καταγραφής.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές

- να προσεγγίσουν διαθεματικά και να συνδέουν την κινητική αγωγή με άλλα γνωστικά αντικείμενα (αξίες του Ολυμπισμού, την ιστορία του αθλητισμού, τις διάφορες εκφάνσεις της τέχνης, τη μουσική, τη ζωγραφική, τη δραματοποίηση, το χορό τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη γλώσσα, τα μαθηματικά και τα γεωμετρικά σχήματα, λαογραφία, κ.α.),
- να έχουν διάθεση για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και εφαρμογή δραστηριοτήτων Κινητικής Αγωγής,
- να είναι σε θέση να παροτρύνουν τα παιδιά στον παιγνιώδη πειραματισμό, αυτοσχεδιασμό και σύνθεση και να οργανώνουν ανάλογες δραστηριότητες,
- να είναι σε θέση να εκτιμούν την παιδαγωγική τους πράξη με συστηματική και κριτική θεώρηση του αποτελέσματος των κινητικών δραστηριοτήτων τόσο στην αρχή, στη μέση όσο και στο τέλος διαφόρων χρονικών περιόδων του ακαδημαϊκού έτους,
- να εξετάζουν και να αξιολογούν ευρήματα και να αναστοχάζονται από το χώρο της έρευνας για τη κινητική ανάπτυξη των μικρών παιδιών, πραγματοποιώντας μικρής κλίμακας εμπειρική μελέτη.(προαιρετικό).

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα, στην πολυπολιτισμικότητα και στα ανθρώπινα δικαιώματα
- Σεβασμός στις αρχές του Ολυμπισμού και της Ολυμπιακής Ιδεολογίας
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σχεδιασμός και Προγραμματισμός (σε ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία και ετήσια βάση) απλών και σύνθετων παιγνιωδών κινητικών δραστηριοτήτων
- Χρήση και συνδυασμός των στοιχείων της κινητικής και ρυθμικής αγωγής που έχουν διδαχτεί και της διαθεματικής τους προσέγγιση
- Διδακτικές Αρχές της Κινητικής Αγωγής στην προσχολική ηλικία. Αρχή: α) της Επαγωγικότητας, β) της Αυτενέργειας, γ) της Συμμετοχής, δ) της Εξατομίκευσης, ε) της Βιωματικότητας, στ) της Εποπτείας, ζ) της Εγγύτητας στη ζωή, η) της Ολότητας, θ) Αυτοέλεγχος, ι) Αυτοπεποίθηση.
- Αρχικός σχεδιασμός, αρχική και ενδιάμεση αξιολόγηση κινητικών δραστηριοτήτων, εφαρμογή, τελική αξιολόγηση. Αξιολόγηση και αναστοχασμός πάνω στην πράξη.
- Διδακτική – Μεθοδολογία Ψυχοκινητικής Αγωγής. γνώση του σώματος, μετακίνηση στο χώρο, δεξιότητες χειρισμού, δεξιότητες ισορροπίας, σωματικά σχήματα, επίπεδα χώρου, κατευθύνσεις, ευθείες και καμπύλες στο χώρο, αργά- γρήγορα, επιτάχυνση – επιβράδυνση, μαζί – χωρία, ταυτόχρονα – διαδοχικά, εξάσκηση αναπνοής, ισορροπία, ταχύτητα αντίδρασης, χωροχρονικός προσανατολισμός, ρυθμός, κιναισθητική διαφοροποίηση, οπτικοκινητικός συντονισμός (μπάλες, στεφάνια, σχοινάκια), κινητική έκφραση και κινητική δημιουργική έκφραση.
- Διδακτική – Μεθοδολογία Παιγνιδιών. Ελεύθερα και οργανωμένα, ομαδικά, παραδοσιακά.
- Διδακτική – Μεθοδολογία Χορού, εκφραστικού, δημιουργικού, παραδοσιακού.
- Διδακτική – Εναλλακτική Μεθοδολογία Κινητικής Αγωγής με αφήγηση και εκδραμάτισης ιστοριών από αθλητικά και ολυμπιακά γεγονότα, παραμυθιών, ιστοριών από τα ίδια τα παιδιά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση power point • Χρήση προγραμμάτων αναπαραγωγής ήχου, μουσικής και βίντεο • Χρήση προγραμμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση πλατφόρμας e-course 		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	21	

	Εργαστηριακή άσκηση	18								
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	20								
	Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	25								
	Μελέτη για τελικές εξετάσεις	20								
	Συνεργασία με φοιτητές	5								
	Σύνολο Μαθήματος	109								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με συμμετοχή στις διαλέξεις και τις εργαστηριακές συναντήσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με δημόσια παρουσίαση εργασίας και μικροδιδασκαλία από μικρές ομάδες (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με εκπόνηση μικρής γραπτής ατομικής ή ομαδικής εργασίας (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με συμμετοχή στις τελικές γραπτές εξετάσεις, με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (διαμορφωτική και συμπερασματική) <p><u>Κριτήρια αξιολόγησης:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των θεμάτων – κριτική και συνθετική σκέψη – λογική τεκμηρίωση • Σωστή δόμηση της σκέψης (διαδοχή παραγράφων και δομή παραγράφων) • Γλωσσική σαφήνεια <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>Προαιρετική εργασία</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις με εργασία</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις χωρίς εργασία</td> <td style="text-align: right;">80%</td> </tr> <tr> <td>Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table>		Προαιρετική εργασία	20%	Εξετάσεις με εργασία	100%	Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%	Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%
Προαιρετική εργασία	20%									
Εξετάσεις με εργασία	100%									
Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%									
Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%									

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Gallahue, L. D., (2002). *Αναπτυξιακή Φυσική Αγωγή για τα σημερινά παιδιά*. (Μετ. – Επιμ. Ευαγγελινού Χ. – Παππά Α.) Θεσσαλονίκη: University Studio Press.

Kieff, J., & Casbergue, R. (2017). *Παιγνιώδης μάθηση και διδακτική*. Επιμ.: Χ., Ζάραγκας & Α.

- Αγγελάκη, Αθήνα, εκδ. Gutenberg
- Logsdon, B.J., Alleman, L., Straits, S., Belka, D., & Clark, D., (1997). *Physical Education unit plans for Preschool – Kindergarten. Learning Experiences in games, gymnastics and dance*. USA, Human Kinetics. P.E. Central. www.humankinetics.com
- Pica, R., (2006). *Great games for young children*. P.E. Central.
- Pica, R., (2006). *Moving and learning across the Curriculum*. P.E. Central.
- Sanders, St., (1992). *Designing preschool movement programs*. P.E. Central.
- Zimmer, R., (2007). *Εγχειρίδιο ψυχοκινητικής αγωγής. Θεωρία και Πράξη της Ψυχοκινητικής Παρέμβασης*. (Επιμ. Καμπάς Α.) Αθήνα: Αθλότυπο.
- Νάκια, Λ. & Ψάλλας, ΑΠ., (2004). *Ψυχοκινητική αγωγή – Ψυχοκινητικά παιχνίδια*. Αθήνα: ΑΘΛΟΤΥΠΟ.
- Ζάραγκας, Χ. (2006). *Ψυχοκινητική Αγωγή. Μια ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση σε παιδιά προσχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Ατραπός.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 140	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Διαδραστική Διδασκαλία	3	4	
Φροντιστήριο	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=447		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η αναγνώριση, ο προσδιορισμός και η περιγραφή του πολιτισμού ως δυναμικής διαδικασίας με οικουμενικά χαρακτηριστικά. • Η συνθετική κατανόηση των αλληλένδετων και δυναμικών εννοιών της ταυτότητας και ετερότητας, η αναγνώριση του κρίσιμου ρόλου της αυτό-εικόνας και της ενδυναμωτικής εκπαιδευτικής αντιμετώπισης του υπερποικιλόμορφου μαθητικού πληθυσμού. • Η κατανόηση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης ως προσπάθειας συγκρότησης σχέσεων ισότητας, εκτίμησης και αλληλοαποδοχής μεταξύ όλων των συνιστωσών του διδακτικού τριγώνου, αλλά και η ανάπτυξη μιας ευρύτερα κοινωνικής ευαισθητοποίησης, απαραίτητης για την επιτυχία του διαπολιτισμικού εκπαιδευτικού έργου. Ανάλυση της έννοιας της ενσυναίσθησης (empathy). • Η γνώση και κριτική ανάλυση των εκπαιδευτικών μέτρων που έχουν ληφθεί και που λαμβάνονται για τη διαχείριση της μαθητικής ποικιλομορφίας με ειδική μνεία στην περίπτωση των προσφύγων μαθητών. • Η συνειδητοποίηση της αλληλεπίδρασης πρώτης και δεύτερης γλώσσας και των ειδικών χαρακτηριστικών της κατάκτησης/εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ξένης. • Η επίγνωση των πολλαπλών στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης και η επιλεκτική προσαρμογή τους στις εκάστοτε συνθήκες μάθησης.

Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Ικανότητα εντοπισμού των πολλαπλών στρατηγικών έκφρασης της ταυτότητας και ενίσχυση της αυτοεκτίμησης των μαθητών/ριών. • Προσαρμοστικότητα και ευελιξία στην επαφή με πολιτισμικά ανοίκια πρότυπα και περιβάλλοντα. • Προσαρμογή του εκπαιδευτικού έργου στις ανάγκες των δίγλωσσων μαθητών/ριών που προέρχονται από μεταναστευτικές/προσφυγικές κινήσεις. Ολιστικές προσεγγίσεις. • Αποτελεσματική διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας με σκοπό τη γλωσσική, γνωστική και ψυχοκοινωνική ένταξη των νεοεισερχόμενων μαθητών στο εκπαιδευτικό και κοινωνικό περιβάλλον.

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Στο πρώτο μέρος του μαθήματος συζητούνται βασικές αρχές και έννοιες της διαπολιτισμικής παιδαγωγικής, όπως ο πολιτισμός, η πολυπολιτισμικότητα και η διαπολιτισμικότητα. Στόχος είναι η κατανόηση της σημασίας παροχής ισότιμης εκπαίδευσης με βάση τις ανάγκες και την ατομικότητα όλων των μαθητών/ριών. Στο πλαίσιο αυτό υπογραμμίζεται η ανάγκη αποδυνάμωσης του εθνοκεντρικού πνεύματος, ανάπτυξης της ενσυναίσθησης, αναγνώρισης και αξιολόγησης του μορφωτικού κεφαλαίου των πολιτισμικά διαφερόντων μαθητών/ριών. Εξετάζεται επίσης η έννοια της ταυτότητας, και η δυναμική και κριτική συγκρότησή ως προϋπόθεση ανάπτυξης αυτοεκτίμησης και διαπολιτισμικής επικοινωνίας. Γίνεται αναφορά σε ιστορικά και κοινωνικοπολιτισμικά χαρακτηριστικά βασικών μεταναστευτικών κατηγοριών (πρόσφυγες, παλιννοστούντες, μετανάστες) για να συνδεθούν, στη συνέχεια, με τις εκπαιδευτικές ρυθμίσεις που αφορούν τον πολύμορφο μαθητικό πληθυσμό. Ειδική μνεία γίνεται στον (μαθητικό) πληθυσμό προσφυγικής προέλευσης που εισέρχεται στην Ελλάδα από το 2015. • Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος, μελετάται η έννοια της διγλωσσίας, ως ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των μαθητών με μεταναστευτικό/προσφυγικό υπόβαθρο. Με βάση τη θεωρία της Αλληλεξάρτησης των Γλωσσών, και, υπογραμμίζοντας τον ρόλο του κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου εντός του οποίου συντελείται η γλωσσική διδασκαλία-εκμάθηση, μελετώνται τα ειδικά χαρακτηριστικά της εκμάθησης - και συνακόλουθα- της διδασκαλίας των δεύτερων/ξένων γλωσσών, ειδικότερα, της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας. Διακρίνονται οι τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες και δίνεται έμφαση στην κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου έτσι όπως αναπτύσσονται στη νηπιακή ηλικία. Τέλος, αναδεικνύεται η ποικιλία των στρατηγικών μάθησης και η σημασία επιλογής τους βάσει των διδακτικών στόχων, αλλά και των ατομικών κλίσεων του μαθητή.
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ppt Βίντεο προβολές

	Έρευνα στο διαδίκτυο Ηλεκτρονική επικοινωνία με τις φοιτήτριες Πλατφόρμα E-course	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	28
	Φροντιστήριο	13
	Συγγραφή εργασίας/ προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<u>Γλώσσα αξιολόγησης:</u> ελληνική · αγγλική για φοιτητές/ριες Erasmus	
	<u>Μέθοδοι αξιολόγησης:</u>	
	Γραπτή εργασία (προαιρετικά)	20%
	Σύντομες ερευνητικές εργασίες (προαιρετικά)	20%
	Γραπτή εξέταση με εργασία	80%
	Γραπτή εξέταση (ανάπτυξης δοκιμίων/επίλυσης προβλήματος) χωρίς εργασία	100%
	Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	50%
	Δημόσια παρουσίαση για φοιτητές ERASMUS	50%
	<u>Κριτήρια αξιολόγησης</u>	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) ✓ Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) ✓ Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abdalah-Pretceille, M., Porcher, L. 1996. *Education et communication interculturelle*. Paris: PUF.
- Cohen, J. 2013. *Creating a positive school climate: A foundation for resilience*. In S. Goldstein & R.B. Brooks (eds), *Handbook of resilience in children* (2nd ed., pp. 411–426). Dordrecht, The Netherlands: Springer.
- Cummins, J. 2005. *Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με Σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας*. (Επιμ.: Ε. Σκούρτου. Μετάφρ.: Σ. Αργύρη). Αθήνα: Gutenberg.
- Γρίβα, Ε., Στάμου, Α. 2014. *Ερευνώντας τη διγλωσσία στο σχολικό περιβάλλον. Οπτικές εκπαιδευτικών, μαθητών και μεταναστών γονέων*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.
- Γκόβαρης, Χ. 2011. *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.
- Hayward, M. 2017. Teaching as a primary therapeutic intervention for learners from refugee backgrounds. *Intercultural Education* 28(2), 165-181.
- Μητακίδου, Σ. (επιμ.). 2005. *Η Διδασκαλία της Γλώσσας. Εκπαίδευση γλωσσικών μειονοτήτων*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Μπάρος Β, Στεργίου Λ, Χατζηδήμου Κ. (επιμ). 2014. *Ζητήματα διαπολιτισμικής επικοινωνίας και εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μετάδραση.
- Νικολάου, Γ. 2011. *Ένταξη και εκπαίδευση των αλλοδαπών μαθητών στο δημοτικό σχολείο*. Αθήνα: Πεδίο.
- O'Malley, J.M., & A. Chamot. 1990. *Learning Strategies in Second Language Acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rutter, J. 2006. *Refugee Children in the UK*. London: Open University Press
- Σκούρτου, Ε. 2011. *Η Διγλωσσία στο Σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσοκαλίδου, Ρ. 2012. *Χώρος για δύο. Θέματα διγλωσσίας και Εκπαίδευσης*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Vandenbroeck, M. 2004. *Με τη ματιά του Γέτι. Η καλλιέργεια του σεβασμού του «άλλου» στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Νήσος.
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**
International Journal of Inclusive Education
Intercultural Education

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 203	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες και τις λειτουργίες του νευρικού και ορμονικού συστήματος • Κατανοήσουν την συμπεριφορά ως αποτέλεσμα πολύπλοκων αλληλεπιδράσεων βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών παραγόντων • Κατανοήσουν την «ολιστική» άποψη για τις λειτουργίες του ανθρώπινου σώματος • Κατανοήσουν την πλαστικότητα του νευρικού συστήματος και τη σημασία της εκπαίδευσης και των περιβαλλοντικών επιδράσεων στην ανάπτυξη του εγκεφάλου.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής, ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα υγείας • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διερευνάται η σχέση ανάμεσα στο φυσιολογικό βιολογικό και το ψυχολογικό υπόστρωμα της ανθρώπινης συμπεριφοράς

Πιο συγκεκριμένα διερευνώνται

- Λειτουργική οργάνωση του ανθρωπίνου σώματος.
- Βιολογικές βάσεις της συμπεριφοράς.
- Εισαγωγή στις λειτουργίες του ορμονικού συστήματος.
- Θυρεοειδικές ορμόνες και συμπεριφορά.
- Φλοιοεπινεφριδικές ορμόνες και συμπεριφορά.
- Γεννητικές ορμόνες, ανάπτυξη γεννητικών οργάνων, εφηβεία, δευτερογενή χαρακτηριστικά του φύλλου.
- Επίδραση γεννητικών ορμονών στο πρότυπο της σεξουαλικής συμπεριφοράς και στη σεξουαλική επιθυμία
- Σεξουαλική πράξη
- Οργάνωση και επίπεδα λειτουργίας του νευρικού τμήματος.
- Νευρώνες και νευρικές συνάψεις.
- Ανάπτυξη του εγκεφάλου.
- Περιβαλλοντικές επιδράσεις στην ανάπτυξη του εγκεφάλου.
- Κατώτερες εγκεφαλικές περιοχές: ζωτικές λειτουργίες.
- Κεντρικές εγκεφαλικές περιοχές: Ένστικτα – Συναισθήματα.
- Ανώτερες εγκεφαλικές περιοχές: Εγκεφαλικά ημισφαίρια- φλοιός.
- Κινητικές λειτουργίες.
- Αισθητικές Λειτουργίες.
- Εγκέφαλος και γλώσσα.
- Εγκέφαλος και σκέψη (συνειρμικές περιοχές – προμετωπιαίος φλοιός)
- Εγκέφαλος και σκέψη.
- Εγκέφαλος και συναίσθημα.
- Εγκέφαλος και συνείδηση.
- Πλαγίωση στο φυσιολογικό εγκέφαλο. Συμπληρωματική εξειδίκευση των ημισφαιρίων.
- Εγκέφαλος και μνήμη.
- Εγκεφαλικές λειτουργίες συμπεριφοράς (πείνα, δίψα, εξαρτημένα αντανακλαστικά)\Υπνος, εγρήγορση και προσοχή.
- Η φυσιολογική σημασία του ύπνου και των ονείρων.
- Μηχανισμός, πρόκληση του κύκλου του ύπνου / εγρήγορσης.
- Νευροδιαβιβαστές της συμπεριφοράς.
- Αυτόνομο νευρικό σύστημα: ο ρόλος του συμπαθητικού συστήματος στο stress.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και επικοινωνία με τους

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης προετοιμασίας για τις εξετάσεις	45
	Ώρες συνάντησης με το διδάσκοντα	6
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Γραπτή δοκιμασία με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Kandel E.R., Schwartz S.H., Jessel T.M. (2009) *Νευροεπιστήμη και συμπεριφορά*, Ηράκλειο: ΠΑΝ/ΚΕΣ ΕΚΔ. ΙΤΕ ΚΡΗΤΗΣ.

Neil, M. G. (2011) *Νευροψυχολογία: εγκέφαλος και συμπεριφορά*, Αθήνα: Μ. ΠΑΡΙΚΟΥ & ΣΙΑ Ε.Π.Ε.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 405	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα γνωρίζουν τις σύγχρονες θεωρητικές τάσεις, τους μελετητές και τα έργα που συνέβαλαν και λειτούργησαν καταλυτικά στη διαμόρφωση της επιστημονικής προσέγγισης της λογοτεχνίας. • Θα έχουν εξοικειωθεί με τις έννοιες, τις θεωρητικές αρχές και τις μεθοδολογικές προτάσεις της σύγχρονης θεωρητικής σκέψης για την αναλυτική προσέγγιση της λογοτεχνίας. • Θα έχουν στη διάθεσή τους πρόσφορα μεθοδολογικά εργαλεία, καθώς και τη δυνατότητα εφαρμογής συστηματικών μεθόδων, μοντέλων και τεχνικών στην ανάγνωση, ανάλυση και ερμηνεία λογοτεχνικών κειμένων –ιδιαιτέρως αφηγηματικών–, παραδοσιακών και νεωτερικών, με βάση τις προτεινόμενες μεθόδους και τεχνικές. • Θα έχουν τη δυνατότητα αξιοποίησης της θεωρητικής γνώσης και αναπαραγωγής της στην πράξη, αυτοσχεδιάζοντας μικρές ή μεγαλύτερες ιστορίες, ανταποκρινόμενοι στις σχετικές ανάγκες του νηπιαγωγείου. • Θα έχουν τη θεωρητική υποδομή να διδάξουν αποτελεσματικά τα παιδιά να κατασκευάσουν και να αφηγηθούν μικρές ιστορίες, ενεργοποιώντας τη δημιουργική σκέψη και φαντασία τους.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη και ομαδική εργασία • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη προσωπικότητας, συναισθηματική-ψυχική-διανοητική-γλωσσική καλλιέργεια
- Ενεργοποίηση δημιουργικής σκέψης και φαντασίας
- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Γενική Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας: επιστημολογικές αρχές και έννοιες βάσης. Διακριτικά γνωρίσματα του έντεχνου λόγου.
- Η γλωσσολογική θεωρία του F. deSaussure και τα γλωσσολογικά μοντέλα ανάλυσης ως επιστημολογικό υπόβαθρο της Θεωρίας της Λογοτεχνίας.
- Το κίνημα του Ρώσικου Φορμαλισμού και οι βασικές αρχές του. Η γόνιμη επαφή με τη Ρώσικη πρωτοπορία στην τέχνη.
- Το μοντέλο ανάλυσης του V. Propp για το λαϊκό παραμύθι, με βάση τις αρχές του Φορμαλισμού.
- Η Σχολή της Πράγας (J. Mukařovský, R. Jakobson), η Νέα Κριτική (I.A. Richards, T.S. Eliot, W.K. Wimsatt): η συμβολή τους στη συγκρότηση της σύγχρονης θεωρίας της λογοτεχνίας.
- Η θεώρηση του μύθου από τον Claude Lévi-Strauss. Η δομική ανάλυση της *μυθικής σκέψης*. Οριζόντια και κάθετη (ερμηνευτική) ανάγνωση του μύθου.
- Τάσεις της σύγχρονης αφηγηματολογίας
Η *Δομική Σημασιολογία* του A.J. Greimas. Βασικές αρχές της σημασιολογικής θεωρίας του.
- Η θεωρητική και μεθοδολογική πρόταση του Gérard Genette για τους αφηγηματικούς τρόπους και τις τεχνικές του αφηγηματικού λόγου.
- Roland Barthes: από το δομισμό στο μεταδομισμό.
- Η θεωρία του κειμένου: η μελέτη των λογοτεχνικών, και ευρύτερα των καλλιτεχνικών, φαινομένων νοούμενων ως *κειμένων*. Η έννοια του *κειμένου* (σε αντίθεση με το *έργο*). Η αρχή της *διακειμενικότητας* της J. Kristeva.
- Η σχέση κειμένου-αναγνώστη
Η Σχολή της Κωνσταντίας: η θεωρία της λογοτεχνικής πρόσληψης (H.R. Jauss) και της αναγνωστικής ανταπόκρισης (W. Iser).
- Μεταδομικές τάσεις: η υπέρβαση του δομισμού και η σύζευξη της σημειωτικής με το μαρξισμό και την ψυχανάλυση (J. Derrida, M. Foucault, J.F. Lyotard, J. Kristeva, R. Barthes).
Παραδείγματα ανάλυσης κι εφαρμογής της μεθόδου σε επιλεγμένα κείμενα, παραδοσιακά και νεωτερικά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προτζέκτορας E-mail επικοινωνίας με τις φοιτήτριες / τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	35
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	40
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προαιρετική (γραπτή) εργασία 20% Γραπτές εξετάσεις με εργασία 80% Γραπτές εξετάσεις χωρίς εργασία 100% Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 100% Κριτήρια βαθμολόγησης γραπτής εξέτασης και εργασιών 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) 2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) 3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Adam, J.-M. (1999), *Τα κείμενα: τύποι και πρότυπα. Αφήγηση, περιγραφή, επιχειρηματολογία, εξήγηση και διάλογος*, μτφρ. Γ. Παρίσης, Αθήνα: Πατάκης.
- Barthes, R. (1988), «Εισαγωγή στη δομική ανάλυση των αφηγημάτων» (1966), «Από το έργο στο κείμενο» (1971), στον τόμο *Εικόνα - Μουσική - Κείμενο*, μτφρ. Γ. Σπανός, Αθήνα: Πλέθρον: 93-136, 151-160.
- Delcroix, M.-Hallyn, F. (επιμ., 2000), *Εισαγωγή στις σπουδές της λογοτεχνίας. Μέθοδοι του κειμένου*, μτφρ. Ι.Ν. Βασιλαράκης, Αθήνα: Gutenberg.
- Genette, G. (2007), *Σχήματα III. Ο λόγος της αφήγησης: Δοκίμιο αφηγηματολογίας και άλλα κείμενα*, μτφρ. Μπ. Λυκούδης, Αθήνα: Πατάκης.
- Fokkema, D., Ibsch, E. (2011, 1997), *Θεωρίες Λογοτεχνίας του Εικοστού Αιώνα: Δομισμός, Μαρξισμός*,

- Αισθητική της πρόσληψης, Σημειωτική*, μτφρ. Γ. Παρίσης, Αθήνα: Πατάκης.
- Καψωμένος, Ε.Γ. (2003), *Αφηγηματολογία. Θεωρία και μέθοδοι ανάλυσης της αφηγηματικής πεζογραφίας*, Αθήνα: Πατάκης.
- Propp, V.I. (2009, 1987), *Μορφολογία του παραμυθιού. Η διαμάχη με τον Κλωντ Λέβι-Στρως και άλλα κείμενα*, μτφρ. Α. Παρίση, Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Ροντάρι, Τζιάνι (2003, 1973), *Γραμματική της φαντασίας. Εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες*, μτφρ. Γ. Κασαπίδης, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σαμαρά, Ζωή (2003), *Ο κατοπτρισμός του άλλου κειμένου*, Θεσσαλονίκη: UniversityStudioPress.
- Τριάντου, Ιφ. (2010), *Από τη Θεωρία στην ερμηνεία της λογοτεχνίας*, Πάτρα: Διαπολιτισμός.
- Selden, R. (επιμ., 2004, 1995), *Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό*, θεώρηση μτφρ. Μ. Πεχλιβάνος-Μ. Χρυσανθόπουλος, Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών/Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
- Φαρίνου-Μαλαματάρη, Γ. (2001), «Αφήγηση/Αφηγηματολογία: Μια επισκόπηση», *Νέα Εστία*, τχ. 1735 (Ιούν. 2001): 972-1017.
- Worton, M.-Still, J. (eds, 1990), *Intertextuality: Theories and Practice*, Manchester: Manchester University Press.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 437	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-Οδηγός Σπουδών Ιστοσελίδα Τμήματος		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν με κριτική σκέψη τις συλλογές διεθνούς παραμυθιού στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου. • Να αντιλαμβάνονται τη διαχρονική πορεία της μετάβασης από το λαϊκό στο έντεχνο παραμύθι. • Να μπορούν να παρακολουθούν τις σύγχρονες προσεγγίσεις των δημιουργών συγγραφέων στο διεθνές παραμύθι στο πλαίσιο της Παιδικής Λογοτεχνίας και να κατανοούν τις μεταβολές που γίνονται σε συνάρτηση με καλλιτεχνικά ρεύματα και κοινωνικούς προβληματισμούς. • Να μπορούν να κάνουν διασκευές κλασικών παραμυθιών και να αξιοποιούν μαζί με τα παιδιά στο νηπιαγωγείο τα θέματα και τα μοτίβα των αφηγήσεων.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον • Σεβασμός στην πολυπολιτισμικότητα • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των

απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επικεντρώνεται σε σημαντικές συλλογές Ευρωπαϊκών παραμυθιών, όπως των αδελφών Grimm που συνέβαλαν στην εδραίωση και στην καλλιέργεια του είδους διεθνώς. Ασχολείται με τη μετάβαση από την προφορική παράδοση του παραμυθιού στη δημιουργία συλλογών κατάλληλων για παιδιά. Αναφέρεται στις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες και στην Ευρωπαϊκή σκέψη που οδήγησαν στην ανάδυση των σχετικών ενδιαφερόντων. Εξετάζει το πέρασμα από το λαϊκό στο έντεχνο παραμύθι και ασχολείται με τα χαρακτηριστικά του έργου του H.C.Andersen. Το μάθημα θα εξετάσει πως πέρασε στην Ελλάδα το Ευρωπαϊκό παραμύθι μέσα από μεταφράσεις και διασκευές, αυτοτελείς εκδόσεις και περιοδικά εστιάζοντας σε ζητήματα μυθοπλασίας, πρόσληψης και αναδημιουργίας των παραμυθιών από ενήλικες και παιδιά. Θα συζητηθεί η σχέση του παραμυθιού με την Παιδική Λογοτεχνία και θα γίνει αναφορά σε συγκεκριμένα έργα. Θα διερευνηθεί η έννοια της διασκευής μέσα από εκδόσεις, εικονογραφήσεις και ταινίες. Το μάθημα ασχολείται επίσης με τη δημιουργική αξιοποίηση των τεχνικών της διασκευής στο διεθνές παραμύθι με τα παιδιά στο νηπιαγωγείο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προτζέκτορας e-mail	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συνάντηση με τη διδάσκουσα	5
	Προετοιμασία για εξετάσεις	35
	Συγγραφή εργασίας	21
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης Ελληνικά Επιλογής Ερωτήσεις Σύντομης Ανάπτυξης Δοκιμίων 80% (Συμπερασματική για βαθμολόγηση) Γραπτή ερευνητική εργασία με δημόσια παρουσίαση (προαιρετική) 20%	

	<p>(ατομική ή ομαδική) (Συμπερασματική για βαθμολόγηση)</p> <p>Κριτήρια βαθμολόγησης γραπτής εξέτασης και εργασιών</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) 2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) 3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου)
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ζαν, Ζωρζ Η δύναμη των παραμυθιών Αθήνα: Καστανιώτης 1996.

Β.Δ. Αναγνωστόπουλος, Τέχνη και Τεχνική του Παραμυθιού Αθήνα: Καστανιώτης 1997.

Αυδίκος, Β. Από το Παραμύθι στο κόμικς Παράδοση και Νεωτερικότητα, Αθήνα: Οδυσσεάς 1996.

Καπλάνογλου, Μ. Ελληνική Λαϊκή Παράδοση: Τα παραμύθια στα περιοδικά για παιδιά για νέους 1836-1922 Ελληνικά Γράμματα 1998.

Γεωργίου Νίλσεν, Μ. Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας Άντερσεν Αθήνα: Καστανιώτης 1994.

Κ. Δ. Μαλαφάντης Το Παραμύθι στην Εκπαίδευση: Ψυχοπαιδαγωγική Διάσταση και Αξιοποίηση Αθήνα: Διάδραση 2011.

Μερακλής, Μ. et al, Το Παραμύθι από τους αδελφούς Grimm στην εποχή μας Αθήνα: Gutenberg 2017.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ305	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=690		

(1) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η βαθύτερη εξοικείωση με τις ΤΠΕ και τις πολυμεσικές εφαρμογές στο Νηπιαγωγείο, με την παραγωγή εκπαιδευτικού λογισμικού για τη χρήση του από νήπια και νηπιαγωγούς και με τη διαχείριση μαθησιακών δραστηριοτήτων με χρήση ΤΠΕ. • Αξιολόγηση ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού. • Εφαρμογή τρέχουσας έρευνας πάνω στη διδασκαλία νηπίων με χρήση ΤΠΕ. <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα μπορούν να :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χρησιμοποιούν την Τεχνολογία για να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τη δημιουργικότητα των νηπίων. • Αναπτύξουν δεξιότητες σε σχέση με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών, του διαδικτύου και των πολυμέσων. • Δημιουργήσουν εκπαιδευτικό λογισμικό κατάλληλο για το νηπιαγωγείο. • Προάγουν την ασφαλή χρήση των Ν.Τ. στην προσχολική ηλικία.
Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στις λειτουργίες και τις έννοιες της Τεχνολογίας στην τάξη του Νηπιαγωγείου.
- Χρήση σύγχρονων ΤΠΕ στην τάξη για υποστήριξη διαφορετικών εκπαιδευτικών αναγκών.
- Χρήση σύγχρονων πολυμέσων στην τάξη (τρόποι εφαρμογής τους - παραδείγματα).
- Δομή και σύνταξη εργασίας με χρήση νέων τεχνολογιών.
- Δημιουργία και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού με χρήση ΤΠΕ στο νηπιαγωγείο.
- Παρουσίαση ηθικών, νομικών και ανθρωπιστικών θεμάτων που προκύπτουν από τη χρήση ΝΤ στην τάξη του Νηπιαγωγείου.

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Η/Υ • Projector • Διαδίκτυο • E-course 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Αριθμός ωρών παρακολούθησης μαθήματος	26
	Σχεδιασμός και παρουσίαση προγράμματος δραστηριοτήτων	40
	Εργαστηριακές ασκήσεις	13
	Συναντήσεις με τον διδάσκοντα	5
	Προετοιμασία για εργαστηριακές ασκήσεις	10
	Συγγραφή εργασίας	25
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορική εξέταση 100%	

	<p>ή</p> <p>Γραπτή εξέταση 100%</p> <p>ή</p> <p>Γραπτή εργασία 100 %</p> <p>Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 70%</p> <p>Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS 30%</p>
--	--

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Sharon E. Smaldino, Deborah L. Lowther, James D. Russe (2010) *Εκπαιδευτική τεχνολογία και μέσα για μάθηση* (Σ.Πολυχρόνης μτφρ. & Κ.Λιωνής, επιμ.), Παναγιώτης Αντωνίου, Έλλην.

Πρέζας Π. (2003). *Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτικό λογισμικό*. Αθήνα : Κλειδάριθμος.

Johnston S.D. (2005). *Early Explorations in Science*. United Kingdom: Open University Press.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ808	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Διαδραστική διδασκαλία	3	6	
Πρακτική άσκηση	20 ώρες το εξάμηνο		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1719		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει στις φοιτήτριες και στους φοιτητές θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις σχετικά με τη διαδικασία της παρατήρησης στο εκπαιδευτικό πλαίσιο μιας τάξης νηπιαγωγείου. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται η/ο φοιτήτρια/-ής:</p> <p>α) σε επίπεδο γνώσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνει τις διαφορές μεταξύ απλής και συστηματικής παρατήρησης. • Να περιγράφει τα διαφορετικά είδη παρατήρησης και καταγραφής και να εκτιμά τις διαφορετικές εκφάνσεις του μεθοδολογικού εργαλείου της παρατήρησης. • Να αναγνωρίζει ότι η συστηματική παρατήρηση είναι βασικό μεθοδολογικό εργαλείο για τον αναστοχασμό του εκπαιδευτικού και τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. <p>β) σε επίπεδο δεξιοτήτων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αξιοποιεί εργαλεία παρατήρησης, καταγραφής και ανάλυσης και να αναγνωρίζει τη σημασία της συστηματικής διερεύνησης όλων των παραμέτρων που επηρεάζουν την εκπαιδευτική πράξη

<p>για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και της αξιολόγηση των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αξιοποιεί εργαλεία παρατήρησης για να κατανοήσει το παιδί ως μαθητή/-τρια και το μαθησιακό περιβάλλον της τάξης του Νηπιαγωγείου. <p>γ) σε επίπεδο ικανοτήτων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναστοχάζεται κριτικά για τη διδασκαλία και τη μάθηση. • Να εκθέτει με συστηματικό τρόπο τις καταγραφές από την παρατήρηση και να ερμηνεύει τα δεδομένα με βάση τη θεωρία.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών. • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα. • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η έννοια της απλής και της συστηματικής παρατήρησης. • Η σημασία της συστηματικής παρατήρησης στην προσχολική εκπαίδευση. • Η παρατήρηση ως μεθοδολογικό εργαλείο της ποιοτικής έρευνας και διερεύνησης της εκπαιδευτικής πράξης • Μη συμμετοχική και συμμετοχική παρατήρηση. • Μέθοδοι παρατήρησης και καταγραφής. • Σχεδιασμός της παρατήρησης. • Οργάνωση και καταγραφή της παρατήρησης. • Παρατήρηση και αναστοχασμός • Ανάλυση και ερμηνεία καταγραφών παρατήρησης.
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη της διδασκαλίας με χρήση power-point, προβολή οπτικοακουστικού υλικού, ηλεκτρονική επικοινωνία με φοιτήτριες/-ές, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκαίτευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr για ανάρτηση ηλεκτρονικών πηγών, ανάθεση εργασιών και επικοινωνία

	με φοιτήτριες/-ές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και Διαδραστική διδασκαλία	39
	Πρακτική άσκηση – Παρατήρηση σε νηπιαγωγεία	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	28
	Συγγραφή εργασιών	33
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/-τριών γίνεται στα ελληνικά, είναι διαμορφωτική και συμπερασματική και περιλαμβάνει:</p> <p>α) Παρουσίαση ομαδικής εργασίας, η οποία αναφέρεται στην παρατήρηση και την ανάλυση του εκπαιδευτικού πλαισίου μιας συγκεκριμένης τάξης νηπιαγωγείου στο οποίο έχουν μεταβεί οι φοιτήτριες/-ές προκειμένου να παρατηρήσουν, να καταγράψουν και να αναλύσουν δεδομένα χρησιμοποιώντας τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια του μαθήματος (20% του τελικού βαθμού).</p> <p>β) Ατομική γραπτή εργασία, η οποία συνθέτει την παρατήρηση και ανάλυση του εκπαιδευτικού πλαισίου μιας συγκεκριμένης τάξης νηπιαγωγείου στην οποία έχει μεταβεί η/ο κάθε φοιτήτρια/φοιτητής προκειμένου να παρατηρήσει, να καταγράψει και να αναλύσει δεδομένα χρησιμοποιώντας τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια του μαθήματος (40% του τελικού βαθμού).</p> <p>γ) Τελική γραπτή εξέταση (επίλυση προβλήματος ή ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή δοκιμασία πολλαπλής επιλογής) (40% του τελικού βαθμού).</p> <p>Για τους/τις φοιτητές/τριες Erasmus προσφέρεται η δυνατότητα υποβολής των εργασιών στην αγγλική γλώσσα.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στους φοιτητές/τριες μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας e-course.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Altrichter, H., Posh, P., & Somekh, B. (2001). *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους. Μια εισαγωγή στην έρευνα δράσης* (μτφ. Μαρία Δεληγιάννη). Αθήνα: Μεταίχμιο.

- Cohen, H. D., Stern, V., & Balaban, N. (2001). *Παρατηρώντας και καταγράφοντας τη συμπεριφορά των παιδιών*, (επιμ. Βοσνιάδου, Σ.) (μτφρ. Δ. Ευαγγέλου). Αθήνα: Gutenberg.
- Podmore, V.N. (2006). *Observation. Origins and approaches to early childhood research and practice*. Wellington: NZCER Press
- Papatheodorou, T., Luff, P. & Gill, J.(2011). *Child observation for learning and research*. Harlow: Longman.
- Tripp D.,1993. *Critical incidents in teaching: Developing professional judgement*. London and New York: Routledge Falmer, Taylor & Francis Group.
- ΑνδρούσουΑ. &ΑσκούνηΝ. (2007). *Ετερογένεια και Σχολείο*. Κλειδιά και Αντικλειδιά. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Αυγητίδου Σ. (2018). *Η αξιοποίηση των ημερολογίων στην εκπαιδευτική έρευνα – δράση: προϋποθέσεις και διαδικασίες*. Ανακτήθηκε από www.actionresearch.gr.
- Αυγητίδου, Σ., Τζεκάκη, Μ. & Τσάφος, Β. (Επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Γερμανός, Δ. (2002). *Οι τοίχοι της γνώσης. Σχολικός χώρος και εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π. & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). *Οδηγός Νηπιαγωγού. Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί. Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης*. ΥΠΕΠΘ-ΠΙ, Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- Κυριαζή, Ν. (1999). *Η κοινωνιολογική έρευνα. Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μπιρμπίλη, Μ. (2014). *Προς μια παιδαγωγική του διαλόγου. Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην προσχολική εκπαίδευση*, Θεσ/νικη: Σοφία.
- Παπαδοπούλου, Β. (1999). *Παρατήρηση Διδασκαλίας: Θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογές*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Τσιώλης Γ., 2014. *Μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης στην ποιοτική κοινωνική έρευνα*. Αθήνα: Κριτική.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 400	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/ Διαδραστική διδασκαλία	3	6	
Εργαστήριο	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=552		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζουν τις κοινωνιολογικές θεωρίες σχετικά με τον εκπαιδευτικό θεσμό • Να επιλέγουν κοινωνιολογικές προσεγγίσεις για την κατανόηση της καθημερινής σχολικής πραγματικότητας • Να συνδέουν την κοινωνιολογική θεωρία με την εκπαιδευτική πράξη, ως μια αλληλένδετη σχέση. • Να συγκρίνουν τις ομοιότητες και τη τις διαφορές μεταξύ των κοινωνιολογικών προσεγγίσεων • Να συνδυάζουν τις κοινωνιολογικές θεωρίες με θεωρίες από άλλες επιστήμες για την κατανόηση σχολικών αλλά και κοινωνικών θεμάτων και φαινομένων • Να οργανώνουν σχέδια διδασκαλίας βάσει των κοινωνιολογικών προσεγγίσεων • Να αξιολογούν τους κοινωνικούς παράγοντες που επιδρούν στη σχολική επίδοση των μαθητών • Να σχεδιάζουν αντισταθμιστικά σχέδια διδασκαλίας και project για την αντιμετώπιση των κοινωνικο-πολιτισμικών διαφορών μεταξύ των μαθητών
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αρχικά παρουσιάζονται οι κοινωνιολογικές θεωρίες σχετικά με τον εκπαιδευτικό θεσμό και τις λειτουργίες του, με έμφαση στο Νηπιαγωγείο. Δίνεται έμφαση στις θεωρίες των P. Bourdieu και B. Bernstein

- Θεωρία vs Εμπειρία στην επιστήμη: ένα ψευδο-δίλημμα
- Λειτουργική θεωρία
- Θεωρία των ριζοσπαστών
- Μαρξιστική θεώρηση
- Η θεωρία Λ. Αλτουσέρ για τους ιδεολογικούς μηχανισμούς του κράτους
- Οι θεωρίες της αλληλεπίδρασης
- Η θεωρία του B. Bernstein :
 - Κώδικες επικοινωνίας
 - Νοηματικοί προσανατολισμοί
 - Παιδαγωγικός μηχανισμός
 - Παιδαγωγικές πρακτικές, σχολική γνώση και παιδαγωγική θεωρία του εκπαιδευτικού
- Η θεωρία του P. Bourdieu:
 - Κεφάλαιο (πολιτισμικό, κοινωνικό και οικονομικό)
 - Η θεωρία του πολιτισμικού κεφαλαίου
 - Οι καταστάσεις τους πολιτισμικού κεφαλαίου
 - Εκφάνσεις του πολιτισμικού κεφαλαίου
 - Οι λειτουργίες του εκπαιδευτικού συστήματος
 - Το εκπαιδευτικό σύστημα ως πεδίο
 - Προτάσεις για την εκπαίδευση
 - Η ανδρική κυριαρχία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου υλικού/Σημειώσεων και στην Επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26

	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Εργαστήριο	13
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία	26
	Προετοιμασία Εργαστηρίου	13
	Εκπόνηση εργασίας	20
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	42
	Συνεργασία	3
	Σύνολο Μαθήματος	156
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ● Γλώσσα: Ελληνική ● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής ● Μέθοδοι αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none"> I. Αυτόνομη ή Ομαδική Γραπτή Εργασία II. Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων: <ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξης - Σύντομης Απάντησης - Επίλυσης Προβλημάτων 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παναγιωτόπουλος, Ν. (2018). *Η πρακτική του κοινωνιολόγου. Στοιχεία για την αναστοχαστική ανθρωπολογία του Π. Μπουρντιέ* (Θ. Θάνος, Πρόλογος & Επιστ. Επιμ.). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Bourdieu, P. & Passeron, J.-Cl. (1996). *Οι κληρονόμοι. Οι φοιτητές και η κουλτούρα*. Αθήνα: Καρδαμίτσας.

Bourdieu, P. (2002). *Η διάκριση. Κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος - Κ. Καψαμπέλη, Μετάφραση) Αθήνα: Πατάκης.

Bernstein, B. (1991). *Παιδαγωγικοί κώδικες και κοινωνικός έλεγχος* (Ι. Σολομών, Εισαγωγή, Μετφρ. & Σημειώσεις). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Bourdieu, P. (2004). *Για την εκπαίδευση του μέλλοντος* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος-Επιστ. Επιμ.). Αθήνα: Νήσος.

Bourdieu, P. & Passeron, G.-Cl. (2014). *Η αναπαραγωγή. Στοιχεία για μια θεωρία του εκπαιδευτικού συστήματος* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Καντζάρα, Β. (2008). *Εκπαίδευση και κοινωνία. Κριτική διερεύνηση των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πολύτροπον.

Λάμνιαν, Κ. (2002). *Κοινωνιολογική θεωρία και εκπαίδευση. Διακριτές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Λαμπίρη-Δημάκη, Ι. & Παναγιωτόπουλος, Ν. (Επιμ.) (1995). *Pierre Bourdieu, Κοινωνιολογία της Παιδείας*. Αθήνα: Καρδαμίτσας-Δελφίνι.

Θάνος, Θ., Καμαριανός, Ι., Κυρίδης, Α. & Φωτόπουλος, Ν. (2017). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες και θεματικές* (Κ. Τσουκαλάς, Πρόλογος - Μ. Ηλιού, Επίλογος). Αθήνα: Gutenberg.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 (1ος κύκλος σπουδών)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/ Διαδραστική διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας • Να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν τις θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνιολογίας. • Να διακρίνουν τους κλάδους της κοινωνιολογίας • Να εξηγούν την οργάνωση και τη λειτουργία των κοινωνικών θεσμών, όπως η οικογένεια, η εκπαίδευση, τα ΜΜΕ, ο αθλητισμός κ.λπ. • Να προτείνουν και να εφαρμόζουν τρόπους αντιμετώπισης σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων όπως οι έμφυλες διακρίσεις, η βία, η ανεργία, οι ανισότητες, ο αποκλεισμός, κ.λπ. • Να συνδυάζουν διεπιστημονικές προσεγγίσεις κοινωνικών θεμάτων/ζητημάτων.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

- Η επιστήμη της Κοινωνιολογίας (αντικείμενο, συγκρότηση της επιστήμης, εκπρόσωποι, θεωρητικές προσεγγίσεις, μέθοδοι έρευνας)
- Κοινωνικοί θεσμοί, κοινωνικές θέσεις και κοινωνικοί ρόλοι
- Τομείς της Κοινωνιολογίας
 - Κοινωνιολογία της οικογένειας
 - Κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας
 - Κοινωνιολογία των ΜΜΕ
 - Κοινωνιολογία του πολιτισμού
 - Κοινωνιολογία του σχολείου
 - Κοινωνιολογία του αθλητισμού
 - Κοινωνιολογία της υγείας
 - Κοινωνιολογία της εργασίας
 - Κοινωνιολογία της θρησκείας
- Κοινωνική διαστρωμάτωση – Κοινωνικές ανισότητες
- Κοινωνία και ετερότητα
- Κοινωνικό φύλο
- Παρέκκλιση και έγκλημα

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου υλικού/Σημειώσεων και στην Επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	26
	Συγγραφή εργασίας	25
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26
	Συνεργασία	3
	Σύνολο Μαθήματος	119

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ● Γλώσσα: Ελληνική ● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής ● Μέθοδοι αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none"> I. Αυτόνομη ή Ομαδική Γραπτή Εργασία II. Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων: <ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξης - Σύνοψης Απάντησης - Επίλυσης Προβλημάτων
----------------------------	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Alexander, J. C., Thompson, K. & Edles, L. D. (2016). *Σύγχρονη εισαγωγή στην κοινωνιολογία. Κουλτούρα και κοινωνία σε μετάβαση* (Ν. Δεμερτζής, Επιστ. Επιμ. - Κ. Περεζούς & Μ. Χατζηκωνσταντίνου, Μετφρ.). Αθήνα: Gutenberg.

Bourdieu, P. (2002). *Η διάκριση. Κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος - Κ. Καψαμπέλη, Μετάφραση) Αθήνα: Πατάκης.

Butler, Judith. 1990. *Gender Trouble. Feminism and the Subversion of Identity*. Routledge: New York and London [μτφ. στα ελληνικά Αναταραχή φύλου. Ο φεμινισμός και η ανατροπή της ταυτότητας. Αθήνα: Αλεξάνδρεια]

Giddens, A. (2009). *Κοινωνιολογία* (Δ. Γ. Τσαούσης, Μετφρ.-Επιμ.). Αθήνα: Gutenberg.

Hughes, M. & Kroehler, C. (2007). *Κοινωνιολογία. Οι βασικές έννοιες* (Θ. Ιωσηφίδης, Εισαγωγή-Επιστ. Επιμ.). Αθήνα: Κριτική.

Θάνος, Θ., Καμαριανός, Ι., Κυρίδης, Α. & Φωτόπουλος, Ν. (2017). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες και θεματικές* (Κ. Τσουκαλάς, Πρόλογος - Μ. Ηλιού, Επίλογος). Αθήνα: Gutenberg.

Montlibert, de Chr. (2003). *Εισαγωγή στην κοινωνιολογική συλλογιστική*. Αθήνα: Καρδαμίτσας.

Μπουρντιέ, Π. (1994). *Κείμενα Κοινωνιολογίας* (Ν. Παμαγιωτόπουλος, Παρουσίαση-Επιμ.). Αθήνα: Δελφίνι.

Παναγιωτόπουλος, Ν. (Δ/νση) *Κοινωνικές Επιστήμες, Τρίγωνση Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια (όλα τα τεύχη του περιοδικού).

Παναγιωτόπουλος Ν. (2013). *Η βία της ανεργίας*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Τσαούσης, Δ. (1993). *Η κοινωνία του ανθρώπου. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία* (45η έκδ.). Αθήνα: Gutenberg.

Τσουκαλάς, Κ. (2013). *Ελλάδα της λήθης και της αλήθειας. Από την μακρά εφηβεία στη βίαια ενηλικίωση* (2η έκδ.). Αθήνα: Θεμέλιο.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 204	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με προσωπική μελέτη και εκπόνηση εργασιών και εξετάσεων στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση των θεωρητικών προσεγγίσεων για τη σχολική μάθηση και διδασκαλία. • Ο προσδιορισμός των δυνατοτήτων εφαρμογής των θεωριών μάθησης στην εκπαιδευτική πράξη. • Η ερμηνεία των τρόπων με τους οποίους οι βασικές αρχές των θεωριών μάθησης βοηθούν στην κινητοποίηση των μαθητών να μαθαίνουν με ορισμένο τρόπο. • Η αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της καθεμίας εκ των θεωριών μάθησης. • Η κατανόηση της συμβολής των θεωριών νοημοσύνης, γνωστικής ανάπτυξης και κινήτρων στη μαθησιακή διαδικασία. • Η αναγνώριση των εκπαιδευτικών πρακτικών μέσα από τις οποίες μπορεί να προαχθεί η μαθησιακή διαδικασία. • Η αναγνώριση των στοιχείων τα οποία συμβάλλουν σε ένα αποτελεσματικό μαθησιακό περιβάλλον.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία – Ο ρόλος της έρευνας στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία – Έρευνα και αποτελεσματική σχολική διδασκαλία.
- Σύγχρονες θεωρίες Νοημοσύνης – Κατηγορίες νοητικών δοκιμασιών – Νοημοσύνη και γνωστική ανάπτυξη.
- Θεωρίες Γνωστικής Ανάπτυξης: Piaget – Bruner – Νεοπιαζετιανές απόψεις και θεωρήσεις επεξεργασίας πληροφοριών για την ανάπτυξη – Ψυχομετρικές θεωρίες.
- Θεωρίες Μάθησης – Προσεγγίσεις στη μάθηση με προσανατολισμό συμπεριφορικής ψυχολογίας: Κοινωνικο-γνωστική θεωρία μάθησης. Προσεγγίσεις στη μάθηση με προσανατολισμό Γνωστικής ψυχολογίας: Γνωστικός Κονστрукτιβισμός – Θεωρία επεξεργασίας πληροφοριών. Νευροεπιστήμη της μάθησης. Μάθηση στα γνωστικά αντικείμενα.
- Κίνητρα και συναισθήματα στην εκπαίδευση – Θεωρίες κινήτρων: Θεωρίες προσδοκίας-αξίας – Θεωρία αιτιακών αποδόσεων – Κοινωνική γνωστική Θεωρία, Θεωρία αυτο-αποτελεσματικότητας – Στόχοι και προσανατολισμός στόχων – Ενδιαφέρον και Θυμικό – Εσωτερικά και εξωτερικά κίνητρα – Κοινωνικο-πολιτισμικές επιδράσεις – Επιδράσεις του εκπαιδευτικού – Επιδράσεις του σχολείου και της τάξης.
- Θέματα διαχείρισης μέσα στην τάξη – Έλεγχος και διοίκηση της τάξης – Ο ρόλος του εκπαιδευτικού – Η επιθετικότητα μέσα στην τάξη – Μέθοδοι ελέγχου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: • Χρήση power-point για τη διδασκαλία. • Χρήση του e-course για την παροχή εκπαιδευτικού υλικού στους φοιτητές. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Σύνολο ωρών διαλέξεων μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία των	13

	εργαστηριακών ασκήσεων	
	Αριθμός ωρών μη καθοδηγούμενης μελέτης	15
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	30
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου (Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής και Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης) (80%). • Εργασία στο πλαίσιο των Εφαρμογών του μαθήματος: Προφορική παρουσίαση άρθρων (20%). 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Elliot, S., Kratochwill, T., Littlefield-Cook, J., & Traver, J. (2008). *Εκπαιδευτική ψυχολογία* (Επιμ. Έκδ. Ε. Συγκολλίτου & Α. Λεονταρή). Αθήνα: Gutenberg.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική ψυχολογία: Θεωρία και πράξη* (Επιμ. Έκδ. Κ. Μ. Κόκκινος). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Γιαβρίμης, Π. (2010). *Ζητήματα παιδαγωγικής και σχολικής ψυχολογίας*. Αθήνα: Σιδέρης.
- Δήμου, Γ. (2002). *Εκπαιδευτική ψυχολογία: Θεωρίες μάθησης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Fontana, D. (1996). *Ψυχολογία για εκπαιδευτικούς* (Μτφ. Μ. Λώμη). Αθήνα: Σαββάλας.
- Foulin, J.-N., & Mouchon, S. (2002). *Εκπαιδευτική ψυχολογία* (Μτφ. Μ. Φανιουδάκη). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Καραγιαννοπούλου, Ε. (2007). *Για τη μάθηση: Η σημασία του σχεσιακού παράγοντα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2012). *Ψυχολογία κινήτρων*. Αθήνα: Πεδίο.
- Λεονταρή, Α. (1996). *Αυτο-αντίληψη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Λεονταρή, Α. (2012). *Αυτοεκτίμηση: μια βασική ψυχολογική ανάγκη; Στο Σ. Χατζηχρήστου & Η. Μπεζεβέγκης* (Επιμ. Έκδοσης), *Ψυχο-Παιδιά: Θέματα ανάπτυξης και προσαρμογής των παιδιών στην οικογένεια και το σχολείο* (σελ. 299-321). Αθήνα: Πεδίο.
- Schunk, D. H. (2010). *Θεωρίες μάθησης; Μια εκπαιδευτική θεώρηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Schunk, D. H., Pintrich, P., & Meece, J. (2010). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση* (Επιμ. Έκδ. Ν. Μακρής & Δ. Πνευματικός). Αθήνα: Gutenberg.
- Woolfolk, A. (2007). *Εκπαιδευτική ψυχολογία* (Επιμ. Έκδ. Ε. Μακρή-Μπότσαρη). Αθήνα: Έλλην.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2004). *Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή στο σχολείο: Πρόγραμμα προαγωγής*

της ψυχικής υγείας και της μάθησης. Αθήνα: Τυπωθήτω.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Educational Psychology
- School Psychology review
- British Journal of Educational Psychology
- Hellenic Journal of Psychology
- Ψυχολογία (Το περιοδικό της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 815	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1774 e-course από την ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, «Διδακτική της Γλώσσας», μέσα από την εφαρμογή ομαδοσυνεργατικών και βιωματικών μεθόδων διδασκαλίας, θα γνωρίσουν, θα εξοικειωθούν και θα ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα που εντάσσονται στο ευρύ πλέγμα σχέσεων της μελέτης της διδακτικής της Γλώσσας και συγκεκριμένα με τις Μεθόδους Διδασκαλίας και μάθησης της Γλώσσας για το Νηπιαγωγείο και τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μέσω ενεργητικής διαδικασίας μάθησης, διαπροσωπικής συζήτησης και επικοινωνίας φέρνουν στην πορεία μάθησης τις προϋπάρχουσες αντιλήψεις και ιδέες τους.

Γνώσεις

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, θα διαθέτουν προχωρημένες γνώσεις στο πεδίο μελέτης της Ελληνικής Γλώσσας και της Διδακτικής της, οι οποίες συνεπάγονται την κριτική κατανόηση των επιστημονικών θεωριών και αρχών. Οι φοιτητές/τριες θα αναγνωρίζουν και θα προσδιορίζουν θέματα που αφορούν τον επιστημολογικό προβληματισμό γύρω από την Ελληνική Γλώσσα και τη Διδακτική της. Επίσης θα περιγράφουν τις κεντρικές μεθοδολογικές τάσεις των ερευνών και τις σύγχρονες εξελίξεις του γνωστικού πεδίου της Διδακτικής της Ελληνικής Γλώσσας.

Συγκεκριμένα:

- Θα οριστούν οι βασικές αρχές για τη διδασκαλία της πρώτης ανάγνωσης και γραφής.
- Θα μελετηθούν οι τεχνικές διδασκαλίας του γραπτού και του προφορικού λόγου.
- Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες Θα εντρυφήσουν σε θέματα που αφορούν το γλωσσικό περιβάλλον και την κοινωνιόγλωσσα.
- Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έρθουν σε επαφή με τα κειμενικά είδη και θα συζητηθούν διδακτικές προτάσεις.
- Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα κατανοήσουν ότι οι αρχές και οι έρευνες της ελληνικής Γλώσσας και της διδακτικής της βρίσκουν ποικίλες και κρίσιμες εφαρμογές στον χώρο της εκπαίδευσης, της επικοινωνίας στο σχολείο και της οργάνωσης των γλωσσικών μαθημάτων, ώστε να προετοιμάζουν τους μαθητές και τις μαθήτριες να γίνουν συνειδητοποιημένοι και ενεργοί πολίτες μιας δημοκρατικής κοινωνίας.
- Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα συνειδητοποιήσουν τα γλωσσικά “λάθη” και τις ιδιαιτερότητες της παιδικής γλώσσας, τη σχέση τους με το λόγο και την ομιλία.
- Θα κατανοήσουν θέματα ορθογραφίας, και θα συνειδητοποιήσουν τη σχέση σκέψης και γλώσσας.

Δεξιότητες

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, θα είναι σε θέση να εκτιμούν τη γνώση και την κατανόηση με τρόπο που θα δείχνει επαγγελματική προσέγγιση του εκπαιδευτικού επαγγέλματος και θα εξετάζουν απόψεις και επιχειρήματα στο πλαίσιο του γνωστικού πεδίου της Ελληνικής Γλώσσα και της Διδακτικής της. Θα μπορούν να κοινοποιούν και να εξηγούν πληροφορίες, ιδέες, προβλήματα και λύσεις τόσο σε ειδικευμένο όσο και σε μη-εξειδικευμένο κοινό. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα κατέχουν προχωρημένες δεξιότητες και θα έχουν τη δυνατότητα να αποδείξουν την απαιτούμενη δεξιοτεχνία και καινοτομία για την επίλυση σύνθετων καταστάσεων και απρόβλεπτων προβλημάτων στο πεδίο της Διδακτικής της Ελληνικής Γλώσσας.

Συγκεκριμένα:

- Θα συγκεντρώσουν αλλά και θα κατασκευάζουν γλωσσικό υλικό για τη διδασκαλία της γλώσσας.
- Θα ασκηθούν σε μεθόδους δημιουργικής έκφρασης και στη διδασκαλία της γλώσσας μέσα από παιγνιώδεις δραστηριότητες.
- Θα αναπτύξουν δεξιότητες, στρατηγικές και κατάλληλες στάσεις-συμπεριφορές, σε θέματα όπως η πρώτη ανάγνωση και γραφή, η θεωρία του αναδυόμενου γραμματισμού, οι πολυγραμματισμοί στη διδασκαλία της γλώσσας και ο αναλφαβητισμός ώστε θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν και να προσεγγίσουν κριτικά τη γλωσσική διδασκαλία.
- Θα αναγνωρίσουν τη γλώσσα σε χρήση, ως εργαλείο επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ ατόμων και κοινοτήτων.
- Θα συνειδητοποιήσουν ότι η χρήση της γλώσσας οδηγεί και σε ζητήματα ταυτότητας και ισορροπίας δυνάμεων, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά.
- Θα εντρυφήσουν στις συναισθηματικές και κοινωνικές διαστάσεις της μεθοδολογίας για τη διδακτική της νέας ελληνικής γλώσσας.
- Θα ασκηθούν στη χρήση της προφορικής γλώσσας στη διδασκαλία και μάθηση.
- Θα ασκηθούν σε θέματα ενισχυτικής διδασκαλίας και αντιμετώπισης ιδιαίτερων γλωσσικών αναγκών κατά περίπτωση.
- Θα κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά της επικοινωνιακής μεθόδου και θα χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ ως εργαλεία στη διδασκαλία της γλώσσας.
- Θα εφαρμόσουν στην πράξη διδακτικές προσεγγίσεις στη Γλώσσα και θα αναστοχαστούν σε παραδείγματα εφαρμογών.

Γενικές Ικανότητες

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να

σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται σύνθετες εκπαιδευτικές τεχνικές και δραστηριότητες ή σχέδια εργασίας στο γνωστικό πεδίο της Ελληνικής Γλώσσας και της Διδακτικής της. Θα έχουν την ικανότητα να οργανώνουν συναφή στοιχεία στο γνωστικό πεδίο της Ελληνικής Γλώσσας και της Διδακτικής της και να αναπτύσσουν, με υπευθυνότητα, κρίσεις που περιλαμβάνουν προβληματισμό σε συναφή κοινωνικά, επιστημονικά ή ηθικά ζητήματα. Επίσης θα έχουν αναπτύξει επαρκώς γνώσεις, δεξιότητες και δυνατότητες που τους χρειάζονται για να συνεχίσουν, με αυτονομία, σε επιστημονική εμβάθυνση του γνωστικού πεδίου καθώς και σε επιπλέον μελέτη και σπουδές.

Συγκεκριμένα, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν αποκτήσει τις παρακάτω γενικές ικανότητες:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών και βιβλιογραφικών πηγών.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και παραγωγικής σκέψης.
- Ανάπτυξη επικοινωνίας, συνεργατικότητας, κριτικής σκέψης, επαγγελματικής δεοντολογίας, ηθικής ευαισθησίας και ενσυναίσθησης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Γνώσεις εκπαιδευτικής πολιτικής και κοινωνική δικαιοσύνη-εκπαιδευτική συμπερίληψη-εξάλειψη διακρίσεων, ανισοτήτων και αποκλεισμών.
- Επίδειξη κοινωνικής και επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου, αναπηρίας και μαθησιακών δυσκολιών.
- Ενίσχυση της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης και αναστοχασμού, μέσα από τον διάλογο και τη μελέτη επιστημονικού υλικού και καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι στη γλωσσική ποικιλία στην εκπαίδευση.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Μέθοδοι Διδασκαλίας και μάθησης της γλώσσας για το Νηπιαγωγείο και τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου.
- Παρουσίαση των βασικών αρχών για τη διδασκαλία της πρώτης ανάγνωσης και γραφής.
- Τεχνικές διδασκαλίας του γραπτού και του προφορικού λόγου.
- Γλωσσικό περιβάλλον και κοινωνιόγλωσσα. Κειμενικά είδη και διδακτικές προτάσεις.
- Τα γλωσσικά “λάθη” και οι ιδιαιτερότητες της παιδικής γλώσσας, γλώσσα και εγκέφαλος, λόγος και ομιλία, θέματα ορθογραφίας, σκέψη και γλώσσα.
- Συγκέντρωση και κατασκευή γλωσσικού υλικού για τη διδασκαλία της γλώσσας.
- Η δημιουργική έκφραση και η διδασκαλία της γλώσσας μέσα από παιγνιώδεις δραστηριότητες.
- Συναισθηματικές και κοινωνικές διαστάσεις της μεθοδολογίας για τη διδακτική της νέας ελληνικής γλώσσας
- Προφορική γλώσσα στη διδασκαλία και μάθηση. Θέματα ενισχυτικής διδασκαλίας και αντιμετώπισης ιδιαίτερων γλωσσικών αναγκών κατά περίπτωση.
- Επικοινωνιακή μέθοδος και χρήσεις της τεχνολογίας στη διδασκαλία της γλώσσας.
- Πρακτική άσκηση-παραδείγματα εφαρμογών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (σύγχρονη και ασύγχρονη) ως εργαλεία υποστήριξης της μαθησιακής διαδικασίας, καθώς αποτελούν ένα από τα ισχυρότερα στοιχεία του σύγχρονου μαθησιακού περιβάλλοντος (Ηλεκτρονικός υπολογιστής, βιντεοπροβολέας, ηλεκτρονική πλατφόρμα e-course, video, εκπαιδευτικά λογισμικά).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39
	Ατομικές και ομαδικές εργασίες	30
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Συνεργασία με το διδάσκοντα	1
	Σύνολο Μαθήματος	110
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται μέσω διαμορφωτικής και συμπερασματικής αξιολόγησης. Αξιολογούνται η συμμετοχή τους στο μάθημα, η παραγωγή γλωσσικού υλικού και η συμμετοχή τους σε γραπτές εξετάσεις που περιλαμβάνουν: ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης απάντησης, κριτική και συγκριτική προσέγγιση στοιχείων της θεωρίας.</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επισκόπηση και γνώση της σχετικής βιβλιογραφίας • Πνεύμα υποστήριξης επιχειρημάτων • Τήρηση της νοηματικής συνέχειας • Κριτική και συγκριτική προσέγγιση επιστημονικών απόψεων • Τήρηση κανόνων ερευνητικής δεοντολογίας • Ανάλυση και υλοποίηση ερευνητικού σχεδιασμού • Γνώση και τήρηση κανόνων ερευνητικής μεθοδολογίας <p>Οι οδηγίες και τα κριτήρια για την παραγωγή γλωσσικού υλικού προσφέρονται στο πρώτο μάθημα στην ελληνική γλώσσα σε όλους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Αναρτώνται επίσης - και είναι προσβάσιμα - στο ολοκληρωμένο σύστημα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης e-course του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αϊδίνης, Α. (2012). *Γραμματισμός στην πρώτη σχολική ηλικία. Μια ψυχολογολογική προσέγγιση* (επιμέλεια σειράς: Στέλλα Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg & Κώστας Δαρδανός.
- Βοσνιάδου, Σ. (2006). *Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις νέες τεχνολογίες*. Αθήνα: Gutenberg.
- Γαβριηλίδου, Ζ. (2003). *Φωνητική συνειδητοποίηση και διόρθωση παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Ιορδανίδου, Α., Σφυρόερα, Μ. (2003). *Η επικοινωνιακή προσέγγιση του γλωσσικού μαθήματος, Κλειδιά και αντικλείδια*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Jacobsen, D. (2009). *Μέθοδοι Διδασκαλίας*. Αθήνα: Ατραπός.
- Καψάλης, Α. & Νημά, Ε. (2008). *Σύγχρονη Διδακτική* (2η εκδ.). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδης.
- Κορρέ, Ε. (2010). *Θέματα Διδακτικής Μεθοδολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης.
- Κοσσυβάκη, Φ. (2003). *Εναλλακτική διδακτική*. Αθήνα: Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.
- Ματσαγγούρας, Η. (2004). *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου ή αφού σκέφτονται γιατί δεν γράφουν;* Αθήνα: Γρηγόρης.
- Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Διαθεματικότητα στη σχολική γνώση*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Μαυρόπουλος, Α. (2004). *Στοιχεία Διδακτικής Μεθοδολογίας*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Merger, N. (2000). *Η συγκρότηση της γνώσης: Γλωσσική αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Μήτσης, Ν. (1996). *Διδακτική του Γλωσσικού Μαθήματος. Από τη Γλωσσική Θεωρία στη Διδακτική Πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Μήτσης, Ν. & Καραδήμος, Δ. (επιμ.) (2007). *Διδασκαλία της Γλώσσας. Επισημάνσεις, Παρατηρήσεις, Προοπτικές*. Εκδόσεις: Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.
- Μπασλής, Γ. (2006). *Εισαγωγή στη διδασκαλία της γλώσσας. Μια σύγχρονη ολιστική και επικοινωνιακή προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Μπούσιου-Μακρίδου Δ., Γιουβανάκης Α., Σαμαρά Χ., Ταχματζίδου Α. (2005). *Θέματα μάθησης και διδακτική*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
- Ντίνας Κ. & Ζαρκογιάννη, Ε. (2009). *Διδακτική αξιοποίηση των νεοελληνικών διαλέκτων. Η περίπτωση του ιδιώματος Αφάντου Ρόδου*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Πηγιάκη, Π. (2004). *Προετοιμασία σχεδιασμός και αξιολόγηση της διδασκαλίας. Διδακτική μεθοδολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης.
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας. Ολική προσέγγιση*. Αθήνα. Αυτοέκδοση.
- Τριλιανός, Α. (2003). *Μεθοδολογία της Σύγχρονης Διδασκαλίας (1^{ος} & 2^{ος} τόμος)*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. (επιμ.) 2013. *Γλώσσα και Σύγχρονη (Πρωτο)σχολική Εκπαίδευση. Επίκαιρες προκλήσεις και προοπτικές* (Συλλογικό έργο). Εκδόσεις: Gutenberg.
- Χατζηδήμου, Δ. (2015). *Η μικροδιδασκαλία στην εκπαίδευση εκπαιδευτικών*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός οίκος Αδελφών Κυριακίδη.
- Χατζηδήμου, Δ. (2015). *Εισαγωγή στη Θεματική της Διδακτικής*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός οίκος Αδελφών Κυριακίδη.
- Χριστιάς, Ι. (2009). *Θεωρία και μεθοδολογία της διδασκαλίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Γλωσσικός Υπολογιστής- Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: <http://www.komvos.edu.gr/periodiko/>
Language Learning & Technology - Center for Language & Education Research at Michigan State

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προαιρετική (γραπτή) εργασία 20% Γραπτές εξετάσεις με εργασία 80% Γραπτές εξετάσεις χωρίς εργασία 100% Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 100% Κριτήρια βαθμολόγησης γραπτής εξέτασης και εργασιών 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) 2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) 3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου)
----------------------------	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τριάντου, Ιφ. (2013), «Η γενιά του μεσοπολέμου», *Παράδοση και πρωτοπορία. Μελέτες για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία του 20ού Αιώνα*, Αθήνα: Ίων: 9-180.
- Καψωμένος, Ε.Γ. (2005), *Ποιητική ή «Περί του πώς δει των ποιημάτων ακούειν»*. Θεωρία και μέθοδοι ανάλυσης των ποιητικών κειμένων, Σειρά: Θεωρία της Λογοτεχνίας, Αθήνα: Πατάκης.
- Αμπατζοπούλου, Φρ., εισαγ.-επιμ. (2008), *Εισαγωγή στην ποίηση του Εγγονόπουλου. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Cohn, D. (2001, 1978), *Διαφανή Πρόσωπα. Αφηγηματικοί τρόποι για την παρουσίαση της συνείδησης στη μυθοπλασία*, μτφρ.-επιμ. Δ.Γ. Μπεχλικούδη, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Θεοτοκάς, Γ. (2005), *Αναζητώντας τη διαύγεια. Δοκίμια για τη νεότερη ελληνική και ευρωπαϊκή λογοτεχνία* (εισαγ.-επιμ. Δημ. Τζιόβας), Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της «Εστίας».
- Μπρετόν, Α. (1983), *Μανιφέστα του Σουρρεαλισμού* (Εισαγωγή-μετάφραση-σημειώσεις Ελ. Μοσχονά), Αθήνα-Γιάννινα: Δωδώνη.
- Τζιόβας, Δ. (2011), *Ο μύθος της γενιάς του Τριάντα. Νεοτερικότητα, ελληνικότητα και πολιτισμική ιδεολογία*, Αθήνα: Πόλις.
- Vitti, M. (2011, 1977), *Η γενιά του Τριάντα. Ιδεολογία και μορφή*, Αθήνα: Ερμής, επιμ.
- _____ (2000), *Εισαγωγή στην ποίηση του Ελύτη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΥ104Α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία	3	6	
Εργαστήρια	2		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://earlychildhoodpedagogy.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσουν ότι η διδασκαλία στην προσχολική εκπαίδευση είναι μια πολυεπίπεδη διαδικασία που απαιτεί πολλούς διαφορετικούς τύπους γνώσεις όπως είναι η γνώση του περιεχομένου, η παιδαγωγική γνώση και οι διδακτικές δεξιότητες. • Να περιγράψουν τη σημασία της στοχαστικής – κριτικής ανάλυσης στη διδασκαλία μέσα στην τάξη και να αναγνωρίζουν τις επιρροές στο έργο και την παιδαγωγική διαδικασία στην προσχολική εκπαίδευση. • Να περιγράψουν και να αξιοποιούν τις τρεις βασικές πηγές σκοπών του Αναλυτικού Προγράμματος. • Να μάθουν τρόπους με τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο σχεδιασμός ενοτήτων ώστε να πλαισιώσει και να συνδέσει μια σειρά σχεδίων μαθημάτων. • Να εφαρμόζουν αποτελεσματικές στρατηγικές διαχείρισης της τάξης και να αντιμετωπίζουν προβλήματα συμπεριφοράς. • Να μάθουν να προγραμματίζουν και να σχεδιάζουν την παιδαγωγική εργασία στο χώρο του νηπιαγωγείου, να αξιοποιούν τρόπους και μέσα διδασκαλίας. • Να μάθουν να αξιολογούν την εκπαιδευτική διαδικασία και να την κάνουν μέρος της εργασίας τους στο Νηπιαγωγείο.

Να ευαισθητοποιηθούν για σχεδιασμό παιδαγωγικού περιβάλλοντος ικανού να προωθή την προσωπική και κοινωνική ταυτότητα των παιδιών.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται παιδαγωγικά και διδακτικά / μεθοδολογικά ζητήματα της Προσχολικής Εκπαίδευσης:

1η Ενότητα: Μαθητοκεντρικός Σχεδιασμός

- Βασικές πηγές σκοπών για το Αναλυτικό Πρόγραμμα στην Προσχολική Εκπαίδευση
- Τα τρία πεδία της μάθησης
- Οι τρεις αλληλένδετες φάσεις στη διδασκαλία (σχεδιασμός, εφαρμογή, αξιολόγηση)
- Σχεδιασμός αποτελεσματικής διδασκαλίας(εννοιολογικοί λόγοι εκπαιδευτικού σχεδιασμού, οργάνωση και σχεδιασμός, συναισθηματικοί λόγοι σχεδιασμού, στοχαστικότητα και σχεδιασμός)

2η Ενότητα: Μαθητοκεντρική Διδασκαλία

- Η τεχνική των ερωτημάτων – η παιδαγωγική ερώτηση
- Στρατηγικές Διδασκαλίας
- Διδασκαλία καθοδηγούμενη από τον εκπαιδευτικό και διδασκαλία καθοδηγούμενης ανακάλυψης
- Σενάρια εκπαιδευτικής διαδικασίας στα οποία απεικονίζονται οι δύο εκπαιδευτικές στρατηγικές
- Συνεργατική Μάθηση
- Μάθηση βασισμένη στην επεξεργασία ενός προβλήματος
- Διδακτικές προσεγγίσεις που διευθετούν και οικοδομούν τη διαφορετικότητα των μαθητών
- Η διδασκαλία σε τάξεις συμπεριληπτικής εκπαίδευσης
- Διαφορετικότητα και τεχνολογία μέσα στην τάξη: η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για τη διευκόλυνση των μαθητών
- Διαχείριση της τάξης

3η Ενότητα: Μαθητοκεντρική Αξιολόγηση

- Σύγχρονες «εναλλακτικές μορφές» αξιολόγησης
- Μέθοδοι αξιολόγησης
- Αξιολόγηση για τη μάθηση / Αξιολόγηση της μάθησης

- Η αυτοαξιολόγηση του παιδιού
- Ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Ο φάκελος εργασιών του παιδιού (portfolio)

Καινοτόμες Διδακτικές Προσεγγίσεις:

- «Μάθηση μέσω Σχεδιασμού» <http://neamathisi.com/learning-by-design> με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων σχεδιασμού & κοινωνικής δικτύωσης <http://cglearner.com/>
- Παιδαγωγική του Δάσους και «Δασικό Νηπιαγωγείο» <http://earlychildhoodpedagogy.gr>
- Παρουσίαση ομαδικών και ατομικών εργασιών στο 12^ο και 13^ο μάθημα που αφορούν τη θεματολογία του μαθήματος
- Συμμετοχή σε εργαστηριακές ασκήσεις για το σχεδιασμό μαθημάτων με βάση την θεματολογία του μαθήματος

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου υλικού/Σημειώσεων και στην Επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Εργαστήριο	26
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία για την παρουσίαση	50
	Προετοιμασία για συμμετοχή στο Εργαστήριο	18
	Συγγραφή εργασίας	41
	Συνεργασία	5
	Σύνολο Μαθήματος	179
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα: Ελληνική • Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής • Μέθοδοι αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none"> I. Αυτόνομη ή Ομαδική Γραπτή Εργασία II. Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων: <ul style="list-style-type: none"> -Ανάπτυξης -Σύντομης Απάντησης -Επίλυσης Προβλημάτων 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Avril Brock, Sylvia Dodds, Pam Jarvis & Yinka Olusaga, Παιδαγωγική του Παιχνιδιού στην Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση. Μάθηση για τη ζωή, Επιστημονική Επιμέλεια - Εισαγωγή: Μαρία Σακελλαρίου, Πεδίο, Αθήνα 2016
- Liz Brooker, Ομαλή Μετάβαση στην Προσχολική Ηλικία. Πολιτική και Διεθνείς Στρατηγικές για ομαλή μετάβαση στη ζωή, Επιστημονική Επιμέλεια-Εισαγωγή: Μαρία Σακελλαρίου, Πεδίο, Αθήνα 2016
- Bredenkamp, S. & Corple, C. Καινοτομίες στην Προσχολική Εκπαίδευση: Αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές στα προσχολικά προγράμματα, (1999), Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Corsaro, W., *Friendship and peer culture in early years*, (1985), Norwood, NJ: Ablex
- Linda- Darling Hammond, Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών : Μια μεθοδολογική Πρόταση. Επιστημονική Επιμέλεια-Εισαγωγή: Ε. Κουτσουβάνου, Μ. Σακελλαρίου, Παπαζήση, Αθήνα 2015
- Dann R. (2002). *Promoting Assessment as Learning: Improving the Learning Process*. London and New York: Routledge Falmer.
- Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π., & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). Οδηγός Νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί, Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης. Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- Ficher, K. (2011). Εισαγωγή στην ψυχοκινητική. Επιμέλεια: Ζαρώτης, Γ., Κουκούλη, Μ., Κοντάκος, Α., μετάφραση: Ψαλλίδα, Π. Αθήνα : Έλλην. ISBN 978-960-697-072-6
- Gravois, T. (2013). *Aligned service delivery: Ending the era of triage education*. In L. C. Burrello, W. Sailor & J. Kleinhammer-Tramill (Eds.), *Unifying educational systems: leadership and policy perspectives* (pp. 109-134). New York, NY: Routledge.
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014α). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1947>
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014β). Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1859>
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2017). Οδηγός Εκπαιδευτικού για την Περιγραφική Αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο. Ανακτήθηκε από <http://iep.edu.gr/el/component/k2/content/39-pilotiki-efarmogi-tis-perigrafikis-aksiologisis>
- Jacobsen, A.D., Eggen, P. & Kauchak, D. (2008). Μέθοδοι Διδασκαλίας. Η ενίσχυση της Μάθησης των παιδιών από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο, Επιστημονική Επιμέλεια – Εισαγωγή: Σακελλαρίου, Μ., Κόνσολας, Μ., μτφρ. Λαμπρέλλη, Ρ., Αθήνα: Ατραπός.
- Lambert D., Lines, D. (2000). *Understanding Assessment: Purposes, Perceptions, Practice*. London and New York: Routledge Falmer.
- Katz, L.C., Evangelou, D., & Haertman, The case for mixed-age grouping in early education, (1990), Washington, DC: NAEYC.
- Κωνσταντίνος Γ. Καρράς, Μαρία Σακελλαρίου, Αλέκος Πεδιαδίτης, Μανόλης Δρακάκης (Επιμέλεια): Παιδαγωγική της Χαράς .Προς Ένα Αντισυμβατικό Σχολείο / Pedagogy of Happiness. Towards An Unconventional School, ΕΚΔΟΣΕΙΣ HM Studies and Publishing, Λευκωσία, Κύπρος 2016
- Μ.Καλατζής, Β.Κοπε, Νέα Μάθηση. Βασικές Αρχές για την Επιστήμη της Εκπαίδευσης, Επιμ. Ε.Αρβανίτη, (2013), Αθήνα: Κριτική
- Oralie McAffe, Deborah J. Leong, E. Bodrona, Βασικές αρχές της αξιολόγησης στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση, Επιστημονική Επιμέλεια – Εισαγωγή: Σακελλαρίου, Μ., Κόνσολας,

- M.,(2010), Αθήνα: Παπαζήση.
- Mathieson, K. (2018). Κοινωνικές Δεξιότητες στην Προσχολική Ηλικία. Επιστημονική Επιμέλεια: Μαρία Σακελλαρίου. Αθήνα: Πεδίο
- Ντολιοπούλου, Ε., & Γουργιώτου, Ε. (2008). Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Με έμφαση στην προσχολική. Αθήνα: Gutenderg.
- Parekh, G. (2013). A Case for Inclusive Education. Organizational Development / Research & Information Services. Toronto District School Board.
- Πανταζής, Σ.Χ. & Σακελλαρίου, Μ.Ι., Προσχολική Παιδαγωγική: Προβληματισμοί –Προτάσεις, (2005), Αθήνα: Ατραπός.
- Riley, D., San Juan, R., Klinkner, J., & Ramminger. A. (2018). Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση. Επιστημονική Επιμέλεια: Μαρία Σακελλαρίου. Αθήνα : Πεδίο
- Ρέντζου, Κ., & Σακελλαρίου, Μ. (2014). Ο χώρος ως παιδαγωγικό πεδίο σε προσχολικά περιβάλλοντα μάθησης. Σχεδιασμός & Οργάνωση. Αθήνα: Πεδίο.
- Σακελλαρίου, Μ. (2017). Συνεργασία οικογένειας και νηπιαγωγείου. Θεωρία, έρευνα, διδακτικές προτάσεις. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη
- Σακελλαρίου, Μ. (2017). Εισαγωγή στη Διδακτική της Παιδαγωγικής Εργασίας του Νηπιαγωγείου: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Διδακτικές Εφαρμογές. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη.
- Σακελλαρίου, Μ., Κόνσολας, Μ.,(Επιμ.). Βασικές Αρχές της Αξιολόγησης στην Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2009.
- Χριστοδούλου, Ν. (2017). Κατανοώντας το Αναλυτικό Πρόγραμμα ως Πεδίο Μελέτης και Έρευνας. Εκδόσεις: Γρηγόρη, ISBN: 978-960-333-939-7
- ΥΠ.Ε.Π.Θ.-Π.Ι. (2003). Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (Α.Π.Σ.)Νηπιαγωγείου. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Αγωγής		
ΤΜΗΜΑ	Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 306	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
Εργαστηριακές ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=57		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η εισαγωγή των φοιτητών/τριών :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στην έρευνα, τη συλλογή δεδομένων και την ανάλυση τους • -Στην περιγραφική στατιστική • Στη χρήση του SPSS για ανάλυση δεδομένων. • -Στην παρουσίαση των εννοιών των πιθανοτήτων • -Στην μη παραμετρική στατιστική <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα είναι σε θέση να :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανοούν βασικές στατιστικές έννοιες και είδη έρευνας. • Μπορούν να αξιοποιούν στατιστικά εργαλεία για την εκπόνηση έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες. • Προετοιμάζουν και να κάνουν έρευνες στο νηπιαγωγείο με εργαλεία Νέων Τεχνολογιών. • Αποκτούν την ικανότητα σχεδιασμού προγράμματος διδακτικής προσέγγισης των εννοιών των πιθανοτήτων και της στατιστικής στα νήπια.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το Δείγμα και η Δειγματοληψία.
- Δημογραφικά Στοιχεία
- Περιγραφική Στατιστική.
- Έλεγχος στατιστικών υποθέσεων.
- Παραμετρική ανάλυση και μη παραμετρική.
- Στοιχεία Πιθανοτήτων.
- Παιχνίδια με πιθανότητες στο Νηπιαγωγείο.
- Εισαγωγή στη χρήση του SPSS.
- Ανάλυση δεδομένων έρευνας.
- Δημιουργία Ερωτηματολογίου.
- Z-test, t-test, Chi square test.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	H/Y, Projector, διαδίκτυο, SPSS, e-course	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	40
	Μελέτη & Ανάλυση βιβλιογραφίας	24
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα /τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του	30

	φοιτητή για τις εξετάσεις	
	Σύνολο Μαθήματος	151
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορική εξέταση 100% ή Γραπτή εξέταση 100% ή Γραπτή εργασία 100 % Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 70% Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS 30%	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- David W. Stockburger (1998) *INTRODUCTORY STATISTICS: CONCEPTS, MODELS, AND APPLICATIONS*, WWW Version 1.0-<http://davidmlane.com/hyperstat/>- [http:// www.statsoft.com /](http://www.statsoft.com/) [textbook/stathome.html](http://davidmlane.com/hyperstat/textbook/stathome.html) .
- Bartholomew, D., Steele, F., Moustaki, I., Galbraith, J. (2007). *Ανάλυση πολυμεταβλητών δεδομένων για κοινωνικές επιστήμες*. Θεσσαλονίκη : Επίκεντρο.
- Ζαφειρόπουλος, Κ. & Μυλωνάς, Ν. (2017). *Στατιστική με SPSS*. Αθήνα : Τζιόλα.
- Norris, G., Qureshi, F., Howitt, D. & Cramer, D. (2012). *Εισαγωγή στη στατιστική με το SPSS για τις Κοινωνικές Επιστήμες*. Αθήνα : Κλειδάριθμος.
- Field, A. (2016). *Η διερεύνηση της στατιστικής με τη χρήση του SPSS της IBM*. Αθήνα : Προπομπός.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 425	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις	3		4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με μεθόδους παρέμβασης σε θέματα αγωγής υγείας στην οικογένεια και το σχολείο • Η εφαρμογή προγραμμάτων αγωγής υγείας στην προσχολική αγωγή
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής, ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου. • Διασφάλιση και προαγωγή της υγείας. • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Περιεχόμενο του μαθήματος αποτελεί η γνώση των βασικών αρχών της Αγωγής Υγείας .</p> <p>Πιο συγκεκριμένα διερευνώνται</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η Αγωγή Υγείας και η γενικότερα η προαγωγή της υγείας . • Πολιτικές και κοινωνικές διαστάσεις της Αγωγής Υγείας.
--

- Η προσχολική αγωγή ως παράγοντας προαγωγής της Υγείας.
- Ενσωμάτωση της Αγωγής Υγείας στο πρόγραμμα προσχολικής εκπαίδευσης.
- Παράγοντες που διαμορφώνουν τις στάσεις του παιδιού σε θέματα υγείας.
- Υγεία και διατροφή – Διαταραχές πρόσληψης τροφής.
- Αγωγή Υγείας στην πρόσληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- Αγωγή Υγείας στην πρόσληψη του καρκίνου.
- Κάπνισμα – Αλκοόλ και Υγεία.
- Περιβάλλον και Υγεία.
- Αγωγή Υγείας στην πρόσληψη των γενετικών νοσημάτων.
- Σεξουαλική – Διαφυλική Αγωγή
- Παράγοντες που διαμορφώνουν τις στάσεις των παιδιών σε θέματα υγείας.
- Συναισθηματική Αγωγή των παιδιών.
- Παράγοντες επικινδυνότητας – προστατευτικοί παράγοντες για την ψυχοκοινωνική υγεία των παιδιών.
- Διαχείριση του πένθους και της απώλειας στα παιδιά.
- Διαχείριση των ενδοικογενειακών συγκρούσεων.
- Διαχείριση των συναισθημάτων των παιδιών.
- Διαχείριση των φόβων των παιδιών.
- Καθορισμός ορίων και βοήθεια για την επίλυση προβλημάτων.
- Ενίσχυση της αυτοεκτίμησης.
- Στρατηγικές κοινωνικό-συναισθηματικής Αγωγής.
- Μοντέλα αλλαγής στάσεων και συμπεριφορών
- Μέθοδοι- Τεχνικές Αγωγής Υγείας στα παιδιά.
- Το σχολείο που προάγει την Υγεία.
- Αξιολόγηση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης προετοιμασίας για τις εξετάσεις	45
	Ώρες συνάντησης με το διδάσκοντα	6
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Γραπτή δοκιμασία με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κουρμούση Ν. - Κουτράς Β. (2013) *Βήματα για τη ζωή*, Αθήνα:ΣΟΚΟΛΗ & ΚΟΥΛΕΔΑΚΗ

Κουρμούση Ν. (2013) *Προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση*
Αθήνα:ΣΟΚΟΛΗ & ΚΟΥΛΕΔΑΚΗ

Χατζηχρήστου Χ. (2008), *Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο σχολείο. Προσχολική και πρωτο-
σχολική ηλικία*, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δάρδανος

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 220	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με προσωπική μελέτη και εκπόνηση εργασιών και εξετάσεων στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αυτό καλύπτει τις βασικές γνωστικές λειτουργίες και ειδικότερα την αντίληψη, την προσοχή, τη μνήμη, τη γλώσσα, τη σκέψη και τη νοημοσύνη.</p> <p>Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος αναμένεται να έχουν αποκτήσει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • βασικές γνώσεις σε θέματα Γνωστικής Ψυχολογίας και της σύνδεσης της με τους υπόλοιπους κλάδους Ψυχολογίας, • βασικές γνώσεις για τα χαρακτηριστικά των παραπάνω γνωστικών λειτουργιών, για τις βασικές αρχές που διέπουν τις συγκεκριμένες γνωστικές λειτουργίες, και για τα πρότυπα ανάπτυξης αυτών των γνωστικών λειτουργιών, • βασικές γνώσεις κατανόησης και κριτικής θεώρησης εμπειρικών και θεωρητικών

<p>δεδομένων σχετικών με τις παραπάνω γνωστικές διεργασίες,</p> <ul style="list-style-type: none"> • την ικανότητα συνεργασίας με τους συμφοιτητές τους για να παρουσιάσουν ένα σχέδιο έρευνας από τις παραπάνω θεματικές ενότητες, • την ικανότητα να πραγματοποιούν διεθνή βιβλιογραφική ανασκόπηση σε επιστημονικά περιοδικά και θέματα Γνωστικής Ψυχολογίας κάνοντας χρήση των βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου και πηγών του διαδικτύου, • δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και βασικές ερευνητικές δεξιότητες.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Αυτόνομη Εργασία • Ομαδική εργασία • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • <u>Αντίληψη</u> (αντιληπτική οργάνωση, αντιληπτικές σταθερότητες, αντιληπτικές πλάνες, εξήγηση της αντίληψης, ανάπτυξη της αντίληψης). • <u>Προσοχή</u> (συντηρούμενη προσοχή, επιλεκτική προσοχή). • <u>Μνήμη</u> (χαρακτηριστικά της μνήμης, η μνήμη ως ενεργητική διαδικασία, θεωρίες λήθης, μοντέλα μνήμης, ανάπτυξη της μνήμης). • <u>Γλώσσα</u> (γλώσσα και σκέψη, κοινωνικές πλευρές στη χρήση της γλώσσας, δεξιότητες ανάγνωσης, ανάπτυξη της γλώσσας). • <u>Σκέψη και αναπαράσταση</u> (αναπαράσταση, σκέψη και λύση προβλημάτων, εννοιολογική ανάπτυξη, διαλογιστική, υπολογιστικά μοντέλα σκέψης). • <u>Νοημοσύνη</u> (Δείκτης Νοημοσύνης, ιεραρχία ικανοτήτων, γενετικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις στη νοημοσύνη, ατομικές διαφορές και διαφορές ομάδων ως προς τη νοημοσύνη, βελτίωση της νοημοσύνης)
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο 		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: • Χρήση power-point για τη διδασκαλία. • Χρήση του e-course για την παροχή εκπαιδευτικού υλικού στους φοιτητές. 		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="background-color: #e0e0e0;">Δραστηριότητα</td> <td style="background-color: #e0e0e0;">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</td> </tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου		

	Σύνολο ωρών διαλέξεων μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία των εργαστηριακών ασκήσεων/εργασιών	20
	Αριθμός ωρών μη καθοδηγούμενης μελέτης	10
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	28
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση (70% της συνολικής βαθμολογίας) που περιλαμβάνει: Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής & Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης • Δύο (2) Εργαστηριακές Ομαδικές Εργασίες: Προφορική παρουσίαση άρθρου (20% της συνολικής βαθμολογίας) και Συλλογή ερευνητικών δεδομένων (10% της συνολικής βαθμολογίας) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). Γνωστική Ψυχολογία: Από την αναπαράσταση της γνώσης στο θυμικό και στη δράση. Αθήνα: Πεδίο.

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). Ψυχολογία της Σκέψης. Αθήνα: Πεδίο.

Σαμαρτζή, Σ. (1995). Εισαγωγή στις γνωστικές λειτουργίες. Αθήνα: Παπαζήσης.

Eysenck, M. W. (2010). Βασικές Αρχές Γνωστικής Ψυχολογίας. (Επιμ. Ε. Βασιλάκη). Αθήνα: Gutenberg.

Herrmann, D. J., Yoder, C. Y., Gruneberg, M., & Payne, D. G. (2010). Εφαρμοσμένη γνωστική ψυχολογία (Επιμ. Έκδ. Σ. Σαμαρτζή & Α. Βατάκη). Αθήνα: Πεδίο.

Schacter, D. L., Gilbert, D. T., Nock, M. K., & Wegner, D. M. (2018, μτφρ). Ψυχολογία. Αθήνα: Utopia.

Sternberg, R. J. (2012). (Επιμ. Γ. Ξανθάκου & Μ. Καίλα). Γνωστική ψυχολογία. Αθήνα: Διάδραση.

- Συναφή Επιστημονικά περιοδικά

- American Psychologist

- Cognitive Psychology
- Consciousness & Cognition
- Hellenic Journal of Psychology
- Journal of Applied Psychology
- Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory & Cognition
- Memory & Cognition

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 215	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none">• Κατανόηση βασικών εννοιών της Κλινικής Ψυχολογίας• Ανάλυση εξειδικευμένων περιπτώσεων.• Διαφοροποίηση των επιμέρους νοσολογικών οντοτήτων• Γνώσεις σχετικά με μεθόδους παρέμβασης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">• Ομαδική εργασία• Αυτόνομη εργασία (μελέτη περίπτωσης)

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none">• 1. Επιστημολογία στο χώρο της Κλινικής Ψυχολογίας.• 2. Μέθοδοι έρευνας στην Κλινική Ψυχολογία.• 3. Ανάλυση των tests στο χώρο της Κλινικής Ψυχολογίας.• 4. Εφαρμογή της κλινικής μεθόδου στο χώρο του Νηπιαγωγείου.
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο,	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39
	Συγγραφή εργασίας	10
	Μελέτη για την προετοιμασία του μαθήματος	22
	Συναντήσεις με τον διδάσκοντα	3
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	35
	Σύνολο Μαθήματος	109
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εργασία: 20% Γραπτές εξετάσεις: 80% Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS: 100%	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Σαρρής, Δ. (2009). <i>Εισαγωγή στη γνωστική και ψυχαναλυτική θεωρία της ανάπτυξης του παιδιού: Αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών μέσα από το παραμύθι και τη μαριονέτα</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Νέστορος, Ι., & Βαλλιανάτου, Ν.Γ. (1996). <i>Συνθετική Ψυχοθεραπεία με στοιχεία ψυχοπαθολογίας</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Σταύρου, Λ. (2002). <i>Ψυχοπαιδαγωγική αποκλινόντων</i>. Αθήνα: Άνθρωπος.</p> <p>O.M.S. (1993). <i>Classification internationale des troubles mentaux et des troubles du comportement</i>. Paris: Masson.</p> <p>Carr, A. (1999). <i>The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology</i>. London: Routledge.</p>
--

ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ814	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/ Διαδραστική διδασκαλία/ εργαστηριακές ασκήσεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1715		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αποσκοπεί να εξοπλίσει τους μελλοντικούς νηπιαγωγούς, να παρατηρούν ένα ζωγραφικό έργο, να αντιλαμβάνονται να κρίνουν και να δημιουργούν. Πιο συγκεκριμένα οι φοιτήτριες /τες αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσουν καλύτερα την τέχνη της Ζωγραφικής και τη μεθοδολογία της. • Να κατανοήσουν τα μορφοπλαστικά στοιχεία της ζωγραφικής; σχέδιο, χρώμα. • Να ασκηθούν στη δημιουργία ζωγραφικών έργων • Να είναι σε θέση να κατανοήσουν τα ζωγραφικά έργα • Να εξοπλιστούν μεθοδολογικά για να μιλήσουν για τη ζωγραφική στα παιδιά στο νηπιαγωγείο. • Να σχεδιάζουν μαθησιακές δραστηριότητες που αφορούν τη ζωγραφική
Γενικές Ικανότητες
<p>Το μάθημα αποσκοπεί να βελτιώσει τις φοιτήτριες/τες στις εξής ικανότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία • Σχεδιασμός καλλιτεχνικών έργων • Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης και φαντασίας. • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:

- Εισαγωγή στις αρχές της Ζωγραφικής και ειδικότερα του σχεδιασμού, της σύνθεσης και της θεωρίας του χρώματος.
- Μελέτη της μορφικής δομής ενός έργου
- Μορφοπλαστική ανάλυση παραδειγμάτων της ζωγραφικής παραγωγής, της δομής της εικόνας, την αισθητική προσέγγιση έργων τέχνης με παράλληλη ανάλυση αισθητικών κριτηρίων.
- Εισαγωγή στον ορισμό του χρώματος (λειτουργικότητά του χρώματος στο σχεδιασμό, στις χρωματικές ομάδες, το χρωματικό δίσκο κλπ). Αυτό επιτυγχάνεται με:
 - Άσκηση που περιλαμβάνει προσωπική εργασία, η οποία ενσωματώνει πλαστική έρευνα και άσκηση στο σχέδιο, τη ζωγραφική και υλικά όπως μολύβι, μελάνι, τέμπερα, κραγιόνια κλπ.
 - Άσκηση στην υλοποίηση «ζωγραφικών» έργων με μεικτά υλικά όπως χαρτιά, φωτογραφίες κλπ (κολάζ)
 - Άσκηση τόσο με γρήγορα σκίτσα όσο και με μελέτες του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου.

Με αφορμή και πηγή έμπνευσης ένα έργο τέχνης οι φοιτήτριες και φοιτητές θα σχεδιάσουν ένα εποπτικό μέσο με το οποίο θα υλοποιήσουν έναν διδακτικό στόχο και θα περιγράψουν αναλυτικά ένα σχεδιάγραμμα μαθήματος για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην εργαστηριακή εκπαίδευση Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr .	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Διαδραστική Διδασκαλία	13
	Εργαστηριακές ασκήσεις σε ατομικό επίπεδο	20
	Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομαδικό επίπεδο	6
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	37
	Συγγραφή εργασίας	36
	Σύνολο Μαθήματος	112
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εξέταση με παράδοση υποχρεωτικών εργασιών:	

	<p>A) Φάκελος εργασιών/έργων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. 50%</p> <p>B) γραπτή εργασία (σχεδιασμός πλάνου μαθήματος για τη διδασκαλία των μαθημάτων Σχέδιο – Χρώμα) 50%</p>
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Arnheim R. (1999), <i>Τέχνη και Οπτική Αντίληψη, Η ψυχολογία της δημιουργικής όρασης</i>, Αθήνα: Θεμέλιο.</p> <p>Clair J. (1999), <i>Σκέψεις για την κατάσταση των Εικαστικών Τεχνών</i>, Αθήνα: Σμίλη.</p> <p>Βακαλό Ε. Γ. (1988), <i>Οπτική Σύνταξη</i>, Αθήνα: Νεφέλη</p> <p>Itten J. (1988), <i>Η τέχνη του χρώματος</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Ένωσης Καθηγητών Καλλιτεχνικών Μαθημάτων.</p> <p>Μουζακίτη Φ. (2002), <i>Φόρμα, Η οπτική γλώσσα στο σύγχρονο σχεδιασμό</i>, Αθήνα: Οδυσσεάς.</p> <p>Kandinsky W. (1981), <i>Για το Πνευματικό στην τέχνη</i>, Αθήνα: Νεφέλη.</p> <p>Βασιλείου Κ. (2014), <i>Τέχνη και Δημιουργικότητα</i>, Αθήνα: Πλέθρον.</p> <p>Kandinsky W. (1980), <i>Σημείο, Γραμμή στην Επιφάνεια</i>, Αθήνα: ΑΣΚΤ.</p> <p>Klee P. (1983), <i>Για τη Μοντέρνα Τέχνη</i>, Αθήνα: Κάλβος.</p> <p>Whitford F. (1993), <i>Bauhaus</i>, Αθήνα: Υποδομή.</p> <p>Zeki S. (2002), <i>Εσωτερική όραση</i>, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.</p> <p>Χολέβας Ν. Θ. (1982), <i>Γεωμετρικές χαράξεις και τέχνη</i>, Αθήνα: ΑΣΚΤ.</p> <p>Σάλλα – Δοκουμετζή Τ. (1996), <i>Δημιουργική φαντασία και τέχνη</i>, Αθήνα: Εξάντας.</p> <p>Gombrich E. H. (2001), <i>Το χρονικό της Τέχνης</i>, Αθήνα: ΜΙΕΤ.</p> <p>Gombrich E. H. (1995), <i>Τέχνη και Ψευδαίσθηση</i>, Αθήνα: Νεφέλη.</p> <p>Sargent W. (1987), <i>Το χρώμα στη φύση και στην τέχνη</i>, Αθήνα: Κάλβος.</p> <p>Ντε Μερεντιέ φ. (1981), <i>Το παιδικό Σχέδιο</i>, Αθήνα: Υποδομή.</p> <p>Γκαγιώ Μπερνάρ Α. (2002), <i>Πλαστικές Τέχνες, Στοιχεία μιας Διδακτικής Κριτικής</i>, Αθήνα: Νεφέλη.</p> <p>Charman Laura H.(1993), <i>Διδακτική της Τέχνης, Προσέγγιση στην καλλιτεχνική αγωγή</i>, Νεφέλη, Αθήνα.</p> <p>Μαγουλίωτης Α. (1989), <i>Αρχή Σχεδίου και μέσα έκφρασης</i>, Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Erstein A. Τρίμη Ε. (2005), <i>Εικαστικές Τέχνες και παιδιά</i>, Αθήνα: Τυποθήτω – Γ. Δαρδάνος.</p> <p>Τσιάρρα, Καζάκου Ο. (2000), <i>Εισαγωγή στην Εικαστική Γλώσσα</i>, Αθήνα: Gutenberg.</p>
--

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 434	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ '30)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες / φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα γνωρίζουν: <ul style="list-style-type: none"> α) τους παράγοντες εμφάνισης και τις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες διαμόρφωσης της «γενιάς του '30», του σημαντικού αυτού σταθμού της νεώτερης ελληνικής λογοτεχνίας, β) τους κυριότερους εκπροσώπους της γενιάς αυτής, τόσο στην ποίηση όσο και στην πεζογραφία, καθώς και τα ειδοποιά γνωρίσματα του έργου τους, μέσα από αντιπροσωπευτικά παραδείγματα ανάλυσης. • Θα έχουν μια συγκροτημένη γνώση για τα μεγάλα αισθητικά/καλλιτεχνικά ρεύματα των αρχών του 20ού αι. και τα αιτήματα στα οποία αυτά ανταποκρίνονται, ώστε να αντιληφθούν τη δημιουργική αφομοίωσή τους στη λογοτεχνική παραγωγή της γενιάς του '30, τη γόνιμη επαφή με τα ρεύματα αυτά. • Θα έχουν κατανοήσει τη σύζευξη νεωτερικότητας και παράδοσης ως διακριτικό γνώρισμα της γενιάς. • Θα έχουν εξοικειωθεί με τις τεχντροπικές ιδιαιτερότητες και το μοντερνιστικό χαρακτήρα της λογοτεχνίας της γενιάς του '30. • Θα έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίσουν συστηματικά τέτοια νεωτερικά κείμενα, με βάση τις προτεινόμενες τεχνικές ανάγνωσης και μεθόδους ανάλυσής τους, και να κατανοούν κάθε καλλιτεχνική, ευρύτερα, έκφραση της πρωτοπορίας του 20ού αι..
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη και ομαδική εργασία • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη προσωπικότητας, γλωσσική-συναισθηματική-ψυχική-αισθητική-διανοητική καλλιέργεια
- Ενεργοποίηση δημιουργικής σκέψης και φαντασίας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Διευκρίνιση του όρου «γενιά του '30». Οι παράγοντες εμφάνισης και τα ιστορικοκοινωνικά συμφραζόμενά της. Τα ειδοποιά γνωρίσματα, οι φιλοδοξίες και οι επιδιώξεις της.
- Η σύζευξη νεωτερικότητας και παράδοσης ως διακριτικό γνώρισμα της γενιάς του '30.
 - α) Μοντερνιστικές αναζητήσεις. Η γόνιμη επαφή με την ευρωπαϊκή πρωτοπορία.
 - β) Η γενιά του '30 και η ανάδειξη της ελληνικής πολιτισμικής ταυτότητας. Εκδοχές σύνθεσης του μύθου της *ελληνικότητας*.
- Η ποίηση της γενιάς του '30: Ανανέωση του ποιητικού λόγου, των εκφραστικών μέσων, της θεματολογίας, αλλαγή της στιχουργικής.
Η ποίηση του Γ. Σεφέρη: Το μοντέρνο στη διαλεκτική σχέση του με την παράδοση.
- Η μυθολογία του Αιγαίου στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη. Εκφράσεις της μυθολογίας του Αιγαίου στη λογοτεχνία της γενιάς του '30 και η θεωρητική ανάπτυξή της από εκπροσώπους της.
- Η γενιά του '30 και ο υπερρεαλισμός. Βασικές αρχές του υπερρεαλισμού. Γνωρίσματα και τεχνικές της υπερρεαλιστικής γραφής. Οι συλλογές *Υψικάμινος* και *Ενδοχώρα* του Ανδρέα Εμπειρικού. Πρόταση μεθόδου αναλυτικής προσέγγισης και ερμηνείας υπερρεαλιστικών κειμένων. Εφαρμογές σε επιλεγμένα ποιητικά κείμενα.
- Η προσωπική εκδοχή του υπερρεαλισμού του Νίκου Εγγονόπουλου και η γόνιμη σχέση του με την ελληνική παράδοση. Η διττή –ποιητική και ζωγραφική– έκφρασή του.
- Η σύνδεση μοντερνισμού και παράδοσης στο Γιάννη Ρίτσο. Η σύζευξη του επαναστατικού βιώματος με την παράδοση και η λογοτεχνική αξιοποίησή της.
- Η γενιά του '30 και το μυθιστόρημα. Η σύνδεση της νεωτερικότητας της γενιάς με την άνθηση του μυθιστορηματος. Α) Η «Αιολική Σχολή»: η μυθοποίηση της εμπειρίας του πολέμου, του ξεριζωμού και του νόστου (Στράτης Μυριβήλης, Ηλίας Βενέζης).
- Β) Η αναπαράσταση της εποχής του μεσοπολέμου στο σύγχρονο αστικό περιβάλλον. Το παράδειγμα της *Αργώς* του Γιώργου Θεοτοκά.
- Η μυθιστορηματική γραφή του Μ. Καραγάτση: ψυχογράφηση χαρακτήρων, αντιήρωες, «τραγικός ηδονισμός».
- Η υπέρβαση ή κατάργηση των συμβάσεων της μυθιστορηματικής αφήγησης: Η μοντερνιστική γραφή της Μέλπως Αξιώτη και του Γιάννη Σκαρίμπα. Η αξιοποίηση του εσωτερικού μονολόγου.
- Το δοκιμιογραφικό έργο της γενιάς του '30.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προτζέκτορας E-mail επικοινωνίας με τις φοιτήτριες / τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	40
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	35
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Προαιρετική (γραπτή) εργασία 20%</p> <p>Γραπτές εξετάσεις με εργασία 80%</p> <p>Γραπτές εξετάσεις χωρίς εργασία 100%</p> <p>Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 100%</p> <p>Κριτήρια βαθμολόγησης γραπτής εξέτασης και εργασιών</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) 2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) 3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τριάντου, Ιφ. (2013), «Η γενιά του μεσοπολέμου», *Παράδοση και πρωτοπορία. Μελέτες για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία του 20ού Αιώνα*, Αθήνα: Ίων: 9-180.

Καψωμένος, Ε.Γ. (2005), *Ποιητική ή «Περί του πώς δει των ποιημάτων ακούειν»*. Θεωρία και μέθοδοι ανάλυσης των ποιητικών κειμένων, Σειρά: Θεωρία της Λογοτεχνίας, Αθήνα: Πατάκης.

Αμπατζοπούλου, Φρ., εισαγ.-επιμ. (2008), *Εισαγωγή στην ποίηση του Εγγονόπουλου. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Cohn, D. (2001, 1978), *Διαφανή Πρόσωπα. Αφηγηματικοί τρόποι για την παρουσίαση της συνείδησης στη μυθολογία*, μτφρ.-επιμ. Δ.Γ. Μπεχλικούδη, Αθήνα: Παπαζήσης.

Θεοτοκάς, Γ. (2005), *Αναζητώντας τη διαύγεια. Δοκίμια για τη νεότερη ελληνική και ευρωπαϊκή λογοτεχνία* (εισαγ.-επιμ. Δημ. Τζιόβας), Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της «Εστίας».

Μπρετόν, Α. (1983), *Μανιφέστα του Σουρρεαλισμού* (Εισαγωγή-μετάφραση-σημειώσεις Ελ. Μοσχονά), Αθήνα-Γιάννινα: Δωδώνη.

Τζιόβας, Δ. (2011), *Ο μύθος της γενιάς του Τριάντα. Νεοτερικότητα, ελληνικότητα και πολιτισμική ιδεολογία*, Αθήνα: Πόλις.

Vitti, M. (2011, 1977), *Η γενιά του Τριάντα. Ιδεολογία και μορφή*, Αθήνα: Ερμής, επιμ.

_____ (2000), *Εισαγωγή στην ποίηση του Ελύτη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 405	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική Γλώσσα		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα.
<p><u>Ως προς την κατάκτηση των γνώσεων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντιλαμβάνονται το βάθος και την ιστορική συνέχεια της ελληνικής γλώσσας. • Συνειδητοποιούν την ιδιαίτερη νεοελληνική πολιτισμική ταυτότητα ή ετερότητα μέσα από την αποκάλυψη των ιστορικών ιδιαιτεροτήτων της μητρικής γλώσσας. • Απελευθερώνονται από γλωσσικές προκαταλήψεις, γνωρίζουν τις νεοελληνικές διαλέκτους. • Εκπαιδεύονται σε εναλλακτικούς εκπαιδευτικούς τρόπους προσέγγισης του γλωσσικού λάθους με πνεύμα ερμηνευτικό και όχι αφοριστικό. <p><u>Ως προς την απόκτηση ικανοτήτων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Καλλιεργούν τη γλωσσική και διδακτική ικανότητα. • Αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα σε σχέση με τους κοινωνικοπολιτικούς συμβολισμούς με τους οποίους έχει συνδεθεί κατά καιρούς η ελληνική γλώσσα. • Είναι σε θέση να αξιοποιούν δημιουργικά το αυθεντικό γλωσσικό υλικό και να ανταποκρίνονται δημιουργικά στην πρόκληση της παραγωγής γλωσσικού υλικού. • Αναπτύσσουν την ικανότητα της ανάλυσης του αφηγηματικού λόγου του νηπίου. <p><u>Ως προς την απόκτηση δεξιοτήτων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Καλλιεργούν τη δεξιότητα της συγκέντρωσης διαλεκτικών κειμένων που συντελεί στη διάσωση των διαλέκτων. • Εμπλουτίζουν την επικοινωνιακή δεξιότητα και αναγνωρίζουν τη σημασία του κοινωνικού συγκείμενου που επιδρά και αποτυπώνεται στις γλωσσικές μορφές.

<ul style="list-style-type: none"> • Αναπτύσσουν τη δεξιότητα της δημιουργικής χρήσης των λεξικών • Καλλιεργούν τη δεξιότητα της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών για τη διάδοση της ελληνικής γλώσσας
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών και χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολύ-πολιτισμικότητα • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται κρίσιμες όψεις της ελληνικής γλώσσας και της ιστορίας της. Έμφαση δίδεται στη γλωσσική ποικιλομορφία της ελληνικής γλώσσας. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται και αναλύονται τα ακόλουθα κεφάλαια:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αρχαία και η νεότερη ελληνική γλώσσα. • Η νέα ελληνική γλώσσα και η ιστορία της. • Το γλωσσικό ζήτημα και οι συμβολισμοί του. • Η καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας. • Νεοελληνικές διάλεκτοι. Αστικές και κοινωνικές διάλεκτοι. • Διαλεκτικοί θύλακοι της ελληνικής εκτός της ελληνικής επικράτειας. • Η θέση της ελληνικής στην Κύπρο. • Γραμματικές της νέας ελληνικής. • Λεξικά της νέας ελληνικής. • .Γλώσσα και ορθογραφία. • Το γλωσσικό λάθος.
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	-Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39
	Εκπόνηση ομαδικών	40

	εργασιών	
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26
	Συναντήσεις με το διδάσκοντα	5
	Σύνολο Μαθήματος	110
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική • Συμμετοχή σε γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. • Γραπτή εργασία με (κατά προτίμηση) ερευνητικό περιεχόμενο και παρουσίασή της στο μάθημα. Συμμετοχικό project (20%). • Σύνταξη reports μετά από παρακολούθηση παράλληλων συμποσίων ή σεμιναρίων με προσκεκλημένους ομιλητές κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. • Ερευνητική εργασία (για φοιτητές ERASMUS, 100%) 	

(5) ΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα (2001). Χρηστίδης Α.Φ. (επιμ.) Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Μπαμπινιώτης, Γ. (1986). *Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα.

Δορμπαράκης, Π. (1999). *Λεξικό της Νεοελληνικής. Ετυμολογικό Ερμηνευτικό*. Αθήνα: Σπουδή.

Tsitsanoudis-Mallidis N. & Ch. Stergioulis (2014). "Rhetorical text of the 4th century A.D. about wealth and its loss. A critical analysis". *American Journal of Educational Research*. Science and Education Publishing, 2(10), 955-962

Tsitsanoudis, N., Ligoura, An., Sakatzis, D., & Mallidis, A. (2013). "The language conflict in Greece during the German occupation. A research and historical approach" In Huang, J. & N. Tsitsanoudis-Mallidis (ed.), *Empirical Language Research – Letting the data speak for themselves*. New York: Untested Ideas Research Center, 73-100.

Stergioulis, Ch. & Tsitsanoudis-Mallidis, N. (2015). "Are Greek students able to understand the continuity of the Greek language (Ancient and Modern Greek)? In N. Tsitsanoudis-Mallidis (ed.), *Language in Children's Society*. New York: Untested Ideas Research Center, 21-31.

Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. (2017). «Οι συμβολισμοί της δημοτικής γλώσσας στη δημόσια σφαίρα μετά το 1976. Μια κριτική προσέγγιση». *As Fronteiras da Antiguidade Classica e da cultura oriental: Imanencias. Metafora Editora, Rio De Janeiro* (Πρακτικά IV Διεθνούς Συνεδρίου Κλασικής και Ανατολικής Φιλολογίας, 5-8 Ιουνίου). Brazil: University of Rio De Janeiro, Instituto de Letras, *1a edicao*, 8-18.

8. Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. & Χ. Στεργιούλης (2017). «Η πρόσληψη της αρχαίας και νέας ελληνικής γλώσσας στο σύγχρονο ελληνικό σχολείο μέσα από άρθρα των Συνταγμάτων 1911 και 2008». *Πρακτικά 38ης Συνάντησης Εργασίας «Αρχαία ελληνική, νέα ελληνική και εκπαίδευση»*. *Proceedings of the 38th Annual Meeting of the Department of Linguistics*. Τομέας Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη, 28 Απριλίου, 241-252.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 500	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ-ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία	3	6	
Εργαστήριο	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=509		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τους κοινωνικο-πολιτισμικούς προσδιορισμούς του ορισμού της βίας και της παραβατικότητας • Να περιγράφουν τον ορισμό και τη διαδικασία της σχολικής διαμεσολάβησης • Να διακρίνουν τις διάφορες μορφές παραβατικής συμπεριφοράς, από άλλες συμπεριφορές μη παραβατικές • Να γνωρίζουν τις κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της σχολικής βίας και παραβατικότητας και να τις συνδυάζουν με τις θεωρίες άλλων επιστημονικών πεδίων • Να αναλύουν τους παράγοντες εμφάνισης παραβατικής συμπεριφοράς στα παιδιά • Να δημιουργούν πρακτικές πρόληψης της παραβατικής συμπεριφοράς των μαθητών • Να επιλύουν ζητήματα βίας και συγκρούσεων στο σχολείο • Να οργανώνουν πρόγραμμα διαμεσολάβησης στο σχολείο

<ul style="list-style-type: none"> • Να υπερασπίζονται πρακτικές εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών και των συγκρούσεων στο σχολείο • Να αξιολογούν την εφαρμογή προγραμμάτων σχολικής διαμεσολάβησης στο σχολείο
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η σχολική παραβατικότητα περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα συμπεριφορών (ήπιων και ακραίων) που δεν είναι αποδεκτές στο θεσμικό πλαίσιο του σχολείου. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και οι εντάσεις και οι διαφορές μεταξύ των μαθητών, οι οποίες παρακωλύουν τη μαθησιακή διαδικασία, εμποδίζουν την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών και λειτουργούν εις βάρος του καλού σχολικού κλίματος.

Παρουσιάζονται οι βασικότερες θεωρίες για τη σχολική παραβατικότητα και γενικότερα τη συμπεριφορά που δεν είναι σύμφωνη με τους κανόνες του σχολείου: (α) θεωρίες που τονίζουν τους ατομικούς παράγοντες, (β) θεωρίες που τονίζουν τους κοινωνικούς παράγοντες και (γ) νεότερες θεωρήσεις οι οποίες δίνουν έμφαση στην κοινωνική κατασκευή της παραβατικότητας.

Στη συνέχεια εξετάζονται οι βασικές εκφάνσεις της σχολικής παραβατικότητας: (α) ορισμός, (β) έκταση-συχνότητα, (γ) μορφές, (δ) παράγοντες με έμφαση στο φύλο και (ε) τρόποι αντιμετώπισης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο Νηπιαγωγείο.

Στους τρόπους αντιμετώπισης της σχολικής παραβατικότητας, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στη σχολική διαμεσολάβηση. Η σχολική διαμεσολάβηση αποτελεί έναν ειρηνικό τρόπο εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών και των (μικρο)συγκρούσεων μεταξύ των μαθητών, ο οποίος μπορεί να εφαρμοστεί σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες. Παρουσιάζονται ο ορισμός και το θεωρητικό πλαίσιο, ο σκοπός και οι στόχοι, οι αρχές, τα πλεονεκτήματα, τα στάδια εφαρμογής στο σχολείο, η εκπαίδευση των μαθητών και η διαδικασία της σχολικής διαμεσολάβησης.

*Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/τριες συμμετέχουν σε εργαστήριο με τίτλο: «Εκπαίδευση μαθητών στη διαμεσολάβηση και εφαρμογή στο σχολείο»

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου υλικού/Σημειώσεων και στην Επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Εργαστήριο	13
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία	26
	Προετοιμασία για συμμετοχή στο Εργαστήριο	20
	Συγγραφή εργασίας	20
	Μελέτη για τις εξετάσεις	42
	Συνεργασία	3
	Σύνολο Μαθήματος	163
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none">● Γλώσσα: Ελληνική ● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής ● Μέθοδοι αξιολόγησης:<ul style="list-style-type: none">I. Αυτόνομη ή Ομαδική Γραπτή ΕργασίαII. Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων:<ul style="list-style-type: none">-Ανάπτυξης-Σύντομης Απάντησης-Επίλυσης Προβλημάτων	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Θάνος, Θ. (2017). *Σχολική διαμεσολάβηση. Θεωρία, εφαρμογή, αξιολόγηση*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.
- Θάνος, Θ. & Τσατσάκης, Α. (2018). *Σχολική βία και σχολικός εκφοβισμός. Μεθοδολογικά ζητήματα, διαστάσεις, αντιμετώπιση*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.
- Αρτινοπούλου, Β. (2001). *Βία στο σχολείο. Έρευνα και πολιτικές στην Ευρώπη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Αρτινοπούλου, Β. (2010). *Η σχολική διαμεσολάβηση. Εκπαιδύοντας τους μαθητές στη διαχείριση της βίας και του εκφοβισμού* [Συνεργασία: Χ. Καλαβρή & Η. Μιχαήλ]. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Γεωργούλας, Σ. (2004). *Ανήλικοι παραβάτες στην Ελλάδα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Θάνος, Θ. (2011). *Η διαμεσολάβηση στο σχολείο και την κοινωνία*. Αθήνα: Πεδίο.
- Θάνος, Θ. (2016). *Αποκλίνουσα και παραβατική συμπεριφορά των μαθητών στο σχολείο*. (Γ. Πανούσης, Προλογικά-Επίμετρο). Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.
- Κουρκούτας, Η. & Θάνος, Θ. (2013). *Σχολική βία και παραβατικότητα*. Αθήνα: Τόπος.
- Κουρκούτας, Η. (2007). *Προβλήματα συμπεριφοράς στα παιδιά: Παρεμβάσεις στο πλαίσιο της οικογένειας και του σχολείου*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κυρίδης, Α. (2006). *Η πειθαρχία στο σχολείο: Θεωρία και έρευνα* (2^η έκδοση). Αθήνα: Gutenberg.
- Νόβα-Καλτσούνη, Χ. (2005). *Μορφές αποκλίνουσας συμπεριφοράς στην εφηβεία. Ο ρόλος της οικογένειας και του σχολείου*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πανούσης, Γ. (Επιμ. – Εισαγ.). (2008). *Επικίνδυνα παιδιά ή παιδιά σε κίνδυνο; Πρωταγωνιστές και θύματα της νεανικής εγκληματικότητας*. Αθήνα: Lector.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 805	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η ενημέρωση των υποψηφίων εκπαιδευτικών για το εκπαιδευτικό παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Ειδικότεροι στόχοι του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες την ιστορική εξέλιξη της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, από τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους το 1821 μέχρι σήμερα, μέσα από τις σημαντικότερες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις του 19ου και 20ου αιώνα, τους εκπαιδευτικούς θεσμούς και τα πρόσωπα τα οποία συνέβαλαν στις εκπαιδευτικές αλλαγές. Επίσης, να συνειδητοποιήσουν ότι η σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα αποτελεί προέκταση και συνέχεια του εκπαιδευτικού μας παρελθόντος και προδιαγράφει το εκπαιδευτικό μέλλον.</p> <p>Στο τέλος του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτήτριες/ές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα έχουν γνωρίσει τους βασικούς σταθμούς του εκπαιδευτικού μας συστήματος θα έχουν εξοικειωθεί με τη μελέτη των ιστορικών πηγών • θα είναι σε θέση να ερμηνεύουν την εκάστοτε εκπαιδευτική πραγματικότητα σε συνάρτηση με τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις • θα είναι σε θέση να κατανοούν και να συμμετέχουν στις διαδικασίες διαμόρφωσης των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ιστορική εξέλιξη του εκπαιδευτικού συστήματος και των θεσμών του στο νεοελληνικό κράτος από το 1821 μέχρι σήμερα. Οι βασικές ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:

- Η εκπαίδευση πριν την επανάσταση του 1821.
- Η θεμελίωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος 1821-1832.
- Η εκπαίδευση κατά την Οθωνική περίοδο 1833-1862.
- Η εκπαίδευση μέχρι την πρώτη μεταρρυθμιστική προσπάθεια του 1895.
- Οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις την περίοδο 1900-1965.
- Η εκπαιδευτική πολιτική της μεταπολιτευτικής περιόδου 1974-2004.
- Η πολιτική για το σχολικό βιβλίο στην Ελλάδα.
- Ο εκπαιδευτικός δημοτικισμός.
- Η οργάνωση και διοίκηση της Γενικής Εκπαίδευσης την περίοδο 1834-2000.
- Η μόρφωση των δασκάλων, διδασκαλισσών και νηπιαγωγών την περίοδο 1834-1990.
- Η ειδική αγωγή στην Ελλάδα.
- Η εξέλιξη της προσχολικής αγωγής στο ελληνικό κράτος.
- Η Διδακταλική Ομοσπονδία και οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο συναντήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	power point	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	36
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών για προαιρετική εργασία	20
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης • Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων • Προφορική Εξέταση 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δημαράς Α., (2013), Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης. Το ανακοπτόμενο άλμα. Τάσεις και αντιστάσεις στην Ελληνική Εκπαίδευση, 1833-2000, Αθήνα, εκδ. Μεταίχμιο.
- Λέφας Χ., (1942), Ιστορία της εκπαιδύσεως, ΟΕΣΒ, Εν Αθήναις.
- Μπουζάκης Σ. (2005), Νεοελληνική Εκπαίδευση 1821-1998, Εξαρτημένη ανάπτυξη, Αθήνα, Gutenberg.
- Μπουζάκης Σ. (επιμ), (2011), Πανόραμα Παιδείας της εκπαίδευσης. Νεοελληνική Εκπαίδευση 1821-2010, τόμος Β', Αθήνα, Gutenberg.
- Καραφύλλης Αθ.(2013), Νεοελληνική Εκπαίδευση, Δυο αιώνες μεταρρυθμιστικών προσπαθειών, εκδ. Κριτική
- Χ. Κάτσικας, Κ. Θεριανός, Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, Από την ίδρυση του ελληνικού κράτους μέχρι το 2007, εκδ. Σαββάλας.
- Θ. Ν. Χατζηστεφανίδης, ιστορία της νεοελληνικής εκπαίδευσης (1821-1986), εκδ. Παπαδήμα

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΜΦΥΛΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/ Διαδραστική διδασκαλία	2	4	
Εργαστήριο	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν βασικές έννοιες του φύλου • Να διακρίνουν το κοινωνικό φύλο από το βιολογικό φύλο • Να προσδιορίζουν και να αναλύουν τους παράγοντες διαμόρφωσης της έμφυλης ταυτότητας • Να ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα ομοφοβίας • Να διακρίνουν τις έμφυλες ανισότητες από άλλες μορφές ανισότητας • Να αξιολογούν τις πρακτικές με τις οποίες το νηπιαγωγείο και γενικότερα το σχολείο συμβάλει στη διαμόρφωση της έμφυλης ταυτότητας και των έμφυλων διακρίσεων • Να δημιουργούν προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης των έμφυλων διακρίσεων • Να υπερασπίζονται τη έμφυλη ετερότητα και να υποστηρίζουν τις έμφυλες επιλογές των μαθητών
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

- Εννοιολογικοί προσδιορισμοί : βιολογικό φύλο (sex), κοινωνικό φύλο (gender), έμφυλη ταυτότητα, έκφραση φύλου
- Διαμόρφωση της έμφυλης ταυτότητας
- Κοινωνικές ανισότητες και φύλο
- Θεωρίες για τις έμφυλες ανισότητες (γενικά)
 - Η θεωρία της ανδρικής κυριαρχίας του Bourdieu
 - Η θεωρία της επιτελεστικότητας της Butler
- Σχολείο και έμφυλες ανισότητες (σχολικά εγχειρίδια, εκπαιδευτικές επιλογές, παιχνίδι, σχολικές δραστηριότητες, ο ρόλος του εκπαιδευτικού κ.λπ)
- Κοινωνικά στερεότυπα, κοινωνικές προκαταλήψεις και ομοφοβία και ο ρόλος του νηπιαγωγείου και του σχολείου γενικότερα στην αντιμετώπισή τους
- Έμφυλη βία
- Ο ρόλος του νηπιαγωγείου και του σχολείου εν γένει στην αντιμετώπιση των έμφυλων ανισοτήτων στο σχολείο

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου υλικού/Σημειώσεων και στην Επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/διαδραστική διδασκαλία	26
	Εργαστήριο	13
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία	13
	Προετοιμασία Εργαστηρίου	13
	Εκπόνηση μελέτης	15
	Μελέτη για τις εξετάσεις	36

	Συνεργασία	4
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ● Γλώσσα: Ελληνική ● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής ● Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων: -Ανάπτυξης -Σύντομης Απάντησης -Επίλυσης Προβλημάτων 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bourdieu, P. (2007). *Η Ανδρική Κυριαρχία* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος - Ε. Γιαννοπούλου, Μετάφρ.) Αθήνα: Πατάκη.

Bourdieu, P. (2002). *Η διάκριση. Κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος - Κ. Καψαμπέλη, Μετάφρ.) Αθήνα: Πατάκης.

Butler, J. (1993). *Bodies that Matter: On the Discursive Limits of «Sex»*. New York: Routledge.

Butler, J. (1990). *Αναταραχή φύλου. Ο φεμινισμός και η ανατροπή της ταυτότητας*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Αθανασίου, Α. (2006). *Εισαγωγή: Φύλο, εξουσία και υποκειμενικότητα μετά το δεύτερο κύμα*. Αθήνα: Νήσος.

Θάνος, Θ & Μπούνα, Α. (2016). *(Ανα)παραγωγή και (εν)δυνάμωση των έμφυλων διακρίσεων στο σχολείο μέσα από άτυπες διαδικασίες*. Κοινωνιολογική επιθεώρηση. Τεύχος 4, Δεκέμβριος 2016

Θάνος, Θ. (Επιστ. Επιμ.) (2015). *Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Ερευνών Απάνθισμα*. Αθήνα: Gutenberg.

Θάνος, Θ. (2012), *Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή στη μεταπολεμική Ελλάδα (1950-2010). Ο ρόλος της ανώτατης εκπαίδευσης* (Ν. Παναγιωτόπουλος, Πρόλογος), Θεσσαλονίκη, Κυριακίδη.

Καντσά, Β, Μουτάφη, β. & Παπαταξιάρχης, Ε. (2011) *Μελέτες για το φύλο στην ιστορία και την ανθρωπολογία*. Αλεξάνδρεια: Αθήνα.

Μαραγκουδάκη, Ε. (1995). *Εκπαίδευση και Διάκριση των Φύλων. Παιδικά Αναγνώσματα στο Νηπιαγωγείο*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Μαραγκουδάκη Ε. (2005). *Εκπαίδευση και διάκριση των φύλων: Παιδαγωγικά αναγνώσματα στο νηπιαγωγείο*. Οδυσσέας.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 816	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΕ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/user/index.php?id=1818 e-course από την ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος «Διδακτική της Γλώσσας σε πολυγλωσσικές τάξεις», μέσα από την εφαρμογή ομαδοσυνεργατικών και βιωματικών μεθόδων διδασκαλίας, θα γνωρίσουν, θα εξοικειωθούν και θα ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα που εντάσσονται στο ευρύ πλέγμα σχέσεων της μελέτης των βασικών εννοιών που αφορούν στην ανάπτυξη και κατάκτηση της γλώσσας και συγκεκριμένα θα εντρυφήσουν στις έννοιες πρώτη, μητρική, δεύτερη και ξένη γλώσσα, κοινή γλώσσα του σχολείου, γλώσσα υποδοχής, διαγλωσσικότητα, διγλωσσία/πολυγλωσσία και γλωσσικό ρεπερτόριο. Επίσης εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο οι διαφορές και τα σημεία τομής στις σχετικές εννοιολογήσεις επηρεάζουν τον σχεδιασμό της διδασκαλίας και τις διδακτικές πρακτικές. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μέσω ενεργητικής διαδικασίας μάθησης, διαπροσωπικής συζήτησης και επικοινωνίας φέρνουν στην πορεία μάθησης τις προϋπάρχουσες αντιλήψεις και ιδέες τους.</p> <p><i>Γνώσεις</i></p> <p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, μέσα από μελέτες περίπτωσης και συζήτηση εμπειριών θα μπορούν να αξιολογούν στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων, εκπαιδευτικές πρακτικές που αναπτύσσονται σε πολύγλωσσα περιβάλλοντα. Σε αυτό το πλαίσιο, θα αναλυθούν οι βασικές προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί για τη διδασκαλία της γλώσσας σε πολύγλωσσα και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα και θα αξιολογηθούν κριτικά.</p>

Συγκεκριμένα:

- Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα μπορούν περιγράφουν τον επιστημολογικό προβληματισμό γύρω από τη σχέση των γλωσσικών πολιτικών με τις πολιτικές διαχείρισης της ετερότητας (διαχωρισμός, αποκλεισμός, αφομοίωση, ενσωμάτωση, πολυπολιτισμικότητα, διαπολιτισμικότητα κ.ο.κ.) και θα επισημαίνουν τους παράγοντες γλωσσικών αλλαγών καθώς και τις κεντρικές μεθοδολογικές τάσεις των ερευνών.
- Θα εξοικειωθούν με την ανάπτυξη κριτηρίων για τον σχεδιασμό, την αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού καθώς και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.
- Θα κατανοήσουν ότι το εκπαιδευτικό υλικό, ιδιαίτερα στο νηπιαγωγείο, πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των αποδεκτών του ώστε να αναγνωρίζεται και να αξιοποιείται η ετερότητα και η πολυγλωσσία.
- Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα κατανοήσουν τις αρχές και τις έρευνες της ελληνικής Γλώσσας και της διδακτικής της βρίσκουν ποικίλες και κρίσιμες εφαρμογές στον χώρο της εκπαίδευσης, της επικοινωνίας στο σχολείο και της οργάνωσης των γλωσσικών μαθημάτων, ώστε να προετοιμάζουν τους μαθητές και τις μαθήτριες να γίνουν συνειδητοποιημένοι και ενεργοί πολίτες μιας δημοκρατικής κοινωνίας.

Δεξιότητες

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα συνειδητοποιήσουν ότι στο πλαίσιο της αξιοποίησης της ετερότητας και της πολυγλωσσίας οφείλουν να εργαστούν και να εξοικειωθούν με εργαλεία και διαδικασίες για την αποτίμηση του γλωσσικού επιπέδου και την παράλληλη ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων των παιδιών.

Συγκεκριμένα:

- Θα είναι σε θέση να προσδιορίζουν το πολύγλωσσο άτομο και την πολυγλωσσία.
- Θα γνωρίσουν και θα εξοικειωθούν με θέματα γλωσσικής ποικιλότητας, γλωσσικής αλλαγής, γλωσσικής επαφής και γλωσσικών πολιτικών.
- Θα κατανοήσουν έννοιες όπως η διγλωσσία, η πολυγλωσσία και η επαφή γλωσσών.
- Θα μπορούν να αναγνωρίσουν τον πολυπολιτισμικό, πολυεθνικό και πολύγλωσσο χαρακτήρα της σύγχρονης κοινωνίας.
- Θα συνειδητοποιήσουν πως να για είναι επιτυχής η επικοινωνία σε ένα χώρο πολύγλωσσο και πολυπολιτισμικό, τα άτομα καλούνται να αναπτύξουν νέες στρατηγικές και δεξιότητες.
- Θα συνειδητοποιήσουν τη σύνδεση γλώσσας και πολιτισμού.
- Θα γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά της πολυπολιτισμικότητας.
- Θα αναπτύξουν δεξιότητες, στρατηγικές και κατάλληλες στάσεις-συμπεριφορές, σε πολύγλωσσα και πολυπολιτισμικά πλαίσια επικοινωνίας.
- Θα αναπτύξουν δεξιότητες, στρατηγικές και κατάλληλες στάσεις-συμπεριφορές, σε θέματα όπως η πρώτη ανάγνωση και γραφή, η θεωρία του αναδυόμενου γραμματισμού, οι πολυγραμματισμοί στη διδασκαλία της γλώσσας και ο αναλφαβητισμός ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζουν και να προσεγγίσουν κριτικά τη γλωσσική διδασκαλία.
- Θα συνειδητοποιήσουν τη γλωσσική ποικιλότητα (οριζόντια και κάθετη), δηλαδή την εστίαση στην εσωτερική και την εξωτερική διαφοροποίηση του γλωσσικού φαινομένου.
- Θα αναγνωρίσουν τη γλώσσα σε χρήση, ως εργαλείο επικοινωνίας και διεπίδρασης μεταξύ ατόμων και κοινοτήτων.
- Θα συνειδητοποιήσουν ότι η χρήση της γλώσσας οδηγεί και σε ζητήματα ταυτότητας και ισορροπίας δυνάμεων, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά.
- Θα υιοθετήσουν στάσεις που ενθαρρύνουν τη γλωσσομάθεια και την υποστήριξη όλων των γλωσσών καταγωγής των παιδιών στο σχολείο.
- Θα αναπτύξουν μεταγλωσσικές και μετα-επικοινωνιακές δεξιότητες που διευκολύνουν την πρόσβαση στη γλώσσα του σχολείου, σε θέματα κριτικού πολυγραμματισμού και

διαπολιτισμικής επικοινωνίας.

- Θα αποκτήσουν γλωσσική κουλτούρα που επιτρέπει να εντυφλήσουν στον σύγχρονο πολύγλωσσο και πολυπολιτισμικό κόσμο.

Γενικές Ικανότητες

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν αποκτήσει τις παρακάτω γενικές ικανότητες:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών και βιβλιογραφικών πηγών.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και παραγωγικής σκέψης.
- Ανάπτυξη επικοινωνίας, συνεργατικότητας, κριτικής σκέψης, επαγγελματικής δεοντολογίας, ηθικής ευαισθησίας και ενσυναίσθησης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Γνώσεις εκπαιδευτικής πολιτικής και κοινωνική δικαιοσύνη-εκπαιδευτική συμπερίληψη-εξάλειψη διακρίσεων, ανισοτήτων και αποκλεισμών.
- Επίδειξη κοινωνικής και επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου, αναπηρίας και μαθησιακών δυσκολιών.
- Ενίσχυση της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης και αναστοχασμού, μέσα από τον διάλογο και τη μελέτη επιστημονικού υλικού και καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι στη γλωσσική ποικιλία στην εκπαίδευση.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Γλωσσικές πολιτικές και πολιτικές διαχείρισης της ετερότητας (διαχωρισμός, αποκλεισμός, αφομοίωση, ενσωμάτωση, πολυπολιτισμικότητα, διαπολιτισμικότητα κ.ο.κ.).
- Η κατάκτηση της γλώσσας και φάσεις ανάπτυξης της.
- Πρώτη, μητρική, δεύτερη και ξένη γλώσσα, κοινή γλώσσα του σχολείου, γλώσσα υποδοχής, διαγλωσσικότητα, διγλωσσία/πολυγλωσσία.
- Γλωσσική ποικιλότητα (οριζόντια και κάθετη) και γλωσσικό ρεπερτόριο.
- Ο σχεδιασμός της διδασκαλίας στο πλαίσιο πολύγλωσσου περιβάλλοντος και καλές διδακτικές πρακτικές. Εκπαιδευτικές πρακτικές που αναπτύσσονται σε πολύγλωσσα περιβάλλοντα.
- Βασικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της γλώσσας σε πολύγλωσσα και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα, αναστοχασμός και κριτική αξιολόγηση.
- Κριτήρια για τον παιδαγωγικό σχεδιασμό, την αποτίμηση εκπαιδευτικού υλικού καθώς και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Τρόπος χρήσης του εκπαιδευτικού υλικού.
- Εργαλεία και διαδικασίες για την αποτίμηση του γλωσσικού επιπέδου και την παράλληλη ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων των παιδιών. Ο ρόλος των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία της γλώσσας. Χρήση λεξικών, βιβλιογραφικών πηγών και ηλεκτρονικών κόμβων.
- Κριτικός πολυγραμματισμός και θέματα διαπολιτισμικής επικοινωνίας.
- Η πρώτη ανάγνωση και γραφή, η θεωρία του αναδυόμενου γραμματισμού, οι

πολυγραμματισμοί στη διδασκαλία της γλώσσας.

- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην αντιμετώπιση ιδιαίτερων γλωσσικών αναγκών των παιδιών και διδακτικές εφαρμογές που μπορούν να συμβάλουν στη διόρθωση λαθών καθώς και στη μακροπρόθεσμη αποτελεσματική γλωσσική κατάρτιση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο συναντήσεις.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (σύγχρονη και ασύγχρονη) ως εργαλεία υποστήριξης της μαθησιακής διαδικασίας, καθώς αποτελούν ένα από τα ισχυρότερα στοιχεία του σύγχρονου μαθησιακού περιβάλλοντος (Ηλεκτρονικός υπολογιστής, βιντεοπροβολέας, ηλεκτρονική πλατφόρμα e-course, video, εκπαιδευτικά λογισμικά).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39
	Ατομικές και ομαδικές εργασίες	30
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Συνεργασία με το διδάσκοντα	1
	Σύνολο Μαθήματος	110
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται μέσω διαμορφωτικής και συμπερασματικής αξιολόγησης. Αξιολογούνται η συμμετοχή τους στο μάθημα, η παραγωγή γλωσσικού υλικού και η συμμετοχή τους σε γραπτές εξετάσεις που περιλαμβάνουν: ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης απάντησης, κριτική και συγκριτική προσέγγιση στοιχείων της θεωρίας.</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επισκόπηση και γνώση της σχετικής βιβλιογραφίας • Πνεύμα υποστήριξης επιχειρημάτων • Τήρηση της νοηματικής συνέχειας • Κριτική και συγκριτική προσέγγιση επιστημονικών απόψεων • Τήρηση κανόνων ερευνητικής δεοντολογίας • Ανάλυση και υλοποίηση ερευνητικού σχεδιασμού • Γνώση και τήρηση κανόνων ερευνητικής μεθοδολογίας <p>Οι οδηγίες και τα κριτήρια για την παραγωγή γλωσσικού υλικού προσφέρονται στο πρώτο μάθημα στην ελληνική γλώσσα σε όλους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Αναρτώνται επίσης - και είναι προσβάσιμα - στο</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανδρουλάκης, Γ. (2008). *Οι γλώσσες και το σχολείο. Στάσεις και κίνητρα των μαθητών σε δύο ελληνικές ζώνες, στο πλαίσιο μιας ευρωπαϊκής κοινωνιογλωσσικής έρευνας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Αρχάκης, Α. & Κονδύλη, Μ. (2002). *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Αθήνα: Νήσος.
- Baker, C. (2001). *Εισαγωγή στη δίγλωσση εκπαίδευση και τη διγλωσσία* (μτφ. Α. Αλεξανδροπούλου). Αθήνα: Gutenberg.
- Bartels, N. (ed.) (2005). *Applied Linguistics and Language Teacher Education*. New York: Springer.
- Bourdieu, P. (1991). *Language and Symbolic Power*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Γαβριηλίδου Ζ. (2003). *Φωνητική συνειδητοποίηση και διόρθωση παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Δάρδανος.
- Γρίβα, Ε, Στάμου, Α. (2014). *Ερευνώντας τη διγλωσσία στο σχολικό περιβάλλον : Οπτικές εκπαιδευτικών, μαθητών και μεταναστών γονέων*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.
- Cummins, J. (2001). *Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση: εκπαίδευση με σκοπό την ενδυνάμωση σε μία κοινωνία της ετερότητας* (μτφ.: Σ. Αργύρη). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Edwards, J. (1995). *Multilingualism*. London: Blackwell.
- Hamers, J. & M. Blanc (2000). *Bilinguality and Bilingualism*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Holmes, J. (1992). *An Introduction to Sociolinguistics*. London: Longman.
- Hudson, R.A. (1980). *Sociolinguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ιορδανίδου, Α., Σφυρόερα, Μ. (2003). *Η επικοινωνιακή προσέγγιση του γλωσσικού μαθήματος, Κλειδιά και αντικλειδιά*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.
- Καραντζόλα, Ε. & Φλιάτουρας, Α. (2004). *Γλωσσική αλλαγή*. Αθήνα: Νήσος.
- Κοιλιάρη, Α. (2005). *Πολυγλωσσία και γλωσσική εκπαίδευση: μία κοινωνιογλωσσολογική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βάνιας.
- Κοντοσόπουλος, Ν. (2001). *Διάλεκτοι και ιδιώματα της Νέας Ελληνικής*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Κωστούλα-Μακράκη, Ν. (2001). *Γλώσσα και κοινωνία: Βασικές έννοιες*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Labov, W. (1994). *Principles of Linguistic Change, I: Internal Factors*. Oxford: Blackwell.
- Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Η διαθεματικότητα στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Μήτσης, Ν. (1996). *Διδακτική του Γλωσσικού Μαθήματος. Από τη Γλωσσική Θεωρία στη Διδακτική Πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Μήτσης, Ν. & Καραδήμος, Δ. (επιμ.) (2007). *Διδασκαλία της Γλώσσας. Επισημάνσεις, Παρατηρήσεις, Προοπτικές*. Εκδόσεις: Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.
- Μικρός, Γ. (2009). *Η ποσοτική ανάλυση της κοινωνιογλωσσολογικής ποικιλίας. Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Μπασλής, Γ. (2006). *Εισαγωγή στη διδασκαλία της γλώσσας. Μια σύγχρονη ολιστική και επικοινωνιακή προσέγγιση*. Αθήνα: Νεφέλη (Ι. Δουβίτσας & ΣΙΑ Ε.Ε.).
- Μπασλής, Γ. (2000). *Κοινωνιογλωσσολογία. Μικρή εισαγωγή*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Νικολάου, Γ. (2005). *Διαπολιτισμική διδακτική: το νέο περιβάλλον, βασικές αρχές*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Παπαρίζος, Χ. (2004). *Γλωσσική πολιτική και γλωσσική παιδεία*. Αθήνα: Gutenberg.

- Σελλά-Μάζη, Ε. (2001). *Διγλωσσία και κοινωνία. Η κοινωνιογλωσσολογική πλευρά της διγλωσσίας. Η ελληνική πραγματικότητα*. Αθήνα: Προσκήνιο.
- Σκούρτου, Ε. (2011). *Η Διγλωσσία στο Σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τοκαλίδου, Β. (2003). *Γλώσσα, επικοινωνία και γλωσσική εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης.
- Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. (επιμ.) 2013. *Γλώσσα και Σύγχρονη (Πρωτο)σχολική Εκπαίδευση. Επίκαιρες προκλήσεις και προοπτικές* (Συλλογικό έργο). Εκδόσεις: Gutenberg.
- Τσιτσιπής, Λ. (2004). *Από τη γλώσσα ως αντικείμενο στη γλώσσα ως πράξη*. Αθήνα: Νήσος.
- Τσοκαλίδου, Ρ. (2012). *Χώρος για δύο. Θέματα Διγλωσσίας και Εκπαίδευσης*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζυγός.
- Τσοκαλίδου, Ρ. (2004). *Το πρώτο μου βιβλίο για τη διγλωσσία*. Θεσσαλονίκη: Μπαρμπουνάκης.
- Φραγκουδάκη, Ά. (1987). *Γλώσσα και ιδεολογία. Κοινωνιολογική προσέγγιση της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Οδυσσέας.
- Wardhaugh, R. (1999). *An Introduction to Sociolinguistics*. London: Blackwell.
- Χαραλαμπίδης, Α. & Χατζησαββίδης, Σ. (1997). *Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας: θεωρία και πρακτική εφαρμογή. Μια εναλλακτική πρόταση για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής στην υποχρεωτική εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κώδικας.
- Χριστίδης, Α. Φ. (1999). *Γλώσσα, πολιτική, πολιτισμός*. Αθήνα: Πόλις.
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**
- Γλωσσικός Υπολογιστής- Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: <http://www.komvos.edu.gr/periodiko/>
- Language Learning & Technology - Center for Language & Education Research at Michigan State University: <http://www.lltjournal.org/>
- Νέα παιδεία – Γλώσσα - Επιστημονική Ένωση Νέα Παιδεία: <http://www.neapaideia-glossa.gr/>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 817	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΌΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1819 e-course από την ιστοσελίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος «**Αναδυόμενη ανάγνωση και γραφή: Διδακτικές προσεγγίσεις για την προσχολική και την πρώτη σχολική ηλικία**», μέσα από την εφαρμογή ομαδοσυνεργατικών και βιωματικών μεθόδων διδασκαλίας, θα γνωρίσουν, θα εξοικειωθούν και θα ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα που εντάσσονται στο ευρύ πλέγμα σχέσεων της μελέτης της αναδυόμενης ανάγνωσης και γραφής και να εντρυφήσουν σε διδακτικές προσεγγίσεις για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μέσω ενεργητικής διαδικασίας μάθησης, διαπροσωπικής συζήτησης και επικοινωνίας φέρνουν στην πορεία μάθησης τις προϋπάρχουσες αντιλήψεις και ιδέες τους.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, θα είναι σε θέση:

- Να περιγράψουν τον επιστημολογικό προβληματισμό γύρω από την αναγνωστική ετοιμότητα των παιδιών της προσχολικής ηλικίας.
- Να εντρυφήσουν στις βασικές αρχές της νέας προσέγγισης για την ανάδυση της ανάγνωσης και της γραφής.
- Να μελετήσουν και να κατανοήσουν τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα σε σχέση με τις γνώσεις των παιδιών της προσχολικής ηλικίας για την ανάγνωση και τη γραφή.

- Να συνειδητοποιήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες των παιδιών για τον γραπτό λόγο πριν φοιτήσουν στην πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου.
- Να σχεδιάσουν και να εξασκηθούν σε διδακτικές προσεγγίσεις της ανάγνωσης και της γραφής για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.
- Να κατανοήσουν τον ρόλο του οικογενειακού περιβάλλοντος και του σχολικού πλαισίου στην ανάπτυξη του γραμματισμού στα παιδιά αυτής της ηλικίας.
- Να συνειδητοποιήσουν τα κίνητρα και τις μεταγνωστικές δεξιότητες για τη μάθηση της ανάγνωσης και της γραφής από τα παιδιά.
- Να μελετήσουν και να αναλύσουν τη θέση της γραπτής γλώσσας στο ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.
- Να υιοθετήσουν μια θετική στάση σε θέματα αναδυόμενης γραφής και ανάγνωσης.
- Να γνωρίσουν σύγχρονα προγράμματα για την καλλιέργεια του γραπτού λόγου και την ενίσχυση της φωνολογικής επίγνωσης στα παιδιά της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Γενικές Ικανότητες

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν αποκτήσει τις παρακάτω γενικές ικανότητες:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών και βιβλιογραφικών πηγών.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και παραγωγικής σκέψης.
- Ανάπτυξη επικοινωνίας, συνεργατικότητας, κριτικής σκέψης, επαγγελματικής δεοντολογίας, ηθικής ευαισθησίας και ενσυναίσθησης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Γνώσεις εκπαιδευτικής πολιτικής και κοινωνική δικαιοσύνη-εκπαιδευτική συμπερίληψη-εξάλειψη διακρίσεων, ανισοτήτων και αποκλεισμών.
- Επίδειξη κοινωνικής και επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου, αναπηρίας και μαθησιακών δυσκολιών.
- Ενίσχυση της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης και αναστοχασμού, μέσα από τον διάλογο και τη μελέτη επιστημονικού υλικού και καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι στη γλωσσική ποικιλία στην εκπαίδευση.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Παλαιότερες και σύγχρονες απόψεις των επιστημόνων για την αναγνωστική ετοιμότητα των παιδιών της προσχολικής ηλικίας. Σύγχρονες απόψεις για την ανάπτυξη της ανάγνωσης και της γραφής στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας. Δεξιότητες κατάκτησης του προφορικού λόγου, κατανόησης βασικών ακουσμάτων και ικανότητα διάκρισης οπτικών και ακουστικών ερεθισμάτων.
- Αναδυόμενος γραμματισμός: Έννοια –Ορισμός. Βασικές αρχές της νέας προσέγγισης για την ανάπτυξη της ανάγνωσης και της γραφής. Ο ρόλος των εκπαιδευτικών στην εφαρμογή του

αναδυόμενου γραμματισμού ως υποστηρικτές και εμπυχωτές.

- Σύγχρονα δεδομένα που προσφέρει η έρευνα πάνω στο τι γνωρίζουν τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας για την ανάγνωση και τη γραφή. Ευρωπαϊκά Προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης για την κατάκτηση της ανάγνωσης και γραφής.
- Γνώσεις και δεξιότητες των παιδιών για τον γραπτό λόγο πριν φοιτήσουν στην πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου. Περιβάλλοντα που προκαλούν τη σκέψη και ενθαρρύνουν την πρωτοβουλία των παιδιών. Τρόποι υιοθέτησης από τα παιδιά θετικών στάσεων απέναντι στη μάθηση.
- Διδακτικές προσεγγίσεις της ανάγνωσης και της γραφής για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. Δημιουργία ευκαιριών για ανάγνωση και σχεδιασμός δραστηριοτήτων παραγωγής γραπτού λόγου.
- Ο ρόλος του οικογενειακού περιβάλλοντος και του σχολικού πλαισίου στην ανάδυση του γραμματισμού στα παιδιά αυτής της ηλικίας. Εμπλουτισμός του χώρου με πλούσιο και ποικίλο έντυπο υλικό και η ανάγνωση παιδικών βιβλίων. Η συμβολή της ανάγνωσης ιστοριών στην ανάδυση της ανάγνωσης και της γραφής στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας. Η συνεργασία των παιδαγωγών με τους γονείς των παιδιών της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας
- Οι αντιλήψεις των μικρών παιδιών για το πώς αντιλαμβάνονται τη γραφή κι ανάγνωση, και το πώς κατακτούν τον γραπτό λόγο. Κίνητρα και μεταγνωστικές δεξιότητες για τη μάθηση της ανάγνωσης και της γραφής από τα παιδιά. Η αξιολόγηση της προόδου των παιδιών της προσχολικής ηλικίας.
- Τρόποι εφαρμογής προγράμματος για την ανάδυση της ανάγνωσης και της γραφής στα μικρά παιδιά. Η εκπόνηση σύγχρονων προγραμμάτων για την καλλιέργεια του γραπτού λόγου στα παιδιά της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Η ενίσχυση της φωνολογικής επίγνωσης των παιδιών της προσχολικής ηλικίας.
- Η γραπτή γλώσσα στο ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου. Αποτίμηση του «Οδηγού Νηπιαγωγού» και του ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ του Νηπιαγωγείου στο μέρος που αφορά τη διδασκαλία του γραπτού λόγου. Ανάπτυξη προβληματισμών και συλλογισμών γύρω από τη διδασκαλία του γραπτού λόγου στο νηπιαγωγείο.
- Διδακτικές προσεγγίσεις που ενισχύουν και υποστηρίζουν την αναδυόμενη γραφή και ανάγνωση στα παιδιά της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (σύγχρονη και ασύγχρονη) ως εργαλεία υποστήριξης της μαθησιακής διαδικασίας, καθώς αποτελούν ένα από τα ισχυρότερα στοιχεία του σύγχρονου μαθησιακού περιβάλλοντος (Ηλεκτρονικός υπολογιστής, βιντεοπροβολέας, ηλεκτρονική πλατφόρμα e-course, video, εκπαιδευτικά λογισμικά).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39
	Εκπόνηση ομαδικών εργασιών	40

	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26
	Συναντήσεις με το διδάσκοντα	5
	Σύνολο Μαθήματος	110
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται μέσω διαμορφωτικής και συμπερασματικής αξιολόγησης. Αξιολογούνται η παρουσία και η συμμετοχή τους στο μάθημα, η παραγωγή γλωσσικού υλικού και η συμμετοχή τους σε γραπτές εξετάσεις που περιλαμβάνουν: ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης απάντησης, κριτική και συγκριτική προσέγγιση στοιχείων της θεωρίας.</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επισκόπηση και γνώση της σχετικής βιβλιογραφίας • Πνεύμα υποστήριξης επιχειρημάτων • Τήρηση της νοηματικής συνέχειας • Κριτική και συγκριτική προσέγγιση επιστημονικών απόψεων • Τήρηση κανόνων ερευνητικής δεοντολογίας • Ανάλυση και υλοποίηση ερευνητικού σχεδιασμού • Γνώση και τήρηση κανόνων ερευνητικής μεθοδολογίας <p>Οι οδηγίες και τα κριτήρια για την παραγωγή γλωσσικού υλικού προσφέρονται στο πρώτο μάθημα στην ελληνική γλώσσα σε όλους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Αναρτώνται επίσης - και είναι προσβάσιμα - στο ολοκληρωμένο σύστημα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης e-course του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αϊδίνης, Α. (2012). *Γραμματισμός στην πρώτη σχολική ηλικία: Μια ψυχογλωσσολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg.

Αϊδίνης Α. (2002). Απόκτηση της Αναγνωστικής Ικανότητας από Παιδιά Πρώτης Σχολικής Ηλικίας: Αναπτυξιακές Προσεγγίσεις. Στο: Στο: Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Κρήτης (επιμ.): *Ψυχοπαιδαγωγική της Προσχολικής Ηλικίας: Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου - Τόμος Α΄*, Ρέθυμνο, Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης.

Βάμβουκας, Μ. (2009). *Μάθηση και παιδαγωγική της πρώτης γραφής λέξεων*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Βαρνάβα-Σκούρα, Τ. (Επιστ. Επιμ.) (1993). *Γραφή και Ανάγνωση, Ι*. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων.

Γιαννικοπούλου, Α. (2002). *Η Γραπτή Γλώσσα στο Νηπιαγωγείο*. Εκδόσεις Καστανιώτη.

Campbell R. (1998). Looking at literacy learning in preschool settings. In: Campbell R. (ed.): *Facilitating Preschool Literacy*, Newark, Delaware, International Reading Association.

Gibson L. (1989). *Literacy Learning in the Early Years: Through Children's Eyes*. New York: Teachers College Press.

Ferreiro, E. (1997). Διαδικασίες νοηματοποίησης της γραπτής γλώσσας: Παραδείγματα από παιδιά

- σε διαφορετικές χώρες. Στο: *Το Παιδί και η Γραφή: Μια Σχέση Κλειδί για τη Διά Βίου Μάθηση. Η Δομητική Προσέγγιση της Γραπτής Γλώσσας*, Α.Π.Θ., Ο.Ε.Δ.Β.
- Goodman, Y.M. (1986). Children coming to know literacy. In: Teale W.H. & Sulzby E. (eds): *Emergent Literacy: Writing and Reading*, London, Ablex Publishing.
- Κονδύλη, Μ. (2001). Ερευνητικές προϋποθέσεις και εφαρμογές για τη διδασκαλία της γλώσσας στο Νηπιαγωγείο. Στο: Έρευνα στην Προσχολική Εκπαίδευση, Τόμος Α΄: Διδακτική Μεθοδολογία, Τυπωθήτω-Γιώργος Δάρδανος
- Κουτσουβάνου, Ε. (2000). *Πρώτη Ανάγνωση και Γραφή: Στρατηγικές Διδακτικής*. Αθήνα, Οδυσσέας.
- Miller, L. (1998). Literacy interactions through environmental print. In: Campbell R. (ed.): *Facilitating Preschool Literacy*, Newark, Delaware, International Reading Association.
- Moschovaki, E. (1996). Teachers story reading styles and their impact on young children's language, attention, participation and cognitive engagement. University of Bristol.
- Ντίνας, Κ. & Γώτη, Ε. (2016). *Ο Κριτικός Γραμματισμός στη Σχολική Πράξη: Αρχίζοντας από το Νηπιαγωγείο*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Παπαδοπούλου Μ. (2001). Αντιλήψεις και αναπαραστάσεις των παιδιών προσχολικής ηλικίας για τη γραφή. Στο: Παπούλια-Τζελέπη Π.(επιμ.): *Ανάδυση του Γραμματισμού*, Αθήνα, Καστανιώτη.
- Παπούλια-Τζελέπη, Π. & Τάφα, Ε. (2004). *Γλώσσα και Γραμματισμός στη νέα χιλιετία*. Ελληνικά Γράμματα.
- Πόρποδας, Κ. (2002). *Ανάγνωση*. Πάτρα: Έκδοση συγγραφέα.
- Στελλάκης, Ν. (2000). Πρόσκτηση των ικανοτήτων γραφής. Στο: Παπούλια-Τζελέπη Π. (επιμ.): *Γραμματισμός στα Βαλκάνια: Παρούσα Κατάσταση και Προοπτικές για το Μέλλον*. Αθήνα: Ελληνική Εταιρεία Γλώσσας και Γραμματισμού.
- Στελλάκης, Ν. (2002). Η εκμάθηση της γραφής του ονόματος ως κομβικό σημείο στην πορεία ανάδυσης του γραμματισμού. Στο: Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Κρήτης (επιμ.): *Ψυχοπαιδαγωγική της Προσχολικής Ηλικίας: Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου - Τόμος Α΄, Ρέθυμνο, Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης*.
- Στελλάκης, Ν. (2004). Πρώτες προσπάθειες γραφής από παιδιά προσχολικής ηλικίας: η σημασία του προφωνημικού σταδίου γραφής στην ανάπτυξη του γραμματισμού. Στο: Παπούλια-Τζελέπη Π. – Τάφα Ε. (επιμ.): *Γλώσσα και Γραμματισμός στη Νέα Χιλιετία*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Τάφα, Ε. & Μανωλίτσης, Γ. (επιμέλεια)(2009). *Αναδυόμενος Γραμματισμός: έρευνα και εφαρμογές*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.
- Τάφα, Ε. (2001α). *Ανάγνωση και Γραφή στην Προσχολική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Τάφα, Ε. (2002). Ανάγνωση και γραφή στην προσχολική εκπαίδευση: οι απόψεις των παιδαγωγών της προσχολικής ηλικίας για το νέο Πρόγραμμα. Στο: Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Κρήτης (επιμ.): *Ψυχοπαιδαγωγική της Προσχολικής Ηλικίας: Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου - Τόμος Α΄, Ρέθυμνο, Π.Τ.Π.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης*.
- Τάφα, Ε. (2004) Ο γραπτός λόγος στα Προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη νέα χιλιετία. Στο: Παπούλια-Τζελέπη Π. – Τάφα Ε. (επιμ.): *Γλώσσα και Γραμματισμός στη Νέα Χιλιετία*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. (επιμ.) 2013. *Γλώσσα και Σύγχρονη (Πρωτο)σχολική Εκπαίδευση. Επίκαιρες προκλήσεις και προοπτικές* (Συλλογικό έργο). Εκδόσεις: Gutenberg.
- Χατζησαββίδης Σ. (2002). *Η Γλωσσική Αγωγή στο Νηπιαγωγείο: Δραστηριότητες για την Καλλιέργεια της Επικοινωνιακής Ικανότητας και του Γραμματισμού*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Γλωσσικός Υπολογιστής- Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: <http://www.komvos.edu.gr/periodiko/>

Language Learning & Technology - Center for Language & Education Research at Michigan State University: <http://www.lltjournal.org/>

Νέα παιδεία – Γλώσσα - Επιστημονική Ένωση Νέα Παιδεία: <http://www.neapaideia-glossa.gr/>

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΥ106α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Εργαστηριακές Ασκήσεις	4	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=103		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν και να διακρίνουν την επίδραση στη μαθηματική εκπαίδευση διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων στα μαθηματικά και τη μάθησή τους. • Να εξηγούν και να ερμηνεύουν στοιχεία της συμπεριφοράς των νηπίων σε μαθηματικές δραστηριότητες με βάση θεωρητικές προσεγγίσεις σχετικά με την ανάπτυξη και τη μάθηση. • Να αναγνωρίζουν, να εξηγούν και να ερμηνεύουν φαινόμενα της τάξης και της διάδρασης νηπιαγωγού-παιδιών με βάση θεωρητικά εργαλεία της Διδακτικής των Μαθηματικών. • Να αναγνωρίζουν το μαθηματικό περιεχόμενο δραστηριοτήτων και να το αναλύουν a priori και a posteriori ως προς τις εμπλεκόμενες έννοιες, σχέσεις, διαδικασίες και αναπαραστάσεις. • Να αναπτύξουν δεξιότητες επίλυσης μαθηματικού προβλήματος και τη δεξιότητα ανακατασκευής του σε μαθηματική δραστηριότητα για το νηπιαγωγείο. • Να αναστοχαστούν και να αναδιοργανώσουν τις αντιλήψεις τους για τα Μαθηματικά και τη διδασκαλία τους στις μικρές ηλικίες.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της επαγωγικής και παραγωγικής σκέψης
- Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **Μαθηματικά και Εκπαίδευση**
 - Μαθηματικά και σχολικά Μαθηματικά
 - Μαθηματική δραστηριότητα
 - Αντιλήψεις για τα Μαθηματικά και την εκπαίδευση
- **Μάθηση και Μαθηματικά**
 - Διαδικασίες σκέψης (αφαίρεση-γενίκευση, ομαδοποίηση-ταξινόμηση, διαδικασίες εξαγωγής συμπερασμάτων)
 - Θεωρίες μάθησης και μαθηματική εκπαίδευση
- **Οργάνωση Μαθηματικού Περιεχομένου για τη Διδασκαλία**
 - Μαθηματικές έννοιες, σχέσεις και διαδικασίες
 - Σημειωτική δραστηριότητα και αναπαραστάσεις
- **Κεντρικές Ιδέες της Διδακτικής των Μαθηματικών**
 - Διδακτική Μετάπλαση
 - Διδακτικό Συμβόλαιο
 - Διδακτική - Αδιδακτική κατάσταση
 - Επίλυση μαθηματικού προβλήματος
 - Φαινόμενα Toraze και Jourdain
 - Μεταδιδακτικό ολίσθημα
 - Παιχνίδι πλαισίων και Διαλεκτική εργαλείου/ αντικειμένου

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ecourse προτζέκτορας Email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (παρακολούθηση)	39
	Διαλέξεις (μη καθοδηγούμενη μελέτη)	30
	Εργαστηριακές Ασκήσεις (συμμετοχή)	8
	Εργαστηριακές Ασκήσεις – (εκπόνηση)	42
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40

	Σύνολο Μαθήματος	159
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπόνηση ομαδικών εργαστηριακών ασκήσεων • Γραπτή δοκιμασία με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σύντομης ανάπτυξης, ερωτήσεις ανάλυσης δραστηριοτήτων για τα μαθηματικά στο νηπιαγωγείο. 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στα ελληνικά

- Davis, P. & Hersh, R. (1980). *Η μαθηματική εμπειρία*. Αθήνα: Τροχαλία.
- Βοσνιάδου, Σ. (επιμ.). (1995). *Η ψυχολογία των Μαθηματικών*. Αθήνα: Gutenberg.
- Καλδρυμίδου, Μ. (2009). *Διδακτική Μαθηματικών Ι* (Πανεπιστημιακές Σημειώσεις). Ιωάννινα: Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Van de Walle, J., Lovin, L., Karp, K., & Bay-Williams, J. (2017). *Μαθηματικά από το Νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο* (Τ. Τριανταφυλλίδης, Επιμ. & Α. Γρίβα, μτφρ). Αθήνα: Gutenberg.

Στα αγγλικά

- Bishop, A., Clements, K., Keitel. Ch., Kilpatrick, J., Laborde. C. (1996). *International handbook of mathematics education*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Brousseau, G. (1997). *Theory of didactical situations in mathematics*. Dordrecht, The Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
- Cross, C.T., Woods, T.A., & Schweingruber, H. (Eds.). (2009). *Mathematics learning in early childhood: Paths toward excellence and equity*. National Research Council, Committee on Early Childhood Mathematics. Washington, DC: The National Academies Press.
- English, L.D., & Kirshner, D. (Eds.) (2016). *Handbook of international research in mathematics education* (3rd ed.). New York, US: Routledge.
- Gutiérrez, A., Gilah C. Leder, G.C., & Boero, P. (Eds.). (2016). *The second handbook of research on the psychology of mathematics education*. Rotterdam, The Netherlands: Sense Publisher.
- Lerman, S. (Ed.) (2014). *Encyclopedia of mathematics education*. Dordrecht, The Netherlands: Springer.
- McShane-Warfield, V. (2014). *Invitation to Didactique*. Tokyo: Springer.
- Sarama, J., & Clements, D. H. (2009). *Early childhood mathematics education research: Learning trajectories for young children*. New York, US: Routledge.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών*
- Ευκλείδης Γ'*
- Educational Studies in Mathematics*
- International Journal for Mathematics in Education*
- Journal for Research in Mathematics Education*
- Mathematical Behavior*
- Mathematical Thinking and Learning,*
- ZDM Mathematics Education*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 148	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
Εργαστήρια	2		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η αναγνώριση της κοινωνικοπολιτισμικής συνιστώσας των Φυσικών Επιστημών. • Η αναγνώριση των διαδικασιών της επιστημονικής μεθόδου σε μια οργανωμένη δραστηριότητα. • Η αναγνώριση των διδακτικών στόχων σε μια σειρά οργανωμένων δραστηριοτήτων και η αντιμετώπιση των συγκρούσεων. • Ο σχεδιασμός μικροδιδασκαλιών και ολοκληρωμένων σχεδίων εργασίας • Η αναγνώριση του ρόλου της συλλογικότητας, της συνεργασίας και της συνυπευθυνότητας στη διερεύνηση θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σκοποί της Διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών.
- Μεθοδολογία των Φυσικών Επιστημών.
- Οι διαδικασίες της επιστημονικής μεθόδου και η εφαρμογή τους στην πρωτοσχολική εκπαίδευση.
- Θεωρίες Μάθησης για την εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες.
- Διδακτικά Μοντέλα για τη διδασκαλία εννοιών των Φυσικών Επιστημών.
- Αναλυτικά Προγράμματα των Φυσικών Επιστημών.
- Αξιολόγηση στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών.
- Παραδείγματα διδασκαλίας βασικών εννοιών των Φυσικών Επιστημών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο συναντήσεις Διαλέξεις -Μικρές ατομικές και ομαδικές εργασίες Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομάδες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ecourse, power point, email, εκπαιδευτικά λογισμικά, ρομποτάκια	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	26
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος και των εργαστηριακών ασκήσεων	45
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα /τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	45
	Σύνολο Μαθήματος	164
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Υποχρεωτικό Εργαστήριο 30% Προαιρετική εργασία 10% Γραπτές εξετάσεις με εργασία 60%	

	<p>Γραπτές εξετάσεις χωρίς εργασία 70%</p> <p>Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 70%</p> <p>Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS 30%</p>
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Πλακίτση Κ. (2008). *Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία: Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές*. Αθήνα, Πατάκης.

Πλακίτση Κ. (2010) (επιμ.). *Επιστήμη και Κοινωνία: Οι Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση* σ. 434. E-book available online: http://users.uoi.gr/5connns/ebook_FINAL_32.pdf

Πλακίτση Κ. (2011) (επιμ.). *Κοινωνιογνωστικές και κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις στη διδακτική των φυσικών επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. (Sociocognitive and sociocultural approaches in Science Education for early childhood)*. Αθήνα: Πατάκης.

Πλακίτση, Κ., Σταμούλης, Ε., Θεοδωράκη Χ., Κολοκούρη, Ε., Νάννη, Ε., Κορνελάκη, Α. (2018). *Η Θεωρία της Δραστηριότητας και οι Φυσικές Επιστήμες: Μια νέα διάσταση στην STEAM εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg–Δαρδανός.

Ραβάνης, Κ. (2003). *Οι Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση*, Αθήνα: Τυπωθήτω.

Hedegaard, M., & Fler, M. (2008). *Studying Children. A Cultural-Historical Approach*. London: Open University Press.

Plakitsi, K. (2013). *Activity Theory in Formal and Informal Science Education*. The Netherlands: Sense Publishers.

Roth, W.-M., Goulart, M. I. M., & Plakitsi, K. (2013). *Science during early childhood: A Cultural-Historical Perspective*. Dordrecht, The Netherlands: Springer.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ηλεκτρονικό περιοδικό: *Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Έρευνα & Πράξη*. Διαθέσιμο στο: <http://pc204.lib.uoi.gr/serp/index.php/serp>

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ130	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ – ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία	3	6	
Εργαστήρια	2		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://earlychildhoodpedagogy.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσουν θέματα της Προσχολικής Εκπαίδευσης στο πλαίσιο σύγχρονων διδακτικών προτάσεων • Να αξιοποιήσουν τη διαθεματική προσέγγιση της μάθησης στο πλαίσιο εργασιών και εργαστηρίων • Να προβληματιστούν για την κοινωνικοπαιδαγωγική διδακτική μέσα από διδακτικά σενάρια. Να κατευθύνουν την επιστημονική θεώρηση στην πρακτική εφαρμογή. • Να γνωρίσουν τα προβλήματα και τις παιδαγωγικές δυνατότητες του νηπιαγωγείου, να ασχοληθούν με θέματα συμπερίληψης και ειδικής εκπαίδευσης των νηπιαγωγών. • Να αναλύσουν ειδικές έννοιες που θα τους επιτρέψουν να περιγράψουν διάφορες καταστάσεις, αλλά και να τις ερμηνεύουν. • Να μάθουν τρόπους με τους οποίους μπορεί να εφαρμόσουν διδακτικές τεχνικές και να δώσουν νόημα και συνοχή σε αυτές.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διαρθρώνεται σε τρεις βασικές θεματικές ενότητες: α. Προσχολική Εκπαίδευση και Σύγχρονες Διδακτικές Προτάσεις, β. Ειδικά θέματα, Προβλήματα – Παιδαγωγικές δυνατότητες του Νηπιαγωγείου και γ. Κοινωνικές προσεγγίσεις της Μάθησης

1^η Ενότητα: Προσχολική Εκπαίδευση και Σύγχρονες Διδακτικές Προτάσεις

- Τύποι παιδαγωγικών Σχεδίων Διδασκαλίας
- Η Διαθεματική Προσέγγιση της μάθησης στην Προσχολική Εκπαίδευση
- Διδακτικές και μεθοδολογικές απόψεις για την κοινωνικοπαιδαγωγική εργασία του νηπιαγωγείου
- Το Αναλυτικό Πρόγραμμα μέσα από το πρίσμα της Κοινωνικής Παιδαγωγικής
- Η Σχολική Προετοιμασία στο Νηπιαγωγείο

2^η Ενότητα: Ειδικά θέματα, Προβλήματα, Παιδαγωγικές δυνατότητες του Νηπιαγωγείου

- Προβλήματα μετάβασης του παιδιού από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο
- Η θρησκευτική Αγωγή σε πολυπολιτισμικά προσχολικά περιβάλλοντα
- Η εκπαίδευση των νηπιαγωγών για καλύτερη επικοινωνία – συνεργασία με τους γονείς. Θεωρητικές και εμπειρικές προσεγγίσεις
- Βασικές θεωρητικές αρχές και προσεγγίσεις για τη συνεργασία Οικογένειας και Νηπιαγωγείου
- Αλλοδαπά παιδιά στο νηπιαγωγείο και προτάσεις διδασκαλίας

3^η Ενότητα: Κοινωνικές προσεγγίσεις της Μάθησης

- Το πολυδιάστατο πεδίο της Κοινωνικής Μάθησης
- Η αξιοποίηση του πεδίου της Κοινωνικής Μάθησης στην παιδαγωγική εργασία του Νηπιαγωγείου
- Εξατομικευμένος παιδαγωγικός σχεδιασμός
- Έκθεση του εκπαιδευτικού
- Διδακτικές Προτάσεις

Καινοτόμες Διδακτικές Προσεγγίσεις:

- «Μάθηση μέσω Σχεδιασμού» <http://neamathisi.com/learning-by-design> με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων σχεδιασμού & κοινωνικής δικτύωσης <http://cglerner.com/>
- Παιδαγωγική του Δάσους και «Δασικό Νηπιαγωγείο» <http://earlychildhoodpedagogy.gr>
- Παρουσίαση ομαδικών και ατομικών εργασιών στο 12ο και 13ο μάθημα που αφορούν τη θεματολογία του μαθήματος
- Συμμετοχή σε εργαστηριακές ασκήσεις για το σχεδιασμό μαθημάτων με βάση την θεματολογία του μαθήματος

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου υλικού/Σημειώσεων και στην Επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Εργαστήριο	26
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία για την παρουσίαση	48
	Προετοιμασία για συμμετοχή στο Εργαστήριο	18
	Συγγραφή εργασίας	41
	Συνεργασία	5
	Σύνολο Μαθήματος	177
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none">● Γλώσσα: Ελληνική● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής● Μέθοδοι αξιολόγησης:<ul style="list-style-type: none">I. Αυτόνομη ή Ομαδική Γραπτή ΕργασίαII. Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων:<ul style="list-style-type: none">-Ανάπτυξης-Σύντομης Απάντησης-Επίλυσης Προβλημάτων	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Anril Brock, Sylvia Dodds, Pam Jarvis & Yinka Olusaga, Παιδαγωγική του Παιχνιδιού στην Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση. Μάθηση για τη ζωή, Επιστημονική Επιμέλεια - Εισαγωγή: Μαρία Σακελλαρίου, Πεδίο, Αθήνα 2016</p> <p>Liz Brooker, Ομαλή Μετάβαση στην Προσχολική Ηλικία. Πολιτική και Διεθνείς Στρατηγικές για ομαλή μετάβαση στη ζωή, Επιστημονική Επιμέλεια-Εισαγωγή: Μαρία Σακελλαρίου, Πεδίο, Αθήνα 2016</p> <p>Bredenkamp, S. &Corple, C. Καινοτομίες στην Προσχολική Εκπαίδευση: Αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές στα προσχολικά προγράμματα, (1999), Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Linda- Darling Hammond, Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών : Μια μεθοδολογική Πρόταση. Επιστημονική Επιμέλεια-Εισαγωγή: Ε. Κουτσουβάνου, Μ. Σακελλαρίου, Παπαζήση, Αθήνα 2015</p> <p>Dann R. (2002). Promoting Assessment as Learning: Improving the Learning Process. London and New York: Routledge Falmer.</p> <p>Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π., & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). Οδηγός Νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί</p>
--

σχεδιασμοί, Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014α). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1947>

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014β). Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1859>

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2017). Οδηγός Εκπαιδευτικού για την Περιγραφική Αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο. Ανακτήθηκε από <http://iep.edu.gr/el/component/k2/content/39-pilotiki-efarmogi-tis-perigrafikis-aksiologisis>

Jacobsen, A.D., Eggen, P. & Kauchak, D. (2008). Μέθοδοι Διδασκαλίας. Η ενίσχυση της Μάθησης των παιδιών από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο, Επιστημονική Επιμέλεια – Εισαγωγή: Σακελλαρίου, Μ., Κόνσολας, Μ., μτφρ. Λαμπρέλλη, Ρ., Αθήνα: Ατραπός.

Lambert D., Lines, D. (2000). Understanding Assessment: Purposes, Perceptions, Practice. London and New York: Routledge Falmer.

Katz, L.C., Evangelou, D., & Haertman, The case for mixed-age grouping in early education, (1990), Washington, DC: NAEYC.

Κωνσταντίνος Γ. Καρράς, Μαρία Σακελλαρίου, Αλέκος Πεδιαδίτης, Μανόλης Δρακάκης (Επιμέλεια): Παιδαγωγική της Χαράς .Προς Ένα Αντισυμβατικό Σχολείο / Pedagogy of Happiness. Towards An Unconventional School, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΗΜ Studies and Publishing, Λευκωσία, Κύπρος 2016

Μ. Kalatzis, Β. Core, Νέα Μάθηση. Βασικές Αρχές για την Επιστήμη της Εκπαίδευσης, Επιμ. Ε. Αρβανίτη, (2013), Αθήνα: Κριτική

Oralie McAffe, Deborah J. Leong, E. Bodrona, Βασικές αρχές της αξιολόγησης στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση, Επιστημονική Επιμέλεια – Εισαγωγή: Σακελλαρίου, Μ., Κόνσολας, Μ., (2010), Αθήνα: Παπαζήση.

Mathieson, K. (2018). Κοινωνικές Δεξιότητες στην Προσχολική Ηλικία. Επιστημονική Επιμέλεια: Μαρία Σακελλαρίου. Αθήνα: Πεδίο

Ντολιοπούλου, Ε., & Γουργιώτου, Ε. (2008). Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Με έμφαση στην προσχολική. Αθήνα: Gutenderg.

Πανταζής, Σ.Χ. & Σακελλαρίου, Μ.Ι., Προσχολική Παιδαγωγική: Προβληματισμοί – Προτάσεις, (2005), Αθήνα: Ατραπός.

Riley, D., San Juan, R., Klinkner, J., & Ramminger. A. (2018). Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση. Επιστημονική Επιμέλεια: Μαρία Σακελλαρίου. Αθήνα : Πεδίο.

Parekh, G. (2013). A Case for Inclusive Education. Organizational Development / Research & Information Services. Toronto District School Board.

Ρέντζου, Κ., & Σακελλαρίου, Μ. (2014). Ο χώρος ως παιδαγωγικό πεδίο σε προσχολικά περιβάλλοντα μάθησης. Σχεδιασμός & Οργάνωση. Αθήνα: Πεδίο.

Σακελλαρίου, Μ. (2017). Συνεργασία οικογένειας και νηπιαγωγείου. Θεωρία, έρευνα, διδακτικές προτάσεις. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη

Σακελλαρίου, Μ. (2017). Εισαγωγή στη Διδακτική της Παιδαγωγικής Εργασίας του Νηπιαγωγείου: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Διδακτικές Εφαρμογές. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη.

Σακελλαρίου, Μ., Κόνσολας, Μ., (Επιμ.). Βασικές Αρχές της Αξιολόγησης στην Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2009..

Χριστοδούλου, Ν. (2017). Κατανοώντας το Αναλυτικό Πρόγραμμα ως Πεδίο Μελέτης και Έρευνας. Εκδόσεις: Γρηγόρη, ISBN: 978-960-333-939-7

ΥΠ.Ε.Π.Θ.-Π.Ι. (2003). Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (Α.Π.Σ.) Νηπιαγωγείου. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ 5001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΕΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/ Εργαστήρια	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=728		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>ΓΝΩΣΕΙΣ</p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται :</p> <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίσουν και να κατανοήσουν βασικές θεωρητικές αρχές της Φυσικής Αγωγής, του Αθλητισμού, • να αντιληφθούν το συνθετικό χαρακτήρα, τη σημαντικότητα και την αμεσότητα της επιστήμης της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού στα διάφορα επιστημονικά πεδία της Παιδαγωγικής, της Κοινωνιολογίας, της Ψυχολογίας και των Βιολογικών επιστημών, • να γνωρίσουν και να κατανοήσουν βασικές θεωρητικές παιδαγωγικές και κοινωνιολογικές αρχές της φυσικής αγωγής, του αθλητισμού - Ολυμπισμού και να προσεγγίσουν μεθοδικά - συστηματικά το επιστημονικό πεδίο, • να γνωρίζουν την Ιστορία του Αθλητισμού - Ολυμπισμού και τη σχέση τους με τον Πολιτισμό, την Τέχνη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, • να αντιληφθούν τους τρόπους που η Φυσική αγωγή και ο Αθλητισμός επηρεάζει και επηρεάζεται από τις ευρύτερες κοινωνικές εξελίξεις, • να αντιληφθούν την παιδαγωγική σημασία της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού στην εκπαίδευση, με έμφαση στις διαθεματικές προσεγγίσεις, • να αντιληφθούν τη σημασία που έχει για την ανθρώπινη υγεία η διά βίου άσκηση.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται :

- να ευαισθητοποιούνται για τις υπαίθριες δραστηριότητες, την διά βίου άσκηση και υγεία, τα περιβαλλοντικά ζητήματα, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία,
- να εξασκηθούν στη διαθεματική προσέγγιση παιδαγωγικών και κοινωνιολογικών ζητημάτων με τη χρήση δραστηριοτήτων της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού,
- να αντιληφθούν στην πράξη τη λειτουργία της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού στη δημόσια υγεία, την κοινωνία, το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον Πολιτισμό,
- να αντιληφθούν στην πράξη τη συμβολή της φυσικής αγωγής στην κινητική και κοινωνική ανάπτυξη,
- να αντιληφθούν τη σημαντικότητα της αξιολόγησης της κινητικής ανάπτυξης,
- να αντιλαμβάνονται μορφολογικές ιδιαιτερότητες και ατομικές διαφορές της κινητικής απόδοσης,
- να αναπτύξουν τις οργανωτικές δεξιότητές τους σχετικά με την υποστήριξη διαθεματικών προσεγγίσεων με δραστηριότητες φυσικής αγωγής και αθλητισμού,
- να μελετούν τη σύγχρονη αρθρογραφία και βιβλιογραφία στο πεδίο της επιστημονικής έρευνας για ζητήματα παιδαγωγικής και κοινωνιολογικής φύσης που άπτονται της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού.

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται :

- να προσεγγίζουν με κριτική διάθεση το Α.Π.Σ. – Δ.Ε.Π.Π.Σ. (Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών – Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών) του Ελληνικού Νηπιαγωγείου όσον αφορά την εφαρμογή δραστηριοτήτων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού που αναδεικνύουν θεματικές παιδαγωγικής και κοινωνιολογικής φύσεως,
- να αναπτύξουν δεξιότητες συστηματικής και κριτικής θεώρησης του επιστημονικού πεδίου της φυσικής αγωγής,
- να προσεγγίσουν διαθεματικά και να συνδέουν τη φυσική αγωγή με τα γνωστικά αντικείμενα της παιδαγωγικής και της κοινωνιολογίας,
- να γνωρίζουν, να σχεδιάζουν παρεμβατικά προγράμματα που αφορούν θέματα όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, την πολυπολιτισμικότητα, την ετερότητα, την ισότητα, τις Ολυμπιακές αξίες μέσα από την εφαρμογή διαθεματικών μοντέλων της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού με έντονο το στοιχείο της κινητικότητας των παιδιών αλλά και των τεχνών,
- να κάνουν πράξη τη διάθεση και ικανότητα των νηπίων για εφαρμογή δραστηριοτήτων φυσικής αγωγής στο Νηπιαγωγείο,
- να ερευνούν τη σύγχρονη βιβλιογραφία ώστε να προκύπτουν νέα πορίσματα και νέες προτάσεις, στο χώρο της Φυσικής Αγωγής κατά την προσχολική ηλικία,
- να συγκρίνουν και να αξιολογούν με σύγχρονα κριτήρια και δοκιμασίες την εξέλιξη της κινητικής ανάπτυξης των νηπίων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στην δεοντολογία και τις ηθικές αρχές της επιστημονικής έρευνας
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα, στην πολυπολιτισμικότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Έννοιες, λειτουργίες της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού. Θεωρητική θεμελίωση του σύγχρονου συστήματος της φυσικής αγωγής. Η φυσική αγωγή και η ψυχοκινητική αγωγή στα αναλυτικά προγράμματα του Ελληνικού νηπιαγωγείου, ιστορική αναδρομή και συγκριτική. Εξέλιξη των θεωρητικών βάσεων της φυσικής αγωγής. Η εξέλιξη της φυσικής αγωγής στο ελληνικό νηπιαγωγείο
- Ιστορική πορεία του αθλητισμού και του Ολυμπισμού. Από την πολεμική και θρησκευτική λειτουργία των σωματικών ασκήσεων και αγωνισμάτων στο σύγχρονο αναλυτικό πρόγραμμα
- Η συμβολή της φυσικής αγωγής στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας. Η σωματική διάσταση της προσωπικότητας και η φυσική αγωγή. Η ψυχική διάσταση της προσωπικότητας και η φυσική αγωγή (η συναισθηματική μορφή, η διανοητική μορφή, η πρακτική μορφή)
- Το φάσμα μεθόδων διδασκαλίας της φυσικής αγωγής. Σχεδιασμός διαθεματικών προγραμμάτων στο νηπιαγωγείο με έμφαση στη φυσική αγωγή και ψυχοκινητική αγωγή
- Τα σπορ σαν επιμορφωτική δραστηριότητα. Αθλητική δραστηριότητα και φυσική αγωγή. Αξίες και όρια του αθλητικού συναγωνισμού. Η παιδαγωγική αξία της αγωνιστικότητας. Η παιδαγωγική αξία του συναγωνισμού. Η μορφωτική αξία της ομάδας. Η μορφωτική αξία του χορού
- Ανάπτυξη του θεωρητικού μοντέλου της φυσικής αγωγής μέσα από την παιδαγωγική επιστήμη. Ανάπτυξη του θεωρητικού μοντέλου της φυσικής αγωγής μέσα από τις ιατρικές επιστήμες. Ανάπτυξη του θεωρητικού μοντέλου της φυσικής αγωγής μέσα από την επιστήμη της Κοινωνιολογίας
- Κινητικότητα των παιδιών. Η επίδραση των κοινωνικών εξελίξεων στη ζωή και την κινητικότητα των παιδιών. Η συμμετοχή των παιδιών στον αθλητισμό. Ο ρόλος της κοινωνικοποίησης. Ο ρόλος των γονέων στη συμμετοχή των παιδιών στον αθλητισμό. Οι συνέπειες από τη συμμετοχή στον αθλητισμό. Η διαλεκτική σχέση φυσικής αγωγής και αυτοπεποίθησης. Αυτοπεποίθηση και απόδοση. Αρχές επικοινωνίας στη φυσική αγωγή. Οι μορφές επικοινωνίας. Προβλήματα στην επικοινωνία. Η έκφραση των συναισθημάτων και των αναγκών
- Η ομάδα, η φυσική αγωγή και ο αθλητισμός. Φυσικά χαρακτηριστικά, ψυχολογικά χαρακτηριστικά, κοινωνικά χαρακτηριστικά της αθλητικής ομάδας. Σχηματισμός και λειτουργία της αθλητικής ομάδας. Διαπροσωπικές σχέσεις των μελών της αθλητικής ομάδας. Η συνοχή και οι παράγοντες που σχετίζονται με τη συνοχή της αθλητικής ομάδας.
- Υπαίθριες δραστηριότητες φυσικής αγωγής και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση
- Ελεύθερος χρόνος και κινητικές δραστηριότητες (αθλητισμός, φυσική αγωγή)
- Ολυμπιακή Ιδεολογία. Κοινωνικοποίηση του ατόμου μέσα από την ενασχόλησή του με αθλητικές δραστηριότητες. Φανερές και λανθάνουσες λειτουργίες του αθλητισμού

- Αθλητισμός – Ολυμπισμός και Τέχνες (εικαστικά, πλαστικές, μιμητικές)
- Αθλητισμός και Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Η σύγχρονη έρευνα στη φυσική αγωγή. Ερευνητική μεθοδολογία στη φυσική αγωγή

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση power point • Χρήση προγραμμάτων αναπαραγωγής κίνησης, ήχου, μουσικής και βίντεο • Χρήση προγραμμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση πλατφόρμας e-course 									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
	Διαλέξεις	26								
	Εργαστηριακή άσκηση	13								
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	20								
	Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	25								
	Μελέτη για τελικές εξετάσεις	20								
	Συνεργασία με φοιτητές	5								
	Σύνολο Μαθήματος	109								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με συμμετοχή στις διαλέξεις και τις εργαστηριακές συναντήσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με δημόσια παρουσίαση εργασίας και μικροδιδασκαλία από μικρές ομάδες (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με εκπόνηση μικρής γραπτής ατομικής ή ομαδικής εργασίας (2 ατόμων), (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με συμμετοχή στις τελικές γραπτές εξετάσεις, με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης (διαμορφωτική και συμπερασματική) <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των θεμάτων – κριτική και συνθετική σκέψη – λογική τεκμηρίωση • Σωστή δόμηση της σκέψης (διαδοχή παραγράφων και δομή παραγράφων) • Γλωσσική σαφήνεια <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 80%;">Προαιρετική εργασία</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις με εργασία</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις χωρίς εργασία</td> <td style="text-align: right;">80%</td> </tr> <tr> <td>Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table>		Προαιρετική εργασία	20%	Εξετάσεις με εργασία	100%	Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%	Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%
Προαιρετική εργασία	20%									
Εξετάσεις με εργασία	100%									
Εξετάσεις χωρίς εργασία	80%									
Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	100%									

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Παππάς Χ., (2004). *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού*, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Αυγερινός, Θ. (2007). *Κοινωνιολογία του Αθλητισμού*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Κουκουρή, Κ. (2009). *Η Κοινωνική Διάσταση του Αθλητισμού*, Θεσσαλονίκη: αυτοέκδοση.
- Bailey, R., & Kirk, D., (2008). *The Routledge Physical Education Reader*, New York: Taylor & Francis Ltd.
- Green, K., & Hardman, K., (2005). *Physical Education. Essential Issues*, London: SAGE Publications Inc.
- Plummer, M. D., (2011). *Παιχνίδια αυτοεκτίμησης για παιδιά*. Αθήνα: Εκδ. Παττάκη.
- Schempp, G.P., (1996). *Scientific Development of Sport Pedagogy*, (German and American Studies in Sport; Bb. 3), New York: Waxmann.
- Δέρρη, Β., (2007). *Η φυσική αγωγή στην αρχή του 21ου αιώνα. Σκοποί –στόχοι –επιδιώξεις στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*, Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδη.
- Δογάνης, Κ.Γ., (2010). *Αθλητική Ψυχολογία. Επιστημονική τεκμηρίωση και εφαρμογές*, Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδη.
- Θεοδωράκης, Ι., Γούδας, Μ., & Παπαϊωάννου, Αθ., (2003). *Η Ψυχολογική υπεροχή στον αθλητισμό*, Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδη.
- Σταμίρης, Ι. (1995). *Κοινωνιολογία του Αθλητισμού*, Αθήνα: Ζήτα.
- Χατζηχαριστός, Δ., (2003). *Σύγχρονο Σύστημα Φυσικής Αγωγής. Από τη Θεωρία στην Πράξη*, Αθήνα: αυτοέκδοση.

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 225	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Φροντιστηριακές ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Αναμένεται οι φοιτητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις για τη σχεδιαστική ανάπτυξη σε όλες τις ηλικίες. • ενημερωθούν για τις δυνατότητες και τις προοπτικές του παιδικού σχεδίου, τις επιφυλάξεις και τους περιορισμούς του. • αξιοποιήσουν το παιδικό σχέδιο ως μέσο επικοινωνίας παιδιών και ενηλίκων. • χρησιμοποιήσουν το παιδικό σχέδιο στη δημιουργική διασύνδεση σχολείου και οικογένειας. • συνδέσουν το παιδικό σχέδιο με το παιχνίδι και άλλες δημιουργικές δραστηριότητες
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Οργάνωση Ερευνητικής Διαδικασίας
- Συνεργασία Σχολείου-Οικογένειας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η σχεδιαστική ανάπτυξη των παιδιών από την προσχολική έως την εφηβική ηλικία
- Χαρακτηριστικά του παιδικού σχεδίου
- Έρευνες για τα παιδικά σχέδια: ιστορικό-κριτική προσέγγιση – Μελέτη περίπτωσης
- Θεματολογία των παιδικών σχεδίων και «σχολές» ερμηνείας – Μελέτη περίπτωσης
- Βασικά θέματα στα σχέδια των παιδιών (σχέδιο ανθρώπινης φιγούρας, σπιτιού, δένδρου) και σχετικές μελέτες
- Ιστορική και θεωρητική ανασκόπηση (αναπτυξιακές, προβολικές, ψυχαναλυτικές, σημειολογικές, διαδικαστικές, γνωστικές κ.λπ. προσεγγίσεις) (Μελέτη περίπτωσης για κάθε «σχολή» σκέψης)
- Η έρευνα στην Ελλάδα για διαφορετικές προσεγγίσεις των παιδικών σχεδίων (Μελέτη περίπτωσης)
- Η οικογένεια στα σχέδια των παιδιών – Τυπολογία και ιστορικό-κριτική προσέγγιση
- Το «δυναμικό» σχέδιο της οικογένειας (ή σχέδιο της οικογένειας σε δράση)
- Συγκριτικές έρευνες στην Ελλάδα για το παιδικό σχέδιο της οικογένειας
- Γραπτός, προφορικός και «σχεδιαστικός» λόγος των παιδιών
- Ερμηνεία των παιδικών σχεδίων: ποιοτική και ποσοτική προσέγγιση
- Η απεικόνιση κίνησης και δραστηριοτήτων στα σχέδια των παιδιών
- Η οικογενειακή δυναμική μέσα από το σχέδιο της οικογένειας σε δράση
- Η εφαρμογή και οι προοπτικές του «στατικού» και του «δυναμικού» σχεδίου της οικογένειας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<ul style="list-style-type: none"> • -Διαλέξεις. Πρόσωπο με πρόσωπο • Ατομικές και ομαδικές εργασίες. • Φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες 	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΧΡΗΣΗ POWER POINT • ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών	13

	φροντιστηριακών ασκήσεων	
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/ τη διδάσκουσα	3
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	33
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	33
	Σύνολο Μαθήματος	108
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<u>ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:</u> Ελληνική <u>ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</u> <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Ερωτήσεις ανάπτυξης • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Γραπτή εργασία (Προαιρετική) Κριτήρια Αξιολόγησης της γραπτής εξέτασης και των εργασιών: <ul style="list-style-type: none"> • 1.Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) • 2.Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) • 3.Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γεωργίου, Σ., (2005), *Ψυχολογία των οικογενειακών συστημάτων*, Αθήνα: Ατραπός.

Καρέλλα, Μ., (1991), *Τα παιδιά σχεδιάζουν την οικογένεια*, Αθήνα: Εκδόσεις Καστούμη.

Malchiodi, C., (2001), *Κατανοώντας τη ζωγραφική των παιδιών*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μπέλλας, Θ., (2000), *Το ιχνογράφημα των παιδιών*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μυλωνάκου, Η., (2018), *Όταν τα παιδιά μιλούν με το σχέδιο για τον εαυτό τους, την οικογένεια και τον κόσμο τους*, Αθήνα: Εκδόσεις Διάδραση.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 228	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση της έννοιας Συμβουλευτική. • Γνώση των Κατευθύνσεων Συμβουλευτικής. • Ειδική γνώση θεωριών Συμβουλευτικής για άτομα με ειδικές ανάγκες • Ενημερότητα και κατανόηση για την πολυπλοκότητα της; σχέσης εκπαιδευτικού- γονέων- παιδιών με αποκλίσεις.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Ομαδική εργασία • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στο μάθημα αναλύονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιστημολογία και Συμβουλευτική. • Συμβουλευτική γονέων και παιδιών με αποκλίσεις. • Εφαρμογή μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας στο χώρο της Συμβουλευτικής. • Αξιολόγηση και θεραπεία διαταραχών μάθησης με εφαρμογή μεθόδων της.
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συγγραφή εργασίας	10
	Μελέτη για την προετοιμασία του μαθήματος	25
	Συναντήσεις με τον διδάσκοντα	3
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	35
	Σύνολο Μαθήματος	112
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εργασία: 20% Γραπτές εξετάσεις: 80% Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS: 100%	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Σαρρής, Δ. (2009). *Εισαγωγή στη γνωστική και ψυχαναλυτική θεωρία της ανάπτυξης του παιδιού: Αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών μέσα από το παραμύθι και τη μαριονέτα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- ΜακΛόκλιν, Μ. (1999). *Ψυχοδυναμική Συμβουλευτική*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Thomas, G., & Loxley, A. (2001): *Deconstructing Special Education and Constructing Inclusion*. Buckingham Open University.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Αγωγής		
ΤΜΗΜΑ	Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 438	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ – ΡΥΘΜΟΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαδραστική διδασκαλία	1	4	
Θεατρικές Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
Αυτοσχεδιασμός- Δραματοποίηση Θεατρικών Κειμένων	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το κυρίαρχο μέλημα του μαθήματος: «Δραματοποίηση – Θεατρική Έκφραση – Ρυθμός και Κίνηση» είναι:</p> <p>(6) Να κατανοήσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές την πολυπρόσωπη ανάγνωση της Θεατρικής γλώσσας του έμβιου δραστικού Λόγου, ο οποίος δομείται από την αρμονική σύζευξη του έναρθρου και του σωματικού λόγου.</p> <p>(7) Να γνωρίσουν τους τρόπους της εύρυθμης Θεατρικής Έκφρασης που είναι άμεσα συνυφασμένοι με το θεατρικό «γίνεσθαι», και στοχεύουν εξ υπαρχής στη συνειδητοποίηση του γνωστικού σχήματος του Σώματος από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές, στην επισήμανση της υπεροχής της εξατομίκευσης αλλά και της συλλογικότητας και της εμμέλειας.</p>
Γενικές Ικανότητες
<p>(8) Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>(9) Λήψη αποφάσεων</p> <p>(10)Αυτόνομη εργασία</p>

- (11)Ομαδική εργασία
- (12)Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- (13)Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- (14)Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- (15)Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- (16)Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- (17)Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- (18)Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η συνειδητοποίηση του *γνωστικού σχήματος του Σώματος*
- Ο Διόνυσος *πενθών*, η *όσια παράνοια*
- Η *από-σχιση* του Εγώ από τον Χορό, από το *συμπαντικό γίνεσθαι*- Οι *μεγαλοφυείς*, *υψιπετείς αντινομίες* του Τραγικού
- Οι *θελξίπικροι εραστές* των *κεκοιμημένων πόνων*, οι *ολοφυρόμενοι ήρωες*, οι *πολιτισμικές διδαχές* και οι *Θεόμορφοι εναγκαλισμοί* της Θεατρικής Τέχνης
- Η *αποκάλυψη του αθέατου* και η *αναγωγή* σε *αίδιους* κι *ανυπέρβλητους* τρόπους *αυτοσυνειδησίας*
- Η *Χαρμολύπη* του Μύθου και η *πολύτροπη δυναμική* της *αφήγησης*.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Συμμετοχή στις αυτοτελείς διδακτικές δραστηριότητες	39
	Προετοιμασία μικρών ατομικών και ομαδικών εργασιών	20
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων σε ομάδες	20
	Προετοιμασία για την εξέταση	21
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Ελληνική γλώσσα Αξιολόγησης • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, • Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων 	

	• Γραπτή εργασία • Προφορική Εξέταση • Καλλιτεχνική Ερμηνεία

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μουδατσάκης Τ., Το Θέατρο ως Πρακτική Τέχνη στην Εκπαίδευση, Εξάντας, Αθήνα 2005.
- Άλκηστις, Το Βιβλίο της Δραματοποίησης, Αθήνα 1989.
- Άλκηστις, Το Αυτοσχέδιο Θέατρο στο Σχολείο – Προετοιμασία για τη Δραματοποίηση», Αθήνα 1984.
- Σέργη Λ., Δραματική Έκφραση και Αγωγή του Παιδιού, Gutenberg, Αθήνα 1987.
- Γραμματάς Θ., Το Ελληνικό Θέατρο στον 20^ο Αιώνα – Πολιτισμικά Πρότυπα και Πρωτοτυπία, Εξάντας, Αθήνα 2002 (2 τόμοι).
- Ομηρικοί Ύμνοι, κείμενο-μετάφραση-σχόλια Δ.Π. Παπαδίτσας – Ε. Λαδιά, Καρδαμίτσα, Αθήνα 1985.
- Γραμματάς Θ., Fantasyland. Θέατρο για παιδικό και νεανικό κοινό, Τυπωθήτω, Αθήνα 1996.
- Θωμαδάκη Μ., Σημειωτική του Ολισθικού Θεατρικού Λόγου, Δόμος, Αθήνα 1993.
- Θεατρικός Αντικατοπτρισμός. Εισαγωγή στην Παραστασιολογία, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999.
- Κούρια Α., Εικόνες του Παιδιού στην Ελληνική Τέχνη του 20ου αιώνα, Δωδώνη, Αθήνα 1991.
- Μπακονικόλα – Γεωργοπούλου Χ., Θέατρο και Σχολείο – η Τέχνη του Θεάτρου, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς/ Τ.Θ.Σ. Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα 1998.
- Σέξτου Χ. Π., Δραματοποίηση. Το Βιβλίο του Παιδαγωγού Εμπυχωτή, Καστανιώτης, Αθήνα 1998.
- Beauchamp H. Les Enfants et jeu dramatique, De Boeck, Bruxelles 1984.
- Deldime R., Le theatre pour enfants. Approches psychopedagogique, Semantique et semiologique, Bruxelles, A. De Boeck (Collection Universe des Sciences Humaines), Paris 1976.
- Ubersfeld A. L' école du spectateur, Editions Sociales (Collection Classiques du Peuple), Paris 1978.
- Webster C., Working with theatre in Schools, Pitman, London 1975.
- Whittam P., Teaching speech and drama in the infant schools, Ward Lock Educational 1977.
- Artaud A., Le Théâtre et son Double, Gallimard – Metamorphoses, Paris 1938.
- Robinson, K. (επιμ.), Exploring Theatre and Education, Heinemann, London 1980.
- Grotowski J., Towards a Poor Theatre («Για ένα Φτωχό Θέατρο»), Preface by P. Brook, Methuen, London 1986.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ515	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Διαδραστική διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στον προβληματισμό της Φιλοσοφίας της Παιδείας. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται ότι στο πλαίσιο του μαθήματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα μπορέσουν να κατανοήσουν την έννοια της Παιδείας με τη βοήθεια του φιλοσοφικού στοχασμού • θα είναι σε θέση να αντιληφθούν και να προσεγγίσουν τα προβλήματα που απασχολούν τη φιλοσοφία της Παιδείας. • θα είναι σε θέση να πραγματευτούν προβληματισμούς, σκέψεις, αξίες και έννοιες στις Επιστήμες της Αγωγής με τη βοήθεια της φιλοσοφικής προσέγγισης.
Γενικές Ικανότητες
<p>Οι φοιτητές καλλιεργούν τον παιδαγωγικό τρόπο σκέψης και δράσης και εξοικειώνονται στους βασικούς προβληματισμούς της Φιλοσοφίας της Παιδείας. Αντιλαμβάνονται κρίσιμες έννοιες, που σχετίζονται τόσο με τη Φιλοσοφία όσο και με τις Επιστήμες της Αγωγής, όπως είναι οι έννοιες της μόρφωσης, της αγωγής, της εκπαίδευσης, του ορθού λόγου, καθώς και της επιστημονικής εξήγησης και της επιστημονικής ορθότητας. Είναι σε θέση να αναλύσουν, να προσεγγίσουν και να κατανοήσουν κριτικά τα ευρύτερα φαινόμενα της Παιδείας και μπορούν να στέκονται κριτικά απέναντι σε σχετικές απόψεις που διατυπώνονται.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. • Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. • Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ερμηνεία και προσέγγιση των εννοιών και των βασικών αρχών της Φιλοσοφίας της Παιδείας
- Προσδιορισμός της έννοιας της Παιδείας και των συγγενικών της εννοιών
- Η φύση και οι διαστάσεις της Παιδείας
- Παιδεία και μάθηση
- Η έννοια της μόρφωσης
- Ο σκοπός του Σχολείου
- Ο ρόλος της εκπαίδευσης στην κοινωνία- κοινωνικοποίηση
- Παιδεία και Δογματισμός
- Παιδεία και Πολιτεία. Η έννοια του Πολίτη
- Η ηθική αγωγή και μόρφωση των νέων
- Δουλεύοντας με παιδιά. Αντίληψη και γνώση εννοιών στη σχολική ηλικία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Οι διδασκαλίες γίνονται με powerpoint	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	40
	Αριθμός ωρών για προαιρετική εργασία	20
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Σύνολο Μαθήματος	104
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης • Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων • Προφορική Εξέταση 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τάσος Καζεπίδης (1992), Η Φιλοσοφία της Παιδείας, Εκδ. Βάνιας
- Παναγιώτης Καρακατσάνης (2015), Φιλοσοφία της Παιδείας, Εκδ. Gutenberg
- Haynes Johanna (2009). Τα παιδιά ως φιλόσοφοι, εκδ. Μεταίχμιο
- Κωνσταντίνος Καρράς (2014), Η παιδαγωγική επιστήμη άλλοτε και τώρα, Εκδ. Gutenberg
- Βασιλική Καντζαρά , Τα όρια της εκπαίδευσης, εκδ. διάδραση
- Γρηγόρης Καραφύλλης (2005), Αξιολογία και παιδεία, Φιλοσοφική θεώρηση των αξιών στο χώρο της παιδείας, εκδ. Τυπωθήτω.
- Γρηγόρης Καραφύλλης (2007), Γνωσιολογικά και ηθικά ζητήματα στη Φιλοσοφία της Παιδείας, εκδ. Βάνιας
- Müller Hans- Joachim, Pfeiffer Silke (2004), Denken als didaktische Zielkompetenz. Philosophieren mit Kindern in der Grundschule, εκδ. Schneider Hohengehren
- Jehle Stefanie, Philosophieren mit Kindern. Eine pädagogisch- didaktische Herausforderung, εκδ. Ergon
- Zoller Eva (1991), Die kleinen Philosophen. Vom Umgang mit «schwierigen» Kinderfragen, εκδ. Orell Füssli
- Nel de Theije- Avontuur (2015), 50 philosophische Geschichten für Kinder. Mit Frageimpulsen zum Nach- und Weiterdenken, εκδ. Verlag an der Ruhr

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ207	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση των μηχανισμών αλληλοεπίδρασης ουσιών και Κ.Ν.Σ. • Κατανόηση εγκεφαλικών μεταβολών και ψυχολογικών –ψυχοσωματικών παθήσεων. • Ικανότητα έγκαιρης αναγνώρισης συμπτωμάτων και παραπομπή σε ειδικούς για την αντιμετώπιση παθολογικών συμπεριφορών. • Ικανότητα διευθέτησης προβλημάτων εντός της τάξης
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής, ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα υγείας • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Διερευνάται η ψυχοφυσιολογία των ψυχιατρικών παθήσεων, η αιτιολογία των ψυχοσωματικών διαταραχών και η αιτιοπαθογένεια των εξαρτήσεων</p> <p>Πιο συγκεκριμένα διερευνώνται</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ψυχοφυσιολογία των ψυχιατρικών παθήσεων, (σχιζοφρένεια, διπολική ψύχωση, κατάθλιψη, αγχώδεις διαταραχές, αυτισμός, διαταραχές ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητα, ιδεοψυχαναγκαστική νεύρωση) • Ψυχοσωματικές διαταραχές (κωλικός των τριών μηνών, βρογχικό άσθμα, ημικρανία, πεπτικό έλκος, ελκώδης κωλίτιδα)
--

<ul style="list-style-type: none"> • Ψυχολογικοί παράγοντες που παίζουν σημαντικό ρόλο στην αιτιολογία των ψυχοσωματικών παθήσεων. • Απόψεις για την αιτιοπαθογένεια της εξάρτησης, (γενετικοί/ μαθησιακοί παράγοντες, οικογένεια, προσωπικότητα, περιβάλλον – συναναστροφές, κοινωνικοπολιτισμικές επιδράσεις). • Φάρμακα και ουσίες που επηρεάζουν τη λειτουργία του εγκεφάλου (ψυχότροπες ουσίες). • Μηχανισμοί δράσης στο Κ.Ν.Σ. • Ορισμοί, (ψυχότροπος ουσία, κατάχρηση, ψυχολογική/ σωματική εξάρτηση, σύνδρομο στέρησης, αντοχή, διασταυρούμενη αντοχή). • Επιδράσεις στην ψυχική και σωματική σφαίρα (φαρμακολογικά αποτελέσματα, οξεία/ χρόνια τοξικότητα, κλινικά ψυχιατρικά προβλήματα σχετιζόμενα με τη χρήση ουσιών). • Κατηγοριοποιήσεις των διαφόρων εξαρτησιογόνων ουσιών (οπιούχα παράγωγα, κατασταλτικά/ ψυχοδιεγερτικά φάρμακα του Κ.Ν.Σ., νικοτίνη, κανναβιοειδή, ψευδοαισθησιογόνες ουσίες)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης προετοιμασίας για τις εξετάσεις	45
	Ώρες συνάντησης με το διδάσκοντα	6
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Γραπτή δοκιμασία με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Μαρσέλος, Μ. (2002), <i>Εξαρτησιογόνες ουσίες</i>, Αθήνα: "Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ ΟΕ"</p> <p>Κωνσταντίνου, Μ., Κοσμίδου, Μ (2011).<i>Νευροψυχολογία των μαθησιακών διαταραχών</i>, Αθήνα: ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ310	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=66		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η βαθύτερη εξοικείωση με τις ΤΠΕ και τις πολυμεσικές εφαρμογές στο Νηπιαγωγείο, με την παραγωγή εκπαιδευτικού λογισμικού για τη χρήση του από νήπια και νηπιαγωγούς και με τη διαχείριση μαθησιακών δραστηριοτήτων με χρήση ΤΠΕ. • Αξιολόγηση ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού με σύγχρονες εφαρμογές ΤΠΕ. • Εφαρμογή τρέχουσας έρευνας πάνω στη διδασκαλία νηπίων με χρήση ΤΠΕ. <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα μπορούν να :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χρησιμοποιούν την Τεχνολογία για να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τη δημιουργικότητα των νηπίων. • Αναπτύξουν δεξιότητες σε σχέση με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών, του διαδικτύου και των πολυμέσων στην προσχολική εκπαίδευση. • Δημιουργήσουν εκπαιδευτικό λογισμικό κατάλληλο για το νηπιαγωγείο. • Προάγουν την ασφαλή χρήση των Ν.Τ. στην προσχολική ηλικία
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία

- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Προηγμένη χρήση ΤΠΕ στην τάξη
- Προηγμένη χρήση πολυμέσων στην τάξη
- Προηγμένη δομή και σύνταξη εργασίας με χρήση Νέων Τεχνολογιών
- Προηγμένη δημιουργία εκπαιδευτικού λογισμικού και αξιολόγησή του

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Η/Υ • Projector • Διαδίκτυο • E-course 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Αριθμός ωρών παρακολούθησης μαθήματος	26
	Σχεδιασμός και παρουσίαση προγράμματος δραστηριοτήτων	25
	Εργαστηριακές ασκήσεις	13
	Συνάντηση με τον διδάσκοντα	5
	Προετοιμασία για εργαστηριακές ασκήσεις	10
	Συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορική εξέταση 100% ή Γραπτή εξέταση 100% ή Γραπτή εργασία 100 %	

	Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 70% Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS 30%
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πρέζας Π. (2003). *Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτικό λογισμικό*. Αθήνα : Κλειδάριθμος.

Φεσάκης Γ., Λαζακίδου Γ. (2017). *Τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ) και διακυβέρνηση εκπαιδευτικών οργανισμών*. Εκδ ΔΙΑΔΡΑΣΗ.

Johnston S.D. (2005). *Early Explorations in Science*. United Kingdom: Open University Press.

Rob Ford , (2019). *Web Design. the Evolution of the Digital World 1990-Today*
TASCHEN Eds, ISBN-10: 3836572672

Sharon E. Smaldino, Deborah L. Lowther, James D. Russe (2010) *Εκπαιδευτική τεχνολογία και μέσα για μάθηση* (Σ.Πολυχρόνης μτφρ. & Κ.Λιωνής, επιμ.), Παναγιώτης Αντωνίου, Έλλην.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ502	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Εργαστήρια	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=631		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>- Γνώσεις</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίσουν μουσικά όργανα από διάφορες μουσικές κουλτούρες, ιδιαίτερα ελληνικά παραδοσιακά και δυτικής λόγιας παράδοσης και να είναι σε θέση να τα παρουσιάσουν σε παιδιά του Νηπιαγωγείου, • να γνωρίσουν βασικές αρχές οργάνωσης ενός μουσικού σχήματος, • να γνωρίσουν τα βασικά βήματα από τη φωνή και την κίνηση του σώματος στη μουσική επιτέλεση με απλά μουσικά όργανα, • να κατανοήσουν το βαθύτερο ρόλο των μουσικών οργάνων σε κάθε κοινωνία και πολιτισμό, • να γνωρίσουν βασικές αρχές λειτουργικής σημειογραφίας, • να αντιληφθούν βασικές παιδαγωγικές αρχές κατά την κατασκευή αυτοσχέδιων οργάνων. <p><u>- Δεξιότητες</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατέχουν κάποιες βασικές δεξιότητες οργανοχρησίας, με ή χωρίς σημειογραφία, • να εξασκηθούν σε βασικές κινητικές ασκήσεις και σε ασκήσεις με όργανα του σώματος, • να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν κάποια απλά μουσικά όργανα (κρουστά, όργανα Orff) κατά την προετοιμασία μουσικών δραστηριοτήτων, • να συνδέσουν στην πράξη την εκτέλεση στα όργανα με την κίνηση, το τραγούδι και τα

όργανα του σώματος,

- να δημιουργούν απλά μουσικά σύνολα,
- να προχωρήσουν σε μορφές μουσικού πειραματισμού, αυτοσχεδιασμού και σύνθεσης, ατομικά και ομαδικά.

- Ικανότητες

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:

- να είναι σε θέση να οργανώνουν την τάξη και να παρουσιάζουν τα μουσικά όργανα στα νήπια,
- να είναι σε θέση να κάνουν οι ίδιες/οι, αλλά και να εμπνέουν και να παροτρύνουν τα παιδιά σε μουσικό αυτοσχεδιασμό και σε πρώτες μορφές σύνθεσης,
- να χρησιμοποιούν κάποιες βασικές γνώσεις για τα όργανα ορχήστρας και τα παραδοσιακά όργανα στις μουσικές δραστηριότητες στο Νηπιαγωγείο,
- να είναι σε θέση να δημιουργούν μουσικά σύνολα με απλά μουσικά όργανα με τα νήπια,
- να εντάξουν τη χρήση των απλών μουσικών οργάνων στην καθημερινότητα του Νηπιαγωγείου.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Χρήση των μουσικών οργάνων από την/τον παιδαγωγό και τα παιδιά
- Ρυθμικές ασκήσεις με όργανα του σώματος με μίμηση και μέσα από παρτιτούρα
- Ρυθμικές ασκήσεις με μη μελωδικά κρουστά
- Ομαδική επιτέλεση και ζητήματα μουσικής φόρμας
- Σημειογραφία και μελωδικά μουσικά όργανα
- Όργανα του σώματος – κίνηση – όργανα μελωδικά

- Τραγούδι και μουσικά όργανα
- Αυτοσχεδιασμός – σύνθεση με μουσικά όργανα
- Αυτοσχέδια μουσικά όργανα
- Τρόποι παρουσίασης των οργάνων ορχήστρας και των παραδοσιακών οργάνων σε παιδιά νηπιακής ηλικίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση power point • Χρήση προγραμμάτων αναπαραγωγής ήχου, μουσικής και βίντεο • Χρήση προγραμμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο • Χρήση προγράμματος καταγραφής μουσικής σημειογραφίας • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση πλατφόρμας ecourse 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	9
	Εργαστηριακές συναντήσεις	30
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων και κατασκευών	14
	Εξάσκηση μουσικών δεξιοτήτων	14
	Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	10
	Μελέτη για τελικές εξετάσεις	22
	Συναντήσεις με διδάσκοντα	5
	Σύνολο Μαθήματος	104
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με συμμετοχή στις υποχρεωτικές εργαστηριακές συναντήσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με δημόσια παρουσίαση δύο μικρών εργασιών ατομικών ή ομαδικών ανά δύο άτομα, (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με εκπόνηση μικρής γραπτής εργασίας (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με συμμετοχή στις τελικές προφορικές εξετάσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των θεματικών – κριτική και συνθετική σκέψη – λογική τεκμηρίωση • Κατάλληλη εφαρμογή στην πράξη 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Σωστή δόμηση της σκέψης (διαδοχή παραγράφων και δομή παραγράφων) • Γλωσσική σαφήνεια 								
	<table> <tr> <td>Υποχρεωτικό Εργαστήριο</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Υποχρεωτικές εργασίες</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Προφορικές Εξετάσεις με εργασία</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>Προφορικές Εξετάσεις χωρίς εργασία</td> <td>50%</td> </tr> </table>	Υποχρεωτικό Εργαστήριο	50%	Υποχρεωτικές εργασίες	30%	Προφορικές Εξετάσεις με εργασία	80%	Προφορικές Εξετάσεις χωρίς εργασία	50%
Υποχρεωτικό Εργαστήριο	50%								
Υποχρεωτικές εργασίες	30%								
Προφορικές Εξετάσεις με εργασία	80%								
Προφορικές Εξετάσεις χωρίς εργασία	50%								

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Brandley-Chrissikos, J. A. (2004). *Το μεταλλόφωνο για αρχάριους*. (2^η Εκδ.). Αθήνα: Orpheus.
- Elliott, D. (1995). *Music Matters. A New Philosophy of Music Education*. New York: Oxford University Press.
- McPherson E.G. & Welch, G.F. (2012): *The Oxford Handbook of Music Education*. Oxford: University Press
- Μακροπούλου, Ε. & Βαρελάς, Δ. (2001). *Μουσική. Το πιο συναρπαστικό παιχνίδι*. Αθήνα: Fagotto.
- Pitts, J. (2005). *Ας παίξουμε φλογέρα*. Αθήνα: Φίλιππος Νάκας.
- Καμπύλης, Π.Γ. & Σπετσιώτης, Ι.Μ. (2013): *Το εργαστήρι της Μουσικής. Δημιουργώ μουσικά όργανα – συνθέτω μουσικά δρώμενα*. Αθήνα: fagotto books
- Σαρρής, Δ. (2011). *Ανακυκλωμένη μουσική*. Αθήνα: Θερμός.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 821	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΡΦΕΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία/ εργαστηριακές ασκήσεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1718		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τη γνωριμία βασικών μορφών εικαστικής έκφρασης όπως η γλυπτική, η χαρακτική, οι κατασκευές καθώς και το σχεδιασμό μαθησιακών πλάνων για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/τες αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να καλλιεργήσουν κριτήρια για την εκτίμηση και αξιολόγηση εικαστικών έργων τόσο των δικών τους όσο και των παιδιών • Να διευρύνουν τις γνώσεις τους στις εικαστικές μορφές δημιουργίας • Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και να πειραματιστούν στη δημιουργία έργων με τη μέθοδο της Γλυπτικής. • Να κατανοήσουν και να μάθουν μέσα και τεχνικές στη δημιουργία τυπωμάτων και χαρακτηριστικών έργων • Να αποκτήσουν γνώσεις και να δημιουργήσουν εικαστικές μικρο-κατασκευές • Να διευρύνουν τη δημιουργικότητά τους χρησιμοποιώντας ανακυκλώσιμα άχρηστα υλικά για το σχεδιασμό σύνθετων καλλιτεχνικών έργων. • Να σχεδιάζουν μαθησιακές δραστηριότητες που αφορούν τις εικαστικές εφαρμογές της Γλυπτικής, Χαρακτικής των κατασκευών για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.
Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί να βελτιώσει τις φοιτήτριες/τες στις εξής ικανότητες:

- Αυτόνομη εργασία
- Σχεδιασμός σύνθετων καλλιτεχνικών έργων
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης και φαντασίας.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τις ακόλουθες διδακτικές ενότητες:

- Εισαγωγή και κατανόηση της Γλυπτικής
- Τεχνικές της Γλυπτικής και δημιουργία μικρών γλυπτών από πυλό
- Αναφορά στη Χαρακτική με έμφαση την χάραξη σε λινόλεουμ.
- Χάραξη σε λινόλεουμ και ασπρόμαυρες εκτυπώσεις
- Δημιουργία σφραγίδων από διάφορα υλικά και τυπώματα
- Πειραματισμούς με ανακυκλώσιμα υλικά όπως πλαστικά μπουκάλια, μεταλλικά αντικείμενα, μπαταρίες, εξαρτήματα κλπ
- Δημιουργία μικρών θεματικών έργων, σκηνικών, μικρών κοστούμιών, ενδυμάτων συνδυάζοντας τεχνικές και υλικά εισάγοντας έτσι δημιουργικούς και επινοητικούς προσανατολισμούς στο έργο τους.
- Εφαρμόζοντας ένα από τα ειδικά θέματα που γνώρισαν κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα περιγράψουν αναλυτικά ένα σχεδιάγραμμα διδασκαλίας για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην εργαστηριακή εκπαίδευση	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/ Διαδραστική Διδασκαλία	13
	Εργαστηριακές ασκήσεις σε ατομικό επίπεδο	20
	Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομαδικό επίπεδο	6
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	37
	Συγγραφή εργασίας	36

	Σύνολο Μαθήματος	112
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εξέταση με παράδοση υποχρεωτικών εργασιών: Α) Φάκελος εργασιών/έργων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. (50% του τελικού βαθμού) Β) γραπτή εργασία (σχεδιασμός πλάνου διδασκαλίας που αφορά μια από τις εικαστικές εφαρμογές που διδάχτηκαν) (50% του τελικού βαθμού)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μαγουλιώτης, Α. (1989), *Ζωγραφική, Γλυπτική, Χαρακτική*, Αθήνα: Gutenberg

Κούτρα, Μ. (2006), *Ζωγραφική και κατασκευές για παιδιά δημοτικού*, Θεσσαλονίκη: Ζήτη

Βασιλείου Κ. (2014), *Τέχνη και Δημιουργικότητα*, Αθήνα: Πλέθρον

Αραπάκη, Ξ. (2014) *Διδακτική των εικαστικών τεχνών*, Αθήνα: Ίων.

Zeki ,S. (2002), *Εσωτερική όραση*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

Χολέβας, Ν. Θ. (1982), *Γεωμετρικές χαράξεις και τέχνη*, Αθήνα: ΑΣΚΤ

Παυλόπουλος, Δ. (2004), *Χαρακτική Γραφικές Τέχνες, Ιστορία-Τεχνικές-Μέθοδοι*, Αθήνα: Καστανιώτης & Διάττων

Kandinsky, W. (1981). *Για το πνευματικό στην τέχνη*, Αθήνα: Νεφέλη.

Matisse, H. (1999). *Γραπτά και ρήσεις για την τέχνη*, Αθήνα: Νεφέλη.

Charman Laura H.(1993), *Διδακτική της Τέχνης, Προσέγγιση στην καλλιτεχνική αγωγή*, Αθήνα: Νεφέλη.

Klee, P. (1989). *Η Εικαστική Σκέψη 1*, Αθήνα: Ραγιά και Σια ΟΕ

Klee, P. (1989). *Η Εικαστική Σκέψη 2*, Αθήνα: Ραγιά και Σια ΟΕ

Βάος, Α. (2008). *Ζητήματα διδακτικής των εικαστικών τεχνών. Το καλλιτεχνικό εγχείρημα ως διδακτική πράξη*, Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.

Μαγουλιώτης Α. (2014), *Εικαστική Αγωγή*, Αθήνα: Συμμετρία

Erstein Α. Τρίμη Ε. (2005), *Εικαστικές Τέχνες και παιδιά*, Αθήνα: Τυποθήτω – Γ. Δαρδάνος

Τσιάρρα, Καζάκου Ο. (2000), *Εισαγωγή στην Εικαστική Γλώσσα*, Αθήνα: Gutenberg

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 221	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αυτό καλύπτει τις βασικές γνωστικές διεργασίες της σκέψης και ειδικότερα, τη σύνδεσή της με τη νοημοσύνη, τη διαλογιστική, την αναπαράσταση και το σχηματισμό εννοιών, τη λύση προβλημάτων, τη δημιουργικότητα, καθώς και την καλλιέργεια της σκέψης.</p> <p>Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος αναμένεται να έχουν αποκτήσει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • βασικές γνώσεις σε θέματα της Ψυχολογίας της Σκέψης και της σύνδεσης της με τους υπόλοιπους κλάδους Ψυχολογίας, • βασικές γνώσεις κατανόησης και κριτικής θεώρησης εμπειρικών και θεωρητικών δεδομένων σχετικών με τις παραπάνω γνωστικές διεργασίες, • την ικανότητα συνεργασίας με τους συμφοιτητές τους για να παρουσιάσουν ένα σχέδιο

<p>έρευνας από τις παραπάνω θεματικές ενότητες,</p> <ul style="list-style-type: none"> • την ικανότητα να πραγματοποιούν διεθνή βιβλιογραφική ανασκόπηση σε επιστημονικά περιοδικά και θέματα Γνωστικής Ψυχολογίας κάνοντας χρήση των βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου και πηγών του διαδικτύου, • δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και βασικές ερευνητικές δεξιότητες.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Ομαδική εργασία • Αυτόνομη εργασία • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγικό μέρος: Ορισμός της σκέψης. Σκέψη και νοημοσύνη. Η μελέτη της σκέψης. • Διαλογιστική: Ορισμός. Ενορατική μάθηση. Γνωστικό ύφος. Επαγωγή. Παραγωγή. • Αναπαράσταση: Σχηματισμός εννοιών. Σχήματα. Σενάρια. Γνωστικοί χάρτες. Η ανάπτυξη της αναπαράστασης. Τρόποι αναπαράστασης. Αναπαράσταση και στρατηγικές επανάληψης. Η ανάπτυξη των σχημάτων. • Λύση προβλημάτων: Ορισμός. Η μάθηση μέσω της δοκιμής και του λάθους. Τάση για μάθηση. Πλάγια σκέψη. Καταιγισμός ιδεών. Θεωρίες για τη λύση προβλημάτων. Λύση προβλημάτων και τεχνητή νοημοσύνη: Ο ρόλος των στρατηγικών. Αναλογική σκέψη. • Δημιουργικότητα: Ορισμός. Μέθοδοι μελέτης. Η δημιουργική σκέψη. Το δημιουργικό άτομο. Καλλιέργεια της δημιουργικότητας. Η καλλιέργεια της δημιουργικότητας στο σχολείο. Η ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης. • Η καλλιέργεια της σκέψης: Μεθοδολογία της έρευνας γνωστικής παρέμβασης. Παραδείγματα προγραμμάτων γνωστικής παρέμβασης. Καλλιέργεια της σκέψης μέσω της ανάγνωσης και της γραφής. Γνωστικές και μεταγνωστικές στρατηγικές μάθησης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο 	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: • Χρήση power-point για τη διδασκαλία. • Χρήση του e-course για την παροχή εκπαιδευτικού υλικού στους φοιτητές. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διαλέξεων	26

	μαθήματος κατά εξάμηνο	
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία των εργαστηριακών ασκήσεων	20
	Αριθμός ωρών μη καθοδηγούμενης μελέτης	10
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	28
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης:</i> Ελληνική</p> <p><i>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση (70% της συνολικής βαθμολογίας) που περιλαμβάνει: Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής & Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης • Δύο (2) Εργαστηριακές Ομαδικές Εργασίες: Προφορική παρουσίαση άρθρου (20% της συνολικής βαθμολογίας) και Συλλογή ερευνητικών δεδομένων (10% της συνολικής βαθμολογίας) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). Γνωστική Ψυχολογία: Από την αναπαράσταση της γνώσης στο θυμικό και στη δράση. Αθήνα: Πεδίο.

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). Ψυχολογία της Σκέψης. Αθήνα: Πεδίο.

Σαμαρτζή, Σ. (1995). Εισαγωγή στις γνωστικές λειτουργίες. Αθήνα: Παπαζήσης.

Eysenck, M. W. (2010). Βασικές Αρχές Γνωστικής Ψυχολογίας. (Επιμ. Ε. Βασιλάκη). Αθήνα: Gutenberg.

Herrmann, D. J., Yoder, C. Y., Gruneberg, M., & Payne, D. G. (2010). Εφαρμοσμένη γνωστική ψυχολογία (Επιμ. Έκδ. Σ. Σαμαρτζή & Α. Βατάκη). Αθήνα: Πεδίο.

Schacter, D. L., Gilbert, D. T., Nock, M. K., & Wegner, D. M. (2018, μτφρ). Ψυχολογία. Αθήνα: Utopia.

Sternberg, R. J. (2012). (Επιμ. Γ. Ξανθάκου & Μ. Καϊλα). Γνωστική ψυχολογία. Αθήνα: Διάδραση.

- Συναφή Επιστημονικά περιοδικά

- American Psychologist
- Cognitive Psychology
- Consciousness & Cognition
- Hellenic Journal of Psychology
- Journal of Applied Psychology
- Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory & Cognition
- Memory & Cognition

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ823	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ (90Σ-190Σ ΑΙ.)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτητές κατανοούν τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής συνείδησης και την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Μαθαίνουν τις βασικές έννοιες που αφορούν την Παιδεία. Κατανοούν και ξεχωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της παιδείας, της μόρφωσης και της εκπαίδευσης, από την περίοδο του Μεσαίωνα μέχρι την εποχή του Διαφωτισμού. Μπορούν να κρίνουν και να συγκρίνουν, με βάση τα ιδεολογικά κινήματα, τα χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης στην Ευρώπη καθώς και στην Ελλάδα των νεότερων χρόνων. Κατανοούν το ιδεολογικό, κοινωνικό και ιστορικό πλαίσιο της κάθε εποχής στην οποία αναπτύχθηκαν οι απόψεις και οι θεωρίες για την εκπαίδευση.</p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται ότι στο πλαίσιο του μαθήματος θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μπορούν να κατανοήσουν την πολυπλοκότητα της έννοιας της παιδείας. • Κατανοήσουν πως διαμορφώθηκε και αναπτύχθηκε η εκπαίδευση στην Ευρώπη. • Μπορούν να αντιληφθούν και να κρίνουν τις συνθήκες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση και γενικότερα την παιδεία τις συγκεκριμένες περιόδους και να τις συγκρίνουν με την εποχή μας • Έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν τη διάσταση της εκπαίδευσης μέσα από τα φιλοσοφικά κινήματα. • Είναι σε θέση να εφαρμόζουν κατάλληλα τις θεωρητικές γνώσεις που έχουν αποκτηθεί κατά την περίοδο των σπουδών
Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A. Ερμηνεία και προσέγγιση όρων

- Βασικές έννοιες φιλοσοφίας στα εκπαιδευτικά προβλήματα.
- Η παιδεία και οι συγγενικές έννοιες αυτής.
- Παιδεία και αγωγή
- Παιδεία, κοινωνία και κοινωνικοποίηση
- Η ανοιχτή κοινωνία και οι σκοποί του σχολείου. Ο ρόλος του Δασκάλου στο σχολείο. Ο ρόλος του μαθητή στο σχολείο.

B. Το ιστορικό Πλαίσιο

- Η περίοδος της μεσαιωνικής Ευρώπης. Η μορφωτική και εκπαιδευτική λειτουργία στη δικαιοδοσία της εκκλησίας. Η μοναστηριακή εκπαίδευση. Η εκπαίδευση την περίοδο του Καρλομάγνου. Η ώθηση της εκπαίδευσης και η διαμόρφωση σταδιακά της αστικής παιδείας. Ίδρυση, οργάνωση και ανάπτυξη των Πανεπιστημίων. Οι κυριότεροι εκφραστές της περιόδου του Μεσαίωνα. Ο Σχολαστικισμός.
- Η Ευρώπη της Αναγέννησης, της Μεταρρύθμισης και της Αντιμεταρρύθμισης. Η πνευματική επανάσταση της Αναγέννησης. Η ανάγκη για νέες επιστημονικές ανακαλύψεις. Η Αναγέννηση της κλασικής παιδείας. Το κίνημα του Ουμανισμού- οι κυριότεροι εκπρόσωποι. Η παιδεία και τα σχολεία των Προτεσταντών και των Ιησουιτών.
- Η εποχή του Μπαρόκ. Η κυριαρχία του απολυταρχικού κράτους. Η συστηματοποίηση της εκπαίδευσης. Η ιδέα της παιδαγωγικής μεθόδου και του ενιαίου σχολείου. Ο συγκεντρωτισμός της γνώσης. Ο σχηματισμός μεγάλων επιστημονικών εταιριών: Η ίδρυση των Ακαδημιών. Το κίνημα του Ρεαλισμού και του Ευσεβισμού.
- Ο Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός. Η άνοδος της μεσαίας τάξης. Ο Διαφωτισμός σχετικά με τη φιλοσοφία, την κοινωνία, την πολιτική και την παιδεία. Οι φιλόσοφοι του Διαφωτισμού και οι νέες ιδέες για την εκπαίδευση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	power point	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	40
	Αριθμός ωρών για	20

	προαιρετική εργασία	
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Σύνολο Μαθήματος	104
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης • Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων • Προφορική Εξέταση 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παναγιώτης Καρακατσάνης, Φιλοσοφία της Παιδείας
 Γρηγόρης Καραφύλλης, Γνωσιολογικά και ηθικά ζητήματα στη Φιλοσοφία της Παιδείας
 Τάσος Καζεπίδης, Η Φιλοσοφία της Παιδείας
 Γιάννης Τζαβάρας, Προβλήματα Φιλοσοφίας της παιδείας
 Ηλίας Μετοχιανάκης, Εισαγωγή στην παιδαγωγική
 Β. Οικονομίδης- Θ. Ελευθεράκης, Εκπαίδευση, δημοκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα
 Albert Reble, Ιστορία της Παιδαγωγικής, Αθήνα 2014 (1990), Εκδ. Παπαδήμα
 ÉmileDurkheim, Η εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης
 Σωτηρία Τριαντάρη, Ιστορία της Φιλοσοφίας . Από το τέλος του Μεσαίωνα στον 21^ο αιώνα, Τόμος Β'
 Jacqueline Russ, Η περιπέτεια της ευρωπαϊκής σκέψης, Αθήνα 2005, Εκδ. Τυπωθήτω.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ141	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Διαδραστική διδασκαλία	3	4	
Φροντιστήριο	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=819		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none">• Προσδιορισμός και ανάλυση βασικών εννοιών όπως η πολυπολιτισμικότητα, η διαπολιτισμικότητα και οι προκλήσεις που συνεπάγονται για την εκπαίδευση.• Γνώση των αρχών, αξιωμάτων και εφαρμογών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης• Περιγραφή και εντοπισμός παραγόντων που δυσχεραίνουν την παροχή ισότιμης και ενδυναμωτικής εκπαίδευσης (στερεότυπα, (προ)προκαταλήψεις, διακρίσεις που εκδηλώνονται στο σχολικό περιβάλλον).• Αναγνώριση και ταξινόμηση των συνθηκών, των αναγκών και των μεθόδων εκπαίδευσης παιδιών προσφυγικής/μεταναστευτικής προέλευσης.• Σχεδιασμός και (ανα)διοργάνωση των υλικών και μεθόδων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες ενός νηπιαγωγείου ανοιχτού στην πολυγλωσσία, την πολιτισμική και κοινωνική ποικιλομορφία.• Κατανόηση του φαινομένου της δι/πολυγλωσσίας και ανάλυση των γνωστικών/κοινωνικών/ψυχολογικών επιδράσεων του στα δίγλωσσα παιδιά.• Επίγνωση του σημαντικού ρόλου των γονέων στο εκπαιδευτικό έργο και επιλογή των κατάλληλων μεθόδων προσέγγισης/συνεργασίας των εκπαιδευτικών με (αλλοδαπούς) γονείς.
Γενικές ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα• Άσκηση (αυτό)κριτικής αναφορικά με τη δημιουργία, συντήρηση και αναπαραγωγή

στερεοτύπων, προκαταλήψεων και στάσεων διάκρισης βάσει της κοινωνικής, πολιτισμικής, γλωσσικής, βιογενετικής ποικιλότητας.

- Κριτική επιλογή διδακτικών μεθόδων και παιδαγωγικού υλικού για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων, την ανάδειξη και αποδοχή της ποικιλομορφίας και της ατομικότητας.
- Προσαρμογή του εκπαιδευτικού έργου στις ανάγκες νεοεισερχόμενων μαθητών (π.χ. προσφύγων)
- Εργασία με δίγλωσσο μαθητικό κοινό στη βάση της διδακτικής της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην παιδαγωγική και διδακτική προσέγγιση της πολυπολιτισμικής τάξης ή της «ομοιογενούς» τάξης σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Εξετάζονται ο χρόνος, τα στάδια και οι τομείς δημιουργίας προκαταλήψεων στη νηπιακή ηλικία και συζητούνται οι θέσεις και οι στόχοι μιας παιδαγωγικής κατά των προκαταλήψεων. Εξετάζονται οι τρόποι αναγνώρισης των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων στο νηπιαγωγείο, καθώς και οι παιδαγωγικοί στόχοι και μέθοδοι καταπολέμησής τους. Αντικείμενο μελέτης είναι επίσης η παιδαγωγική προσέγγιση των διαφορών «φυλής», φύλου, πολιτισμού και γλώσσας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο ζήτημα της αντιμετώπισης των δίγλωσσων νηπίων: η συμπερίληψη των μητρικών/πρώτων γλωσσών τους στη σχολική κουλτούρα και η παράλληλη εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας συνιστούν τους δύο άξονες προσέγγισης της γλωσσικής διδασκαλίας. Προτείνονται παιδαγωγικά και διδακτικά εργαλεία για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από μη ελληνόφωνα νήπια, σε μία προοπτική ανάπτυξης προσθετικής διγλωσσίας. Παράλληλα μελετώνται οι κατάλληλοι τρόποι παιδαγωγικής αντιμετώπισης της πολιτισμικής ποικιλομορφίας, η αναγκαιότητα καλλιέργειας αυτοεκτίμησης, ενσυναίσθησης και κριτικής σκέψης. Τέλος, αναδεικνύεται η σημασία της σχέσης των (αλλοδαπών) γονιών με το νηπιαγωγείο και εξετάζονται μέθοδοι προσέγγισης και εμπλοκής τους στο παιδαγωγικό έργο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση ppt • Βίντεο προβολές • Έρευνα στο διαδίκτυο • Ηλεκτρονική επικοινωνία με τις φοιτήτριες • Πλατφόρμα E-course 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	28
	Φροντιστήριο	13
	Συγγραφή εργασίας/ προετοιμασία για τις	40

	εξετάσεις	
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<u>Γλώσσα αξιολόγησης:</u> ελληνική · αγγλική για φοιτητές/ριες Erasmus	
	<u>Μέθοδοι αξιολόγησης:</u>	
	Γραπτή εργασία (προαιρετικά)	20%
	Σύντομες ερευνητικές εργασίες (προαιρετικά)	20%
	Γραπτή εξέταση με εργασία	80%
	Γραπτή εξέταση (ανάπτυξης δοκιμίων/επίλυσης προβλημάτων) χωρίς εργασία	100%
	Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	50%
	Δημόσια παρουσίαση για φοιτητές ERASMUS	50%
<u>Κριτήρια αξιολόγησης</u>		
<ul style="list-style-type: none"> • Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) • Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) • Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου) 		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Aluffi Pentini, A. (2005). *Διαπολιτισμικό Εργαστήριο*. Αθήνα: Ατραπός.

Βαρλοκώστα, Σ., Τριανταφύλλου, Λ. 2003. *Η Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα*. Αθήνα: ΚΕΔΑ, Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Βαφέα, Α., Χουντουμάδη, Α. 2017. *Η γοργόνα με το παπιγιόν. Η τέχνη και ο ακτιβισμός στην παιδαγωγική για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Cummins, J. 2005. *Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με Σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας*. (Επιμ.: Ε. Σκούρτου. Μετάφρ.: Σ. Αργύρη). Αθήνα: Gutenberg.

Clark & Moss. 2010. *Ας ακούσουμε τα μικρά παιδιά. Η προσέγγιση του «Μωσαϊκού»*. Αθήνα: ΕΑΔΑΠ.

Γκόβαρης, Χ. 2013. *Διδασκαλία και Μάθηση στο Διαπολιτισμικό Σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.

Derman Sparks, L. (2006). *Καταπολεμώντας τις προκαταλήψεις. Παιδαγωγικά εργαλεία*, (μτφρ.) Χουντουμάδη, Μόρφη. Αθήνα: Κέντρο Παιδαγωγικής και Καλλιτεχνικής Επιμόρφωσης «Σχεδία».

ΕΑΔΑΠ, (2004). *Μαζί. Παιδαγωγοί και γονείς στο διαπολιτισμικό σχολείο*. Αθήνα: Τυπωθήτω, Γ. Δαρδανός.

Grant, J, Francis, S. 2011/2016. *School's In for Refugees: a whole-school approach to supporting students and families of refugee background*. The Victorian Foundation for Survivors of Torture Inc. :Victoria, Australia

Μπάρος Β, Στεργίου Λ, Χατζηδήμου Κ. (επιμ). 2014. *Ζητήματα διαπολιτισμικής επικοινωνίας και εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μετάδραση.

- Νικολάου, Γ. 2011. *Διαπολιτισμική Διδακτική*. Αθήνα: Πεδίο.
- Σκούρτου, Ε. 2011. *Η Διγλωσσία στο Σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.
- Στεργίου, Λ. (2013). Η κινηματογραφική δημιουργία ως εργαλείο Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής. Στο Χ. Γκόβαρης (επιμ.), *Διδασκαλία και Μάθηση στο Διαπολιτισμικό Σχολείο*, Αθήνα: Gutenberg, σελ. 223-244.
- Tiedt, P.L., Tiedt, I.M. (2006). *Πολυπολιτισμική Διδασκαλία*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Τσιούμης, Κ. (2003). *Ο μικρός «Άλλος». Μειονοτικές ομάδες στην προσχολική Εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Τσοκαλίδου, Ρ. 2017. *[SíDaYes](#) = Beyond Bilingualism to Translanguaging : Πέρα από τη διγλωσσία στη διαγλωσσικότητα*. Αθήνα : [Gutenberg](#).
- ΥΠΠΕΘ . 2017. *Το Έργο της Εκπαίδευσης των Προσφύγων. Έκθεση Αποτίμησης του Έργου για την Ένταξη των Παιδιών των Προσφύγων στην Εκπαίδευση (Μάρτιος 2016 - Απρίλιος 2017)*.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Inclusive Education

Intercultural Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(6) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Αγωγής		
ΤΜΗΜΑ	Νηπιαγωγών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ308	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	8	
Εργαστηριακές ασκήσεις	1		
Πρακτική άσκηση	2 εβδομάδες		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΌΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=1500		

(7) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στους στόχους του μαθήματος συμπεριλαμβάνονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με γλώσσες προγραμματισμού. • Η χρήση εργαλείων Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας στην εκπαίδευση των νηπίων σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου. • Η χρήση του Internet στην εκπαίδευση. • Η Ηθική του Διαδικτύου. • Η δημιουργία και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού με χρήση νέων τεχνολογικών μέσων. <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίσουν τις γλώσσες προγραμματισμού και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία. • Γνωρίζουν τη Χρήση της Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας στην προσχολική εκπαίδευση. • Αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την αξιοποίηση του Internet στην εκπαίδευση και τα πνευματικά δικαιώματα. • Μπορούν να οργανώσουν με σύγχρονες μεθόδους τη διδασκαλία των Η/Υ στο Νηπιαγωγείο.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(8) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εκπαιδευτική τεχνολογία και Γλώσσες Προγραμματισμού.
- Το Internet και η χρήση του στην εκπαίδευση.
- Δημιουργία ιστοσελίδων με Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο.
- 4.Πνευματικά δικαιώματα και Ηθική στο Διαδίκτυο.
- Χρήση εργαλείων Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας στην προσχολική εκπαίδευση.
- Σύγχρονες τάσεις στην Εκπαιδευτική Τεχνολογία.

(9) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ π.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	H/Y, Projector, e-course	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	20
	Αριθμός ωρών υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης στα Νηπιαγωγεία	46
	Αριθμός ωρών για τη συγγραφή εργασίας σχετική με την πρακτική άσκηση	40
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα /τη διδάσκουσα	3
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του	40

	φοιτητή για τις εξετάσεις	
	Σύνολο Μαθήματος	201
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις 100% ή Προφορικές εξετάσεις 100% Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 100%	

(10) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παγγέ Τ. (2016). *Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Εφαρμογές Διαδικτύου*. Αθήνα : Δίσιγμα.

Brad Smith, Carol Ann Browne (2019). *Tools and Weapons. The Promise and the Peril of the Digital Age*. Penguin Press, ISBN-10: 1984877712.

Stacey Roshan (2019). *Tech with Heart: Leveraging Technology to Empower Student Voice, Ease Anxiety, & Create Compassionate Classrooms*. Paperback, Eds Dave Burgess Consulting, Incorporated

Κοτοπούλης, Θ. (2014). *Νέες Τεχνολογίες και Εκπαίδευση*. Αθήνα : Γρηγόρη.

Λιοναράκης, Α. (2011). *Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση*. Αθήνα : Διάδραση.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΥ418α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	Διαλέξεις	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-Οδηγός Σπουδών Ιστοσελίδα Τμήματος		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν έργα Παιδικής Λογοτεχνίας ως προς την ιδεολογία τους. • Να λαμβάνουν υπόψη την εικονογράφηση έργων Παιδικής Λογοτεχνίας σε σχέση με την ιδεολογία της. • Να αντιλαμβάνονται τη μεταφραστική διαδικασία, την ποιότητα της Λογοτεχνικής μετάφρασης • και το ρόλο της μεταφρασμένης Παιδικής λογοτεχνίας • Να μπορούν να αξιοποιούν έργα Παιδικής Λογοτεχνίας στην κατεύθυνση της πολυπολιτισμικότητας. • Να προωθούν δραστηριότητες ανάπτυξης λόγου χρησιμοποιώντας έργα της Παιδικής πεζογραφίας και της σύγχρονης ελληνικής Παιδικής ποίησης. • Να αξιοποιούν έργα της Παιδικής λογοτεχνίας στην κατεύθυνση της διαθεματικότητας, και στην προσέγγιση των εννοιών χώρου και χρόνου. • 7. Να μπορούν να οργανώσουν και να λειτουργήσουν Παιδική Βιβλιοθήκη στο Νηπιαγωγείο, και Παιδικό Τμήμα σε Βιβλιοθήκη και Βιβλιοπωλείο προωθώντας τη φιλαναγνωσία σε συνεργασία με τα παιδιά και τους γονείς.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη

- Ατομική και Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σχεδιασμός και διαχείριση Τμήματος Παιδικού Βιβλίου
- Λήψη αποφάσεων
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων
- Τεχνολογιών
- Κατανόηση των κοινωνικών και πολιτισμικών μηχανισμών παραγωγής και χρήσης
- της Παιδικής Λογοτεχνίας
- Κατανόηση των τεχνικών των λογοτεχνικών αναπαραστάσεων και ανάπτυξη του παιγνιώδους και δημιουργικού λόγου.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με προσεγγίσεις που μελετούν το παιδικό αφήγημα, το παιδικό μυθιστόρημα και το παιδικό ποίημα. Επικεντρώνεται σε δυο κυρίως θέματα στη σχέση ιδεολογίας και Παιδικής Λογοτεχνίας και στο χώρο της Ελληνικής Παιδικής Ποίησης. Το μάθημα εστιάζει στην ανάγνωση και ερμηνεία κειμένων από την άποψη της ιδεολογίας. Αναφέρεται στη θεωρία και στην κριτική που ασχολείται με ζητήματα ιδεολογίας και Παιδικής Λογοτεχνίας και εξετάζει τη σχέση Παιδικής Λογοτεχνίας και πολυπολιτισμού. Ανιχνεύει τους τρόπους μέσα από τους οποίους παρουσιάζεται η ιδεολογία στα παιδικά βιβλία μέσα από κοινωνικά, ηθικά και κοινωνικά κριτήρια. Επισημαίνει ότι η ιδεολογία μπορεί να εγγράφεται και μέσα από την εποχή η οποία αποδίδεται σε ένα έργο Παιδικής Λογοτεχνίας. Ασχολείται με το ζήτημα της σχέσης της ιδεολογίας με την εικονογράφηση του παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου. Ως προς το θέμα της παιδικής ποίησης εξετάζεται η σχέση ποίησης, ρυθμού και γλώσσας όσον αφορά το παιδί της προσχολικής ηλικίας. Κατόπιν, το μάθημα εστιάζει στις εξελίξεις της παιδικής ποίησης από τον Γ.Βιζυηνό ως σήμερα. Παρουσιάζονται είδη παιδικής ποίησης και αντιπροσωπευτικά έργα (ηχορυθμικό μοντέλο, λίμερικ κ.α.) Συζητούνται οι σύγχρονες μορφές κυκλοφορίας ποίησης για παιδιά. Το μάθημα ασχολείται με την οργάνωση και τη λειτουργία βιβλιοθήκης στο νηπιαγωγείο και συζητά τη χρήση του παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου στα πλαίσια της διαθεματικότητας. Το μάθημα συζητά ζητήματα επιλογής λογοτεχνικών βιβλίων για την πρώτη σχολική ηλικία και διδακτικής της Παιδικής Λογοτεχνίας. Υπεισέρχεται επίσης στην πράξη σε κριτική προσέγγιση και αξιολόγηση λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά. Γίνεται ανάγνωση, και αφηγηματική προσέγγιση αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προτζέκτορας e-mail με τις φοιτήτριες/φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	18

	Συγγραφή Υποχρεωτικής Ομαδικής Εργασίας Άσκησης Πεδίου	15
	Υποχρεωτική Εκπαιδευτική Επίσκεψη σε Παιδική Βιβλιοθήκη	4
	Συναντήσεις με διδάσκουσα	5
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	39
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης Ελληνικά</p> <p>Επιλογής ερωτήσεις γραπτής ανάπτυξης σύντομων δοκιμών 70% (Συμπερασματική για βαθμολογία)</p> <p>Εκπόνηση ομαδικής σύντομης ερευνητικής υποχρεωτικής εργασίας με προαιρετική δημόσια παρουσίαση 20% και συμπλήρωση ερωτηματολογίου παρατήρησης 10% (Διαμορφωτική για βελτιώσεις- Συμπερασματική για βαθμολογία)</p> <p>Κριτήρια βαθμολόγησης γραπτής εξέτασης και εργασιών</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) 2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) 3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κανατσούλη, Μ. *Μιδεολογικές διαστάσεις της Παιδικής Λογοτεχνίας* Αθήνα: Δαρδανός Τυπωθήτω 2000.

Καρακίτσιος, Α. *Σύγχρονη Παιδική Ποίηση* Αθήνα: Σύγχρονοι Ορίζοντες 2002.

Αναγνωστόπουλος, Β. *Ποίηση και Σχολείο* Αθήνα: Πατάκης 1994.

Norton, D. *Μέσα από τα μάτια ενός παιδιού Παιδική Λογοτεχνία* Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο 2008.

Σπανάκη Μ. *Ο Ν. Καζαντζάκης και η Παιδική Λογοτεχνία* Αθήνα: Gutenberg 2011.

Ο' Sullivan, E., *Συγκριτική Παιδική Λογοτεχνία* Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο 2010.

Αρτζανίδου Ε., Γουλής, Δ. Γρόσδος Σ., Καρακίτσιος Α., *Παιχνίδια Φιλαναγνωσίας και αναγνωστικές εμπυχωώσεις*, Αθήνα: Gutenberg 2011.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ150	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία	3	6	
Εργαστήρια	2		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://earlychildhoodpedagogy.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έχουν εξοικειωθεί με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διδακτικές προσεγγίσεις που αναδεικνύουν την αξία της Κοινωνικής Μάθησης στην Προσχολική Εκπαίδευση. • Σύγχρονες έρευνες και μελέτες για την επίδραση των κοινωνικών παραγόντων στην κοινωνική και τη συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού. • Στρατηγικές ανάπτυξης των κοινωνικών σχέσεων και των ομάδων στην Προσχολική Εκπαίδευση. • Μεθοδολογικά προβλήματα σχετικά με την Κοινωνική Μάθηση. • Αναγκαιότητα της Διαφοράς ως εργαλείο – κλειδί στην Κοινωνική Μάθηση • Γνώση, Κατανόηση και Εφαρμογή στρατηγικών για τη βελτίωση των κοινωνικών σχέσεων παιδιών προσχολικής ηλικίας. • Απόκτηση δεξιοτήτων για αποτελεσματική λήψη διδακτικών αποφάσεων σχετικά με τα μεθοδολογικά προβλήματα που προκύπτουν σε μαθησιακά προσχολικά περιβάλλοντα. • Γνώση αποτελεσματικών παιδαγωγικών παρεμβάσεων για καλύτερη διαχείριση του χώρου, του χρόνου και του συναισθηματικού κλίματος της τάξης. • Γνώση μεθόδων συστηματικής καταγραφής της κοινωνικής συμπεριφοράς των νηπίων

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διαρθρώνεται στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Κοινωνικές Σχέσεις μεταξύ των νηπίων και μεταξύ των νηπίων και της/του παιδαγωγού
- Διδακτικές Προτάσεις και Στρατηγικές για την κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζεται:

- η Κοινωνική Μάθηση, παράλληλα με τις σύγχρονες τάσεις στην Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση,
- η Κοινωνική Μάθηση σε σχέση με την προσωπικότητα του μαθητή, καθώς και ο παιδοκεντρικισμός ως απάντηση του σύγχρονου σχολείου στις προκλήσεις της εποχής μας,
- τα Προγράμματα Κοινωνικών Επιστημών στο Νηπιαγωγείο, αλλά και η κοινωνικοποιητική λειτουργία του σχολείου και η διεύρυνση του σχολικού χρόνου,
- ο σχεδιασμός δραστηριοτήτων στην Προσχολική Αγωγή με άξονα τη θεωρία της Πολλαπλής Νοημοσύνης, παράλληλα με το χώρο και την Κοινωνική Μάθηση στο Νηπιαγωγείο.

Συνάμα εξετάζονται:

- παιχνίδια φαντασίας-ρόλων σε σχέση με την κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών
- το Οργανωμένο Παιχνίδι ως στρατηγική ενθάρρυνσης της κοινωνικής ανάπτυξης και μάθησης των παιδιών
- το Αυθόρμητο Παιχνίδι των παιδιών στο Νηπιαγωγείο και η Κοινωνική Μάθηση (πρακτικές των παιδιών),
- η Κοινωνική Μάθηση και η κατάκτηση ικανοτήτων (αξιολογική προσέγγιση των μεταξύ τους συνδέσεων στο Νηπιαγωγείο),
- οι στρατηγικές ανάπτυξης των κοινωνικών σχέσεων και των ομάδων στην Προσχολική Εκπαίδευση.

Επιπλέον τονίζεται:

- η κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού μέσα από επιλεγμένα κείμενα και
- η επίδραση των κοινωνικών παραγόντων στις αντιλήψεις των παιδιών προσχολικής ηλικίας για τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Τέλος, παρουσιάζονται:

- Μεθοδολογικά Προβλήματα σε σχέση με την Κοινωνική Μάθηση στο Νηπιαγωγείο και
- η αναγκαιότητα της Διαφοράς (από τον Rousseau στον Lyotard) μέσα από την Κοινωνική Μάθηση.

Συμπληρωματικά, από τους φοιτητές απαιτείται:

- Παρουσίαση ομαδικών και ατομικών εργασιών στο 12ο και 13ο μάθημα που αφορούν τη θεματολογία του μαθήματος.
- Συμμετοχή σε εργαστηριακές ασκήσεις για το σχεδιασμό μαθημάτων με βάση την θεματολογία του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου υλικού/Σημειώσεων και στην Επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Εργαστήριο	26
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία για την παρουσίαση	48
	Προετοιμασία για συμμετοχή στο Εργαστήριο	18
	Συγγραφή εργασίας	41
	Συνεργασία	5
	Σύνολο Μαθήματος	177
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα: Ελληνική • Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής • Μέθοδοι αξιολόγησης: <ol style="list-style-type: none"> I. Αυτόνομη ή Ομαδική Γραπτή Εργασία II. Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων: <ul style="list-style-type: none"> -Ανάπτυξης -Σύντομης Απάντησης -Επίλυσης Προβλημάτων

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Avril Brock, Sylvia Dodds, Pam Jarvis & Yinka Olusaga, Παιδαγωγική του Παιχνιδιού στην Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση. Μάθηση για τη ζωή, Επιστημονική Επιμέλεια - Εισαγωγή: Μαρία Σακελλαρίου, Πεδίο, Αθήνα 2016
- Αυγητίδου, Σ., *Οι κοινωνικές σχέσεις και η παιδική φιλία στην προσχολική ηλικία: Θεωρία, έρευνα και διδακτική μεθοδολογία δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγείο*, (1997), Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης
- Bredenkamp, S. & Corple, C. Καινοτομίες στην Προσχολική Εκπαίδευση: Αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές στα προσχολικά προγράμματα, (1999), Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Corsaro, W., *Friendship and peer culture in early years*, (1985), Norwood, NJ: Ablex
- Linda- Darling Hammond, Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών : Μια μεθοδολογική Πρόταση. Επιστημονική Επιμέλεια-Εισαγωγή: Ε. Κουτσουβάνου, Μ. Σακελλαρίου, Παπαζήση, Αθήνα 2015
- Dann R. (2002). *Promoting Assessment as Learning: Improving the Learning Process*. London and New York: Routledge Falmer.
- Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π., & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). Οδηγός Νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί, Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης. Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014α). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1947>
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014β). Οδηγός Εκπαιδευτικού για το Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1859>
- Jacobsen, A.D., Eggen, P. & Kauchak, D. (2008). Μέθοδοι Διδασκαλίας. Η ενίσχυση της Μάθησης των παιδιών από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο, Επιστημονική Επιμέλεια – Εισαγωγή: Σακελλαρίου, Μ., Κόνσολας, Μ., μτφρ. Λαμπρέλλη, Ρ., Αθήνα: Ατραπός.
- Katz, L.C., Evangelou, D., & Haertman, The case for mixed-age grouping in early education, (1990), Washington, DC: NAEYC.
- Κωνσταντίνος Γ. Καρράς, Μαρία Σακελλαρίου, Αλέκος Πεδιαδίτης, Μανόλης Δρακάκης (Επιμέλεια): Παιδαγωγική της Χαράς .Προς Ένα Αντισυμβατικό Σχολείο / Pedagogy of Happiness. Towards An Unconventional School, ΕΚΔΟΣΕΙΣ HM Studies and Publishing, Λευκωσία, Κύπρος 2016
- Κουτσουβάνου, Ε. & Ομάδα Εργασίας, *Οι κοινωνικές επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση*, (2005), Αθήνα: Οδυσσεύς.
- Oralie McAffe, Deborah J. Leong, E. Bodrona, Βασικές αρχές της αξιολόγησης στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση, Επιστημονική Επιμέλεια – Εισαγωγή: Σακελλαρίου, Μ., Κόνσολας, Μ., (2010), Αθήνα: Παπαζήση.
- Mathieson, K. (2018). Κοινωνικές Δεξιότητες στην Προσχολική Ηλικία. Επιστημονική Επιμέλεια: Μαρία Σακελλαρίου. Αθήνα: Πεδίο
- Πανταζής, Σ.Χ. & Σακελλαρίου, Μ.Ι., Προσχολική Παιδαγωγική: Προβληματισμοί –Προτάσεις, (2005), Αθήνα: Ατραπός.
- Riley, D., San Juan, R., Klinkner, J., & Ramminger. A. (2018). Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση. Επιστημονική Επιμέλεια: Μαρία Σακελλαρίου. Αθήνα : Πεδίο.
- Parekh, G. (2013). A Case for Inclusive Education. Organizational Development / Research & Information Services. Toronto District School Board.
- Ρέντζου, Κ., & Σακελλαρίου, Μ. (2014). Ο χώρος ως παιδαγωγικό πεδίο σε προσχολικά περιβάλλοντα μάθησης. Σχεδιασμός & Οργάνωση. Αθήνα: Πεδίο.
- Σακελλαρίου, Μ. (2017). Εισαγωγή στη Διδακτική της Παιδαγωγικής Εργασίας του Νηπιαγωγείου:

Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Διδακτικές Εφαρμογές. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη.
Σακελλαρίου, Μ., Κόνσολας, Μ.,(Επιμ.). Βασικές Αρχές της Αξιολόγησης στην Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2009..
ΥΠ.Ε.Π.Θ.-Π.Ι. (2003). Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (Α.Π.Σ.)Νηπιαγωγείου. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ 603	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ (ΠΡΩΤΟ)ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Διαλέξεις	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>Ως προς την κατάκτηση των γνώσεων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • -Γνωρίζουν τις γλωσσολογικές αρχές, τον σκοπό, το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία της διδασκαλίας της Ελληνικής γλώσσας. • -Εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους σε ζητήματα και πρακτικές που αφορούν στη διδασκαλία του λεξιλογίου και της γραμματικής στη νηπιακή και πρώτη σχολική ηλικία. • -Γνωρίζουν τις εφαρμογές των κειμένων στη γλωσσική επιστήμη και στη διδασκαλία της ελληνικής. • -Κατανοούν τη γλωσσική ποικιλότητα της ελληνικής γλώσσας στο πλαίσιο της παιδαγωγικής του κριτικού γραμματισμού. <p><u>Ως προς την απόκτηση ικανοτήτων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • -Καλλιεργούν τη γλωσσική και διδακτική ικανότητα. • -Είναι σε θέση να αξιοποιούν δημιουργικά το αυθεντικό γλωσσικό υλικό και να ανταποκρίνονται στην πρόκληση του σχεδιασμού διδακτικού υλικού. • -Αποκτούν την ικανότητα της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας σε δίγλωσσα παιδιά στο Νηπιαγωγείο. <p><u>Ως προς την απόκτηση δεξιοτήτων:</u></p>

- -Αναπτύσσουν τη γλωσσική δεξιότητα (που είναι και διδακτικός στόχος), γνωρίζουν δηλαδή το σύστημα της γλώσσας.
- -Αναπτύσσουν την επικοινωνιακή δεξιότητα, δηλαδή το πώς θα χρησιμοποιούν το σύστημα της γλώσσας σε ποικιλία περιστάσεων, είτε στη μητρική είτε στη δεύτερη/ξένη γλώσσα.
- -Καλλιεργούν τη μεταγλωσσική δεξιότητα του στοχασμού πάνω στο γλωσσικό σύστημα και τη δομή του, καθώς και στην επικοινωνιακή λειτουργία της γλώσσας.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται ο σκοπός και το περιεχόμενο της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως πρώτης/μητρικής γλώσσας και δεύτερης/ξένης στη σύγχρονη (πρωτο)σχολική εκπαίδευση και η βαρύτητα των επιμέρους πτυχών της γλωσσικής διδασκαλίας. Αναλύεται η σχέση της διδασκαλίας της μητρικής και της ξένης γλώσσας καθώς και η σχέση μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου κώδικα επικοινωνίας στα παιδιά. Παρουσιάζονται οι ιδιαιτερότητες και τα ειδικά θέματα που σχετίζονται με την ελληνική γλώσσα καθώς και οι παράγοντες που επηρεάζουν την κατάκτηση του πρώτου κώδικα επικοινωνίας και την εκμάθηση του δεύτερου. Περιγράφονται μέθοδοι διδασκαλίας που έχουν κατά καιρούς προταθεί και ασκήσει επίδραση στη διδακτική πράξη. Προσεγγίζονται ειδικά ζητήματα που θέτει η διδασκαλία της Ελληνικής βάσει των συγκεκριμένων δομικών της χαρακτηριστικών και της ιδιαίτερης ποιότητάς της. Προτείνονται τεχνικές διδασκαλίας των διαφόρων τομέων του γλωσσικού μαθήματος και στρατηγικές ανάπτυξης των βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων με στόχο τη βελτίωση της ικανότητας για δημιουργική χρήση της Ελληνικής σε όλα τα επίπεδα και μορφές.

Ειδικότερα, το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και η φυσιολογία της ελληνικής γλώσσας
- Νέες μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Παρουσίαση των σημαντικότερων δημοσιευμένων ερευνών κατά θεματικές κατηγορίες (κοινωνία και διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, ΜΜΕ και διδασκαλία της γλώσσας κ.ά.). Τάσεις της σύγχρονης έρευνας στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας
- Η κατάκτηση του πρώτου κώδικα επικοινωνίας
- Η εκμάθηση του δεύτερου κώδικα επικοινωνίας
- Η επικοινωνιακή προσέγγιση
- Η καλλιέργεια των επιμέρους γλωσσικών τομέων (προφορικός λόγος, ακρόαση, ομιλία,

<p>ανάγνωση, γραφή, γραμματική, λεξιλόγιο)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η διδασκαλία και εκμάθηση του λεξιλογίου • Γραφή και ορθογραφία της ελληνικής γλώσσας • Ελληνική γλώσσα και γλωσσική ανάπτυξη των δίγλωσσων μαθητών • Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως πρώτης/μητρικής, δεύτερης/ξένης • Προτάσεις για μία ανανεωμένη διδακτική παρέμβαση (διδακτικά εγχειρίδια, δημιουργική χρήση λεξικών, αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, αξιολόγηση λεξιλογίου κ.ά.) • Διαμόρφωση συμβατικού και εναλλακτικού διδακτικού υλικού.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39
	Εκπόνηση ομαδικών εργασιών	40
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26
	Συναντήσεις με το διδάσκοντα	5
	Σύνολο Μαθήματος	110
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • -Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική • -Συμμετοχή σε γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. • -Γραπτή εργασία με (κατά προτίμηση) ερευνητικό περιεχόμενο και παρουσίασή της στο μάθημα. Συμμετοχικό project (20%). • -Σύνταξη reportpapers μετά από παρακολούθηση παράλληλων συμποσίων ή σεμιναρίων με προσκεκλημένους ομιλητές κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. • -Ερευνητική εργασία (για φοιτητές ERASMUS, 100%) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μήτσης, Ν. (2000), Στοιχειώδεις αρχές και μέθοδοι της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Εισαγωγή στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης (ή ξένης) γλώσσας. Αθήνα: Gutenberg.

Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. (2013) (επιμ.). Γλώσσα και σύγχρονη (πρωτο)σχολική εκπαίδευση. Επίκαιρες προκλήσεις και προοπτικές. Αθήνα: Gutenberg.

Tsitsanoudis – Mallidis (2014) (ed.) Greek Language in Children’s society. New York: Untested Ideas Research Center.

- Tsitsanoudis-Mallidis, N. (2012). "Learning a foreign language through suggestion: Associations between modern mass media and the teaching process". *International Journal of Instructional Media*, University of Connecticut, USA, 39(2), 161-168.
- Florou, K., Angelopoulos, G. & Tsitsanoudis-Mallidis, N. (2014). "Teaching Greek Language in a Multicultural Classroom: A Case Study". *Language and Communication Quarterly*. New York: Language and Communication, 3(2), 82-94.
- Papadopoulou, Sm. & N. Tsitsanoudis-Mallidis, N. (2016). "Mnemosyne as the mother tongue of traditional greek fairy/folk tales: Narrative modes and discourse in a research with children. Open Access Journal: Principia: Revista do Departamento de Letras Clássicas e Orientais do Instituto de Letras da UERJ. XXXIII (ISSN 1415-6881), 9-22.
- Tsitsanoudis – Mallidis, N. & E. Derveni (2018). "Emotive language: Linguistic depictions of the three year-old drowned refugee boy in the Greek journalistic discourse". *INTERFACE, Journal of European Languages and Literatures*, issue 6. National Taiwan University, 6, 1-38. (paper online, <http://interface.org.tw/index.php/if/article/view/52>)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ 600	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-course Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>Ως προς την κατάκτηση των γνώσεων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξοικειώνονται με τα διάφορα μοντέλα διδακτικής των γλωσσών και εισάγονται σε ένα νέο μοντέλο γλωσσικής διδασκαλίας το οποίο στηρίζεται στην έννοια της επικοινωνίας και είναι γνωστό ως επικοινωνιακή προσέγγιση. • Ενημερώνονται και εξοπλίζονται τόσο με την απαιτούμενη θεωρητική υποδομή όσο και με τις δυνατότητες εφαρμογών του επικοινωνιακού μοντέλου στο Νηπιαγωγείο. • Συνειδητοποιούν ότι το γλωσσικό μάθημα δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως «τέχνη» και να διεξάγεται με εμπειρικό τρόπο, αλλά ότι προσλαμβάνει ένα επιστημονικό χαρακτήρα που αποτελεί εγγύηση για την <p><u>Ως προς την απόκτηση ικανοτήτων</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Μαθαίνουν και προτείνουν και οι ίδιες/οι τρόπους άμεσης εμπλοκής των νηπίων σε γλωσσικές δραστηριότητες. Ενθαρρύνονται στη δημιουργία ευκαιριών για γλωσσική χρήση μέσω μιας διδασκαλίας της γλώσσας πραγματολογικού τύπου για την επίτευξη του μέγιστου δυνατού αποτελέσματος. • Υπερβαίνουν τους παραδοσιακούς ρόλους του διδάσκοντος και του μαθητή και αντιμετωπίζουν την τάξη ως ένα σύνολο συνεργαζόμενων μελών με τους ίδιους να είναι

«πρώτοι μεταξύ ίσων».

Ως προς την απόκτηση δεξιοτήτων:

- Αναπτύσσουν τη γλωσσική δεξιότητα (που είναι και διδακτικός στόχος), γνωρίζουν δηλαδή το σύστημα της γλώσσας.
- Αναπτύσσουν την επικοινωνιακή δεξιότητα, δηλαδή το πώς θα χρησιμοποιούν το σύστημα της γλώσσας σε ποικιλία επικοινωνιακών περιστάσεων και συμβάντων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει την αναγκαιότητα της γλωσσικής αγωγής στο Νηπιαγωγείο σε συνδυασμό με τις ποικίλες γλωσσικές δυνατότητες των νηπίων. Παρουσιάζει δραστηριότητες και πορείες γλωσσικής αγωγής αναφορικά με τον προφορικό λόγο (κατανόηση και παραγωγή) και το γραπτό λόγο (προαναγνωστικές δραστηριότητες). Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην καλλιέργεια της επικοινωνιακής ικανότητας του νηπίου. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται και αναλύονται τα ακόλουθα κεφάλαια:

- Η καλλιέργεια των γλωσσικών δεξιοτήτων στον προφορικό και γραπτό λόγο.
- Οι τάσεις της Γλωσσολογίας σε σχέση με τη γλωσσική διδασκαλία (ο δομισμός, ο λειτουργισμός, ο γενετισμός, η επικοινωνιακή προσέγγιση).
- Το θεωρητικό υπόβαθρο της επικοινωνιακής προσέγγισης.
- Η επικοινωνία ως αποτέλεσμα λεκτικών και εξωλεκτικών μηχανισμών.
- Η καλλιέργεια των γλωσσικών δεξιοτήτων στο Νηπιαγωγείο. Ακρόαση, ομιλία, ανάγνωση, γραφή.
- Η κατάρκτηση του λεξιλογίου από τα παιδιά.
- Η συγκρότηση των γλωσσικών και κοινωνικών ταυτοτήτων των νηπίων.
- Η δημιουργική χρήση των οπτικοακουστικών μέσων διδασκαλίας.
- Τεχνικές αλληλεπίδρασης και αποτελεσματικός χειρισμός της τάξης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39
	Εκπόνηση ομαδικών εργασιών	40
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26
	Συναντήσεις με το διδάσκοντα	5
	Σύνολο Μαθήματος	110
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική • Συμμετοχή σε γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. • Γραπτή εργασία με (κατά προτίμηση) ερευνητικό περιεχόμενο και παρουσίασή της στο μάθημα. Συμμετοχικό project (20%). • Σύνταξη reporters μετά από παρακολούθηση παράλληλων συμποσίων ή σεμιναρίων με προσκεκλημένους ομιλητές κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. • Ερευνητική εργασία (για φοιτητές ERASMUS, 100%) 	

Σ

(5) ΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ντίνας, Κ. & Γώτη Ε. (2016). *Ο κριτικός γραμματισμός στη σχολική πράξη: Αρχίζοντας από το Νηπιαγωγείο...* Αθήνα: Gutenberg.

Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. επιμ. (2016). *Ελληνική Γλώσσα, Επικοινωνία και ΜΜΕ. Από την Αρχαιοελληνική Γραμματεία έως Σήμερα.* Αθήνα: Gutenberg.

Χατζησαββίδης, Σ. (2002). *Η γλωσσική αγωγή στο Νηπιαγωγείο – Δραστηριότητες για την καλλιέργεια της επικοινωνιακής ικανότητας και του γραμματισμού.* Αθήνα: Βάνιας.

Tsitsanoudis-Mallidis, N. (2015) (ed.) *Greek Language in Children's Society.* New York: Untested Ideas Research Center.

Τσιτσανούδη, Ν. & Α. Μήτση (2016). «Η διδασκαλία της γραμματικής στο πλαίσιο της επικοινωνιακής - κειμενοκεντρικής προσέγγισης της γλώσσας. Μια διδακτική δοκιμή σε μαθητές της Ε΄ Δημοτικού σε Ελληνικό σχολείο της Αττικής». *Ελληνικό Βλέμμα* - Revista de estudios helenicos. UERJ - no. 1. <http://www.e-publicacoes.uerj.br/index.php/ellinikovlemma/article/view/27278/19605>.

Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. & Α. Μήτση (2016). «Επικοινωνιακή γραμματική και γλώσσα: Δεδομένα και εξελίξεις που οδηγούν στη λειτουργική αξιοποίηση της γραμματικής γνώσης». *Επιστημονική*

Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - Journal of Research in Education and Training. University of Ioannina Publications (online).
<http://ejournals.e-publishing.ekt.gr/index.php/jret/article/view/9986/10704>.

Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. (2018). «Η αποκάλυψη της 'στάσης υψηλής απαιτηλής οικειότητας' ως εργαλείο εμπλουτισμού της κριτικής σκέψης στη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα». Στο Κ. Μαλαφάντης (επιμ.) *Πρακτικά 10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου «Λογοτεχνία και Παιδεία»*. Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Σύνδεσμος Φιλολόγων Ιωαννίνων. Ιωάννινα, 4-6.11.2016. Αθήνα: Διάδραση, τ. Α', 603-613.

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 414	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η γνώση των βασικών προβλημάτων υγείας που εμφανίζονται σε παιδιά νηπιακής ηλικίας. • Η εκπαίδευση των φοιτητριών και των φοιτητών ώστε να αντιμετωπίζουν επείγοντα προβλήματα υγείας που μπορεί να εμφανιστούν στα παιδιά στο χώρο του σχολείου. • Ικανότητα έγκαιρης αναγνώρισης συμπτωμάτων και έγκυρη παραπομπή σε ειδικούς για την αντιμετώπιση παθολογικών καταστάσεων. • Η καλύτερη αντιμετώπιση στο χώρο του σχολείου του χρόνια άρρωστου παιδιού.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής, ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα υγείας • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος αποτελεί η γνώση των βασικών προβλημάτων υγείας που εμφανίζονται στα παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Πιο συγκεκριμένα διερευνώνται

- Παιδική νοσηρότητα.

- Ενδομήτρια και εξωμήτρια αύξηση.
- Ψυχοκινητική εξέλιξη του παιδιού.
- Διαταραχές της αύξησης (ανεπαρκής πρόσληψη βάρους, παχύσαρκό παιδί, κοντό/ ψηλό παιδί).
- Διαταραχές ανάπτυξης (διαταραχές λόγου, ακοής, όρασης, εγκεφαλική παράλυση, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες).
- Διαταραχές συμπεριφοράς (νυχτερινή ενούρηση, τικ, νευρογενής ανορεξία, κακοποιημένο παιδί).
- Διατροφή νηπίων και μεγαλύτερων παιδιών.
- Νεογνολογία - Ενδομήτρια και Περιγεννητικές λοιμώξεις.
- Ενδοκρινικά Νοσήματα (σακχαρώδης διαβήτης, σύνδρομο cushing, συγγενής υποθυρεοειδισμός).
- Μεταβολικά Νοσήματα (φαιυλκετονουρία, γαλακτοζαμία)
- Χρωμοσωμικές Διαταραχές (Σύνδρομο Down, Σύνδρομο Turner).
- Ανοσία και ανοσοποίηση – Εμβόλια.
- Αιμοποιητικό Σύστημα (σιδηροπενική αναιμία, μεσογειακή αναιμία).
- Αναπνευστικό σύστημα (οξεία αμυγδαλίτιδα, φαρυγγίτιδα, οξεία λαρυγγίτιδα, πνευμονία, βρογχικό άσθμα).
- Λοιμώδη Νοσήματα (ιλαρά, ερυθρά, ανεμοευλογία, πολιομυελίτιδα, λοιμώδης μονοπυρήνωση, φυματίωση, μελιταίος).
- Πεπτικό Σύστημα (στοματίτιδα, δυσανεξία στη λακτόζη, οξεία σκληροκοειδίτιδα).
- Ουροποιητικό Σύστημα (ουρολοίμωξη, σπειραματονεφρίτιδα).
- Νευρικό Σύστημα (πυρετικοί σπασμοί, επιληψία, μηνιγγίτιδα).
- Παιδοορθοπαιδική (σκολίωση, συγγενές εξάρθρωμα ισχίου, ραχίτιδα).
- Δέρμα (κνίδωση, αναφυλαξία, φθειρίαση).
- Κακοήθη νοσήματα (οξεία λευχαιμία, λεμφώματα, όγκοι εγκεφάλου).
- Επείγουσα ιατρική σε βρέφη και παιδιά (καρδιοαναπνευστική ανάνηψη, απόφραξη αεραγωγών από ξένο σώμα, ηλεκτροπληξία, κατάγματα).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης προετοιμασίας για τις εξετάσεις	45
	Ώρες συνάντησης με το διδάσκοντα	6
	Σύνολο Μαθήματος	100

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Γραπτή δοκιμασία με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης.
----------------------------	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βρυώνης Γ. (2004) *Παιδιατρική*, Ιωάννινα: ΕΦΥΡΑ

Λαπατσάνης Π. (1996) *Βασική Παιδιατρική*, Αθήνα : ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ 601	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/ Διαδραστική διδασκαλία	3	4	
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/mod/forum/view.php?id=17057		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζουν την εξέλιξη της επιστήμης της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. • Να κατανοούν τις εκπαιδευτικές εξελίξεις σε σχέση με τις κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις στη χώρα μας • Να εντοπίζουν τους τρόπους με τους οποίους το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα αναπαράγει τις κοινωνικές ανισότητες • Να αξιολογούν τις εκπαιδευτικές στρατηγικές αναπαραγωγής των ελληνικών οικογενειών • Να προτείνουν εκπαιδευτικές πρακτικές για την άμβλυση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων που οφείλονται στην κοινωνική προέλευση των μαθητών • Να χρησιμοποιούν πρακτικές για την άμβλυση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων συνδυάζοντας προτάσεις από την κοινωνιολογία της εκπαίδευσης και συναφή επιστημονικά πεδία • Να αξιολογούν τις κοινωνιολογικές παραμέτρους του επαγγέλματος του/ης Νηπιαγωγού στην Ελλάδα και να τις συνδέουν με παραμέτρους από άλλα επιστημονικά πεδία • Να οργανώνουν πρακτικές για την αντιμετώπιση κοινωνικών ζητημάτων που απασχολούν την ελληνική κοινωνία

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα παρουσιάζονται βασικές θεματικές που αφορούν στην Κοινωνιολογία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος:

- Ιστορία και εξέλιξη της επιστήμης Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης στην Ελλάδα
- Η έρευνα στην Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης στην Ελλάδα
- Η θεσμοθέτηση του Νηπιαγωγείου στην Ελλάδα και οι κοινωνικές του λειτουργίες του
- Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή στη μεταπολεμική Ελλάδα
- Σχολικά εγχειρίδια στην Ελλάδα και διαμόρφωση και αναπαραγωγή της έμφυλης ταυτότητας των μαθητών/τριών
- Ευαίσθητα κοινωνικά ζητήματα στην ελληνική κοινωνία και ο ρόλος του σχολείου με έμφαση στο νηπιαγωγείο:
- Άτυπες εκπαιδευτικές και πολιτισμικές πρακτικές των Ελλήνων γονέων των νηπίων στην Ελλάδα και το φαινόμενο της «μορφωσιολατρίας»
- Εκπαίδευση και αγορά εργασίας στην Ελλάδα
- Το φαινόμενο Brain Drain

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους/ις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13

	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία	20
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	13
	Προετοιμασία για τις εκπαιδευτικές επισκέψεις	13
	Μελέτη για τις εξετάσεις	32
	Συνεργασία	3
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ● Γλώσσα: Ελληνική ● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής ● Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων: <ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξης - Σύντομης Απάντησης - Επίλυσης Προβλημάτων 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Θάνος, Θ. (Επιστ. Επιμ.) (2015). <i>Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Ερευνών Απάνθισμα</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Θάνος, Θ. (2017). <i>Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή στη μεταπολεμική Ελλάδα (1950-2010)</i>. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης</p> <p>Μυλωνάς, Θ. (1998). <i>Κοινωνιολογία της ελληνικής εκπαίδευσης: Συμβολές</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Μυλωνάς, Θ. (1999). <i>Η αναπαραγωγή των κοινωνικών τάξεων μέσα από τους σχολικούς μηχανισμούς: Η Μέση Εκπαίδευση στο χωριό και στην πόλη</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Παπαδάκης, Ν. & Χανιωτάκης, Ν. (Επιστ. Επιμ.). (2011). <i>Εκπαίδευση - Κοινωνία & Πολιτική, Τιμητικός τόμος για τον Καθηγητή Ι. Ε. Πυργιωτάκη</i>. Αθήνα: Πεδίο.</p> <p>Πυργιωτάκης, Ι. (2001). <i>Εκπαίδευση και κοινωνία στην Ελλάδα. Οι διαλεκτικές σχέσεις και οι αδιάλλακτες συγκρούσεις</i> (Ν. Παπαδάκης, Επιμ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Σιάνου-Κύργιου, Ε. (2010). <i>Από το Πανεπιστήμιο στην αγορά εργασίας. Όψεις των κοινωνικών ανισοτήτων</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p> <p>Τσουκαλάς, Κ. (1987). <i>Κράτος, κοινωνία, εργασία στη μεταπολεμική Ελλάδα</i>. Αθήνα: Θεμέλιο.</p> <p>Τσουκαλάς, Κ. (1992). <i>Εξάρτηση και αναπαραγωγή. Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα (1830-1922)</i>, (στ' έκδ.). Αθήνα: Θεμέλιο.</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 202	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με προσωπική μελέτη και εκπόνηση εργασιών και εξετάσεων στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση της ιστορίας της σύγχρονης Αναπτυξιακής Ψυχολογίας καθώς και των βασικών παραδοσιακών και σύγχρονων θεωριών ανάπτυξης, • Η κατανόηση ζητημάτων μεθοδολογίας και έρευνας της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας: Να γνωρίσουν τις μεθόδους συλλογής δεδομένων - τα είδη των ερευνητικών σχεδιασμών, • Ο προσδιορισμός των βασικών ψυχολογικών λειτουργιών του κάθε επιπέδου ανάπτυξης από τη βρεφική ηλικία μέχρι την εφηβεία, • Η αναγνώριση της ποικιλομορφίας των εμπειριών της ζωής που διαμορφώνουν την ψυχολογία της βρεφικής ηλικίας, της πρώτης και μέσης παιδικής ηλικίας και της εφηβείας, • Η αναγνώριση του ρόλου των πολιτισμικών παραγόντων στην ανθρώπινη ανάπτυξη, • Η αναγνώριση της σημασίας των περιβαλλοντικών παραγόντων –γενετικών και νευροβιολογικών– στην ανθρώπινη εξελικτική πορεία από τη βρεφική ηλικία έως την εφηβεία.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Θεωρητική βάση της Εξελικτικής Ψυχολογίας - Το γνωστικό αντικείμενο της δια βίου ανάπτυξης - Τα βασικά θέματα της αναπτυξιακής επιστήμης.
- Θεωρίες Γνωστικής Ανάπτυξης: Ψυχοδυναμική προσέγγιση, Ψυχοκοινωνική θεωρία του Erikson, Συμπεριφορική προσέγγιση, Κοινωνικο-γνωστική θεωρία μάθησης, Κονστρουκτιβιστική θεωρία του Piaget, Προσεγγίσεις επεξεργασίας πληροφοριών, Ανθρωπιστική προσέγγιση (Maslow), Βιο-οικολογική προσέγγιση, Κοινωνικοπολιτισμική θεωρία του Vygotsky.
- Ανάπτυξη γνωστικών ικανοτήτων και λειτουργιών στη βρεφική ηλικία – Η προσέγγιση του Piaget. Βρεφική νοημοσύνη - Απόκτηση της γλώσσας - Γλώσσα και σκέψη.
- Ανάπτυξη της μνήμης στη βρεφική και νηπιακή ηλικία.
- Η πορεία της συναισθηματικής ανάπτυξης – Τα συναισθήματα στη βρεφική ηλικία.
- Τα συναισθήματα στη νηπιακή ηλικία.
- Η γνωστική ανάπτυξη στη σχολική ηλικία.
- Η ανάπτυξη της ηθικότητας.
- Η συναισθηματική ανάπτυξη στη σχολική ηλικία.
- Θεωρίες για την εφηβεία -Βιολογικές θεωρίες για την ανάπτυξη των εφήβων.
- Γνωστική ανάπτυξη του εφήβου.
- Η ηθική ανάπτυξη του εφήβου - Συναισθηματική ανάπτυξη στην εφηβεία.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο 	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: • Χρήση power-point για τη διδασκαλία. • Χρήση του e-course για την παροχή εκπαιδευτικού υλικού στους φοιτητές. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διαλέξεων μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία των	13

	εργαστηριακών ασκήσεων	
	Αριθμός ωρών μη καθοδηγούμενης μελέτης	15
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	30
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου (Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής και Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης) (80%). • Εργασία στο πλαίσιο των Εφαρμογών του μαθήματος: Προφορική παρουσίαση άρθρων (20%). 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Bremner, G., Slater, A., & Butterworth, G. (2012). *Η Ανάπτυξη των Βρεφών: Πρόσφατες Εξελίξεις (Μετάφραση - Επιστημονική Επιμέλεια Χ. Παπαηλιού)*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Cole, M., & Cole, S. R. (2000). *Η Ανάπτυξη των Παιδιών: Η αρχή της ζωής (εγκυμοσύνη, τοκετός, βρεφική ηλικία) (Α τόμος)* (Επιμέλεια: Ζ. Παπαληγούρα & Π. Βορριά, Μετάφραση: Μ. Σόλμαν). Αθήνα: Τυπωθήτω.

Cole, M. & Cole, S. R. (2001). *Η Ανάπτυξη των Παιδιών, (Τόμος Β')* (Επιμ. Ζ. Μπαμπλέκου Μετάφραση: Μ. Σόλμαν). Αθήνα: Τυπωθήτω.

Craig, G. J., Baucum, D. (2008). *Η Ανάπτυξη του Ανθρώπου* (Επιστημονική Επιμέλεια: Π. Βορριά). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Feldman, R. S. (2009). *Εξελικτική Ψυχολογία: Δια βίου Ανάπτυξη* (Επιστημονική Επιμέλεια Ηλίας Γ. Μπεζεβέγκης). Αθήνα: Τυπωθήτω.

Lightfoot, C., Cole, M., & Cole, S.R. (2014). *Η Ανάπτυξη των Παιδιών* (Επιστημονική Επιμέλεια: Ζ. Μπαμπλέκου, Μετάφραση: Μ. Κουλεντιανού). Αθήνα: Τυπωθήτω.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- American Psychologist
- Developmental Psychology
- Hellenic Journal of Psychology
- Journal of Applied Psychology
- Journal of Developmental Psychology

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΥ109α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	8	
Εργαστηριακές ασκήσεις / Ανατροφοδότηση	1		
Εποπτεία πρακτικής άσκησης	1		
Πρακτική Άσκηση	2 εβδομάδες		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΌΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=535		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να αναγνωρίζουν τις μαθηματικές ιδέες που διέπουν τις δραστηριότητες για τα μαθηματικά του Νηπιαγωγείου • να αξιολογούν δραστηριότητες για τα μαθηματικά ως προς το στόχο και το βαθμό δυσκολίας τους • να σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν δραστηριότητες για τα μαθηματικά σε τάξη • να αναλύουν και να αξιολογούν τη δράση των παιδιών και τη δική τους κατά την πραγμάτωση μιας μαθηματικής δραστηριότητας
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σχεδιασμός δραστηριοτήτων, συμβατών με στόχους των σύγχρονων αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών για τα μαθηματικά στην πρωτοσχολική ηλικία στις θεματικές ενότητες:

- **Αριθμοί και Πράξεις**
 - Φυσικοί αριθμοί: Η δομή, το νόημα και οι αναπαραστάσεις τους
 - Πράξεις με φυσικούς αριθμούς: Μοντέλα των πράξεων, στρατηγικές
 - Προβλήματα προσθετικής και πολλαπλασιαστικής δομής
 - Διδακτική προσέγγιση στο Νηπιαγωγείο.
- **Μεγέθη - Μετρήσεις**
 - Συνεχή μεγέθη, μονάδες μέτρησης, διαδικασίες μέτρησης.
 - Σύνδεση της μέτρησης με τις αριθμητικές έννοιες
 - Διδακτική προσέγγιση στο Νηπιαγωγείο
- **Άλγεβρα**
 - Οι βάσεις της πρώιμης αλγεβρικής σκέψης (κανονικότητες - σχέσεις μεταξύ ποσοτήτων)
 - Διδακτική προσέγγιση στο Νηπιαγωγείο
- **Χώρος και Γεωμετρία**
 - Χωρικές σχέσεις
 - Μοντέλα του Χώρου
 - Γεωμετρικά σχήματα και στερεά
 - Γεωμετρικοί Μεταχηματισμοί
 - Διδακτική προσέγγιση στο Νηπιαγωγείο.
- **Στοχαστικά Μαθηματικά: Η έννοια της πιθανότητας**
 - Πείραμα τύχης
 - Δειγματικός χώρος
 - Διδακτική προσέγγιση στο Νηπιαγωγείο
- **Στατιστική**
 - Κατηγορικά δεδομένα
 - Αναπαραστατικά εργαλεία
 - Διδακτική προσέγγιση στο Νηπιαγωγείο

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ecourse • προτζέκτορας • Email 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Παρακολούθηση	39
	Εργαστηριακές ασκήσεις-συμμετοχή	10

	Εργαστηριακές ασκήσεις - προετοιμασία	20
	Προετοιμασία της πρακτικής	35
	Πρακτική Άσκηση	46
	Συγγραφή εργασίας σχετικά με την πρακτική	30
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο Μαθήματος	210
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (50%) • Υποχρεωτική γραπτή εργασία με παρουσίαση και ανάλυση της παρατήρησης και της διδασκαλίας κατά την πρακτική άσκηση (50%) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στα ελληνικά:

Καλδρυμίδου, Μ. (2011). *Διδακτική μαθηματικών II*, Διδακτικές Σημειώσεις. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Καπούση, Σ., & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). *Τα Μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Τζεκάκη, Μ. (1996). *Μαθηματικές δραστηριότητες για την προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Gutenberg.

Van de Walle, J., Lovin, L., Karp, K., & Bay-Williams, J. (2017). *Μαθηματικά από το Νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο* (Τ. Τριανταφυλλίδης, Επιμ. & Α. Γρίβα, μτφρ). Αθήνα: Gutenberg.

Στα αγγλικά:

Cai, J., & Knuth, E. (2011). *Early algebraization: A global dialogue from multiple perspectives*. Berlin, Heidelberg: Springer-Verlag.

Clements, D.H., & Sarama, J. (2009). *Learning and teaching early math: The learning trajectories approach*. New York, US: Routledge.

Clements, D.H., Sarama, J., & DiBiase, A.-M. (2004). *Engaging young children in mathematics: Standards for early childhood mathematics education*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Cross, C.T., Woods, T.A., & Schweingruber, H. (Eds.). (2009). *Mathematics learning in early childhood: Paths toward excellence and equity*. National Research Council, Committee on Early Childhood Mathematics. Washington, DC: The National Academies Press.

English, L., & Mulligan, J. (Eds.). (2013). *Reconceptualizing early mathematics learning*. Dordrecht: Springer.

Levenson, E., Tirosh, D., & Tsamir, P. (2011). *Preschool geometry: Theory, research, and practical perspectives*. Rotterdam: Sense Publishers.

Perry, B., MacDonald, A., & Gervasoni, A. (Eds.). (2015). *Mathematics and transition to school: International perspectives*. Singapore: Springer.

Watson, A., & Ohtani, M. (Eds.). (2015). *Task design in mathematics education*. Cham: Springer.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών

Educational Studies in Mathematics

International Journal for Mathematics in Education

Journal for Research in Mathematics Education

Mathematical Behavior

Mathematical Thinking and Learning,

ZDM Mathematics Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 149	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	8	
Εργαστήρια	1		
Φροντιστήρια	1		
Εποπτεία Πρακτικής	1		
Πρακτική άσκηση	2 εβδομάδες		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η αναγνώριση της κοινωνικοπολιτισμικής συνιστώσας των Φυσικών Επιστημών. • Η αναγνώριση των δεξιοτήτων της επιστημονικής μεθόδου σε μια οργανωμένη δραστηριότητα. • Η αναγνώριση των διδακτικών στόχων σε μια σειρά οργανωμένων δραστηριοτήτων και η αντιμετώπιση των συγκρούσεων. • Σχεδιασμός μικροδιδασκαλιών και ολοκληρωμένων σχεδίων εργασίας. • Η αναγνώριση του ρόλου της συλλογικότητας, της συνεργασίας και της συνυπευθυνότητας στη διερεύνηση θεμάτων των Φυσικών Επιστημών • Η κατανόηση της επιστήμης ως προϊόν ανθρώπινων ενεργειών και απόκτηση μιας συνολικής αντίληψης για τις επιστημονικές ανακαλύψεις και τα επιτεύγματα ως προϊόντα πολιτισμού
Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Οι σύγχρονες κοινωνικο-πολιτισμικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες- Η θεωρία της Δραστηριότητας
- Ο ρόλος του/της Νηπιαγωγού υπό το πρίσμα των σύγχρονων θεωριών μάθησης.
- Διαπολιτισμικές και Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών.
- Ο ρόλος του Μουσείου στην Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες.
- Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη στις Φυσικές Επιστήμες.
- Νέες Τεχνολογίες και Διδασκαλία θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.
- Αξιολόγηση στη Διδασκαλία θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.
- Σχεδιασμός διδακτικών στρατηγικών για τη Διδασκαλία θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	30
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	45
	Αριθμός ωρών υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης στα Νηπιαγωγεία	45
	Αριθμός ωρών για τη συγγραφή εργασίας	20

	σχετικής με την πρακτική άσκηση	
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	45
	Σύνολο Μαθήματος	229
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Υποχρεωτικό Εργαστήριο 20% Υποχρεωτική εργασία πρακτικής άσκησης στα Νηπιαγωγεία 20% Προφορικές εξετάσεις 60% Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 60% Υποχρεωτικό Εργαστήριο για φοιτητές ERASMUS 20% Υποχρεωτική εργασία πρακτικής άσκησης στα Νηπιαγωγεία για φοιτητές ERASMUS 20%	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Καριώτογλου, Π. (2006). Παιδαγωγική γνώση περιεχομένου Φυσικών Επιστημών. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.
- Πλακίτση Κατερίνα (2008). Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία: Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές. Αθήνα: Πατάκης.
- Πλακίτση Κατερίνα (2010) (επιμ.). Επιστήμη και Κοινωνία: Οι Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση σ. 434. E-book available online: http://users.uoi.gr/5conns/ebook_FINAL_32.pdf
- Πλακίτση Κατερίνα (2011) (επιμ.). Κοινωνιογνωστικές και κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις στη διδακτική των φυσικών επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. (Sociocognitive and sociocultural approaches in Science Education for early childhood). Αθήνα: Πατάκης.
- Πλακίτση, Κ., Σταμούλης, Ε., Θεοδωράκη Χ., Κολοκούρη, Ε., Νάννη, Ε., Κορνελάκη, Α. (2018). Η Θεωρία της Δραστηριότητας και οι Φυσικές Επιστήμες: Μια νέα διάσταση στην STEAM εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg-Δαρδανός.
- Ραβάνης, Κ. (2003). Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο από τον κόσμο της Φυσικής. Αθήνα: Δίπτυχο.
- Τσελφές, Β. (2011). Galileo Galilei: διάλογος γύρω από τα δυο σημαντικότερα κοσμικά συστήματα. Μια διδακτική προσέγγιση. Αθήνα: δωρεάν, ηλεκτρονικό βοήθημα.
- Χρηστίδου, Β. (2008). Εκπαιδύοντας τα μικρά παιδιά στις Φυσικές Επιστήμες. Ερευνητικοί προσανατολισμοί και παιδαγωγικές πρακτικές. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.
- Plakitsi, K. (2013). Activity Theory in Formal and Informal Science Education. The Netherlands: Sense Publishers.
- Roth, W.-M., Goulart, M. I. M., & Plakitsi, K. (2013). Science during early childhood: A Cultural-Historical Perspective. Dordrecht, The Netherlands: Springer.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ηλεκτρονικό περιοδικό: Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Έρευνα & Πράξη. Διαθέσιμο στο:
<http://www.lib.uoi.gr/serp/>

ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΥ 602	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Εργαστήρια	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=632		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>- Γνώσεις</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίσουν τρόπους με τους οποίους η δημιουργικότητα μπορεί να αναπτύσσεται και να ενισχύεται σε μουσικές και σε παιδαγωγικές δράσεις, • να γνωρίσουν βασικές αρχές αυτοσχεδιασμού και σύνθεσης, • να γνωρίσουν εναλλακτικούς τρόπους σχεδιασμού μουσικών δραστηριοτήτων που να αναδεικνύουν τις ιδιαιτερότητες της φύσης της μουσικής, • να γνωρίσουν μεθόδους αξιολόγησης και αναστοχασμού πάνω στη μουσικο-παιδαγωγική πράξη. <p><u>- Δεξιότητες:</u></p> <p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να υλοποιούν (ατομικά ή ομαδικά) απλές και σύνθετες μουσικές δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο, • να πειραματιστούν μουσικά και να δοκιμαστούν στο μουσικό αυτοσχεδιασμό και στη σύνθεση, • να αναπτύξουν δεξιότητες που έχουν να κάνουν με τον έλεγχο της κίνησης και της φωνής, • να εξασκηθούν σε απλά μουσικά όργανα, • να αναπτύξουν εναλλακτικούς τρόπους μουσικής καταγραφής. <p><u>- Ικανότητες</u></p>

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:

- να έχουν διάθεση για μουσικό πειραματισμό, αυτοσχεδιασμό και σύνθεση,
- να είναι σε θέση να παροτρύνουν τα παιδιά στο μουσικό πειραματισμό, αυτοσχεδιασμό και σύνθεση και να οργανώνουν ανάλογες δραστηριότητες,
- να είναι σε θέση να προσεγγίσουν τη μουσική δημιουργικότητα σε συνδυασμό με τη γλώσσα και τη δραματοποίηση,
- να είναι σε θέση να αξιολογούν τη μουσικοπαιδαγωγική τους πράξη και να αναστοχάζονται πάνω σε αυτή,
- να είναι σε θέση να επανασχεδιάζουν μουσικές δραστηριότητες με βάση την προηγηθείσα εμπειρία.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σχεδιασμός απλών και σύνθετων μουσικών δραστηριοτήτων
- Χρήση και συνδυασμός των στοιχείων μουσικής αγωγής που έχουν ήδη διδαχτεί
- Βασικές αρχές μουσικού αυτοσχεδιασμού και σύνθεσης (με φωνή, μουσικά όργανα, όργανα του σώματος, κίνηση)
- Βασικές αρχές μη συμβατικής σημειογραφίας
- Υλοποίηση μουσικών δραστηριοτήτων στην πράξη (στο πλαίσιο της πρακτικής)
- Αξιολόγηση και αναστοχασμός πάνω στην πράξη
- Προτάσεις για βελτίωση των δραστηριοτήτων που υλοποιήθηκαν

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση power point • Χρήση προγραμμάτων αναπαραγωγής ήχου, μουσικής και βίντεο • Χρήση προγραμμάτων αναζήτησης στο διαδίκτυο • Χρήση προγράμματος καταγραφής μουσικής σημειογραφίας • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση πλατφόρμας ecourse 																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="512 546 933 584"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="933 546 1305 584"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="512 584 933 633">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="933 584 1305 633">21</td> </tr> <tr> <td data-bbox="512 633 933 683">Εργαστηριακή άσκηση</td> <td data-bbox="933 633 1305 683">18</td> </tr> <tr> <td data-bbox="512 683 933 768">Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων</td> <td data-bbox="933 683 1305 768">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="512 768 933 817">Εφαρμογή στο πλαίσιο πρακτικής</td> <td data-bbox="933 768 1305 817">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="512 817 933 866">Αναστοχασμός και αξιολόγηση</td> <td data-bbox="933 817 1305 866">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="512 866 933 916">Εξάσκηση μουσικών δεξιοτήτων</td> <td data-bbox="933 866 1305 916">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="512 916 933 965">Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου</td> <td data-bbox="933 916 1305 965">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="512 965 933 1014">Μελέτη για τελικές εξετάσεις</td> <td data-bbox="933 965 1305 1014">17</td> </tr> <tr> <td data-bbox="512 1014 933 1064">Συναντήσεις με διδάσκοντα</td> <td data-bbox="933 1014 1305 1064">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="512 1064 933 1093">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="933 1064 1305 1093">104</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	21	Εργαστηριακή άσκηση	18	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	10	Εφαρμογή στο πλαίσιο πρακτικής	3	Αναστοχασμός και αξιολόγηση	10	Εξάσκηση μουσικών δεξιοτήτων	5	Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	15	Μελέτη για τελικές εξετάσεις	17	Συναντήσεις με διδάσκοντα	5	Σύνολο Μαθήματος	104	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																							
Διαλέξεις	21																							
Εργαστηριακή άσκηση	18																							
Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	10																							
Εφαρμογή στο πλαίσιο πρακτικής	3																							
Αναστοχασμός και αξιολόγηση	10																							
Εξάσκηση μουσικών δεξιοτήτων	5																							
Μελέτη στη διάρκεια εξαμήνου	15																							
Μελέτη για τελικές εξετάσεις	17																							
Συναντήσεις με διδάσκοντα	5																							
Σύνολο Μαθήματος	104																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση πραγματοποιείται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με συμμετοχή στις υποχρεωτικές εργαστηριακές συναντήσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με δημόσια παρουσίαση εργασίας από μικρές ομάδες (2-3 ατόμων) και εφαρμογή στο πλαίσιο της πρακτικής, (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με εκπόνηση μικρής γραπτής ομαδικής εργασίας μέσα από τις συναντήσεις αναστοχασμού (διαμορφωτική και συμπερασματική) • Με συμμετοχή στις τελικές προφορικές εξετάσεις (διαμορφωτική και συμπερασματική) <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των θεμάτων – κριτική και συνθετική σκέψη – λογική τεκμηρίωση • Σχεδιασμός και υλοποίηση εφαρμογών • Σωστή δόμηση της σκέψης (διαδοχή παραγράφων και δομή παραγράφων) • Γλωσσική σαφήνεια <table data-bbox="512 1848 1305 2027"> <tr> <td>Υποχρεωτικό Εργαστήριο</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Υποχρεωτική εργασία</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Προφορικές Εξετάσεις με εργασία</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td>Προφορικές Εξετάσεις χωρίς εργασία</td> <td>50%</td> </tr> </table>		Υποχρεωτικό Εργαστήριο	20%	Υποχρεωτική εργασία	30%	Προφορικές Εξετάσεις με εργασία	80%	Προφορικές Εξετάσεις χωρίς εργασία	50%														
Υποχρεωτικό Εργαστήριο	20%																							
Υποχρεωτική εργασία	30%																							
Προφορικές Εξετάσεις με εργασία	80%																							
Προφορικές Εξετάσεις χωρίς εργασία	50%																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bowman, W.D. & Lucia, a. (2012): *The Oxford Handbook of Philosophy in Music Education*. Oxford: University Press.
- Hargreaves, D. (2004). *Η Αναπτυξιακή Ψυχολογία της Μουσικής*. (Μετ. Έ. Μακροπούλου). Αθήνα: Fagotto.
- Jorgensen, E. (1997). *In Search of Music Education*. Urbana & Chicago: University of Illinois Pres.
- Kaiser, H. J. / Nolte, E. (1989 / 2003): *Musikdidaktik. Sachverhalte - Argumente - Begründungen. Ein Lese- und Arbeitsbuch*. Mainz: Schott.
- Pound, L., Harrison, Ch. (2003): *Supporting musical development in the early years*. Philadelphia: Open University Press
- Storms, G. (1996): *100 μουσικά παιχνίδια*. (Επιμ.- μετ. Μιχάλης Τόμπλερ). Αθήνα: Orpheus.
- Αντωννάκης, Δ., Χιωτάκη-Ευθυμάκη, Ε. (2007). *Μουσική Παιδαγωγική. Διαθεματικές εφαρμογές για μικρά παιδιά*. Αθήνα: Καστανιώτης
- Παπαπαναγιώτου, Ξ. (Επιμ.) (2009). *Ζητήματα Μουσικής Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: ΕΕΜΕ.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ133	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Μάθημα σεμιναριακού τύπου	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=1713		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναζητούν, να αξιολογούν και να επιλέγουν δραστηριότητες σχετικές με τις θεματικές ενότητες των μαθηματικών του Νηπιαγωγείου • Να αναζητούν, να αξιολογούν και να επιλέγουν εκπαιδευτικό υλικό για τα μαθηματικά του Νηπιαγωγείου • Να συγκρίνουν και να οργανώνουν εκπαιδευτικό υλικό με άξονα τις δραστηριότητες, στις οποίες μπορεί να χρησιμοποιηθεί και αντιστρόφως.
Γενικές Ικανότητες
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Άσκηση κριτικής</p> <p>Ελεύθερη, δημιουργική και επαγωγική σκέψη</p> <p>Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας</p>

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αναζήτηση, αξιολόγηση και επιλογή δραστηριοτήτων σχετικά με:
 - Τις γεωμετρικές έννοιες.
 - Τις έννοιες μεγεθών.
 - Τις αριθμητικές έννοιες.
 - Τις αλγεβρικές έννοιες
- Αναζήτηση, αξιολόγηση και επιλογή εκπαιδευτικού υλικού για τα Μαθηματικά.
- Επιλογή, αξιολόγηση και οργάνωση υλικού με βάση τις δραστηριότητες.
- Επιλογή, αξιολόγηση και οργάνωση δραστηριοτήτων με βάση το υλικό.
- Επιλογή δραστηριότητας και υλικού με βάση τη θεματική ενότητα περιεχομένου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	προτζέκτορας Email Ecourse Διαδίκτυο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Συμμετοχική παρακολούθηση σεμιναρίου	39
	Αναζήτηση υλικού, επεξεργασία και παρουσίασή του στο σεμινάριο	20
	Συγγραφή εργασίας	46
	Σύνολο Μαθήματος	105
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Υποχρεωτική γραπτή εργασία	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στα ελληνικά

- Kamii, C.K., DeClark, G. (1994). *Τα παιδιά ξαναεφευρίσκουν την αριθμητική*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Καφούση, Σ., & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). *Τα Μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Nunes, T. & Bryant, P. (2007). *Τα παιδιά κάνουν Μαθηματικά*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σκουμπουρδή, Χ. (2012). *Σχεδιασμός ένταξης υλικών και μέσων στη μαθηματική εκπαίδευση των μικρών παιδιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη
- Τζεκάκη, Μ. (1996). *Μαθηματικές δραστηριότητες για την προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τζεκάκη, Μ. (2007). *Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα*. Αθήνα: Gutenberg.

Van de Walle, J., Lovin, L., Karp, K., & Bay-Williams, J. (2017). *Μαθηματικά από το Νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο* (Τ. Τριανταφυλλίδης, Επιμ. & Α. Γρίβα, μτφρ). Αθήνα: Gutenberg.

Στα αγγλικά

Bishop, A., Clements, K., Keitel, Ch., Kilpatrick, J., Laborde, C. (1996). *International Handbook of Mathematics Education*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Copeland, R. (1984). *How children learn mathematics*. New York: Macmillan Publishing Company.

Clements, D.H., Sarama, J., & DiBiase, A.-M. (2004). *Engaging young children in mathematics: Standards for early childhood mathematics education*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

English, L., & Mulligan, J. (Eds.)(2013). *Reconceptualizing early mathematics learning*. Dordrecht: Springer.

Mansfield, H., Pateman, N. A. & Bednarz, N, (Eds). (1996). *Mathematics for tomorrow's young children*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Watson, A., & Ohtani, M. (Eds). (2015). *Task design in mathematics education*. Cham: Springer.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών

Ευκλείδης Γ΄

Educational Studies in Mathematics

International Journal for Mathematics in Education

Journal for Research in Mathematics Education

Mathematical Behavior

Mathematical Thinking and Learning,

ZDM Mathematics Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 226	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Φροντιστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Αναμένεται οι φοιτητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζουν την εξελικτική πορεία των Σχολών Γονέων στην Ελλάδα και διεθνώς. • Κατανοούν έννοιες που αφορούν την λειτουργία των Σχολών/ Ομάδων Γονέων. • Είναι σε θέση να εφαρμόζουν μεθόδους και τεχνικές συμβουλευτικής παρέμβασης στην επαφή τους με τους γονείς σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Οργάνωση Ερευνητικής Διαδικασίας • Συνεργασία Σχολείου-Οικογένειας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγικές έννοιες και ορισμοί στη Συμβουλευτική Ψυχολογία.
- Στόχοι και είδη της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας.
- Η ιστορία της Συμβουλευτικής Γονέων στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες. Ιστορική αναδρομή. Η ίδρυση των Σχολών Γονέων.
- Εμπειρίες και ερευνητικά δεδομένα από τις Σχολές Γονέων.
- Μεθοδολογία των Σχολών Γονέων.
- Θεματολογία που αναπτύσσεται στις Σχολές Γονέων.
- Η Συμβουλευτική Γονέων στο χώρο του Σχολείου.
- Εφαρμογές της Συμβουλευτικής Γονέων στα διάφορα εξελικτικά στάδια των παιδιών.
- Συμβουλευτική Γονέων σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
- Εκπαίδευση στελεχών για τη Συμβουλευτική Γονέων.
- Ρόλοι και λειτουργίες του Συντονιστή της Σχολής Γονέων.
- Η συμβουλευτική διαδικασία στις Σχολές Γονέων.
- Ανάπτυξη της δυναμικής της ομάδας των Σχολών Γονέων.
- Φάσεις εξέλιξης στις ομάδες των Σχολών Γονέων.
- Αντιμετώπιση δυσκολιών και συγκρούσεων στις ομάδες των Σχολών Γονέων.
- Βιωματική μάθηση μέσα από τη Συμβουλευτική Γονέων.
- Ανάλυση περιπτώσεων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<ul style="list-style-type: none">• Διαλέξεις. Πρόσωπο με πρόσωπο• Ατομικές και ομαδικές εργασίες.• Φροντιστηριακές ασκήσεις σε ομάδες	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• ΧΡΗΣΗ POWER POINT• ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών φροντιστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/ τη διδάσκουσα	3

	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	33
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	33
	Σύνολο Μαθήματος	108
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p><u>ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:</u> Ελληνική</p> <p><u>ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</u> Ερωτήσεις σύντομης απάντησης Ερωτήσεις ανάπτυξης Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής Γραπτή εργασία (Προαιρετική)</p> <p>Κριτήρια Αξιολόγησης της γραπτής εξέτασης και των εργασιών:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) • Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) • Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μαλικιώση-Λοΐζου, Μ., (2007), *Συμβουλευτική Ψυχολογία. Σύγχρονες προσεγγίσεις*, Αθήνα: Ατραπός.
- Μακρή-Μπότσαρη, Ε., (2001), *Αυτοαντίληψη και Αυτοεκτίμηση*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Παρασκευόπουλος, Ι. Ν. & Παρασκευοπούλου Π. (2009). *Δαίδαλος. Πρόγραμμα καλλιέργειας της δημιουργικής σκέψης στο σχολείο και στην οικογένεια*. Εκδόσεις: Γκέλμπεσης Γ.
- Παρασκευόπουλος, Ι.Ν. (2004), *Δημιουργική Σκέψη στο σχολείο και στην οικογένεια*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Verderber, R. & Verderber, K. (2005). *Δεξιότητες διαπροσωπικής επικοινωνίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην
- Χουρδάκη, Μ., (2000), *Οικογενειακή Ψυχολογία*, Αθήνα: Leader Books.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ820	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία/ Εργαστηριακές ασκήσεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΌΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η αναγνώριση του ρόλου της αξιολόγησης στα Αναλυτικά Προγράμματα σπουδών του Νηπιαγωγείου. • Η κατανόηση του τρόπου χρήσης ενδεδειγμένων μεθόδων και εργαλείων αξιολόγησης συμπεριφοράς και επίδοσης των μαθητών σε δραστηριότητες θετικών επιστημών. • Η αναγνώριση της αξίας της έγκυρης και έγκαιρης αξιολόγησης συμπεριφορικών δυσκολιών στο νηπιαγωγείο. • 4. Η κατανόηση της αξίας της περιγραφικής αξιολόγησης που σχετίζεται με την επίδοση και τη συμπεριφορά των νηπίων σε δραστηριότητες θετικών επιστημών. • Η κατανόηση του τρόπου οργάνωσης του ατομικού φακέλου (portfolio) ως εργαλείο αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης της επίδοσης και συμπεριφοράς των νηπίων σε δραστηριότητες θετικών επιστημών. • Κατανόηση του τρόπου αξιοποίησης των στοιχείων που προκύπτουν από τη χρήση των διαφόρων μεθόδων και εργαλείων αξιολόγησης της συμπεριφοράς και επίδοσης των μαθητών σε δραστηριότητες θετικών επιστημών στο σχεδιασμό αυτών των δραστηριοτήτων. • Η αλληλοπαρατήρηση ως μέθοδος αξιολόγησης της διδασκαλίας των φοιτητών στα πλαίσια της πρακτικής τους άσκησης στις θετικές επιστήμες

Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιολόγηση για τη μάθηση και η αξιολόγηση της μάθησης στο Νηπιαγωγείο • Μεθοδολογία παρατήρησης σε δραστηριότητες Θετικών Επιστημών. • Οι συζητήσεις/συνεντεύξεις ως εργαλείο κατανόησης της σκέψης του παιδιού σε δραστηριότητες Θετικών Επιστημών . • Η αυτοαξιολόγηση του παιδιού. • Ο ατομικός φάκελος του παιδιού. • Αξιοποίηση των στοιχείων της παρατήρησης για τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων στις θετικές επιστήμες. • Η αξιολόγηση της μάθησης σε δραστηριότητες Θετικών Επιστημών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, Επικοινωνία με φοιτητές και αποστολή επιπλέον υλικού και σημειώσεων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13
	Διαδραστική Διδασκαλία	13
	Εργαστηριακές ασκήσεις	13
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας για την προετοιμασία του μαθήματος	30

	Συγγραφή εργασίας	30
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	2
	Προετοιμασία για την παρουσίαση της εργασίας	15
	Σύνολο Μαθήματος	116
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική • Παραδοτέα εργαστηριακών ασκήσεων: 30% • Υποχρεωτική γραπτή εργασία και παρουσίαση: 70% 	

(5) ΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανδρούσου, Α, Αυγητίδου, Σ, Γουριώτου, Ε. κ.α. (2016). *Οι Υποψήφιοι Εκπαιδευτικοί Παρατηρούν, Παρεμβαίνουν και Αναστοχάζονται*. Συλλογικός τόμος (Επιμ.) Αυγητίδου Σ, Τζεκάκη Μ & Τσάφος Β. Αθήνα: Gutenberg.

Δαφέρμου, Χ., Κουλουρη, Π. & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). *Οδηγός νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί - δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: ΟΕΔΒ. Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) (2003). *Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.)* 303 και 304/13-3-03, τεύχος Β', τόμοι Α' και Β'. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Δώνη, Ε. (2015). *Αντιλήψεις νηπιαγωγών για την πρώιμη ανίχνευση συναισθηματικών και συμπεριφορικών. Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου: Επιστημονικό Πεδίο: Πρώτη σχολική ηλικία*. (2014). "Νεο Σχολείο" ΕΣΠΑ 2007-2013, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ανακτήθηκε από το διαδίκτυο, 2 Αυγούστου, 2018: <http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/1947>.

Κακανά, Δ.Μ., Μπότσογλου, Κ., Χανιωτάκη, Ν & Καβαλάρη, Ε. (2006) (Επιμ.). *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Παιδαγωγική και διδακτική διάσταση*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

McAfee, O., Leong, D.J. & Bodrova, E. (2010). *Βασικές αρχές της αξιολόγησης στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση*. Αθήνα: Παπαζήση.

Ντολιοπούλου, Ε. & Γουργιώτου, Ε. (2008). *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση με έμφαση στην προσχολική*. Αθήνα: Gutenberg. *Οδηγός Εκπαιδευτικού για την Περιγραφική Αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο* (2017). Ινστιτούτο εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ). Ανακτήθηκε από το διαδίκτυο, 2 Αυγούστου, 2018: http://aee.iep.edu.gr/sites/default/files/iep_files/iep_pdf/.

Πλακίτση Κ. (2008). *Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην προσχολική και σχολική ηλικία: Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές*. Αθήνα: Πατάκη.

Ρεκαλίδου, Γ. (2011). *Αξιολόγηση της μάθησης ή αξιολόγηση για τη μάθηση*. Αθήνα: Πεδίο.

Ρεκαλίδου, Γ. (2016). *Η Αξιολόγηση στην Τάξη του Νηπιαγωγείου. Τι, Γιατί και Πώς;.* Αθήνα: Gutenberg.

Τζεκάκη, Μ. (2007). *Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα*. Αθήνα: Gutenberg.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΥ114α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ-I		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και διαδραστική διδασκαλία	3	6	
Εργαστήρια	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1318		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών/-ών με ζητήματα σχεδιασμού και αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο Νηπιαγωγείο σε μια προοπτική στοχαστικής αξιολόγησης και συνεχούς αναμόρφωσής της.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα μπορούν:</p> <p>Α) σε επίπεδο γνώσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές και τα δομικά στοιχεία των αναλυτικών προγραμμάτων και παιδαγωγικών προσεγγίσεων της προσχολικής εκπαίδευσης. • Να γνωρίζουν τις γενικές αρχές σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πράξης. • Να γνωρίζουν τη μέθοδο της παρατήρησης ως βασικό εργαλείο για τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό. • Να αναγνωρίζουν τη σημασία του πλαισίου της τάξης στη λήψη αποφάσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. • Να περιγράφουν και να επιλέγουν διδακτικές μεθόδους, κατάλληλες για παιδιά προσχολικής

ηλικίας λαμβάνοντας υπόψη σχετικούς παράγοντες.

β) σε επίπεδο δεξιοτήτων

- Να αναγνωρίζουν τον ρόλο των βασικών θεωρητικών παραδοχών για τη μάθηση και τη διδασκαλία οι οποίες αποτελούν τη βάση κάθε εκπαιδευτικού σχεδιασμού.
- Να συνεκτιμούν τα δεδομένα του εκάστοτε τυπικού ή άτυπου περιβάλλοντος μάθησης και να δημιουργούν και να σχεδιάζουν μαθησιακές δραστηριότητες, τεκμηριώνοντας τις μεθοδολογικές επιλογές τους.
- Να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα δραστηριότητες, να συγκεκριμενοποιούν ειδικότερους στόχους, να τους συνδέουν με γενικότερους σκοπούς, να επιλέγουν για την υλοποίηση των στόχων τους το κατάλληλο περιεχόμενο και να πειραματίζονται με νέες μεθόδους και μέσα.

γ) σε επίπεδο ικανοτήτων

- Να λαμβάνουν υπόψη τις σύγχρονες θεωρίες μάθησης και τις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων.
- Να αξιολογούν μια εκπαιδευτική παρέμβαση με βάση τους διδακτικούς της στόχους.
- Να αναγνωρίζουν, να αναλύουν και να προσεγγίζουν κριτικά τις προσωπικές τους θεωρίες και να τις συγκρίνουν με τις επίσημες θεωρίες των επιστημών της εκπαίδευσης.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός δραστηριοτήτων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν στο μάθημα είναι:

- Ο εκπαιδευτικός ως στοχαζόμενος επαγγελματίας.
- Θεωρητικό πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Η παρατήρηση και η καταγραφή ως βασικό εργαλείο για τον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Αξιοποίηση του πλαισίου της τάξης για τον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Οι διδακτικοί στόχοι στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Το αναλυτικό πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.

- Η εννοιοκεντρική προσέγγιση της γνώσης. Η μέθοδος project και η θεματική προσέγγιση.
- Σχεδιασμός και οργάνωση δραστηριοτήτων.
- Το ημερήσιο πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.
- Μεθοδολογικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Η διαχείριση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Εκπαιδευτικά μέσα και μαθησιακό περιβάλλον.
- Η αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο και πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, υποστήριξη της διδασκαλίας με χρήση power-point, ηλεκτρονική επικοινωνία με φοιτήτριες/-ές, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr .	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και Διαδραστική διδασκαλία	39
	Εργαστήρια	13
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	23
	Παρουσίαση εργασιών	18
	Συγγραφή εργασιών	40
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	163
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται στα ελληνικά, είναι διαμορφωτική και συμπερασματική και προκύπτει συνδυαστικά με τον συνυπολογισμό:</p> <p>α) της εκπόνησης και παρουσίασης ατομικών ή ομαδικών εργασιών (30% του τελικού βαθμού) και</p> <p>β) της επίδοσης στην τελική γραπτή εξέταση (ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή επίλυση προβλήματος ή ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων) (70% του τελικού βαθμού).</p> <p>Για τους/τις φοιτητές/τριες Erasmusπροσφέρεται η δυνατότητα υποβολής των εργασιών στην αγγλική γλώσσα.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στους φοιτητές/τριες μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας e-course.</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Cohen D., Stern V. & Balaban N. (1991). *Παρατηρώντας και Καταγράφοντας την Συμπεριφορά των Παιδιών*. Αθήνα: Gutenberg.
- Helm H.J., KatzL. (2012). *Η μέθοδος project στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση Μικροί ερευνητές*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Αυγητίδου Σ., Τζεκάκη Μ. & Τσάφος, Β. (επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται: προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Αυγητίδου, Σ. (2008). *Συνεργατική Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Έρευνα και Εφαρμογές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Αυγητίδου, Σ.(επιμ.) (2001). *Το Παιχνίδι: Σύγχρονες Ερευνητικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Βοσνιάδου, Σ. (2001). *Πώς μαθαίνουν οι μαθητές*. Ανακτήθηκε από <http://www.ibe.unesco.org/publications/EducationalPracticesSeriesPdf/prac07gr.pdf>
- Δαφέρμου Χ., Κουλούρη Π. & Μπασαγιάννη Ε. (2004). *Οδηγός Νηπιαγωγού. Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί σε Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα:ΥΠΕΠΘ- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Κουτσουβάνου, Ευ. και ομάδα εργασίας (1999). *Οι Κοινωνικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Οδυσσεάς.
- Mclachlan, C., FleeM., EdwardsS. (2017). *Αναλυτικά προγράμματα προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Σχεδιασμός, αξιολόγηση και εφαρμογή (επιστημονική επιμέλεια και εισαγωγή: Μ. Παπανδρέου)*. Εκδόσεις Gutenberg.
- Παντελιάδου, Σ & Φιλιππάτου, Δ. (επιμ.) (2013). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές*. Αθήνα: Πεδίο.
- Σακελλαρίου, Μ. & Κόνσολας, Μ., (Επιμ.) (2009). *Βασικές Αρχές της Αξιολόγησης στην Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σιβροπούλου, Ρ. (1997). *Η οργάνωση και ο σχεδιασμός του χώρου (νηπιαγωγείου) στο πλαίσιο του παιχνιδιού*. Αθήνα: Πατάκης.
- Χατζηρήστου, Χ. (επιμ.) (2008). *Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο: Εκπαιδευτικό Υλικό για Εκπαιδευτικούς και Μαθητές*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Χρυσυφίδης, Κ. (2002). *Βιωματική-Επικοινωνιακή Διδασκαλία. Η εισαγωγή της μεθόδου project στο Σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού
Σύγχρονο Νηπιαγωγείο
European Early childhood Education Research Journal
Early Years
International Journal of Early Years
International Journal of Play

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 317	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Διαδραστική διδασκαλία	3	4	
Εργαστήριο	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://earlychildhoodpedagogy.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να έχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνώση των σύγχρονων Προγραμμάτων στην Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση. • Εκτίμηση των αποτελεσμάτων σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων για την εκπαιδευτική πράξη. • Γνώση εναλλακτικών τρόπων εκπαίδευσης παιδιών και παιδαγωγών. • Ευαισθητοποίηση προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας. • Εκτίμηση των νεότερων τάσεων που έχουν αναπτυχθεί σε επίμαχα και σημαντικά ζητήματα της Προσχολικής Αγωγής. • Γνώση των Προγραμμάτων Προσχολικής Εκπαίδευσης από τη Διεθνή Πρακτική. • Κατανόηση των σύγχρονων τάσεων από τη συγκριτική σκοπιά που αναδεικνύει διαφορετικές εξελίξεις και εναλλακτικές προτάσεις για τη διδακτική πράξη στην Προσχολική Εκπαίδευση.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας στο πλαίσιο της συνεργασίας σχολείου, οικογένειας, κοινότητας
- Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα περιγράφονται Σύγχρονα Προγράμματα που σκιαγραφούν το ευρύτερο επιστημολογικό πλαίσιο στο πεδίο της Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Εξετάζονται Προγράμματα από τη Διεθνή Πρακτική, τα οποία έχουν φιλοσοφική και παιδαγωγική αρτιότητα και θεωρούνται αντιπροσωπευτικά αυτών που εφαρμόζονται στην εποχή μας, Τα Προγράμματα αυτά καλύπτουν τομείς της γνώσης της Προσχολικής Εκπαίδευσης, αλλά και τις προσπάθειες να συνδυαστούν η παιδαγωγική, οι καλές πρακτικές και στρατηγικές στο πλαίσιο εκπαιδευτικών πολιτικών. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται:

- Μια ιστορική προσέγγιση των Προγραμμάτων της Προσχολικής Εκπαίδευσης
- Το Πρόγραμμα Head Start
- Η Κοντρακτιβιστική Προσέγγιση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Εφαρμογές στα Παιδικά Μουσεία
- Η Μοντεσσοριανή Εκπαίδευση σήμερα
- Το Πρόγραμμα Portage
- Το Αναπτυξιακό – Αλληλεπιδραστικό Πρόγραμμα στο Κολέγιο Bank Street
- Το Πρόγραμμα High Score
- Προγράμματα για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας
- Το Πρόγραμμα των Kamii & De Vries
- Τα Συμπεριφοριστικά Προγράμματα των Bereiter – Engelmann – Becker & Distar
- Μια Προσέγγιση Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης
- Μια Προσέγγιση Δίγλωσσης Εκπαίδευσης
- Προγράμματα Εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά: Ένα Πρότυπο Προσχολικό Πρόγραμμα για παιδιά με και χωρίς ειδικές ανάγκες

Γίνεται παρουσίαση ομαδικών και ατομικών εργασιών στο 12ο και 13ο μάθημα που αφορούν τη θεματολογία του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην αποστολή πρόσθετου Εκπαιδευτικού Υλικού/Σημειώσεων/Εργασιών και στην

Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Εργαστήριο	13
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας/Προετοιμασία παρουσίασης	30
	Προετοιμασία για συμμετοχή στο Εργαστήριο	13
	Συγγραφή εργασίας	20
	Συνεργασία	5
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ● Γλώσσα: Ελληνική ● Είδος Αξιολόγησης: Συνδυασμός Διαμορφωτικής και Συμπερασματικής ● Μέθοδοι αξιολόγησης: <ol style="list-style-type: none"> I. Αυτόνομη ή Ομαδική Γραπτή Εργασία II. Γραπτές Εξετάσεις με Συνδυασμό Ερωτήσεων: <ul style="list-style-type: none"> -Ανάπτυξης -Σύντομης Απάντησης -Επίλυσης Προβλημάτων 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Chenfeld, M., *Creative experiences for young children*, (2000), Portsmouth, NH: Heinemann.
- Edwards, C., Candini, L. & Forman, G., *Reggio Emilia: Οι χίλιες γλώσσες των παιδιών προσχολικής ηλικίας*, (2000), Αθήνα: Πατάκης.
- Κακανά, Δ., Σιμούλη, Γ.,(Επιμ.), *Η Προσχολική Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Διδακτικές Εφαρμογές*, (2008), Θεσσαλονίκη : Επίκεντρο.
- Κουτσοβάνου, Ε., *Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης και η διαθεματική διδακτική προσέγγιση*, (2003), Αθήνα: Οδυσσέας.
- Ντολιοπούλου, Ε., *Σύγχρονα Προγράμματα για παιδιά Προσχολικής ηλικίας*, (2000), Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.
- Παναζής, Σ. & Σακελλαρίου, Μ.(2005),*Προσχολική Παιδαγωγική: Προβληματισμοί –Προτάσεις*. Αθήνα: Ατραπός.
- Roopnarine, J. & Johnson, *Ποιοτικά προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης*, (2006), Αθήνα: Παπαζήσης.
- Spring Project, *Developing a Relation Approach for Peer – Based Experience in Pre-school Classrooms: Group working and Relation Skills with your Class*, (2004), Draft Handbook, University of Brighton.

Freire, P., Δέκα επιστολές προς αυτούς που τολμούν να διδάσκουν, Επιμ. Τ. Λιάμπας,(2006), Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Χατζηγεωργίου, Γ.,(Επιμ.), Κείμενα Παιδείας: John Dewey ,(1999), Αθήνα: Ατραπός.

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2014α). Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/10795/1947>

ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 700	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p><u>Ως προς την κατάρκτηση των γνώσεων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνειδητοποιούν την ιδεολογική και εμπορευματική λειτουργία της γλώσσας στις ποικίλες χρήσεις της στο δημόσιο επίπεδο. • Αναγνωρίζουν τις επιδράσεις της γλώσσας των ΜΜΕ στο γλωσσικό ρεπερτόριο των αποδεκτών. • Εκπαιδεύονται σε σύγχρονα ζητήματα αλφαριθμητισμού των ΜΜΕ και επικοινωνιακής αγωγής, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση κριτικού πνεύματος από την προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία απέναντι στα διάφορα είδη δημόσιου λόγου. • Μαθαίνουν να λειτουργούν ως κριτικοί αποδέκτες και ενεργοί επιτελεστές της επικοινωνίας. <p><u>Ως προς την απόκτηση ικανοτήτων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Είναι σε θέση να εντάσσουν και να αξιοποιούν στη διδασκαλία των γλωσσικών μαθημάτων υλικό που αντλούν από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Εκμεταλλεύονται δημιουργικά το αυθεντικό γλωσσικό υλικό. • Αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα σε σχέση με τους κοινωνικοπολιτικούς συμβολισμούς των λόγων που εκπέμπονται από τα ΜΜΕ.

- Είναι σε θέση να λειτουργούν ως ενεργοί διαμορφωτές της επικοινωνίας (performers), εγκαταλείποντας τον περιοριστικό ρόλο του παθητικού αποδέκτη.

Ως προς την απόκτηση δεξιοτήτων:

- Καλλιεργούν τη δεξιότητα της αναγνώρισης και αποκάλυψης της διαφημιστικής ευρηματικότητας η οποία έχει ως στόχο της την παιδική ηλικία.
- Εμπλουτίζουν την επικοινωνιακή δεξιότητα, αξιοποιώντας καλές πρακτικές από μερίδα των μέσων επικοινωνίας.
- Καλλιεργούν τη δεξιότητα της αξιοποίησης των τεχνολογιών για τη διδασκαλία των γλωσσικών μαθημάτων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται μία συστηματική περιγραφή, ερμηνεία και αξιολόγηση των περιεχομένων των ΜΜΕ (γραμματική και συντακτικό των τηλεοπτικών εκπομπών, εκμάθηση γραπτών, οπτικών και προφορικών κωδίκων κ.ά.). Επιπλέον, προσδιορίζεται η αγωγή στα ΜΜΕ ως κριτική αγωγή και συνδέεται με την έννοια της ενίσχυσης των γνωστικών και κριτικών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών και των νηπίων. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται και αναλύονται τα ακόλουθα κεφάλαια:

- Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας: ορισμός, συνοπτική βιβλιογραφική επισκόπηση.
- Τα κείμενα των ΜΜΕ και η κριτική ανάλυσή τους.
- Η στάση «υψηλής εικονικής ευμένειας» και οι ρόλοι των πομπών και των αποδεκτών.
- Βασικές αρχές της επικοινωνιακής εκπαίδευσης.
- Ο αλφαριθμητισμός στα ΜΜΕ.
- Το κίνημα αγωγής στη χρήση των ΜΜΕ και η σχέση του με την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Η επίδραση των προγραμμάτων των μέσων στη συγκρότηση των κοινωνικών/ γλωσσικών ταυτοτήτων των νηπίων.
- Η αξιοποίηση της γλώσσας των ΜΜΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία – Η χρήση του αυθεντικού υλικού στο Νηπιαγωγείο.

- Προτεινόμενες εκπαιδευτικές εφαρμογές της γλώσσας των μέσων.
- Τα παιδιά στα «ριάλιτι» - Η προστασία της παιδικής ηλικίας από τις επιπτώσεις των ΜΜΕ.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο συναντήσεις • Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, http://ecourse.uoi.gr												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Παρακολούθηση διαλέξεων</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση ομαδικών εργασιών</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Συναντήσεις με το διδάσκοντα</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>110</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου</i>	Παρακολούθηση διαλέξεων	39	Εκπόνηση ομαδικών εργασιών	40	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26	Συναντήσεις με το διδάσκοντα	5	Σύνολο Μαθήματος	110
	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου</i>											
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39											
	Εκπόνηση ομαδικών εργασιών	40											
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	26											
	Συναντήσεις με το διδάσκοντα	5											
Σύνολο Μαθήματος	110												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική • Συμμετοχή σε γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. • Γραπτή εργασία με (κατά προτίμηση) ερευνητικό περιεχόμενο και παρουσίασή της στο μάθημα. Συμμετοχικό project (20%). • Σύνταξη gerortrapers μετά από παρακολούθηση παράλληλων συμποσίων ή σεμιναρίων με προσκεκλημένους ομιλητές κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. • Ερευνητική εργασία (για φοιτητές ERASMUS, 100% 												

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τσιτσανούδη - Μαλλίδη, Ν. (2011). *Η γλώσσα των ΜΜΕ στο σχολείο. Μια γλωσσολογική προσέγγιση για την (προ)σχολική διαδικασία*. Αθήνα: Λιβάνης.
- Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. επιμ. (2016). *Ελληνική Γλώσσα, Επικοινωνία και ΜΜΕ. Από την Αρχαιοελληνική Γραμματεία έως Σήμερα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Ν. επιμ. (2012). *Η διαχείριση του πόνου στη δημόσια σφαίρα. Από τη νηπιακή ηλικία μέχρι την ενηλικίωση*. Αθήνα: Προπομπός.
- Tsitsanoudis-Mallidis, N. (2013). *Language and Greek crisis. An analysis of form and content*. NewYork: UntestedIdeasResearchCenter.
- Tsitsanoudis-Mallidis, N.(2010).“Resurgent literacy and mass media in Greece”. *International Journal*

of Instructional Media, University of Connecticut, USA, 37(3), 281-290.

Tsitsanoudis-Mallidis, N. (2011). "The transformation of television journalistic discourse into an object of commercial dealing. The Greek case". *International Journal of Instructional Media*, University of Connecticut, USA, 38(2), 133-146.

Tsitsanoudis-Mallidis N. (2016). "The use of stereotypes and clichéd phrases in Greek journalistic discourse- A teaching proposal related to language courses". *Journal of Mother Tongue Education*, 4(1), 64-72.

Τσιτσανούδη-Μαλλίδη, Ν. (2013). «Χαρακτηριστικά του δημόσιου λόγου σε απεικονίσεις της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα». *Γλωσσολογία/Glossologia*, Ετήσιο ελληνικό περιοδικό Γενικής και Ιστορικής Γλωσσολογίας. Τομέας Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, τ. 21, 39-55.

Τσιτσανούδη-Μαλλίδη Ν. (2018). «Νεολογισμοί της δημόσιας σφαίρας: Από τη βάση της χρήσης στην ταχεία ωρίμανση των 'trumpnomics': Μια προσέγγιση με ιδεολογικό προσανατολισμό». Στο Κ. Ντίνας (επιμ.) *Figura in praesentia. Μελέτες αφιερωμένες στον καθηγητή Θανάση Νάκα*. Αθήνα: Πατάκης, 564-580.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 806	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Σεμινάρια / Άσκηση πεδίου/ Εκπαιδευτική Επίσκεψη	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	e-Οδηγός Σπουδών Ιστοσελίδα Τμήματος		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τη σημασία της απόλαυσης της οπτικής αφήγησης από τα παιδιά μικρής ηλικίας. • Να μπορούν να εμβαθύνουν σε τύπους εικονογραφημένων βιβλίων και στην οπτική αφήγηση. • Να μπορούν να αξιολογούν εικονογραφημένα βιβλία για διαθεματική αξιοποίηση. • Να μπορούν να σχεδιάσουν στοχευμένες δράσεις και παιδαγωγικές παρεμβάσεις για τα παιδιά του νηπιαγωγείου. • Να μπορούν να παρέμβουν δημιουργικά για την ενίσχυση της Φιλαναγνωσίας με προτάσεις εικονογραφημένων βιβλίων και να συμβάλουν στον διαρκή εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. • Να επιδιώκουν να καλλιεργούν την αισθητική και την γλωσσική ανάπτυξη των νηπίων.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει το εικονογραφημένο βιβλίο και εστιάζει στην έννοια της πολυτροπικότητας, στις σχέσεις κειμένου και εικόνας και στην απόλαυση των εικονογραφημένων παιδικών βιβλίων από τα παιδιά στο πλαίσιο της πρωτοσχολικής εκπαίδευσης. Επικεντρώνεται σε είδη στα οποία η εικόνα παίζει σημαντικό ρόλο στη συγκρότηση της οπτικής αφήγησης. Θα εξεταστούν βιβλία για παιδιά χωρίς λόγια, graphic novels, comics και άλλοι τύποι βιβλίων. Με βάση αυτές τις κατηγορίες βιβλίων θα συζητηθεί ο σχεδιασμός διδακτικών παρεμβάσεων στο χώρο του νηπιαγωγείου. Το εγχείρημα της επαφής των παιδιών με διαφορετικά είδη εικονογραφημένων βιβλίων θα μελετηθεί μέσα από τις ισχύουσες πρακτικές και τις παρεμβάσεις που μπορεί να γίνουν στο νηπιαγωγείο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προτζέκτορας e-mail	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση στα Σεμινάρια	39
	Συγγραφή εργασίας project	35
	Άσκηση πεδίου	5
	Εκπαιδευτική επίσκεψη	6
	Μελέτη και Ανάλυση βιβλιογραφίας	35
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης Ελληνικά Μικρές ατομικές εργασίες και παρουσιάσεις, μελέτη βιβλιογραφίας (Διαμορφωτική για βελτιώσεις) Συμπερασματική για βαθμολόγηση 30% Γραπτή Υποχρεωτική ερευνητική εργασία project με Δημόσια Παρουσίαση 70%(Συμπερασματική για βαθμολόγηση)	

	<p>Κριτήρια βαθμολόγησης γραπτής εξέτασης και εργασιών</p> <ol style="list-style-type: none">1. Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός)2. Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων)3. Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου)
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νόντελμαν, Π. *Λέξεις για εικόνα* Αθήνα: Πατάκης 2009.

Παπαδάτος, Γ. *Παιδικό Βιβλίο και Φιλαναγνωσία* Αθήνα: Πατάκης 2011.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	NE116α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Μάθημα σεμιναριακού τύπου	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=1397		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να εμβραθύνουν σε σύγχρονα θέματα της Διδακτικής των Μαθηματικών για τις μικρές ηλικίες. • Να αναζητούν, να αξιολογούν και να επιλέγουν κατάλληλη βιβλιογραφία σε περιοχές που τους ενδιαφέρουν. • Να αναλύουν, να συγκρίνουν και να συνθέτουν πληροφορίες από σύγχρονα επιστημονικά άρθρα και να τις παρουσιάζουν.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Αυτόνομη εργασία • Άσκηση κριτικής • Δημιουργική, επαγωγική και παραγωγική σκέψη

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση και εμβάθυνση σε σύγχρονα θέματα της Διδακτικής των Μαθηματικών για τις μικρές ηλικίες • Αναζήτηση και επιλογή βιβλιογραφίας

- Συγκριτική ανάλυση και κριτική παρουσίαση επιστημονικών άρθρων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	προτζέκτορας Email Ecourse	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Συμμετοχική παρακολούθηση σεμιναρίου	39
	Αναζήτηση υλικού και προετοιμασία παρουσίασής του	40
	Συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Υποχρεωτική γραπτή εργασία	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στα ελληνικά

Nunes, T. & Bryant, P. (2007). *Τα παιδιά κάνουν Μαθηματικά*. Αθήνα: Gutenberg.

Τζεκάκη, Μ. (2007). *Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα*. Αθήνα: Gutenberg

Στα αγγλικά

Bishop, A., Clements, K., Keitel. Ch., Kilpatrick, J., Laborde. C. (1996). *International handbook of mathematics education*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

English, L.D., & Kirshner, D. (Eds.) (2016). *Handbook of international research in mathematics education* (3rd ed.). New York, US: Routledge.

Gutiérrez, A., Gilah C. Leder, G.C., & Boero, P. (Eds.). (2016). *The second handbook of research on the psychology of mathematics education*. Rotterdam, The Netherlands: Sense Publisher.

Lerman, S. (Ed.) (2014). *Encyclopedia of mathematics education*. Dordrecht, The Netherlands: Springer.

Mansfield, H., Pateman, N. A. & Bednarz, N, (Eds.). (1996). *Mathematics for tomorrow's young children*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Perry, B., MacDonald, A., & Gervasoni, A. (Eds.). (2015). *Mathematics and transition to school: International perspectives*. Singapore: Springer.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών

Educational Studies in Mathematics

International Journal for Mathematics in Education

Journal for Research in Mathematics Education

Mathematical Behavior

Mathematical Thinking and Learning

ZDM Mathematics Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 227	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση συγκεκριμένων test παρέμβασης. • Ανάλυση των test WISC, DUSS, CAT, RORSCHACH. • Εννοιολόγηση των όρων αξιολόγηση και παρέμβαση • Γνώσεις μεθοδολογίας παρέμβασης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία (μελέτη περίπτωσης) • Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή και ανάλυση test για την πρώιμη διάγνωση των μαθησιακών δυσκολιών • Βασικά προγράμματα και μέθοδοι παρέμβασης σε παιδιά με προβλήματα μάθησης - συμπεριφοράς. • Στρατηγικές μάθησης σε παιδιά με προβλήματα μάθησης –συμπεριφοράς.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Συγγραφή εργασίας	10
	Μελέτη για την προετοιμασία του μαθήματος	30
	Συναντήσεις με τον διδάσκοντα	5
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο Μαθήματος	114
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εργασία: 20% Γραπτές εξετάσεις: 80% Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS: 100%	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Σταύρου, Λ. (2002). <i>Διδακτική Μεθοδολογία στην Ειδική Αγωγή</i>. Αθήνα: Άνθρωπος.</p> <p>Chethik, M. (2000). <i>Techniques of Child Therapy: Psychodynamic strategies</i>. New York, U.S.A.: Guilford.</p> <p>Μέλλον, Ρ. (1998). <i>Ψυχοδιαγνωστικές μέθοδοι</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα</p> <p>Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Stavrou, L., & Sarris, D. (1997). L'image du corps chez les infirmes moteurs cérébraux (IMC) au travers des épreuves projectives. <i>Revue Européenne du Handicap Mental</i>, 4 (16), 17-23.</p> <p>Sarris, D., & Wallet, J.W. (2002). Dysharmonie cognitive d'évolution et conte-mythe. Etude de cas d'une thérapie des enfants de 5-12 ans à travers les Ateliers d'Expression. <i>Cahiers de Psychopédagogie Curative et Interculturelle</i>, 1, 80-96.</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 229	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ: ΑΥΤΟ-ΡΥΘΜΙΣΗ - ΑΥΤΟ-ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗ ΜΑΘΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με προσωπική μελέτη και εκπόνηση εργασιών και εξετάσεων στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση και παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν κατανοήσει τις έννοιες της αυτο-ρύθμισης και της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης. • Να έχουν εξοικειωθεί με τα βασικά ζητήματα που σχετίζονται με αυτές τις έννοιες. • Να είναι σε θέση να εμβαθύνουν στην έννοια της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης μέσα από τη μελέτη σύγχρονων ερευνητικών δεδομένων. • Να αναγνωρίζουν τη σημασία των ατομικών διαφορών ως προς την ανάπτυξη της αυτο-ρύθμισης και την επίδρασή της στις γνωστικές λειτουργίες και στη σχολική μάθηση. • Να αναγνωρίζουν τις εκπαιδευτικές πρακτικές μέσα από τις οποίες μπορεί να προαχθεί η αυτο-ρυθμιζόμενη μάθηση.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Ομαδική εργασία • Αυτόνομη εργασία

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αυτο-ρύθμιση:

- Ορισμός της αυτο-ρύθμισης. Προσαρμοζόμενα συστήματα. Θετική επανατροφοδότηση. Αρνητική επανατροφοδότηση.
- Θυμικές συνέπειες της απόκλισης από το στόχο. Ρυθμός μείωσης της απόκλισης και θυμικό. Αυτο-ρύθμιση και αυτο-ενημερότητα.
- Η διεργασία της αυτο-ρύθμισης. Στοχοθεσία και κίνητρα. Αυτο-ρύθμιση και βούληση. Εαυτός και βούληση. Αυτο-ρύθμιση και αυτο-έλεγχος. Αυθόρμητος έλεγχος. Αυτο-ρύθμιση και ετερο-ρύθμιση. Αυτο-ρύθμιση και θυμικό.
- Αυτο-ρύθμιση και παιδιά. Τύποι γονεϊκότητας και αυτο-ρύθμιση στα παιδιά. Γονεϊκότητα, αυτονομία, ασφάλεια. Γονείς, παιδιά, και σχολική αποτυχία.
- Δάσκαλοι και αυτο-ρύθμιση. Κοινωνικοπολιτισμικές επιδράσεις. Δια βίου ανάπτυξη και αυτο-ρύθμιση.

Αυτο-ρυθμιζόμενη μάθηση:

- Συστατικά της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης. Φάσεις της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης.
- Ο ρόλος των μεταγνωστικών διεργασιών στην αυτο-ρύθμιση. Ανάπτυξη της ακαδημαϊκής αυτο-ρύθμισης.
- Διδασκαλία και αυτο-ρύθμιση της μάθησης. Αυτο-ρυθμιζόμενη διδασκαλία. Στρατηγικές διδασκαλίας για την αυτο-ρύθμιση των παιδιών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές: • Χρήση power-point για τη διδασκαλία. • Χρήση του e-course για την παροχή εκπαιδευτικού υλικού στους φοιτητές. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διαλέξεων μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία των εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μη καθοδηγούμενης μελέτης	15

	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	30
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου (Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής και Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης) (80%). • Εργασία στο πλαίσιο των Εφαρμογών του μαθήματος: Προφορική παρουσίαση άρθρων (20%). 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Boekaerts, M., Pintrich, P., & Zeidner, M. (2000). *Handbook of self-regulation*. San Diego, CA: Academic.

Bronson, M. B. (2000). *Self-regulation in early childhood: Nature and nurture*. New York: Guilford.

Δερμιτζάκη, Ε. Ε. (2017). *Προάγοντας τις δεξιότητες των μαθητών να μαθαίνουν: Ανάπτυξη της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης*. Αθήνα: Gutenberg.

Heckhausen, J., & Dweck, C. S. (1998). *Motivation and self-regulation across life span*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2011). *Μεταγνωστικές διεργασίες και αυτο-ρύθμιση*. Αθήνα: Πεδίο.

Schunk, D. H. (2010). *Θεωρίες μάθησης; Μια εκπαιδευτική θεώρηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Educational Psychology

School Psychology review

British Journal of Educational Psychology

Hellenic Journal of Psychology

Learning and Instruction

Learning and Motivation

Ψυχολογία (Το περιοδικό της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ137	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΩΣ ΧΩΡΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Εργαστηριακές ασκήσεις/ Ασκήσεις πεδίου	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Εξοικείωση και κριτική θεώρηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής για τη διδασκαλία θεμάτων των Φυσικών Επιστημών. • Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο σχεδιασμό, κατασκευή και στην υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων. • Σχεδιασμός και κατασκευή εκπαιδευτικού προγράμματος για τη διδασκαλία ενός θέματος των Φυσικών Επιστημών σε μουσειακού χώρο. • Σχεδιασμός, Ανάλυση και Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων από τον κόσμο των Φυσικών Επιστημών υπό το πρίσμα της Θεωρίας της Δραστηριότητας. • Η αναγνώριση του ρόλου της συλλογικότητας, της συνεργασίας και της συνυπευθυνότητας στη διερεύνηση θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το Μουσείο ως χώρος εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες: Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές.
- Διασύνδεση της Μουσείο-παιδαγωγικής και της Εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες στην έρευνα, στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών και στη διδακτική πρακτική.
- Εξ αποστάσεως Μουσειακή Αγωγή. Οι Εικονικές Περιηγήσεις και οι Μουσειοσκευές.
- Η σχέση επιστημονικών Μουσείων και Σχολείου στην Ελλάδα. Δυνατότητες και προοπτικές.
- Αλληλεπίδραση στα Μουσεία Φυσικών Επιστημών και Τεχνολογίας με τη συμβολή των νέων ψηφιακών Τεχνολογιών.
- Πρακτική/βιωματική άσκηση στη Φύση και στο τοπικό Μουσείο ως χώρων εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες.
- Εξοικείωση και κριτική θεώρηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής για τη διδασκαλία θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο σχεδιασμό, κατασκευή και στην υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Ανάλυση και αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων υπό το πρίσμα της Θεωρίας της Δραστηριότητας
- Σχεδιασμός και κατασκευή εκπαιδευτικού προγράμματος για τη διδασκαλία ενός θέματος των Φυσικών Επιστημών σε μουσειακό χώρο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	18
	Εργασία πεδίου	8
	Αριθμός ωρών εργαστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	36
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Αριθμός ωρών για απαλλακτική εργασία	40
	Σύνολο Μαθήματος	120

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Υποχρεωτική εργασία 70% Σεμινάριο - Εργαστήριο 20% Εργασία πεδίου 10% Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 100%
----------------------------	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Πλακίτση, Κ., Σταμούλης, Ε., Θεοδωράκη Χ., Κολοκούρη, Ε., Νάννη, Ε., Κορνελάκη, Α. (2018). *Η Θεωρία της Δραστηριότητας και οι Φυσικές Επιστήμες: Μια νέα διάσταση στην STEAM εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg-Δαρδανός.

Πλακίτση, Κ. (2012). Ο επιστημονικός εγγραμματισμός και οι σύγχρονες κοινωνικο-πολιτισμικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση στις φυσικές επιστήμες ως μοχλός ανάπτυξης νέων αναλυτικών προγραμμάτων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. In Πλακίτση, Κ. (Ed), *Κοινωνιογνωστικές και κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις στη διδακτική των φυσικών επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία (Sociocognitive and sociocultural approaches in Science Education for early childhood)*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Κόκκοτας, Π. & Πλακίτση, Κ. (2005). *Μουσειοπαιδαγωγική και Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες*. Αθήνα: Πατάκης.

Κολόπουλος, Δ. (2005). *Η Διδακτική Προσέγγιση του Μουσείου των Φυσικών Επιστημών*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Τσατσαρώνη, Α., Χατζηνικήτα Β, και Χρηστίδου, Β. (2001) (Επιμ.), *Διδακτική των Φυσικών Επιστημών*, Πάτρα: Ε.Α.Π.

Ξένα

Bell, P., Lewenstein, B., Shouse, A.W. & Feder, M.A. (2009). *Learning Science in Informal Environments: People, Places, and Pursuits*. Washington, DC: National Academies Press.

Bliss, J, Cooper, G., Κολιόπουλος, Δ., Κουλαϊδής, Β., Ραβάνης, Κ., Solomon, Ξ., Maher, M. (1997) (ed). *Collective Vision: Studying and sustaining a Children's Museum, Association of Children's Museums*.

Falk, J. H. (2009). *Identity and the Museum Visitor Experience*. Walnut Creek, CA: Left Coast Press.

Falk, J., Needham, M., Dierking, L., & Prendergast, L. (2014). *International science centre impact study: Final report*. Corvallis, OR: John H. Falk Research.

Foot, K. (2014). Cultural-historical activity theory: Exploring a theory to inform practice and research, *Journal of Human Behavior in Social Environments*, 12(3), 329-347. doi: 10.1080/10911359.2013.831011

Gutwill, J. P., Allen, S. (2012). Deepening Students' Scientific Inquiry Skills During a Science Museum Field Trip. *Journal of the Learning Sciences*, 21(1), 130-181. doi: 10.1080/10508406.2011.555938

Hein, G. (1998). *Learning in the Museum*, London: Routledge.

ICOM, (1996). *Statutes, Codes of Professional Ethics*, Paris.

Museum Associations. (2013). *Museums Change Lives*. Retrieved from <http://www.museumsassociation.org/museums-change-lives/25062013-the-vision>

Science Centre World Summit (SCWS2017). Tokyo Protocol. On the Role of Science Centres and Science Museums Worldwide In Support of the United Nations Sustainable Development Goals. Retrieved from https://scws2017.org/tokyo_protocol/

Silverman, L.H. (2010). *The Social Work of Museums*. London and New York: Routledge.

Tal, R., Bamberger, Y., Morag, O. (2005). *Guided school visits to natural history museums in Israel: Teachers' roles*. *Science Education*, 89, 920–935.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ138	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Διαδραστική Διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η γνώση και περιγραφή των χαρακτηριστικών των διαπολιτισμικών προγραμμάτων και ο προσδιορισμός των προϋποθέσεων επιτυχούς έκβασής τους. • Η ανάπτυξη κριτηρίων καταλληλότητας και η κριτική αποτίμηση διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών δράσεων, αλλά και διαπολιτισμικού εκπαιδευτικού υλικού. • Η μετάβαση από τη θεωρία στην πράξη μέσω του μετασχηματισμού θεωρητικών αρχών σε σχεδιασμό και οργάνωση διαπολιτισμικών δράσεων, προσαρμοσμένων στο εκάστοτε εκπαιδευτικό πλαίσιο.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Παρουσίαση και ανάλυση διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών δράσεων και προγραμμάτων
- Ανάλυση κριτηρίων διεξαγωγής διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών δράσεων
- Ανάθεση ομαδικών εργασιών ανά επιλεγμένη θεματική ενότητα, συλλογική παρακολούθηση και επεξεργασία τους, κριτική συζήτηση και εμπλουτισμός τους καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.
- Ενδεικτικές θεματικές ενότητες: Πολυπολιτισμικότητα και διαπολιτισμικότητα στην κοινωνία και το σχολείο, εκπαίδευση προσφύγων, ρατσισμός, κοινωνικός αποκλεισμός και ρητορική μίσους, έμφυλες ταυτότητες και εκπαίδευση, Διγλωσσία-πολυγλωσσία στο σχολείο κ.ά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ppt Βίντεο προβολές & οπτικοακουστικό υλικό Έρευνα στο διαδίκτυο Ηλεκτρονική επικοινωνία με τις φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	9
	Διαδραστική διδασκαλία	30
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας - Εκπόνηση μελέτης (project)	45
	Συναντήσεις με τη διδάσκουσα	6
	Συγγραφή εργασίας (project)	30
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<u>Γλώσσα αξιολόγησης:</u> ελληνική <u>Μέθοδοι αξιολόγησης:</u> Απαλλακτική γραπτή εργασία με δημόσια παρουσίαση (100%) <u>Κριτήρια αξιολόγησης</u> <ul style="list-style-type: none">• Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός)• Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων)• Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βαρνάβα-Σκούρα, Τζ. (επιμ.).2009. *Παιδαγωγικές δράσεις και Διδακτικές προσεγγίσεις σε Πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Το παράδειγμα του 132ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών*. Αθήνα: Ντουντούμη.
- Baker, C. 2001. *Εισαγωγή στη Διγλωσσία και στη Δίγλωσση Εκπαίδευση*. (Μετάφρ. Α. Αλεξανδροπούλου). Αθήνα: Gutenberg.
- Βαφέα, Α. (επιμ.) 2000. *Το πολύχρωμο σχολείο. Μια εμπειρία διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από την τέχνη*. Σχεδία (Κέντρο Παιδαγωγικής και καλλιτεχνικής επιμόρφωσης Bernard van Leer Foundation - Πανεπιστήμιο Αθηνών). Αθήνα: Νήσος.
- Βαφέα, Α., Χουντουμάδη, Α. 2017. *Η γοργόνα με το παπιγιόν. Η τέχνη και ο ακτιβισμός στην παιδαγωγική για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Γκόβαρης, Χ. 2013. *Διδασκαλία και Μάθηση στο Διαπολιτισμικό Σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.
- Derman Sparks, L. 2006. *Καταπολεμώντας τις προκαταλήψεις. Παιδαγωγικά εργαλεία*. Αθήνα: Κέντρο Παιδαγωγικής και Καλλιτεχνικής Επιμόρφωσης «Σχεδία».
- Διεθνής Αμνηστία. 2007. *Πρώτα Βήματα. Εγχειρίδιο για τη βασική εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα*. Αθήνα: Πατάκης.
- ΕΑΔΑΠ. 2004. *Μαζί: Παιδαγωγοί και γονείς στο διαπολιτισμικό σχολείο*. Αθήνα: Τυπωθήτω, Γ. Δαρδανός.
- Μητακίδου, Σ., Τρέσσου, Ε. 2007. *Να σου πω εγώ πώς θα μάθουν γράμματα*. Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.
- Σκούρτου, Ε. 2011. *Η Διγλωσσία στο Σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τριλίβα, Σ., Αναγνωστοπούλου, Τ., Χατζηνικολάου, Σ. 2008. *Ούτε καλύτερος, ούτε χειρότερος, απλά διαφορετικός*. Αθήνα: Gutenberg.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ818	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Εργαστηριακές Ασκήσεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΌΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η αναγνώριση των βασικών αρχών- εννοιών του Αναλυτικού Προγράμματος σπουδών για το Νηπιαγωγείο. • Η αναγνώριση των διδακτικών στόχων σε μια σειρά οργανωμένων δραστηριοτήτων και η αντιμετώπιση των συγκρούσεων. • 3. Η αναγνώριση των βασικών εννοιών της διαθεματικότητας, ομαδοσυνεργατικότητας και της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής. • Ο σχεδιασμός μικροδιδασκαλιών και ολοκληρωμένων διαθεματικών προγραμμάτων για το νηπιαγωγείο. • Η κατανόηση του τρόπου οργάνωσης της μάθησης και της διδασκαλίας στο νηπιαγωγείο. • Η αναγνώριση της αξίας της ενεργητικής εμπλοκής των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία. • 7. Η κατανόηση των αποτελεσματικών στρατηγικών διαχείρισης της τάξης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το ισχύον ωρολόγιο πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.
- Η δομή του ημερησίου προγράμματος στο Νηπιαγωγείο.
- Η οργάνωση του εσωτερικού και του εξωτερικού χώρου του Νηπιαγωγείου. Το παιχνίδι στις γωνιές του Νηπιαγωγείου.
- Η διαχείριση της τάξης. Προώθηση θετικών σχέσεων στην τάξη. Οι κανόνες της τάξης. Αποτελεσματικές στρατηγικές διαχείρισης της τάξης. Αντιμετώπιση προβληματικών συμπεριφορών.
- Μαθησιακά πλαίσια στο Νηπιαγωγείο: Παιχνίδι, ρουτίνες, καταστάσεις από την καθημερινή ζωή, ευκαιριακά ή επίκαιρα περιστατικά, διερευνήσεις, οργανωμένες δραστηριότητες ή οργανωμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων.
- Χαρακτηριστικά και βασικές αρχές του ισχύοντος αναλυτικού προγράμματος στο Νηπιαγωγείο.
- Μαθησιακές περιοχές του ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ και μεθοδολογία
- Συνεργασία με την οικογένεια. Τρόποι ενεργητικής εμπλοκής των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, Επικοινωνία με φοιτητές και αποστολή επιπλέον υλικού και σημειώσεων.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13
	Εργαστηριακές ασκήσεις	26
	Μελέτης & ανάλυση βιβλιογραφίας για την προετοιμασία του μαθήματος	30
	Συναντήσεις με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5

	Προετοιμασία για τις εξετάσεις και συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος	114
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης <ul style="list-style-type: none"> • Υποχρεωτικά Εργαστήρια: 20% • Υποχρεωτική γραπτή εργασία και δημόσια παρουσίαση: 20% • Γραπτές εξετάσεις με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου και ερωτήσεις σύντομης απάντησης: 60% 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγγελάκη, Χ., Γκολφινόπουλου, Γ., Διδάχου, Ε., Παπαδάκου, Ε. & Ρήγα, Β. (2012). *4+1 κλειδιά για την αυτομόρφωση της νηπιαγωγού*. Αθήνα: ΟΜΕΡ.

Αλευριάδου, Α., Βруνιώτη Κ., Κυρίδης, Α., Σιβροπούλου-Θεοδοσιάδου, Ε. & Χρυσάφιδης, Κ. (2008). *Οδηγός Ολοήμερου*. Αθήνα: Πατάκη.

Ανδρούσου, Α, Αυγητίδου, Σ, Γουριώτου, Ε. κ.α. (2016). *Οι Υποψήφιοι Εκπαιδευτικοί Παρατηρούν, Παρεμβαίνουν και Αναστοχάζονται*. Συλλογικός τόμος (Επιμ.) Αυγητίδου Σ, Τζεκάκη Μ & Τσάφος Β. Αθήνα: Gutenberg.

Βруνιώτη, Κ., Κυρίδης, Α., Σιβροπούλου-Θεοδοσιάδου, Ε. & Χρυσάφιδης, Κ. (2008). *Οδηγός Γονέα*. Αθήνα: Πατάκη

Γιώτσα, Α. & Δώνη, Ε. (2012). Συνεργασία και Ανάπτυξη της δυναμικής της ομάδας στο νηπιαγωγείο. Μια βιωματική προσέγγιση. Στο Σ. Πανταζής, Θ. Μπάκας, Μ. Σακελλαρίου & Ε. Καινούριου (Επιμ.), *2^ο Συνέδριο Προσχολικής Αγωγής, 22-24 Οκτωβρίου 2012* (Β' Τόμος, σσ. 452-466). Ιωάννινα.

Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π. & Μπασαγιάννη, Ε. (2006). *Οδηγός νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί -δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) (2003). *Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.) 303 και 304/13-3-03, τεύχος Β', τόμοι Α' και Β'*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Δώνη, Ε. (2015). *Αντιλήψεις νηπιαγωγών για την πρώιμη ανίχνευση συναισθηματικών και συμπεριφορικών*.

Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου: Επιστημονικό Πεδίο: Πρώτη σχολική ηλικία. (2014). "Νέο Σχολείο" ΕΣΠΑ 2007-2013, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ανακτήθηκε από το διαδίκτυο, 2 Αυγούστου, 2018: <http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/1947>.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΥ117α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ-II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και διαδραστική διδασκαλία	4 εβδομάδες X 3 ώρες	10	
Σεμινάρια	9 εβδομάδες X 3 ώρες		
Εργαστηριακές ασκήσεις	4 εβδομάδες X 3 ώρες		
Πρακτική άσκηση	4 εβδομάδες X 5 μέρες		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1319		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι η απόκτηση εμπειρίας από την ανάληψη πλήρους εκπαιδευτικού έργου σε τάξεις νηπιαγωγείου και η θεωρητική τεκμηρίωση και κριτική ανάλυση αυτής της εμπειρίας.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται οι φοιτήτριες/-ές:</p> <p>α) σε επίπεδο γνώσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να προσεγγίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία ως διερευνητική διαδικασία. • Να γνωρίζουν τη δομή και τη λειτουργία του Νηπιαγωγείου. • Να αναγνωρίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν το εκπαιδευτικό πλαίσιο της τάξης. • Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. • Να γνωρίζουν τις βασικές μεθόδους και εργαλεία για την παρατήρηση, την καταγραφή, την ανάλυση και την ερμηνεία του εκπαιδευτικού πλαισίου.

- Να αναγνωρίζουν την αξία της συστηματικής αξιολόγησης της εκπαιδευτικής πράξης.
- β) σε επίπεδο δεξιοτήτων
- Να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα δραστηριότητες, να διαμορφώνουν τον χώρο του νηπιαγωγείου για να πλαισιώσει τη διαδικασία μάθησης, να επιλέγουν για την υλοποίηση των στόχων τους το κατάλληλο περιεχόμενο και να πειραματίζονται με νέες μεθόδους και μέσα.
 - Να σχεδιάζουν, να δοκιμάζουν στην πράξη και να αξιολογούν μαθησιακές δράσεις για μικρές και μεγάλες ομάδες.
 - Να διαμορφώνουν ένα μαθησιακό περιβάλλον ανοιχτό και ευέλικτο που να διευκολύνει την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών.
- Γ) σε επίπεδο ικανοτήτων
- Να συνειδητοποιούν την προσωπική τους εκπαιδευτική θεωρία και να την αναμορφώνουν μέσα από την πράξη και τον στοχασμό.
 - Να συνεργάζονται δημιουργικά με τους/τις συμφοιτητές/τριες τους και τους/τις εκπαιδευτικούς της τάξης.
 - Να αναστοχάζονται κριτικά για τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός δραστηριοτήτων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, σεμινάρια και πρακτική άσκηση σε πιστοποιημένες σχολικές μονάδες προσχολικής εκπαίδευσης της πόλης των Ιωαννίνων. Κατά τη διάρκεια των διαλέξεων, των εργαστηριακών ασκήσεων και των σεμιναρίων οι φοιτήτριες/-ές εμβαθύνουν στη διαδικασία της παρατήρησης και καταγραφής, ερμηνείας και αξιοποίησης πληροφοριών και στα στάδια σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης των διδακτικών τους παρεμβάσεων. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης στα νηπιαγωγεία πραγματοποιούνται σεμινάρια ανατροφοδότησης και υποστήριξης, ενώ μετά το τέλος της πρακτικής τους άσκησης οργανώνονται εργαστηριακές ασκήσεις για την παρουσίαση του έργου των φοιτητριών/-ών και την επεξεργασία και εφαρμογή διαδικασιών αναστοχασμού, αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης. Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική με στόχο να αναλάβουν οι φοιτήτριες/-ές πλήρες εκπαιδευτικό έργο κατά τη διάρκεια τεσσάρων (4) εβδομάδων. Οι φοιτήτριες/-ές κατά ζεύγη εξοικειώνονται με το περιβάλλον της τάξης/νηπιαγωγείου, γνωρίζουν την

ομάδα των παιδιών, την/τον εκπαιδευτικό και το κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο της τάξης. Διερευνούν το μαθησιακό περιβάλλον της τάξης υλοποιώντας στοχευμένες παρατηρήσεις με βάση συγκεκριμένους άξονες παρατήρησης με στόχο να σχεδιάσουν τις διδακτικές τους παρεμβάσεις ώστε να ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά των παιδιών και στις συνθήκες της τάξης στην οποία θα τις υλοποιήσουν και αναλαμβάνουν πλήρες εκπαιδευτικό έργο εφαρμόζοντας και αξιολογώντας μαθησιακές δράσεις σε μικρές και μεγάλες ομάδες.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο και πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, υποστήριξη της διδασκαλίας με χρήση power-point, ηλεκτρονική επικοινωνία με φοιτήτριες/-ές, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr .	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις και διαδραστική διδασκαλία	12
	Σεμινάρια	27
	Εργαστηριακές ασκήσεις	12
	Αυτοτελής μελέτη	50
	Πρακτική άσκηση	100
	Συγγραφή εργασιών	50
	Σύνολο μαθήματος	251
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητριών και των φοιτητών γίνεται στα ελληνικά και περιλαμβάνει:</p> <p>α) Προφορική παρουσίαση εργασιών (20% του τελικού βαθμού)</p> <p>β) Ατομικές και ομαδικές εργασίες που περιέχονται στον ατομικό φάκελο ή portfolio της/του φοιτήτριας/-ή, όπως είναι τα φύλλα παρατήρησης, ημερολόγιο δραστηριοτήτων, ημερολόγιο αναστοχασμού κ.λπ. (80% του τελικού βαθμού).</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στους φοιτητές/τριες μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας e-course.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Cohen D., Stern V. & Balaban N. (1991). *Παρατηρώντας και Καταγράφοντας την Συμπεριφορά των Παιδιών*. Αθήνα: Gutenberg.

Helm H.J., KatzL. (2012). *Η μέθοδος project στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση Μικροί ερευνητές*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Αυγητίδου Σ., Τζεκάκη Μ. & Τσάφος, Β. (επιμ.) (2016). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν*,

- παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται: προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης. Αθήνα: Gutenberg.*
- Αυγητίδου, Σ. (2008). *Συνεργατική Μάθηση στην Προσχολική Εκπαίδευση: Έρευνα και Εφαρμογές.* Αθήνα: Gutenberg.
- Αυγητίδου, Σ. (2014). *Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές και ως στοχαζόμενοι επαγγελματίες: Υποστηρίζοντας την επαγγελματική μάθηση για μια συμμετοχική και συνεργατική εκπαίδευση.* Αθήνα: Gutenberg.
- Αυγητίδου, Σ. Τζεκάκη, Μ. & Τσάφος, Β. (2016) (Επιμ.). *Οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί παρατηρούν, παρεμβαίνουν και αναστοχάζονται. Προτάσεις υποστήριξης της πρακτικής τους άσκησης.* Αθήνα: Gutenberg.
- Αυγητίδου, Σ. (Επιμ.) (2001). *Το Παιχνίδι: Σύγχρονες Ερευνητικές και Διδακτικές Προσεγγίσεις.* Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Κουτσουβάνου, Ε. (1999). *Οι Κοινωνικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση.* Αθήνα: Οδυσσεάς.
- Παντελιάδου, Σ & Φιλιππάτου, Δ. (επιμ.). (2013). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές.* Αθήνα: Πεδίο.
- Σακελλαρίου, Μ. & Κόνσολας, Μ., (Επιμ.) (2009). *Βασικές Αρχές της Αξιολόγησης στην Προσχολική Αγωγή και Εκπαίδευση.* Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σακελλαρίου, Μ. (2011). *Εισαγωγή στη Διδακτική της Παιδαγωγικής Εργασίας του*
- Σιβροπούλου, Ρ. (1997). *Η οργάνωση και ο σχεδιασμός του χώρου (νηπιαγωγείου) στο πλαίσιο του παιχνιδιού.* Αθήνα: Πατάκης.
- Χατζηχρήστου, Χ. (επιμ.) (2008). *Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο: Εκπαιδευτικό Υλικό για Εκπαιδευτικούς και Μαθητές.* Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Χρυσ αφίδης, Κ. (2002). *Βιωματική-Επικοινωνιακή Διδασκαλία. Η εισαγωγή της μεθόδου project στο Σχολείο.* Αθήνα: Gutenberg.
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**
Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού
Σύγχρονο Νηπιαγωγείο
European Early childhood Education Research Journal
Early Years
International Journal of Early Years

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΥ 214	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	4	
Φροντιστηριακές ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Αναμένεται οι φοιτητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζουν τις βασικές έννοιες για την οικογένεια, όπως σχήματα οικογένειας, δομή, λειτουργίες δυναμική, υποσυστήματα, ρόλοι και θέσεις, επικοινωνία στην οικογένεια, οικογενειακές σχέσεις. • Κατανοούν τις διαφορές μεταξύ των διαφορετικών προσεγγίσεων για την οικογένεια. • Εφαρμόζουν τεχνικές καλλιέργειας της συναισθηματικής αγωγής στο σχολείο και την οικογένεια. • Προωθούν με διάφορους τρόπους τη συνεργασία σχολείου-οικογένειας. • Να κάνουν ανάλυση εξειδικευμένων περιπτώσεων.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Οργάνωση Ερευνητικής Διαδικασίας
- Συνεργασία Σχολείου-Οικογένειας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Μελέτη της οικογένειας κατά τον 20ο αιώνα.
- Ορισμοί και σχήματα οικογένειας.
- Κριτήρια καθορισμού της μορφής της οικογένειας.
- Η οικογένεια στην Ελλάδα.
- Κύκλοι ανάπτυξης στην οικογένεια.
- Η μελέτη της οικογένειας από την Ψυχολογία. Η οικογένεια στην ψυχοδυναμική προσέγγιση. Η οικογένεια στη συμπεριφοριστική προσέγγιση.
- Η οικογένεια στη συστημική προσέγγιση.
- Δομή και λειτουργία της οικογένειας.
- Τα βασικότερα υποσυστήματα στην οικογένεια. Η διαμόρφωση ρόλων στην οικογένεια. Το υποσύστημα των συζύγων. Το υποσύστημα των γονέων. Το υποσύστημα των αδελφών.
- Η ηγεσία στην οικογένεια.
- Οικογένεια και όρια. Η έννοια των ορίων. Παράγοντες που καθορίζουν τα όρια στην οικογένεια. Τύποι ορίων στο σύστημα της οικογένειας. Ανοιχτά, κλειστά και λειτουργικά όρια. Η διαμόρφωση των ορίων σε κάθε στάδιο ανάπτυξης του παιδιού.
- Η συναισθηματική αγωγή στην οικογένεια. Τα αποτελέσματα της συναισθηματικής αγωγής. Η συναισθηματική αγωγή ως εξελικτικό στάδιο. Συναισθηματική αγωγή και αυτοέλεγχος.
- Τα είδη διαπαιδαγώγησης στην οικογένεια.
- Τα στάδια της συναισθηματικής αγωγής. Στρατηγικές συναισθηματικής αγωγής στην οικογένεια.
- Η συναισθηματική αγωγή στις διάφορες ηλικίες.
- Οικογένεια και σχολείο. Το σχολείο ως σύστημα.
- Μοντέλα επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας.
- Γονεϊκή εμπλοκή.
- Οικογένεια και αξίες. Εμπειρίες και ερευνητικά δεδομένα.
- Διαπολιτισμική μελέτη της οικογένειας.
- Θεωρία Διαπροσωπικής Αποδοχής και Απόρριψης. Θεωρητικές και Εφαρμοσμένες προσεγγίσεις.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • ΧΡΗΣΗ POWER POINT • ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Αριθμός ωρών φροντιστηριακών ασκήσεων	13
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/ τη διδάσκουσα	3
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	33
	Αριθμός ωρών προετοιμασίας του φοιτητή για τις εξετάσεις	33
	Σύνολο Μαθήματος	108
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p><u>ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:</u> Ελληνική</p> <p><u>ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης • Ερωτήσεις ανάπτυξης • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Γραπτή εργασία (Προαιρετική) <p>Κριτήρια Αξιολόγησης της γραπτής εξέτασης και των εργασιών:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) • 2.Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) • 3.Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου)

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γεωργίου, Σ. (2011). *Σχέση σχολείου-οικογένειας και ανάπτυξη του παιδιού*. Εκδόσεις Διάδραση.
- Γεωργίου, Σ. (2005). *Ψυχολογία των Οικογενειακών Συστημάτων*. Εκδόσεις Ατραπός.
- Georgas, J., Berry, J., van de Vijver, F., Kagitcibasi, C., & Poortinga, Y. (2006), *Families across cultures. A 30 nation Psychological study*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gottman, J., (2011), *Η συναισθηματική νοημοσύνη των παιδιών*. Εκδόσεις Πεδίο.

Παπαδιώτη-Αθανασίου, Β., (2014), *Οικογένεια και όρια. Συστημική Προσέγγιση*. Εκδόσεις Τόπος.

Παρασκευόπουλος, (2004). *Η δημιουργική σκέψη στο σχολείο και στην οικογένεια*. Εκδόσεις: Γκέλμπεσης Γ.

Ρήγα, Α.Β. (2012). *Η οικογένεια στην Ελλάδα σήμερα*. Εκδόσεις Πεδίο.

Rohner, R. (2017). *Η Συναισθηματική Ζεστασιά* [Επιμ. Α. Γιώτσα]. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Χατζηχρήστου, Χ. (2008). *Κοινωνική και Συναισθηματική αγωγή στο σχολείο. Πρόγραμμα Προαγωγής της Ψυχικής Υγείας και της Μάθησης*, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

**ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ136	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Διαδραστική Διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=689		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η σε βάθος μελέτη θεμάτων των Φυσικών Επιστημών και των τρόπων διδακτικής διαμεσολάβησης για τη μάθησή τους από τους μαθητές της πρωτοσχολικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου του γνωστικού αντικειμένου. • Η αναγνώριση και ενσωμάτωση των ιδεών των μικρών μαθητών στο σχεδιασμό της διδασκαλίας θεμάτων των Φυσικών Επιστημών. • Ο σχεδιασμός και η οργάνωση κατάλληλων δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία θεμάτων των Φυσικών Επιστημών. • Η αλληλεπίδραση και η συνεργασία των φοιτητών, στο πλαίσιο οργάνωσης της διδασκαλίας θεμάτων των Φυσικών Επιστημών, • Η ανάπτυξη ολοκληρωμένων σχεδίων εργασίας για τη διδασκαλία θεμάτων των Φυσικών Επιστημών.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η φύση της επιστήμης.
- Θεωρίες μάθησης και διδακτικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών - Ο ρόλος του εκπαιδευτικού.
- Η συνεργατική διδασκαλία και μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες.
- Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών και αναλυτικά προγράμματα - Οι Φυσικές Επιστήμες στο Νηπιαγωγείο.
- Διδακτική αξιοποίηση της Ιστορίας και Φιλοσοφίας των Επιστημών στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών.
- Θεωρία της Δραστηριότητας και Διδακτική των Φυσικών Επιστημών.
- Διδακτική προσέγγιση των ζωντανών οργανισμών.
- Διδακτική προσέγγιση του κύκλου του νερού.
- Διδακτική προσέγγιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης .
- Διδακτική προσέγγιση της επίπλευσης και βύθισης στερεών σωμάτων.
- Διδακτική προσέγγιση του Διαστήματος και του πλανήτη Γη.
- Διδακτική προσέγγιση αγαθών και αναγκών του ανθρώπου.
- Διαπολιτισμικές και διαθεματικές προσεγγίσεις σε θέματα διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών

* Τα θέματα που αναφέρονται είναι ενδεικτικά και μπορούν να εναλλάσσονται ύστερα από την αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων στο σεμινάριο.

* Η μελέτη κάθε θέματος περιλαμβάνει: Το γνωστικό αντικείμενο, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η σκέψη των παιδιών για την κατανόηση των σχετικών εννοιών, προτεινόμενες επί μέρους δραστηριότητες, διδακτικά εργαλεία και ολοκληρωμένες ακολουθίες δραστηριοτήτων ή σχέδια εργασίας/projects για τη διδασκαλία του θέματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr .	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	39
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του	36

	μαθήματος	
	Αριθμός ωρών για απαλλακτική εργασία	40
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Απαλλακτική εργασία 100% • Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 100% 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Cole, M., Kaptelinin, V., Nardi, B., & Vadeboncoeur, J. A. (2016). *Scale, Agency, and Relationships: The Work of Cultural-Historical and Activity Theoretical Research*. *Mind, Culture, and Activity*, 23(2), 93–94. <http://doi.org/10.1080/10749039.2016.1176837>

Engeström, Y. (1999). *Activity theory and individual and social transformation*. In Y. Engeström, R. Miettinen, & R.- L. Punamääki (Eds.). *Perspectives on activity theory* (pp.19-38). New York: Cambridge University Press.

Engeström, Y. (2016). *Foreword: Making Use of Activity Theory in Educational Research*. In D. Gedera & J. Williams (Eds.), *Activity Theory in Education* (pp. vii-ix), The Netherlands: Sense Publishers.

Lederman, N & Lederman J. (2012). *Nature of Scientific Knowledge and Scientific Inquiry: Building Instructional Capacity Through Professional Development*. In B. Fraser, K. Tobin & C. McRobbie (Eds). *Second International Handbook of Science Education Volume I* (pp. 335-360). New York: Springer.

Matthews, M. (2007). *Διδάσκοντας Φυσικές Επιστήμες, Ο ρόλος της Ιστορίας και της Φιλοσοφίας των Φυσικών Επιστημών στη Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών*. Επιμ. Φ. Σέρογλου, μτφ. Α. Μουμτζή, Επίκεντρο: Αθήνα. Τίτλος πρωτοτύπου: Matthews, M. (1994). *Science Teaching-The Role of History and Philosophy of Science*. New York: Routledge.

Plakitsi, K. (2013). *Activity Theory in Formal and Informal Science Education*. The Netherlands: Sense Publishers.

Roth, W.-M. (2004). *Activity Theory and education: An introduction*. *Mind, Culture, and Activity*, 11(1), 1-8. http://dx.doi.org/10.1207/s15327884_mca1101_1

Νάννη, Ε. (2017). *Η Θεωρία της Δραστηριότητας στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στη διδασκαλία θεμάτων των Φυσικών Επιστημών σε τυπικά και μη τυπικά περιβάλλοντα μάθησης. Η περίπτωση της έμβιας ύλης*. Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, σελ. 400. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. (2003). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.) Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης*. Ανακτήθηκε 13 Φεβρουαρίου, 2018, από <http://ebooks.edu.gr/new/ps.php>

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. (2011). *Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Πλακίτση, Κ. (2008). *Διδακτική των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική και στην Πρώτη Σχολική*

Ηλικία. Σύγχρονες Τάσεις και Προοπτικές. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Πλακίτση, Κ. (Επιμ.) (2012). Κοινωνιογνωστικές και κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις στη διδακτική των φυσικών επιστημών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. (*Sociocognitive and sociocultural approaches in Science Education for early childhood*). Αθήνα: Πατάκης.

Πλακίτση, Κ., Σταμούλης, Ε., Θεοδωράκη Χ., Κολοκούρη, Ε., Νάννη, Ε., Κορνελάκη, Α. (2018). Η Θεωρία της Δραστηριότητας και οι Φυσικές Επιστήμες: Μια νέα διάσταση στην STEAM εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg–Δαρδανός.

Ραβάνης, Κ. (2008). Οι Φυσικές Επιστήμες στην Προσχολική Εκπαίδευση. Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ηλεκτρονικό περιοδικό: Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Έρευνα & Πράξη. Διαθέσιμο στο: <http://www.lib.uoi.gr/serp/>

ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 813	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις /Διαδραστική διδασκαλία/ εργαστηριακές ασκήσεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1717		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τη γνωριμία ειδικών θεμάτων εικαστικής έκφρασης όπως το κολάζ, το ψηφιδωτό, η εικαστική κούκλα καθώς και το σχεδιασμό μαθησιακών πλάνων των παραπάνω αντικειμένων για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διευρύνουν τις γνώσεις τους στα εικαστικά εργαλεία • Να αναπτύξουν βασικές γνώσεις και να αποκτήσουν προσωπική εμπειρία και θετική στάση απέναντι στην εικαστική δημιουργία με σύνθετους τρόπους και τεχνικές. • Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και να πειραματιστούν στη δημιουργία έργων με τη μέθοδο του κολάζ εφαρμόζοντας διαφορετικές τεχνικές και συνδυάζοντας ετερογενή υλικά. • Να κατανοήσουν και να μάθουν μέσα και τεχνικές στη δημιουργία ψηφιδωτών έργων • Να κατανοήσουν το μέσο της εικαστικής κούκλας ως εργαλείο έκφρασης των ανθρώπων και ειδικά στο χώρο της εκπαίδευσης • Να δημιουργήσουν / κατασκευάσουν κούκλες εφαρμόζοντας διαφορετικές τεχνικές και χρησιμοποιώντας μεικτά υλικά. • Να σχεδιάζουν μαθησιακές δραστηριότητες που αφορούν τις εικαστικές εφαρμογές του κολάζ, του ψηφιδωτού, της εικαστικής κούκλας για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί να βελτιώσει τις φοιτήτριες/τες στις εξής ικανότητες:

- Αυτόνομη εργασία
- Σχεδιασμός σύνθετων καλλιτεχνικών έργων
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης και φαντασίας.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι φοιτήτριες και φοιτητές που θα παρακολουθήσουν το μάθημα αυτό ανακαλύπτουν την τεχνική του κολάζ υλοποιώντας έργα με τη χρήση α) επίπεδων επιφανειών, β) επίπεδων επιφανειών διαφορετικής υφής γ) ανάγλυφων υλικών. Θα χρησιμοποιήσουν διαφορετικά υλικά όπως κόλλες, ρητίνες, βερνίκια κλπ.

Θα δημιουργήσουν ψηφιδωτά αποδίδοντας συγκεκριμένα έργα τέχνης και θα εξοικειωθούν με διάφορες τεχνικές

Παρουσιάζονται υλικά και τεχνικές κατασκευής κούκλας και σκηνικών αντικειμένων.

Η κούκλα ως αντικείμενο αποτελεί κλειδί για την φαντασία, το στοχασμό, την ψυχαγωγία, την έκφραση τόσο του δημιουργού- παίχτη όσο και του θεατή. Αυτή είναι και η βασική αρχή που διέπει το μάθημα.

Με αφορμή ένα έργο τέχνης οι φοιτήτριες και φοιτητές δημιουργούν κούκλες/ήρωες χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές και υλικά. Σχεδιάζονται χαρακτήρες και αναπτύσσονται συμπεριφορές δράσης της κούκλας.

Με εφόρμηση και πηγή έμπνευσης ένα έργο τέχνης οι φοιτήτριες και φοιτητές, εφαρμόζοντας ένα από τα ειδικά θέματα που γνώρισαν κατά τη διάρκεια του μαθήματος, θα περιγράψουν αναλυτικά ένα πλάνο διδασκαλίας για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην εργαστηριακή εκπαίδευση Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr .	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13
	Εργαστηριακές ασκήσεις σε ατομικό επίπεδο	20
	Εργαστηριακές ασκήσεις σε ομαδικό επίπεδο	6
	Προετοιμασία	37

	εργαστηριακών ασκήσεων	
	Συγγραφή εργασίας	36
	Σύνολο Μαθήματος	112
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εξέταση με παράδοση υποχρεωτικών εργασιών: Α) Φάκελος εργασιών/έργων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. (50% του τελικού βαθμού) Β) γραπτή εργασία (με αφορμή ένα έργο τέχνης, θα σχεδιάσουν πλάνο διδασκαλίας που αφορά μια από τις εικαστικές εφαρμογές που διδάχτηκαν) (50% του τελικού βαθμού)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σάλλα – Δοκουμετζή Τ. (1996), *Δημιουργική φαντασία και τέχνη*, Αθήνα: Εξάντας

Μαγουλιώτης Α. (2009), *Κούκλες στην Κοινωνία στις Τέχνες, στην Επικοινωνία*, Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας

Βασιλείου Κ. (2014), *Τέχνη και Δημιουργικότητα*, Αθήνα: Πλέθρον

Μαγουλιώτης Α. (2000), *Κατασκευές για : Κολάζ, Θέατρο, Αρχιτεκτονική*, Αθήνα: Gutenberg

Γκαγιώ Μπερνάρ Α. (2002), *Πλαστικές Τέχνες, Στοιχεία μιας Διδακτικής Κριτικής*, Αθήνα: Νεφέλη

Μαγουλιώτης Α. (2014), *Εικαστική Αγωγή, Αθήνα: Συμμετρία*

Μουζακίτη Φ. (2003) *Φόρμα, Η οπτική γλώσσα στο σύγχρονο σχεδιασμό*, Αθήνα: Οδυσσεάς.

Zeki S. (2002), *Εσωτερική όραση*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

Χολέβας Ν. Θ. (1982), *Γεωμετρικές χαράξεις και τέχνη*, Αθήνα: ΑΣΚΤ

Erstein Α. Τρίμη Ε. (2005), *Εικαστικές Τέχνες και παιδιά*, Αθήνα: Τυποθήτω – Γ. Δαρδάνος

Τσιάρρα, Κοζάκου Ο. (2000), *Εισαγωγή στην Εικαστική Γλώσσα*, Αθήνα: Gutenberg

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ439	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαδραστική Διδασκαλία	1	1	
Θεατρικές Εργαστηριακές Ασκήσεις	1	1	
Αυτοσχεδιασμός- Δραματοποίηση Θεατρικών Κειμένων	1	1	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Ενημερότητα για τους τρόπους εισαγωγής του «Θεατρικού Παιχνιδιού» στη σχολική τάξη και στο σχολικό περιβάλλον μέσω των θεατρικών αυτοσχεδιασμών, ασκήσεων συνοχής της ομάδας, ασκήσεων αντίληψης και ευαισθησίας στη μη λεκτική έκφραση, ασκήσεων άμεσης επινόησης λόγου και δράσης, ασκήσεων διάδρασης ανάμεσα σε δυο ή περισσότερα πρόσωπα • Εποικοδόμηση την κριτική σκέψη, τη φαντασία, τη δημιουργικότητα, την αλληλοκατανόηση και την αυτοπειθαρχία της φοιτήτριας και του φοιτητή. • Ανάπτυξη θεμελιωδών δεξιοτήτων υποκριτικής και τεχνικών ορθοφωνίας απολύτως απαραίτητων στους δασκάλους. • Κατανόηση ότι το «Θεατρικό Παιχνίδι» και η «Δραματοποίηση» είναι τα αφηγηματικά μαθήματα τα οποία κηρύσσουν την ανάγκη για τον αισθητικό και κοινωνικό εξευγενισμό του παιδιού, καθώς το παιχνίδι προωθεί την ένταξή του ως ατόμου στην ομάδα, την κοινωνικοποίησή του γιατί κατάγεται από την εγγενή ανάγκη επικοινωνίας του παιδιού με έναν υπερβατικό κόσμο, από την εγγενή τάση συμφιλίωσής του με το άγνωστο.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Τα παίγνια ως μία κληρονομημένη ανάμνησις των Αρχαίων Θεσμών και Ιεροπραξιών
- Ασκήσεις Θεατρικής Μεταμόρφωσης και Μαγείας: από την υπεροχή, την ιερότητα του Σώματος στις Μορφές της μη Λεκτικής Επικοινωνίας
- Η καλλιέργεια της Κιν-αισθητικής Νοημοσύνης μέσα από το Θεατρικό Παιχνίδι
- Όψεις του Θεατρικού Παιχνιδιού για την προαγωγή της Ανθρώπινης συμπεριφοράς : Η διαδοχή των αυτοσχεδιαστικών ρόλων
- Η Δραματοποίηση
- Ο Κύκλιος Χορός: Πράξη Εμμέλειας κι Ευταξίας
- Η Παντοδυναμία της Ουσίας και της Θεατρικότητας της Λαϊκής Ιστορίας
- Ο ρόλος του *θεατρο-παιδαγωγού*, η επαλληλία των στρωμάτων και η έκθλιψη της περιστροφής
- Δομές της Θεατρικής Έκφρασης: Η Αισθηματική Μνήμη, η Αρχετυπική εμπειρία της *μίμησης*, η άρθρωση της ενδελχούς σκέψης, η θέαση-spectrum της αποσιώπησης, η Θεατρική αποστασιοποίηση, η μαγική απόκλιση, η συγκινησιακή ακινησία, η κιν-αισθητική υπέρβαση, το παιχνίδι των συνειρμών και της πολύ-πολιτισμικότητας, η πολύτροπη *νόησις-μήτις*, η ρυθμική ομοιογένεια, η σκηνική ευταξία και ο φόβος, οι κατά Αριστοτέλην περιωδυνίες, η συγκινησιακή ολότητα, η ψιμμουθίαση, η *τελετουργία* της συμμετοχής, η ψυχοκινητικότητα
- Το Σώμα της Αφήγησης, της Υπεροχής, του Διπλασιασμού, της Απο-δόμησης, της Αυτομεμψίας: τα *Μυθικά ενδεχόμενά Του, Πάθος και Bathos-*
- Η *μετουσίωση* της Αρχετυπικής *μίμησης* σε είδωλον Ανά-παράστασης-
- Η Κίνηση ως *μόρφωμα* υποκινούμενο από τη δική της νοημοσύνη- Η Γλώσσα της Κιν-αισθητικής Νοημοσύνης και οι ανεξοικείωτες *όψεις* της Δραματικής Τέχνης-
- Ο Αισθητικός και Κοινωνικός εξευγενισμός, τα πολυτίμητα, ευεργετικά δώρα του Θεατρικού Παιχνιδιού που προάγουν την Κοινωνικοποίηση του Ατόμου
- Ο εκστασιασμός της Γιορτής, η υποβολή των ρόλων, η υπέρτατη θέρμη των Αισθήσεων, η ανεπιτήδευτη *μουσικότητα* των κινήσεων, το ξεφάντωμα της Ύπαρξης, η πολυπρόσωπη δυναμική του *θεατρο-παιδαγωγού*
- Τα *δανεικά προσωπεία* του Θεατρικού Παιχνιδιού, η απεμπόληση της πλήξης του

αναμενομένου, η συντριβή των στερεοτύπων και οι αλλότροιες γόνιμες αλήθειες, τα ερωτικά, πένθιμα, φιλήδονα αγωνίσματα με τις θελκτικές κορυφώσεις κι εξόδους

- Το Θέατρο, η υπερβατολογική ενσώματη
- Γλώσσα, η πολιτισμική υπεροχή της εν-συναίσθησης-*empathy*.
- Η Ατελεύτητη σπουδαιότητα του να Παίζεις τον Άλλον κ
- Καινοτόμες δομές και δράσεις για την ενίσχυση δεξιοτήτων των κοινωνιών της Θεατρικής Παιδείας, εν γένει.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Συμμετοχή στις αυτοτελείς διδακτικές δραστηριότητες	39
	Προετοιμασία μικρών ατομικών και ομαδικών εργασιών	20
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων σε ομάδες	20
	Προετοιμασία για την εξέταση	21
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, • Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων • Γραπτή εργασία • Προφορική Εξέταση • Καλλιτεχνική Ερμηνεία 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αίσωπος, Μύθοι: Πρώτες Νεοελληνικές Μεταφράσεις, Α. Νούκιος, Γ. Αιτωλός, Εστία, Αθήνα 1993.

Μουδατσάκις Τ., Η Ορθοφωνία στο Θέατρο και στην Εκπαίδευση» - Στοιχεία Φωνητικής και Μέθοδος Αγωγής του Λόγου, Εξάντας, Αθήνα 2000.

Κουρετζής Λ., Το Θεατρικό Παιχνίδι-Παιδαγωγική Θεωρία, Πρακτική και Θεατρολογική Προσέγγιση, Καστανιώτης, Αθήνα 1991.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 139	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις / Διαδραστική Διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=1709		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η σφαιρική γνώση της επιστημονικής εξέλιξης της έννοιας της κουλτούρας και, κατά συνέπεια, η καλύτερη κατανόηση των δύο θεμελιωδών θεωρητικών προσεγγίσεων της, της οικουμενικής και της επιμεριστικής. • Η μελέτη των σχέσεων και των αλληλεπιδράσεων ανάμεσα στις κουλτούρες και η κατανόηση των επιπτώσεων της πολιτισμικής επαφής στη συγκρότηση κοινωνικών και πολιτισμικών ιεραρχιών. • Η κατανόηση θεωριών και πρακτικών διάκρισης ως τρόπων προστασίας των ιεραρχιών και διατήρησης της κοινωνικής ανισότητας. • Η αναγνώριση και ανάλυση κοινωνιοψυχολογικών μηχανισμών που διέπουν τις διομαδικές σχέσεις
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Η ικανότητα αναγνώρισης επιστημονικών μεθόδων προσέγγισης της έννοιας της κουλτούρας από τον 18ο αιώνα και ύστερα. • Η ένταξη του φαινομένου της σύγχρονης μετανάστευσης και της πολυπολιτισμικότητας σε μια ευρύτερη ιστορική πραγματικότητα και η κατανόηση των προβλημάτων και των διακυβευμάτων που συνδέονται με αυτά. • Η ικανότητα κριτικής ανάγνωσης του φαινομένου της επιπολιτισμοποίησης, των τρόπων,

δηλαδή, και της τυπολογίας των πολιτισμικών επαφών, κατά τη διάρκεια των οποίων, συντελούνται μεταβολές στα υπό αλληλεπίδραση πολιτισμικά πρότυπα.

- Η αναγνώριση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων των υπό μελέτη κοινωνικών φαινομένων στην εκπαίδευση.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξέταση και ανάλυση της έννοιας της κουλτούρας (culture) , έτσι όπως διαμορφώθηκε μέσα από κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις και θεωρίες κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων αιώνων. Δίνεται έμφαση στη μελέτη της σχέσης μεταξύ ατομικής και ομαδικής κουλτούρας, καθώς και η επίδραση της δεύτερης στην πρώτη. Επιδιώκεται να καταδειχτεί η σχέση μεταξύ κουλτούρας και ταυτότητας, και ειδικότερα της πολιτισμικής ταυτότητας ως κοινωνικής κατασκευής. Το πλαίσιο των σύγχρονων πολυπολιτισμικών κοινωνιών, όπου ο συσχετισμός μεταξύ πολιτισμικής ταυτότητας και κοινωνικής ένταξης ή αποκλεισμού είναι καθοριστικός, επιβάλλει τη μελέτη ζητημάτων όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, ο (νεο)ρατσισμός, ο εθνοκεντρισμός, τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις, η διαδικασία της επιπολιτισμοποίησης (acculturation) και οι στρατηγικές που υιοθετούνται από τις κυρίαρχες και μη κυρίαρχες ομάδες κατά τη διάρκεια της επαφής τους εντός κοινού κοινωνικού πλαισίου. Η θεωρητική προσέγγιση των παραπάνω ζητημάτων ακολουθείται από τον εντοπισμό και την παιδαγωγική αντιμετώπισή τους στο σχολικό περιβάλλον.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ppt Βίντεο προβολές Έρευνα στο διαδίκτυο Ηλεκτρονική επικοινωνία με τις φοιτήτριες Πλατφόρμα E-course	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Διαδραστική διδασκαλία	13
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	26
	Συναντήσεις με τη διδάσκουσα	10
	Συγγραφή εργασίας/ προετοιμασία για τις εξετάσεις	45
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική · αγγλική για φοιτητές/ριες Erasmus Μέθοδοι αξιολόγησης:	

	Γραπτή εργασία (προαιρετικά)	20%
	Σύντομες ερευνητικές εργασίες (προαιρετικά)	20%
	Γραπτή εξέταση με εργασία	80%
	Γραπτή εξέταση (ανάπτυξης δοκιμίων) χωρίς εργασία	100%
	Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS	50%
	Δημόσια παρουσίαση για φοιτητές ERASMUS	50%
	<u>Κριτήρια αξιολόγησης</u>	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Περιεχόμενο (κατανόηση του θέματος, τεκμηρίωση, κριτικός σχολιασμός) ✓ Δομή (ενότητες στη διαπραγμάτευση του θέματος, διασύνδεση των παραγράφων) ✓ Γλωσσική έκφραση (σαφήνεια, ορθογραφία, σύνταξη, ορολογία, επιμέλεια κειμένου) 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανδρούσου, Α., Ασκούνη, Ν. 2009. *Πολιτισμική ετερότητα και ανθρώπινα δικαιώματα. Προκλήσεις για την εκπαίδευση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Βερνίκος, Δασκαλοπούλου. 2002. *Πολυπολιτισμικότητα. Οι διαστάσεις της πολιτισμικής ταυτότητας*. Αθήνα: Κριτική.
- Cuche, D. 2001. *Η έννοια της κουλτούρας στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ.Δαρδανός.
- Γκόβαρης, Χ., Θεοδωροπούλου, Ε., Κοντάκος, Α. 2007. *Η Παιδαγωγική πρόκληση της Πολυπολιτισμικότητας*. Αθήνα: Ατραπός.
- Διεθνής Αμνηστία. 2007. *Πρώτα Βήματα. Εγχειρίδιο για τη βασική εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα*. Αθήνα: Πατάκης.
- Ε.Α.Π. 2017. *Η μη αποδοχή της ετερότητας: Αναπαραστάσεις της ετερότητας, κοινωνικός αποκλεισμός, ρητορική μίσους*. PRESS Project-Όψεις του προσφυγικού φαινομένου, Ενότητα 2: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Λένι- Srauss, C. 2003. *Φυλή και Ιστορία-Φυλή και Πολιτισμός*. Αθήνα: Πατάκης.
- Μπάρος Β, Στεργίου Λ, Χατζηδήμου Κ. (επιμ). 2014. *Ζητήματα διαπολιτισμικής επικοινωνίας και εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μετάδραση.
- Smith, P. (2006). *Πολιτισμική Θεωρία. Μια εισαγωγή*. Αθήνα: Κριτική.
- Χρυσόχου, Ξ. 2011. *Πολυπολιτισμική Πραγματικότητα. Οι κοινωνιολογικοί προσδιορισμοί της πολιτισμικής πολλαπλότητας*: Αθήνα: Πεδίο.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ126	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Διαλέξεις / Εργασία πεδίου	3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=578 http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1656		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Ικανότητα έρευνας στο πεδίο. • Ευαισθητοποίηση για το περιβάλλον. • Μελέτη των τρόπων αλλαγής συμπεριφοράς απέναντι στα περιβαλλοντικά ζητήματα. Επιστημών. • Συμμετοχικές μέθοδοι για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών ζητημάτων
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Πολιτειότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σκοποί και στόχοι της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Μεθοδολογία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αναλυτικά Προγράμματα.
- Παιδαγωγικές μέθοδοι και εργαλεία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Βασικές έννοιες της Οικολογίας - Οικολογική θεώρηση του περιβάλλοντος.
- Η ρύπανση του περιβάλλοντος.
- Περιβάλλον – ανάπτυξη και ποιότητα ζωής.
- Πρακτικές ασκήσεις στο πεδίο για τη διδασκαλία θεμάτων της Περιβαλλοντικής
- Διαχείριση ενεργειακών συστημάτων

**Τα θέματα που αναφέρονται είναι ενδεικτικά και μπορούν να εναλλάσσονται ύστερα από την αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων στο σεμινάριο.*

** Η μελέτη κάθε θέματος περιλαμβάνει: Το γνωστικό αντικείμενο, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η σκέψη των παιδιών για την κατανόηση των σχετικών εννοιών, προτεινόμενες επί μέρους δραστηριότητες, διδακτικά εργαλεία και ολοκληρωμένες ακολουθίες δραστηριοτήτων ή σχέδια εργασίας/projects για τη διδασκαλία του θέματος.*

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων http://ecourse.uoi.gr . (Moodle)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Εργασία στο πεδίο	13
	Αριθμός ωρών μελέτης για την προετοιμασία του μαθήματος	36
	Αριθμός ωρών για απαλλακτική εργασία	40
	Αριθμός ωρών συναντήσεων με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5
	Σύνολο Μαθήματος	120
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• Μικρές εργασίες – Απαλλακτική Εργασία 100%• Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 100%	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

UNESCO *Education for Sustainable Development*

<http://www.unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-sustainable-development/>

Γεωργόπουλος, Α. (2014). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Ζητήματα Ταυτότητας*. Αθήνα: Gutenberg-Δαρδανός

Δημητρίου, Α. (2009). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Περιβάλλον, Αειφορία, Θεσ/κη*: Επίκεντρο

Λιαράκου, Γ., Φλογαίτη, Ε. (2007). Από την περιβαλλοντική εκπαίδευση στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη. Αθήνα:Νήσος.

Φλογαίτη, Ε. (2011) (επιμ.). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία*. Αθήνα: Πεδίο

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ηλεκτρονικό περιοδικό: *Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Έρευνα & Πράξη*. Διαθέσιμο στο: <http://www.lib.uoi.gr/serp/>

http://www.ekt.gr/el/news/23328?fbclid=IwAR3t_OqorJmiskxOL8-Y2NybvhpkcWk1mFln5jq4MLZ8bVbE9y2fODczGDU

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ316	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ Σ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕ Σ	
Διαλέξεις	2	4	
Εργαστηριακές ασκήσεις	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ :	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=998		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριων στη σχεδίαση και ανάπτυξη μαθημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η κατανόηση της λειτουργίας τους, καθώς επίσης και η χρήση του e-course του Πανεπιστημίου μας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα γνωρίζουν σχετικά με τις έννοιες που σχετίζονται με την οργάνωση και την αξιοποίηση συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. • Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα σχεδιάζουν online μαθήματα με χρήση ελευθέρων διαδικτυακών εργαλείων εκπαίδευσης από απόσταση.
Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Τρόποι σχεδιασμού- δόμησης, συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Κατηγορίες συστημάτων εκπαίδευσης από απόσταση
- Χρήση προγραμμάτων εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης
- Αξιολόγηση συστημάτων εκπαίδευσης από απόσταση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Η/Υ • Projector • Διαδίκτυο • E-course 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σύνολο ωρών διδασκαλίας μαθήματος κατά εξάμηνο	26
	Εργαστηριακές ασκήσεις	13
	Σχεδιασμός και παρουσίαση προγράμματος δραστηριοτήτων	25
	Συναντήσεις με τον διδάσκοντα	5
	Προετοιμασία για εργαστηριακές ασκήσεις	10
	Συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορική εξέταση 100% ή Γραπτή εξέταση 100% ή Γραπτή εργασία 100 % Ερευνητική εργασία για φοιτητές ERASMUS 70%	

(1) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Melton, R.F. (2002). *Planning and Developing Open and Distance Learning: A Framework for Quality*. United Kingdom : Routledge.
- Jung, I. (2019). *Open and Distance Education Theory Revisited*. Singapore: Springer.
- Patrick Blessinger and T.J. Bliss, (2016). *Open education: international perspectives in higher education*. Cambridge, UK, Open Book Publishers, <https://doi.org/10.1080/02680513.2019.1577728>.
- Madeleine Bornschlegl & D. Cashman (2019) *Considering the role of the distance student experience in student satisfaction and retention*. Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning, 34:2, 139-155, DOI: 10.1080/02680513.2018.1509695.
- Adil Fathelrahman (2019) *Using reflection to improve distance learning course delivery: a case study of teaching a management information systems course*. Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning, 34:2, 176-186, DOI: 10.1080/02680513.2018.1508338.
- Journal: Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning. The American Journal of

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ802	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Μάθημα σεμιναριακού τύπου	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ / ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ERASMUS		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/enrol/index.php?id=1714		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Να σχεδιάζουν δομημένες ακολουθίες μαθηματικών δραστηριοτήτων λαμβάνοντας υπόψη τις μαθησιακές τροχιές των μαθηματικών εννοιών και διαδικασιών στο εκάστοτε Αναλυτικό Πρόγραμμα. • Να προγραμματίζουν και να οργανώνουν τη διδασκαλία τους λαμβάνοντας υπόψη πολλαπλούς παράγοντες ανάπτυξης τους μαθηματικής σκέψης (γνωστικούς, μεταγνωστικούς, συναισθηματικούς). • Να αναγνωρίζουν τους παράγοντες που διαφοροποιούν τη δυσκολία των μαθηματικών έργων • Να διαφοροποιούν το σχεδιασμό της διδασκαλία τους. • Να αξιολογούν τους σχεδιασμούς τους και τους σχεδιασμούς των συμφοιτητών τους • Να γνωρίζουν μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησης τους μαθηματικής δραστηριότητας των παιδιών και της δικής τους διδακτικής δραστηριότητας
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα • Επίδειξη επαγγελματικής υπευθυνότητας • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Διαχείριση του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών των Μαθηματικών του Νηπιαγωγείου: Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός της διδασκαλίας
- Σχεδιασμός της διδασκαλίας λαμβάνοντας υπόψη γνωστικούς, μεταγνωστικούς και συναισθηματικούς παράγοντες της μάθησης των Μαθηματικών
- Διαφοροποίηση της διδασκαλίας των Μαθηματικών. Εφαρμογή βασικών αρχών και μεθόδων κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση της μαθηματικής δραστηριότητας των παιδιών και αυτό-αξιολόγηση του έργου της/του νηπιαγωγού στα Μαθηματικά. Εφαρμογή βασικών αρχών και μεθόδων κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ecourse προτζέκτορας Email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Συμμετοχική παρακολούθηση σεμιναρίου	39
	Σχεδιασμός και παρουσίαση προγράμματος δραστηριοτήτων	40
	Συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος	119
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Υποχρεωτική γραπτή εργασία (και για φοιτητές Erasmus)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στα ελληνικά

Τζεκάκη, Μ. (1996). *Μαθηματικές δραστηριότητες για την προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Gutenberg.
Van de Walle, J., Lovin, L., Karp, K., & Bay-Williams, J. (2017). *Μαθηματικά από το Νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο* (Τ. Τριανταφυλλίδης, Επιμ. & Α. Γρίβα, μτφρ). Αθήνα: Gutenberg.

Στα αγγλικά

Clements, D.H., Sarama, J., & DiBiase, A.-M. (2004). *Engaging young children in mathematics:*

- Standards for early childhood mathematics education*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Cross, C.T., Woods, T.A., & Schweingruber, H. (Eds.). (2009). *Mathematics learning in early childhood: Paths toward excellence and equity*. National Research Council, Committee on Early Childhood Mathematics. Washington, DC: The National Academies Press.
- Greer, G., Mukhopadhyay, S., Powell, A.B., & Nelson-Barber, S. (Eds.). (2009). *Culturally responsive mathematics education*. New York: Routledge.
- Leder, G., & Pehkonen, E., & Törner, G. (Eds.) (2002). *Beliefs: a hidden variable in mathematics education?* (pp. 247-270) Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Muskin, J.A. (2015). *Student learning assessment and the curriculum: Issues and implications for policy, design and implementation*. Geneva: International Bureau of Education.
- Remillard, J., Herbel-Eisenmann, B., & Lloyd, G. (Eds.). (2009). *Mathematics teachers at work: Connecting curriculum materials and classroom instruction*. New York: Routledge.
- Sarama, J., & Clements, D. H. (2009). *Early childhood mathematics education research: Learning trajectories for young children*. New York: Routledge.
- Watson, A., & Ohtani, M. (Eds.). (2015). *Task design in mathematics education*. Cham: Springer.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Έρευνα στη Διδακτική των Μαθηματικών

Educational Studies in Mathematics

International Journal for Mathematics in Education

Journal for Research in Mathematics Education

Mathematical Behavior

Mathematical Thinking and Learning,

ZDM Mathematics Education

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ 422	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαδραστική Διδασκαλία	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζουν αρνητικά σχήματα επικοινωνίας στο σχολείο, στην οικογένεια και στη σχέση σχολείου- οικογένειας. • Αναγνωρίζουν τη δυναμική που αναπτύσσεται ανάμεσα στα παιδιά της τάξης τους και μεταξύ εκπαιδευτικού και παιδιών. • Εκπαιδεύουν τους μαθητές τους στην ενίσχυση ατομικών ικανοτήτων, τη βελτίωση κοινωνικών δεξιοτήτων και το χειρισμό δύσκολων καταστάσεων.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής, ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου. • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Ομαδική εργασία • <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος αποτελεί ο ομαδοκεντρικός τρόπος μάθησης.

Πιο συγκεκριμένα διερευνάται η ομαδοκεντρική μάθηση και δίνεται έμφαση στις γνωστικές

διεργασίες σε συνδυασμό με τη συναισθηματική κατάσταση των ατόμων.

Τα φαινόμενα της αλληλοεπίδρασης και της αλληλεξάρτησης των μελών της ομάδας προάγουν τη βιωματική μάθηση. Στο πρόγραμμα εκπαίδευσης χρησιμοποιούνται βιωματικές συμπεριφορικές και γνωστικές τεχνικές [δραματοποίηση (role playing), παιχνίδια, ανάλυση ιστοριών, εφαρμογή προτύπων, άσκηση ικανοτήτων, νοητικός καταιγισμός (brain storming) κ.λ.π.]

Το μάθημα περιλαμβάνει τις θεματικές ενότητες:

- Βασικοί όροι λειτουργίας της ομάδας. Στάδια εξέλιξης της ομάδας. Ο ρόλος του συντονιστή.
- Δημιουργώντας με ομάδα που ενδιαφέρεται.
- Μαθαίνω να συνεργάζομαι.
- Ο εαυτός μου. Τεχνικές ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης. Μεγαλώνω και αλλάζω.
- Η οικογένεια. Χειρισμός των ενδοοικογενειακών συγκρούσεων.
- Ομοιότητες και διαφορές. Εγώ και οι άλλοι- Φίλοι.
- Κοινωνικές επιδράσεις επηρεασμού των αποφάσεων (οικογένεια, φίλοι, ΜΜΕ, εκπαιδευτικοί).
- Συνυπάρχω με τους άλλους, δημιουργώ, διαλύω, διατηρώ σχέσεις.
- Ενδιαφέρομαι για τους άλλους. Οι άνθρωποι που με βοηθούν.
- Αναγνωρίζω και εκφράζω συναισθήματα. Αντιμετωπίζω έντονα συναισθήματα. Απώλεια και θλίψη.
- Επίλυση συγκρούσεων. Η σημασία της αποφασιστικότητας, του ξεπεράσματος, της δειλίας και του χειρισμού της επιθετικότητας στις κοινωνικές σχέσεις.
- Εισαγωγή στον κριτικό τρόπο σκέψης και τη λήψη υπεύθυνων αποφάσεων. Γνωστικά σφάλματα.
- Συνηθισμένες αγχώδεις καταστάσεις. Τεχνικές διαχείρισης άγχους.
- Δεξιότητες άρνησης. Η σημασία του ανεξάρτητου τρόπου σκέψης.
- Ενίσχυση του αισθήματος αυτοφροντίδας.
- Αξιολόγηση του μαθήματος στο πλαίσιο της ομάδας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαδραστική Διδασκαλία	39
	Προετοιμασία για την διεξαγωγή ατομικών και ομαδικών δραστηριοτήτων	25
	Αναστοχασμός επι της διαδικασίας- προετοιμασία γραπτής αξιολόγησης της διαδικασίας	20
	Ώρες συνάντησης με το	6

	διδάσκοντα	
	Σύνολο Μαθήματος	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική • Μέθοδοι Αξιολόγησης: Ανταπόκριση και συμμετοχή στις βιωματικές δραστηριότητες (Επίλυση Προβλήματος- Χρήση θεωρητικών εργαλείων -συμμετοχή στην αναστοχαστική συζήτηση) <p>Πιο συγκεκριμένα</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Χρήση θεωρητικών εργαλείων για την εξήγηση και αντιμετώπιση προβληματικών καταστάσεων στην εκπαιδευτική διαδικασία 60% 2. Αυτοαξιολόγηση -αξιολόγηση της ομάδας- αναστοχαστική Συζήτηση 40% 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κουρμούση Ν. - Κουτράς Β (2013), *Βήματα για τη ζωή*, Αθήνα: ΣΟΚΟΛΗ & ΚΟΥΛΕΔΑΚΗ

Κουρμούση Ν. (2013), *Προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση*
Αθήνα: ΣΟΚΟΛΗ & ΚΟΥΛΕΔΑΚΗ-

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕ819	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις/Εργαστηριακές Ασκήσεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η αναγνώριση του ρόλου της αξιολόγησης στα Αναλυτικά Προγράμματα σπουδών του Νηπιαγωγείου. • Η αναγνώριση της αξίας απόκτησης κουλτούρας αξιολόγησης στην εκπαιδευτική διαδικασία. • 3.Η κατανόηση της αξίας της περιγραφικής αξιολόγησης στο νηπιαγωγείο. • Ο σχεδιασμός ολοκληρωμένων διαθεματικών προγραμμάτων για το νηπιαγωγείο και η αξιολόγηση αυτών. • Η κατανόηση του τρόπου οργάνωσης του ατομικού φακέλου (portfolio) ως εργαλείο αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης στο νηπιαγωγείο. • Η αναγνώριση της αξίας της ενεργητικής εμπλοκής των γονέων στην αξιολόγηση των παιδιών τους.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο.
- Ο ρόλος της παρατήρησης στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Μεθοδολογία παρατήρησης
- Από την παρατήρηση στην καταγραφή και στην ανάλυση και ερμηνεία.
- Αξιοποίηση των στοιχείων της παρατήρησης για τον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Οι συζητήσεις/συνεντεύξεις ως εργαλείο γνωριμίας με τα παιδιά.
- Η αυτοαξιολόγηση του παιδιού.
- Ο ατομικός φάκελος του παιδιού.
- Η αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Αξιοποίηση της αξιολόγησης στον σχεδιασμό και την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Κάνοντας ορατή τη μάθηση των παιδιών στα παιδιά και τους γονείς: Καταγραφές και επικοινωνία.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, Επικοινωνία με φοιτητές και αποστολή επιπλέον υλικού και σημειώσεων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-παρακολούθηση	13
	Εργαστηριακές ασκήσεις	26
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για την προετοιμασία του μαθήματος	20
	Συγγραφή εργασίας	20
	Συναντήσεις με το διδάσκοντα/τη διδάσκουσα	5

	Προετοιμασία για την παρουσίαση της εργασίας	4
	Προετοιμασία εργαστηριακών ασκήσεων	20
	Σύνολο Μαθήματος	108
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική • Παραδοτέα εργαστηριακών ασκήσεων: 30% • Υποχρεωτική γραπτή εργασία και δημόσια παρουσίαση: 70% 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανδρούσου, Α, Αυγητίδου, Σ, Γουριώτου, Ε. κ.α. (2016). *Οι Υποψήφιοι Εκπαιδευτικοί Παρατηρούν, Παρεμβαίνουν και Αναστοχάζονται*. Συλλογικός τόμος (Επιμ.) Αυγητίδου Σ, Τζεκάκη Μ & Τσάφος Β. Αθήνα: Gutenberg.

Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π. & Μπασαγιάννη, Ε.(2006).*Οδηγός νηπιαγωγού: Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί -δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) (2003). *Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.)* 303 και 304/13-3-03, τεύχος Β', τόμοι Α' και Β'. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Δώνη, Ε. (2015). *Αντιλήψεις νηπιαγωγών για την πρώιμη ανίχνευση συναισθηματικών και συμπεριφορικών*.

Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου: Επιστημονικό Πεδίο: Πρώτη σχολική ηλικία. (2014). "Νεο Σχολείο" ΕΣΠΑ 2007-2013, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση. Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ανακτήθηκε από το διαδίκτυο, 2 Αυγούστου, 2018: <http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/1947>.

Κακανά, Δ.Μ., Μπότσογλου, Κ., Χανιωτάκη, Ν & Καβαλάρη, Ε.(2006) (Επιμ.). *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Παιδαγωγική και διδακτική διάσταση*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

McAfee, O., Leong, D.J. & Bodrova, E. (2010). *Βασικές αρχές της αξιολόγησης στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση*. Αθήνα: Παπαζήση.

Ντολιοπούλου, Ε. & Γουργιώτου, Ε. (2008). *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση με έμφαση στην προσχολική*. Αθήνα: Gutenberg.

Οδηγός Εκπαιδευτικού για την Περιγραφική Αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο (2017). Ινστιτούτο εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ). Ανακτήθηκε από το διαδίκτυο, 2 Αυγούστου, 2018: http://aee.iep.edu.gr/sites/default/files/iep_files/iep_pdf/.

